

**LATVIJAS REPUBLIKAS
KULTŪRAS MINISTRIJA**

**GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS
2024**

Rīga 2025

MINISTRIJAS DARBĪBAS VIRZIENI UN TO MĒRĶI	3
MINISTRIJAS ORGANIZATORISKĀ STRUKTŪRA 2024. GADĀ	5
PĀRSKATA GADA GALVENĀS PRIORITĀTES UN TO ĪSTENOŠANA	7
BUDŽETA PROGRAMMA “NOZARU VADĪBA UN POLITIKAS PLĀNOŠANA”	14
<i>RADOŠO INDUSTRIJU POLITIKA</i>	<i>14</i>
<i>SABIEDRĪBAS SALIEDĒTĪBAS POLITIKA</i>	<i>15</i>
<i>LĪDZDALĪBA EIROPAS SAVIENĪBAS POLITIKAS IZSTRĀDĒ</i>	<i>20</i>
<i>AUTORTIESĪBAS</i>	<i>22</i>
<i>IEKŠĒJAIS AUDITS.....</i>	<i>22</i>
BUDŽETA PROGRAMMA “PROFESIONĀLĀ MĀKSĻA”	23
<i>MŪZIKA UN TEĀTRIS.....</i>	<i>24</i>
<i>LITERATŪRA UN GRĀMATNIECĪBA</i>	<i>25</i>
<i>VIZUĀLĀ MĀKSĻA</i>	<i>27</i>
<i>ARHITEKTŪRA UN DIZAINS</i>	<i>28</i>
<i>FILMU MĀKSĻA.....</i>	<i>29</i>
<i>BUDŽETA PROGRAMMA “KULTŪRIZGLĪTĪBA”</i>	<i>36</i>
<i>BUDŽETA PROGRAMMA “KULTŪRAS MANTOJUMS”</i>	<i>40</i>
<i>KULTŪRAS PIEMINEKĻU AIZSARDZĪBA.....</i>	<i>40</i>
<i>MUZEJI.....</i>	<i>43</i>
<i>BIBLIOTĒKAS</i>	<i>44</i>
<i>ARHĪVI</i>	<i>48</i>
<i>NEMATERIĀLAIS KULTŪRAS MANTOJUMS.....</i>	<i>51</i>
<i>KULTŪRAS INFORMĀCIJAS SISTĒMU ATTĪSTĪBA</i>	<i>57</i>
BUDŽETA PROGRAMMA “KULTŪRAS PROJEKTI UN INVESTĪCIJAS”	62
<i>IZCILĪBAS BALVA KULTŪRĀ UN KM BALVA KULTŪRIZGLĪTĪBĀ</i>	<i>63</i>
<i>VALSTS VIENOTĀ BIBLIOTĒKU INFORMĀCIJAS SISTĒMA</i>	<i>63</i>
<i>KULTŪRAS INFRASTRUKTŪRA.....</i>	<i>63</i>
<i>UNESCO LATVIJAS NACIONĀLĀ KOMISIJA</i>	<i>64</i>
<i>DALĪBA ZIEMEĻVALSTU UN BALTIJAS VALSTU MOBILITĀTES PROGRAMMĀ “KULTŪRA”</i>	<i>66</i>
BUDŽETA PROGRAMMA “VALSTS KULTŪRKAPITĀLA FONDS”	69
BUDŽETA PROGRAMMA “SABIEDRĪBAS SALIEDĒTĪBAS PASĀKUMI”	73
BUDŽETA PROGRAMMA “MEDIJU POLITIKAS ĪSTENOŠANA”	74
ES FONDU UN ĀRVALSTU FINANŠU PALĪDZĪBAS LĪDZFINANSĒJUMU ĪSTENOTIE PROJEKTI .	74
BUDŽETA PROGRAMMA “LĪDZEKĻU NEPAREDZĒTIEM GADĪJUMIEM IZLIETOJUMS”	83
AKTĪVI UN PASĪVI	84
SAŅEMTO ZIEDOJUMU UN DĀVINĀJUMU IZLIETOJUMS.....	85
IEMAKSAS STARPTAUTISKAJĀM ORGANIZĀCIJĀM	85
MAKSAS PAKALPOJUMI UN CITI PAŠU IEŅĒMUMI	86
PERSONĀLS.....	86
KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	87
<i>SADARBĪBA AR NVO</i>	<i>91</i>
▪ <i>KONFERENCES UN SEMINĀRI</i>	<i>92</i>
▪ <i>ES kultūras kontaktpunkts:.....</i>	<i>92</i>
<i>STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA</i>	<i>93</i>
PLĀNI 2025.GADAM	94
LIETOTIE SAĪSINĀJUMI.....	99

MINISTRIJAS JURIDISKAIS STATUSS, POLITIKAS JOMAS UN FUNKCIJAS

Kultūras ministrija (turpmāk - Ministrija) ir vadošā valsts pārvaldes iestāde kultūras nozarē, kas ietver autortiesību, kultūras pieminekļu aizsardzības, arhīvu, arhitektūras, dizaina, tautas mākslas, teātra, mūzikas, muzeju, bibliotēku, vizuālās mākslas, grāmatniecības, literatūras, kinematogrāfijas un kultūras un radošo industriju izglītības apakšnozares. Ministrija atbild arī par valsts politiku saliedētas un pilsoniski aktīvas Sabiedrības attīstības un plašsaziņas līdzekļu jomā. Ministrija 2024. gadā strādāja, pamatojoties uz Kultūras ministrijas nolikumu, Kultūras ministrijas darba plānu 2024. gadam, Kultūras ministrijas darbības stratēģiju 2022.-2027.gadam, Deklarāciju par Evikas Siliņas vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību un Valdības rīcības plānu Deklarācijas īstenošanai, Kultūrpolitikas pamatnostādņēm "Kultūrvalsts" 2022.-2027.gadam un Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības pamatnostādēm 2021.-2027.gadam.

Saskaņā ar nolikumu Ministrijai noteiktas šādas funkcijas:

- izstrādāt kultūras politiku;
- organizēt un koordinēt kultūras politikas īstenošanu;
- organizēt valsts kultūras objektu ēku un būvju būvniecību;
- vadīt valsts un starptautiskos projektus un programmas valsts kultūras objektu būvniecībai;
- sekmēt muzeju darbības pilnveidošanu un koordinēt to attīstību (neatkarīgi no muzeja statusa); pārraudzīt Nacionālo muzeju krājumu, sekmēt tā saglabāšanu un koordinēt komplektēšanas stratēģiju;
- izstrādāt valsts politiku saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības jomā;
- izstrādāt masu informācijas (plašsaziņas) līdzekļu politiku;
- veikt citas ārējos normatīvajos aktos noteiktās funkcijas.

MINISTRIJAS DARBĪBAS VIRZIENI UN TO MĒRĶI

Kultūras ministrijas darbs 2024. gadā atbilstoši tās darba plānam notika astoņos darbības virzienos saskaņā ar katram virzienam noteiktajiem mērķiem:

1. EFEKTĪVA, UZ REZULTĀTU VIRZĪTA KULTŪRPĀRVALDĪBA

Nodrošināt efektīvu, atklātu un uz rezultātiem virzītu politikas plānošanu un ieviešanu Kultūras ministrijas kompetences jomās; veidot nepieciešamos nosacījumus Latvijas kultūras ilgtspējai, atbalstot radošus projektus, inovācijas un sabiedrības iniciatīvas kultūras jomā, attīstot nacionālas nozīmes kultūras infrastruktūru, īstenojot Latvijas starptautiskās sadarbības saistības kultūrā.

2. PROFESIONĀLĀS MĀKSLAS KVALITĀTE UN PIEEJAMĪBA

Nodrošināt profesionālās mākslas produktu kvalitāti un pieejamību sabiedrībai, kā arī sekmēt to daudzveidību un izcilību, t.sk. veicināt radošo industriju attīstību un konkurētspēju.

3. SABIEDRĪBAS VAJADZĪBĀM ATBILSTOŠA KULTŪRIZGLĪTĪBA

Nodrošināt sabiedrības vajadzībām un darba tirgus prasībām atbilstošas kultūrizglītības ieguves iespējas, gan sekmējot kultūras jomas profesionāļu konkurētspēju, gan paplašinot kultūrizglītības pieejamību sabiedrībai mūžizglītības kontekstā.

4. KULTŪRAS MANTOJUMA SAGLABĀŠANA, AIZSARDZĪBA, IZPĒTE UN PIEEJAMĪBA

Nodrošināt kultūras mantojuma saglabāšanu, aizsardzību, izpēti, popularizēšanu un pieejamību sabiedrībai; saglabāt kultūras mantojumu kā nozīmīgu cilvēka dzīves kvalitātes nodrošinājuma faktoru – apzināt, aizsargāt un iekļaut mūsdienu dzīves aprītē kultūras mantojumu, veicināt sabiedrībā izpratni par kultūrvēsturiskajām vērtībām.

5. NACIONĀLĀS IDENTITĀTES UN PIEDERĪBAS SAJŪTAS STIPRINĀŠANA

Veicināt saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstību, īstenojot pasākumus latviešu valodas vides uzlabošanai un sekmēt vienojošas sociālās atmiņas attīstību un sabiedrības izpratni par Latvijas valstiskuma veidošanos.

6. PILSONISKĀS SABIEDRĪBAS ATTĪSTĪBA UN SABIEDRĪBAS SALIEDĒTĪBA

Stiprināt pilsoniskās sabiedrības (t.sk. mazākumtautību) organizāciju kapacitāti un atbalstīt to darbību visos plānošanas reģionos; nodrošināt pasākumu izvērtēšanu un plānošanu, veidojot pastāvīgu dialogu ar sabiedrību.

7. ATBALSTS DIASPORAI

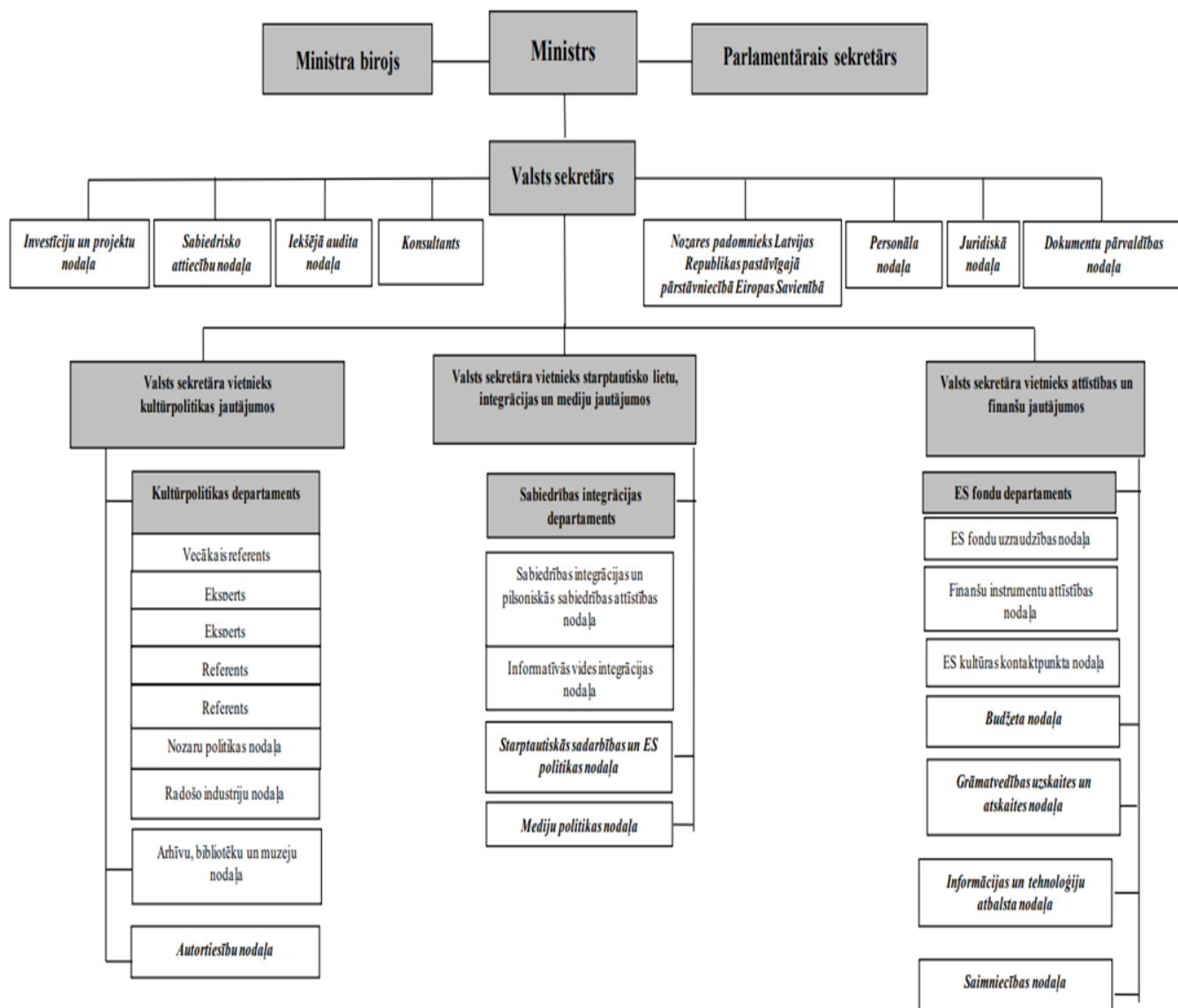
Sadarbībā ar latviešiem ārzemēs atbalstīt Dziesmu un deju svētku tradīcijas ilgtspējas nodrošināšanu diasporas mītnes zemēs; atbalstīt pasākumus, kas stiprina piederības sajūtu Latvijai un tās kultūrtelpai.

8. MEDIJU POLITIKA

Atbalstīt mediju vides daudzveidību; veicināt mediju vides kvalitāti un atbildīgumu; pilnveidot mediju nozares profesionāļu izglītību; sekmēt Latvijas iedzīvotāju medijpratību, veicināt indivīdam un sabiedrībai drošu mediju vidi.

MINISTRIJAS ORGANIZATORISKĀ STRUKTŪRA 2024. GADĀ

Kultūras ministrijas struktūra

Ministrijas padotībā ir:

Nacionālais kino centrs,
 Kultūras informācijas sistēmu centrs,
 Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde,
 Latvijas Nacionālais arhīvs,
 Latvijas Nacionālais kultūras centrs,
 Latvijas Nacionālā bibliotēka,
 Latvijas Neredzīgo bibliotēka,
 Latvijas Nacionālais vēstures muzejs,
 Latvijas Nacionālais mākslas muzejs,
 Rīgas vēstures un kuģniecības muzejs,
 Rakstniecības un mūzikas muzejs,
 Memoriālo muzeju apvienība,
 Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzejs,
 Rundāles pils muzejs,
 Īpaši aizsargājamais kultūras piemineklis –
 Turaidas muzejrezervāts,
 Latvijas Mākslas akadēmija,
 Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija,
 Latvijas Kultūras akadēmija,
 Mākslu izglītības kompetences centrs
 “Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina
 vidusskola”,
 Mākslu izglītības kompetences centrs “Rīgas
 Dizaina un mākslas vidusskola”,
 Mākslu izglītības kompetences centrs
 “Nacionālā Mākslu vidusskola”,
 Mākslu izglītības kompetences centrs
 “Ventspils Mūzikas vidusskola”,
 Mākslu izglītības kompetences centrs
 “Latgales Mūzikas un mākslas vidusskola”,
 (Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskola, Jāņa
 Ivanova Rēzeknes Mūzikas vidusskola)
 Alfrēda Kalniņa Cēsu Mūzikas vidusskola,
 Staņislava Broka Daugavpils Mūzikas
 vidusskola,
 Jāzepa Mediņa Rīgas Mūzikas vidusskola,
 Jelgavas Mūzikas vidusskola.

**Ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja
šādās kapitālsabiedrībās:**

VSIA “Latvijas Nacionālais simfoniskais
 orķestris”,
 VSIA “Valsts Akadēmiskais koris "Latvija""",
 VSIA “Latvijas Koncerti”,
 VSIA “Kremerata Baltica”,
 VSIA “Rīgas cirks”,
 VSIA “Jaunais Rīgas teātris”,
 VSIA “Dailes teātris”,
 VSIA “Latvijas Nacionālais teātris”,
 VSIA “Latvijas Leļļu teātris”,
 VSIA “Daugavpils teātris”,
 VSIA “Valmieras drāmas teātris”,
 VSIA “Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris”,
 VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets”,
 VSIA “Liepājas simfoniskais orķestris”,
 SIA “Starptautiskā rakstnieku un tulkotāju
 māja”.

PĀRSKATA GADA GALVENĀS PRIORITĀTES UN TO ĪSTENOŠANA

Valsts kultūrpolitika, valsts politika sabiedrības saliedētības jomā un masu informācijas (plašsaziņas) līdzekļu politika

1. Noslēgts līgums par būvprojekta izstrādi Rīgas Filharmonijai – nacionālajai koncertzālei Rīgas Kongresu namā un uzsākta tā projektēšana.
2. Pabeigta Rīgas pils Kastelas daļas 1. un 2. kārtas pārbūve un restaurācija. Turpinās ekspozīcijas sagatavošana un uzsākta Daugavas gātes projekta īstenošana.
3. Pabeigta Valmieras drāmas teātra pārbūve, Jaunā Rīgas teātra pārbūve, Latvijas Nacionālā Rakstniecības un mūzikas muzeja ēkas Rīgā, Mārstaļu ielā 6 pārbūve un restaurācija, kurai turpinās ekspozīcijas iekārtošanas darbi, MIKC "Rīgas Dizaina un mākslas vidusskola" un Latvijas Mākslas akadēmijas prototipēšanas darbnīcas RigaMakerspace pārbūve un turpinās mācību vides iekārtošanas darbi, Latvijas Kultūras akadēmijas Kino skolas un maģistrantūras un doktorantūras mācību vides "Gara māja" izveide Tabakas fabrikas kvartālā, turpinās energoefektivitātes uzlabošanas darbi MIKC "Nacionālās Mākslu vidusskola" ēkā Rīgā, Slokas ielā 52, ēkās turpinās mācību vides iekārtošanas darbi.
4. Notiek VSIA "Dailes teātris" mazās zāles pārbūves darbi.
5. Uzsākta Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna 1.2. reformu un investīciju virziena "Energoefektivitātes uzlabošana" 1.2.1.4.i. investīcijas "Energoefektivitātes uzlabošana valsts sektora ēkās, tajā skaitā vēsturiskajās ēkās" projektu īstenošana kultūras infrastruktūras objektos (VSIA "Latvijas Nacionālā opera un balets", VSIA "Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris", Latvijas Nacionālās bibliotēkas, MIKC "Nacionālā Mākslu vidusskola" (ēka Slokas ielā 52a, Rīgā nodota ekspluatācijā), MIKC "Latgales Mūzikas un mākslas vidusskola", Latvijas Kultūras akadēmijas, un Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja ēkās).
6. Veidojot 2024. gada budžetu, panākts 6% atalgojuma pieaugums kultūras iestādēs strādājošajiem, jo kultūras nozares darbinieku atalgojums būtiski atpaliek no vidējā atalgojuma valstī.
7. MK 2024. gada 9. jūlijā izskatīts Kultūras ministrijas sagatavotais informatīvais ziņojums un pieņemts lēmums "Par valsts līdzfinansējumu projekta "Liepāja – Eiropas kultūras galvaspilsēta 2027. gadā (Liepāja 2027) īstenošanai"". Tiek nodrošināts Valsts prezidenta izveidotās projekta "Liepāja – Eiropas Kultūras galvaspilsēta 2027. gadā (Liepāja 2027)" pārraudzības padomes darbs.
8. Saskaņā ar MK 2024. gada 26. septembra rīkojumu Nr. 777 atbalstīts konceptuālais ziņojums "Par māksliniecisko kolektīvu vadītāju darba samaksas finansēšanas kārtības maiņu".
9. 2024. gada 12. decembrī pieņemti grozījumi Autortiesību likumā, ar kuriem piešķirtas pilnvaras Nacionālajai elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei ierobežot piekļuvi pirātiskām tīmekļvietnēm.
10. Saskaņā ar MK 2024. gada 17. decembra rīkojumu Nr. 1195 apstiprināts plānošanas dokuments "Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības plāns 2024.–2027. gadam".
11. Saskaņā ar MK 2024. gada 27. augusta rīkojumu Nr. 709 apstiprināts plānošanas dokuments "Plāns romu stratēģiskā ietvara pasākumu īstenošanai 2024.–2027. gadam".
12. 2024. gadā Kultūras ministrijas izveidota darba ir sagatavojusi Ministru kabineta noteikumu projektu "Noteikumi par kritērijiem un kārtību, kādā tiek izraudzītas nevalstiskās organizācijas darbam Sabiedrības integrācijas fonda padomē, un atalgojumu Sabiedrības integrācijas fonda padomes locekļiem, kuri ir nevalstisko organizāciju pārstāvji".
13. 2024.gadā KM sadarbībā ar SIF sagatavoja konceptuālu redzējumu par vienotas valsts valodas pieaugušajiem apguves modeli, kas tika prezentēts IZM, LM un NVA. KM sadarbībā ar IZM, LM, SIF un NVA veiks darbības, lai nodrošinātu vienotu kvalifikācijas prasību, kvalitātes kritēriju un citu nosacījumu noteikšana projektu konkursos par finansējuma piešķiršanu latviešu valodas mācībām pieaugušajiem, kā arī veiks izvērtējumu un izskatīs iespēju samazināt iestāžu, kas organizē latviešu valodas mācības pieaugušajiem, skaitu.
14. Nodrošināta valsts pētījumu programmas "Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstība 2023–2025" īstenošana.

15. 2024. gada 18. decembrī apstiprināti MK noteikumi Nr. 894 "Priekšfinansējuma piešķiršanas noteikumi Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu grantu (2014–2021) programmas "Aktīvo iedzīvotāju fonds" īstenošanai".
16. 2024. gada 29.-30. jūnijā Liepājā norisinājies Latvijas Mazākumtautību festivāls "Vaļā vērt(i) atslēdziņ'!". Festivālu rīkoja KM sadarbībā ar LNKC, Liepājas valstspilsētas pašvaldību un Liepājas Tautas mākslas un kultūras centru. Festivāls pulcēja 16 dažādas mazākumtautības (teju 1500 dalībniekus) no 104 kolektīviem. Festivālu divu dienu garumā apmeklēja ap 3000 skatītāju.
17. Nodrošinātas nepieciešamās darbības, lai sekmīgi pabeigtu Eiropas Savienības fondu 2014.–2020. gada plānošanas perioda projektu ieviešanu.
18. Lai uzsāktu Eiropas Savienības fondu 2021.–2027. gada plānošanas perioda investīciju sekmīgu ieviešanu, MK 2024. gadā izskatīti un apstiprināti:
 - MK 2024. gada 10. decembra noteikumi Nr. 813 "Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam 4.3.4. specifiskā atbalsta mērķa "Sekmēt aktīvu iekļaušanu, lai veicinātu vienlīdzīgas iespējas, nediskriminēšanu un aktīvu līdzdalību, kā arī uzlabotu nodarbināmību, jo īpaši attiecībā uz nelabvēlīgā situācijā esošām grupām" 4.3.4.9. pasākuma "Sabiedrības saliedēšana, veicinot sabiedrības pašorganizēšanos un paplašinot sadarbības un līdzdarbības prasmes un iespējas" īstenošanas noteikumi";
 - MK 2024. gada 10. decembra noteikumi Nr. 811 "Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam 5.1.1. specifiskā atbalsta mērķa "Vietējās teritorijas integrētās sociālās, ekonomiskās un vides attīstības un kultūras mantojuma, tūrisma un drošības veicināšana pilsētu funkcionālajās teritorijās" 5.1.1.6. pasākuma "Kultūras mantojuma saglabāšana un jaunu pakalpojumu attīstība" īstenošanas noteikumi";
 - MK 2024. gada 17. decembra noteikumi Nr. 889 Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam 4.3.2. specifiskā atbalsta mērķa "Kultūras un tūrisma lomas palielināšana ekonomiskajā attīstībā, sociālajā iekļaušanā un sociālajās inovācijās" īstenošanas noteikumi".
19. Nodrošināta Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna 2.1. reformu un investīciju virziena "Valsts pārvaldes, tajā skaitā pašvaldību, digitālā transformācija" 2.1.1.1.i. investīcijas "Pārvaldes modernizācija un pakalpojumu digitālā transformācija, tai skaitā uzņēmējdarbības vide", investīcijas 2.1.2.1.i. "Pārvaldes centralizētās platformas un sistēmas" un investīcijas 2.1.2.2.i. "Latvijas nacionālais federētais mākonis" ietvaros īstenoto četru kultūras nozares projektu uzraudzība. Projektu ietvaros tiek uzlabotas bibliotēku, muzeju, arhīvu un kultūras pieminekļu informācijas sistēmas, papildināta Digitālā bibliotēka, izstrādāta Latvijas Nacionālās bibliotēkas mākoņdatošanas pakalpojumu platforma un izstrādāta koplietošanas informācijas sistēma liela apjoma publiskas informācijas apstrādei un analīzei, nodrošinot iespēju atklāt manipulācijas un paaugstinot aizsardzības spēju informatīvajā telpā.
20. Izstrādāti un 2024. gada 20. februārī apstiprināti MK noteikumi Nr. 119 "Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna 2.2. reformu un investīciju virziena "Uzņēmumu digitālā transformācija un inovācijas" 2.2.1.5.i. investīcijas "Mediju nozares uzņēmumu digitālās transformācijas veicināšana" pasākuma "Mediju nozares uzņēmumu procesu modernizēšana" īstenošanas noteikumi, 2024. gada martā uzsākta projektu iesniegumu atlase" un līdz 2024. gada 31. decembrim noslēgti 21 līgums par projektu īstenošanu.
21. Izstrādāti un 2024. gada 20. februārī apstiprināti MK noteikumi Nr. 113 "Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna 2.2. reformu un investīciju virziena "Uzņēmumu digitālā transformācija un inovācijas" 2.2.1.5.i. investīcijas "Mediju nozares uzņēmumu digitālās transformācijas veicināšana" pasākuma "Mācības mediju nozares speciālistu digitālās kompetences un zināšanu pilnveidošanai" īstenošanas noteikumi", martā izsludināta atklāta projektu iesniegumu atlase un oktobrī noslēgts līgums par projekta īstenošanu.
22. Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda 2021.–2027. gada plānošanas perioda ietvaros turpinās projektu īstenošana šādās aktivitātēs – Nr. 13.1. "Vienas pieturas aģentūras izveide un darbības nodrošināšana", Nr. 13.2. "Trešo valstu pilsoņu iekļaušana vietējā sabiedrībā, veicinot latviešu valodas lietošanas un apguves iespējas" un Nr. 13.3. "Trešo valstu pilsoņu integrācijas pasākumi, kas veicina mērķa grupas iekļaušanos sabiedrībā". Nodrošināta Nr. 13.4. "Starpkultūru komunikācijas mācības dažādu jomu profesionāļiem" projektu iesniegumu atlase un uzsākta projektu īstenošana. Uzsākts darbs pie atklātas projektu iesniegumu atlases „Aktivitātes, kas nodrošina inovatīvu pieeju integrācijas procesu veicināšanai” konkursa dokumentu izstrādes, lai nodrošinātu

kultūras un mākslas institūciju un organizāciju radošajā potenciālā balstīta iekļaujošas līdzdalības risinājuma izveide sadarbības un dialoga veicināšanai starp trešo valstu pilsoņiem un uzņemošo sabiedrību, tādējādi stiprinot mērķa grupas piederības sajūtu vietējai kopienai un saliedētas sabiedrības veidošanos.

23. 2024. gada 1. oktobrī MK apstiprināja ciešā sadarbībā ar mediju nozari izstrādātās Mediju politikas pamatnostādnes 2024.–2027. gadam.
24. 2024. gada 25. aprīlī apstiprināta "Populārās mūzikas stratēģija 2024.–2027. gadam". Stratēģija ir pirmo reizi radīts vidēja termiņa plānošanas dokuments specifiski populārās mūzikas nozarei, ko izstrādāja neformāla darba grupa – populārās mūzikas nozares profesionāļi.
25. 2024. gada rudenī noslēdzās Kultūras ministrijas organizētais metu konkurss par Latvijas ekspozīcijas koncepciju un īstenošanu Venēcijas biennāles 19. starptautiskajā arhitektūras izstādē 2025. gadā, kur par uzvarētājiem 10 pieteikumu konkurencē tika atzīts mets ar devīzi "30 km aizsardzības ainava", ko īsteno radošā komanda SIA Sampling " un SIA "Nomad architects". Gada nogalē ir uzsākts darbs pie Latvijas paviljona īstenošanas 19. Starptautiskās arhitektūras izstādē "La Biennale di Venezia", kas norisināsies no 2025. gada 10. maija līdz 23. novembrim.

2024. gada pētījumi:

26. Nodibinājums "Baltic Institute of Social Sciences" veica pētījumu "Plāna romu stratēģiskā ietvara pasākumu īstenošanai 2022.–2023. gadam izvērtējums";
27. Biedrība "Latvijas Lauku Forums" īstenoja deliberatīvajās metodēs balstītu pasākumu "Kā iesaistīt jaunienācējus Latvijas sabiedrībā pilsoniskajā sabiedrībā un pilsoniskajās aktivitātēs?";
28. Latvijas Kultūras akadēmijas Kultūras un mākslu institūts pēc Kultūras ministrijas pasūtījuma īstenoja pētījumu "Par kultūras infrastruktūras un pakalpojumu pieklūstamību Latvijā".
29. Rīgas Stradiņa Universitāte pēc Kultūras ministrijas pasūtījuma īstenoja pētījumu "Žurnālistu un citu mediju profesionāļu drošības situācijas izvērtējums".

* - no 2014.-2022. gadam kultūras sektorā norādīts vidējais plānotais atalgojums amata vietai, neskaitot pedagogu amata vietas.

Dati: CSP, KM Budžeta nodaļa

Mediju politika

- 2024. gada 1. oktobrī MK apstiprināja ciešā sadarbībā ar mediju nozari izstrādātās Mediju politikas pamatnostādnes 2024.–2027. gadam.
- Nodrošināta mediju vides daudzveidības saglabāšana un nacionālās kultūrtelpas stiprināšana atbilstoši nacionālās drošības interesēm, sniedzot atbalstu komercmediju attīstībai nacionālā un reģionālā līmenī Mediju atbalsta fonda (MAF) ietvaros. MAF programmās apstiprināti 43 projektu pieteikumi programmas “Atbalsts nacionāla mēroga medijiem” ar kopējo finansējumu 2 195 299,86 *euro* un 59 pieteikumi programmas “Reģionālo, vietējo, diasporas mediju atbalsts” ar finansējumu 1 965 023,23 *euro*.
- Īstenota projektu iesniegumu atlase Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna 2.2. reformu un investīciju virziena “Uzņēmumu digitālā transformācija un inovācijas” 2.2.1.5.i. investīcijas pasākumu ietvaros ar šādu finansējuma sadalījumu:
 - 2 000 000 *euro* Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna 2.2. reformu un investīciju virziena “Uzņēmumu digitālā transformācija un inovācijas” 2.2.1.5.i. investīcijas pasākuma “Mācības mediju nozares speciālistu digitālās kompetences un zināšanu pilnveidošanai” īstenošanai un noslēgts līgums par 1 projekta īstenošanu;
 - 11 100 000 *euro* Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna 2.2. reformu un investīciju virziena “Uzņēmumu digitālā transformācija un inovācijas” 2.2.1.5.i. investīcijas pasākuma “Mediju nozares uzņēmumu procesu modernizēšana” ieviešanai un līdz 2024. gada 31. decembrim noslēgts 21 līgums par projekta īstenošanu.
- Sadarbībā ar Latvijas Transatlantisko organizāciju īstenotas mediju krīzes noturības mācības, kurās piedalījās vairāk kā 50 dalībnieku no nacionālajiem un reģionālajiem medijiem.
- Sekmēta dažādu sabiedrības grupu medijpratība un noturība pret dezinformāciju, piemēram, organizējot aktivitātes pedagogiem, jaunsardzes instruktoriem, speciālistiem darbā ar jauniešiem un bibliotekāriem. Veicināta senioru medijpratība, palīdzot ap 850 senioriem visā Latvijā labāk izprast informācijas avotus. Tāpat īstenotas medijpratības nodarbības 54 izglītības iestādēs, sasniedzot vairāk nekā 3700 izglītojamos 2023./2024. mācību gadā.
- 2024. gada aprīlī tika uzsākts darbs pie Žurnālistu un citu mediju profesionāļu drošības plāna izstrādes 2025.-2027. gadam, kā arī konkursa rezultātā tika noslēgts līgums vienam gadam ar biedrību “Latvijas Žurnālistu asociācija” par Žurnālistu drošības kontaktpunkta izveidi kontekstā ar Eiropas Padomes žurnālistu drošības kampaņas “Žurnālistiem ir nozīme” (*Journalists Matter*) īstenošanu.
- Veikti grozījumi Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likumā saistībā ar sabiedrisko mediju reorganizāciju un VSIA “Latvijas Sabiedriskais medijs” izveidi (pieņemti 2024. gada 18. janvārī).
- 2024. gada augustā tika uzsākts darbs pie Eiropas Parlamenta un Padomes regulas “Eiropas Mediju brīvības akts” piemērošanas nodrošināšanas.
- 2024. gada pirmajā pusē notika darbs pie ES Padomes secinājumiem par atbalstu *influenceriem* kā tiešsaistes satura radītājiem.
- 2024. gada 22. martā Rakstniecības un mūzikas muzejā tika pasniegtas balvas pirmās akcijas “Latvijas mediju valodas balva” uzvarētājiem, kura aptvēra gan presi un interneta portālus, gan – televīzijas, radio un “pakalpojumu pēc pieprasījuma” vadītājus. Kultūras ministrija 2023. gada 3. novembrī kopā ar Nacionālo elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomi, Valsts valodas centru un biedrību “Latvijas Preses izdevēju asociācija” parakstīja Sadarbības memorandu par akcijas “Latvijas mediju valodas balva” rīkošanu. Memorandumam 2024. gada laikā pievienojās vēl pieci parakstītāji.

Eiropas Savienības (ES) fondi

- Turpinājās ES fondu 2014.-2020. gada plānošanas perioda 5.5.1. specifiskā atbalsta mērķa “Saglabāt, aizsargāt un attīstīt nozīmīgu kultūras un dabas mantojumu, kā arī attīstīt ar to saistītos pakalpojumus” un 5.6.1. specifiskā

atbalsta mērķa "Veicināt Rīgas pilsētas revitalizāciju, nodrošinot teritorijas efektīvu sociālekonomisko izmantošanu" īstenošana.

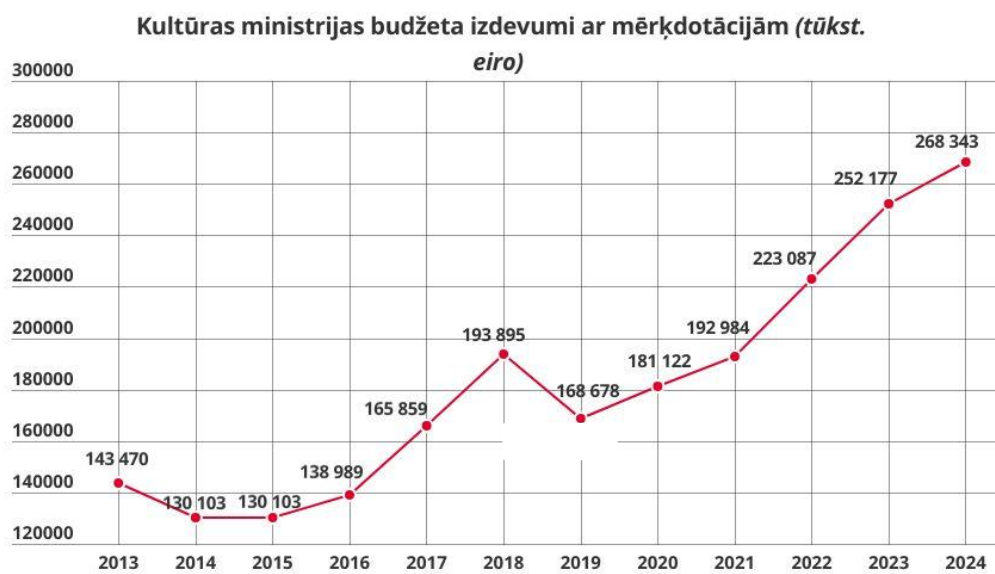
- Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam ietvaros 2024.gada 29.kanvārī noslēgts līgums par 4.3.4.8. pasākuma "Sabiedrības saliedēšana, veicinot jauniebraucēju iekļaušanos vietējā sabiedrībā un sekmējot starpkultūru komunikāciju" projekta īstenošanu, lai nodrošinātu pielāgotu un individuālu sociālekonomiskās iekļaušanās mentora un sociālā darbinieka pakalpojumu patvēruma meklētājiem un starptautiskās aizsardzības saņēmējiem ilgtspējīgas nacionāla līmeņa koordinējošas institūcijas "Vienas pieturas aģentūra" darbības ietvaros.
- Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam 5.1.1.5. pasākuma "Unikāla Eiropas mēroga kultūras mantojuma atjaunošana, lai veicinātu to piekļūstamību, attīstot kultūras pakalpojumus" ietvaros uzsākta Lielās gildes pārbūves un atjaunošanas II posma projekta un Vecrīgas publiskās ārtelpas attīstības projekta īstenošana un nodrošināta izstāžu zāles Arsenāls, Daugavas gātes un priekšlaukuma un Latvijas Nacionālā vēstures muzeja projektu vērtēšana ;
- Nodrošināta Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam 5.1.1.7. pasākuma "Reģionālās kultūras infrastruktūras attīstība kultūras pakalpojumu piekļūstamības uzlabošanai" īstenošana , lai attīstītu nacionālas vai reģionālas nozīmes kultūras infrastruktūru, kas nodrošina profesionālās mākslas darbību vai atmiņas institūcijas funkciju, nodrošinot Valmieras Drāmas teātra II posma projekta īstenošanu un Nacionālā dokumentārā mantojuma un Nacionālā muzeju krājuma saglabāšanas infrastruktūras izveides Cēsīs projekta īstenošanas uzsākšanu;
- Uzsākta 4.3.4.9. pasākuma "Sabiedrības saliedēšana, veicinot sabiedrības pašorganizēšanos un paplašinot sadarbības un līdzdarbības prasmes un iespējas" īstenošana, lai stiprināt vietējo kopienu spēju pašorganizēties, sadarboties un līdzdarboties, veidojot izpratni par kopējo labumu, veicinot atbildības izjūtu par līdzpilvēkiem un sabiedrības noturības prasmju attīstību.
- Uzsākta 5.1.1.6. pasākuma "Kultūras mantojuma saglabāšana un jaunu pakalpojumu attīstība" īstenošana, kas vērsta uz valsts nozīmes kultūras pieminekļu aizsardzību un attīstību, veicinot objektu piekļūstamību un paplašinot objekta kā ilgtspējīga resursa inovatīvu izmantošanu cilvēka dzīves kvalitātes uzlabošanā un vietējo iedzīvotāju kopienas stiprināšanā.
- Uzsākta ES fondu 2021.-2027.gada plānošanas perioda 4.3.2.Specifiskā atbalsta mērķa plānošana paredzot uz sociālo iekļaušanu orientēta un mērķauditorijas vajadzībās balstīta kultūras piedāvājuma veidošanu, apstiprinot 2024.gada 17.decembra noteikumus Nr.889 "Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam 4.3.2. specifiskā atbalsta mērķa "Kultūras un tūrisma lomas palielināšana ekonomiskajā attīstībā, sociālajā iekļaušanā un sociālajās inovācijās" īstenošanas noteikumi";
- Tiek turpināta Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda 2021. –2027.gada plānošanas perioda integrācijas jomas aktivitāšu īstenošana Vienas pieturas aģentūras darbības nodrošināšanai, latviešu valodas kursu, integrācijas kursu īstenošanai un starpkultūru komunikācijas projektu īstenošana. Uzsākts darbs pie atklātas projektu iesniegumu atlases „Aktivitātes, kas nodrošina inovatīvu pieeju integrācijas procesu veicināšanai” konkursa dokumentu izstrādes, lai nodrošinātu kultūras un mākslas institūciju un organizāciju radošajā potenciālā balstīta iekļaujošas līdzdalības risinājuma izveide sadarbības un dialoga veicināšanai starp trešo valstu pilsoņiem un uzņemošo sabiedrību, tādējādi stiprinot mērķa grupas piederības sajūtu vietējai kopienai un saliedētas sabiedrības veidošanos.
- Turpināts īstenot Atveseļošanās fonda projekti "Saules parks pašpatēriņa elektroenerģijas nodrošināšanai LNB", "Energiefektivitātes uzlabošana LNB repozitārijā Ropažu novadā "Rakstos"". 2024. gadā saskaņots uz ēkas izvietojamo saules panelu projekts un izstrādāts būvprojekts minimālā sastāvā nojumju izbūvei un panelu uzstādīšanai autostāvvietas teritorijā. Ir izstrādāta projekta dokumentācija, ierosināta būvniecības iecere, saņemts būvvaldes akcepts par projektēšanas nosacījumu izpildi. Izsludināts būvdarbu iepirkums, notiek piedāvājumu izvērtēšana un pretendenta atlase būvdarbu veikšanai, kā arī izsludināts būvuzraudzības iepirkums.
- Turpināts īstenot Atveseļošanās fonda projekti "Mediju satura integrācija Latvijas digitālā kultūras mantojuma platformā", projekts. 2024. gadā digitalizētas 3215 stundas Latvijas reģionālo mediju ierakstu, izveidots

specializēts mediju valodas korpuss, veikta runas atpazīšanas risinājuma trenēšana un ierakstu atpazīšana, kā arī uzsākta Digitālā kultūras mantojuma platformas sistēmu pilnveide satura saglabāšanai, apstrādei un pieejamības nodrošināšanai.

- Turpināts īstenot Atveseļošanās fonda projekts “Latvijas Nacionālās bibliotēkas mākoņdatošanas pakalpojumu attīstība valsts datu apstrādes mākoņa ietvaros”. 2024.gadā tika nodrošināta Latvijas Nacionālās bibliotēkas pilnveidojamās mākoņdatošanas pārvaldības un pakalpojumu platformas un tās infrastruktūras (turpmāk - Platforma) izpēte un projektēšana, servertehnikas un tīkla iekārtu iegāde un uzstādīšana, Platformas programmatūras jaunināšana, lai nodrošinātu Platformas pārvaldības sadaļā pilnveidojumus un paaugstinātu tās pieejamību.

MINISTRIJAS BUDŽETS UN TĀ IZLIETOJUMS

Atbilstoši likumam “Par valsts budžetu 2024. gadam un budžeta ietvaru 2024., 2025. un 2026. gadam” Kultūras ministrijas budžetu 2024.gadā veidoja līdzekļi ministrijas pamatfunkciju īstenošanai, kas sadalīti 9 budžeta programmās un 11 apakšprogrammās, kā arī budžets ES politikas instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanai, kas sadalīts 8 budžeta programmās un 16 apakšprogrammās.

Dati: KM Budžeta nodaļa

Kopsavilkums ar mērķdotācijām, EUR

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (faktiskā izpilde)	2024. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	257 999 552	247 467 618	267 546 288
1.1.	dotācijas	231 148 364	238 606 553	256 969 166
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	14 333 955	7 758 477	8 047 768
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	781 446	514 530	581 375
1.4.	transferti	2 434 917	588 058	1 947 979
2.	Izdevumi (kopā)	252 176 680	247 467 618	268 342 603
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	245 227 134	241 586 947	258 961 890
2.1.1.	kārtējie izdevumi	107 891 138	100 143 952	104 639 576

2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	75 656 347	80 270 345	86 009 801
2.1.3.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	215 292	224 652	248 874
2.1.4.	uzturēšanas izdevumu transferti	61 464 357	60 948 098	68 063 640
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	6 949 546	588 058	1 947 979

BUDŽETA PROGRAMMA “NOZARU VADĪBA UN POLITIKAS PLĀNOŠANA”

Budžeta programmā “Nozaru vadība un politikas plānošana” piešķirtā finansējuma ietvaros nodrošināta nacionālajām interesēm atbilstošas politikas veidošana kultūras, kultūrizglītības, autortiesību, sabiedrības saliedētības, audiovizuālo pakalpojumu jomās, lai nodrošinātu nacionālā kultūras mantojuma saglabāšanu un laikmetīgās mākslas procesu attīstību, iekļaušanos starptautiskajos kultūras procesos un atbilstošas kultūrvides veidošanu valstī, arī piesaistot starptautiskos finanšu resursus.

Darbības rezultāti:

NVO līdzdalība politikas veidošanā (līdzdalība % no KM organizēto konsultatīvo 69 sanāksmju un darba grupu skaita)	
Sagatavoto un MK iesniegto tiesību aktu projektu skaits	87
Noslēgto sadarbības un līdzdarbības līgumu skaits	38

RADOŠO INDUSTRIJU POLITIKA

- 2024. gada pavasarī Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra (LIAA) uzsāka jauno Biznesa inkubācijas programmu mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU). Tās ietvaros Radošo industriju pārstāvniecībā tika sniegtas vairāk nekā 100 individuālās konsultācijas radošo industriju un kultūras nozares uzņēmējiem. Programmas ietvaros 2024. gadā Radošo industriju pārstāvniecībā uzņemti 11 inkubācijas un 3 pirmsinkubācijas komersanti. Visi inkubācijas dalībnieki iesniedza Finanšu atbalsta plānus un saņem finansējumu uzņēmējdarbības attīstībai. Radošo industriju pārstāvniecība piedāvā telpas uzņēmējdarbības vajadzībām (kopradi) – šobrīd to noslodze sasniedz līdz 90 apmeklētājiem mēnesī. Lai veicinātu sadarbību un izglītotu komersantus, pārstāvniecībā regulāri tiek rīkoti starpdisciplināri pasākumi, aktualizējot radošo industriju tēmas sabiedrībā.
- Augsta līmeņa pārstāvji no Igaunijas, Somijas, Dānijas, Vācijas, Islandes, Latvijas, Norvēģijas, Polijas un Zviedrijas 2024. gada 10. jūnijā tikās Helsinkos, Somijā, lai parakstītu deklarāciju, vēlreiz apliecināt savu apņemšanos īstenot reģionālo sadarbību kultūras jomā, izmantojot Ziemeļu dimensijas partnerību kultūras jomā.
- 2021.gadā aizsāktais iniciatīvas „radi!” akadēmijas formāts turpinājās arī 2024.gadā - Tapis video ar Asoc.prof. Ievu Zemīti par radošajām industrijām, kādas ir to pamatiezīmes, vienojošie aspekti un ietekme uz tautsaimniecību. Realizēts hakatons un novadīta darbnīca “Komandu veidošana un dizaina domāšana idejas attīstība”. Turpinās iniciatīvas "radi!" akadēmija reģionos - šogad tā norisinājās Liepājā, pievēršot uzmanību pilsētvides atdzīvināšanai un kopienu stiprināšanai., u. c.
- Tiek turpināts finansiāli atbalstīt un nodrošināt radošo industriju komunikācijas platformas “FOLD” darbību, kas fokusējas gan uz jaunumu atspoguļojumu, gan procesu analīzi, gan radošo industriju uzņēmumu kataloga paplašināšanu u.c. tematiem, vienlaicīgi nodrošinot augsti kvalitatīvu informācijas saturu un attīstoties par

stabilu un uzticamu radošo industriju mediju. Platforma jau iemantojusi savu lasītāju auditoriju gan Latvijā, gan ārvalstīs. 2024. gadā fold.lv publicētas 365 ziņas latviešu valodā (vidēji 7 nedēļā) un 165 ziņas, angļu valodā (vidēji 3 nedēļā), nopublicētas 6 intervijas, papildināts katalogs ar 150 vienībām. 2024. gadā vietni fold.lv apmeklējuši 85 000 (users), kuri mājaslapas sadaļas kopumā skatījuši 192 000 reižu (pageviews). Lapas apmeklējumu skaits (sessions) — 117 000.

- Deleģējuma līguma "Par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu veikšanu mūsdienu ritmiskās, populārās mūzikas eksporta veicināšanai" ietvaros "Latvijas mūzikas attīstības biedrība/Latvijas mūzikas eksports" īstenoja desmito dziesmu rakstīšanas nometni "RigaLive", kur divu dienu laikā tika radītas 25 jaunas dziesmas. Šai sesijai tika saņemti vairāk kā 150 pieteikumi no 12 valstīm. Dziesmu rakstīšanas nometnē piedalījās dalībnieki no Latvijas, Igaunijas, Lielbritānijas, Polijas, Zviedrijas, Slovēnijas, Francijas, Vācijas. Biedrība pārstāvēja Latvijas mūzikas industriju mūsdienu ritmiskās populārās mūzikas industrijas eksporta veicināšanas pasākumos ārvalstīs, ņemot vērā aktuālās tendences, vietējo un ārvalstu ekspertu ieteikumus - Slovēnija, Tallinn Music Week Tallinā, Igaunijā, Eiropas Mūzikas eksporta misija, Itālija, u.c. Latvijas Mūzikas attīstības biedrība/Latvijas Mūzikas eksports" Interreg Baltijas jūras reģiona programmas ietvaros turpina dalību "Mūzikas industrijas noturības attīstības programmā" ("Music Industry. Resilience Acceleration Programme"/MI-RAP). Šī trīs gadus ilgā projekta mērķis ir uzlabot reģiona mūzikas sektora noturību un attīstību.
- Ar Kultūras ministrijas finansiālu atbalstu sekmīgi īstenota Mūzikas ierakstu gada balva "Zelta mikrofons 2024" pasniegšanas ceremonija.
- Tika turpināta dalība Valsts kancelejas izveidotajā Valsts pārvaldes Inovācijas ekspertu tīklā un Inovācijas laboratorijas organizētajos pasākumos.
- Turpināta aktīvāka sadarbība ar digitālo spēļu nozares pārstāvjiem Latvijā - tikšanās ar Latvijas spēļu izstrādātāju asociācijas vadītāju Madaru Āboliņu un Jāzepu Rutki Tiek kopīgi meklēti risinājumi spēļu industrijas kā radošo industriju daļas popularizēšanai un attīstībai Latvijā.

SABIEDRĪBAS SALIEDĒTĪBAS POLITIKA

Īstenošana sabiedrības saliedētības politikas veidošana un īstenošana:

- Atbilstoši Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības plānā 2024.-2027. gadam un Plānā darbam ar diasporu 2024.-2026. gadam noteiktajiem pasākumiem ar NVO ir noslēgti 14 līdzdarbības līgumi par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu veikšanu un 12 līgumi par piešķirtā valsts budžeta finansējuma izlietošanu pilsoniskās sabiedrības attīstības, starpkultūru dialoga stiprināšanas jomā, kā arī diasporas atbalsta pasākumiem.
- Nodrošināta Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības pamatnostādņu īstenošanas uzraudzības padomes, Mazākumtautību nevalstisko organizāciju pārstāvju konsultatīvās padomes, Konsultatīvās padomes romu līdzdalības veicināšanai darbība.

Nodrošināts atbalsts pilsoniskās sabiedrības attīstībai:

- Nodrošināta valsts budžeta finansētās programmas „Latvijas NVO fonds” īstenošana. 2024. gadā projektu īstenošanai bija pieejams valsts budžeta finansējums 2 500 000 euro apmērā. 2024. gadā programmā tika uzsākta 55 projektu īstenošana un turpinājās 2023. gadā apstiprināto projektu īstenošana. 2024. gadā Sabiedrības integrācijas fondā izsludināts konkurss nevalstisko organizāciju atbalstam 2025. gadā 2 500 000 euro apmērā, konkursa rezultātā atbalstīta 90 projektu īstenošana 2025.gadā.

Sekmēta mazākumtautību kultūras savpatnības saglabāšana:

- Atbalstīti pasākumi mazākumtautību savpatnības saglabāšanai – sniegts atbalsts Itas Kozakevičas Latvijas Nacionālo kultūras biedrību asociācijas (LNKBA) darbības nodrošināšanai. LNKBA īstenoja mazākumtautību organizāciju pasākumus - izstādes, koncertus un tematiskos pasākumus LNKBA ēkā Rīgā, Slokas ielā 37, tai skaitā nedēļu ilgu mazākumtautību festivālu „Vienoti dažādībā – 2024”.
- LNKBA nodrošinājis atbalstu mazākumtautību kultūras savpatnības saglabāšanai:
- 2024. gada 29.-30. jūnijā Liepājā īstenots Latvijas Mazākumtautību festivāls “Vaļā vērt(i) atslēdzini!”. Festivāla ietvaros norisinājās 15 dažādas norises dažādās Liepājas vietās, festivāls pulcēja 16 dažādas mazākumtautības (teju 1500 dalībniekus) no 104 kolektīviem. Festivālu divu dienu garumā apmeklēja ap 3000 skatītāju.

Gatavojoties festivālam, organizēti 2 informatīvie semināri (07.02., 06.06.) mazākumtautību kolektīvu vadītājiem un festivāla koordinatoriem (~150 dalībnieki).

- LNKC organizēja programmu "Latvijas kultūras vēstnieki 2024", kuras ietvaros norisinājās semināru cikls "Kultūras vēstnieku radošuma skola 2024" ("Kultūras pieejamība un pieklūstamība: kur esam Latvijā šobrīd" (23.04.), "Tehnoloģiju tendences kultūrā. Interaktīvie mediji un mākslīgais intelekts pasākumu un kultūras mantojuma nozarēs" (07.05.), "Mākslinieku sadarbības veidošana ar vietējām kopienām" (29.05.), un Latvijas kultūras vēstnieku vasaras nometne (10.08.-19.08.).
- Sadarbībā ar biedrību „Romu Kultūras centrs” īstenoti sabiedrības izpratnes veicinoši pasākumi par romu kultūru, mākslu un vēsturi, tostarp romu genocīdu, kā arī organizētas ekskursijas Romu Vēstures un mākslas muzejā gida pavadībā un nodrošinātas telpas romu folkloras ansambļa AME ROMA mēģinājumiem un dalībai vairākos festivālos, tostarp:
 - Nodrošināta dalība Mazākumtautību festivāla “Vaļā vērti atslēdziņ’!” Liepājā;
 - 2024. gada 17. jūnijā Kuldīgā atklāta izstāde par romu kultūras mantojumu “Romi Latvijā”; pārpublicēts informatīvais buklets “Romi Latvijā”.
- Organizēta Kārļa Rudeviča gleznu izstādīšana Latvijas Nacionālo kultūras biedrību asociācijas izstādē Rīgā.
- Nodrošinātas individuālās konsultācijas Latvijas romiem t.sk. Otrajā pasaules karā cietušajiem romiem, viņu tiesību un interešu aizstāvības jomā.
- Īstenotas konsultācijas, konsultējot romus par dažādiem sociāliem, administratīviem, bērnu aprūpes, izglītības u.c. jautājumiem.
- Lai veicinātu dialogu starp romu kopienu un sabiedrību, kā arī lai attīstītu romu iekļaušanas politikas koordinācijas procesu, sadarbojoties ar Latvijas pašvaldību un nozaru ministriju iestāžu pārstāvjiem, 2024. gadā Kultūras ministrija ar EK atbalstu turpināja īstenot projektu „Latvijas romu platforma VII”. Projekta ietvaros tika nodrošināta romu mediatoru darbība astoņās Latvijas pašvaldībās, notika reģionālie pasākumi vietējo romu kopienu līdzdalības veicināšanai un pasākumi romu jauniešu kapacitātes stiprināšanai, t.sk. sniegts atbalsts romu jauniešu iniciatīvu sagatavošanā un īstenošanā Latvijas reģionos, organizēta pieredzes apmaiņas romu iekļaušanās politikas īstenošanas un koordinācijas jautājumos vizīte uz Poliju, kā arī nodrošināti sabiedrības izpratni veicinoši pasākumi par Latvijas romiem, t.sk. grāmatas par Latvijas romu vēsturi un kultūru sagatavošana un izstādes par Latvijas romu kultūras mantojumu prezentācija.

Veicināta vienojošas sociālās atmiņas veidošana:

- Noslēgts līdzdarbības līgums ar Latvijas Okupācijas muzeja biedrību, kā arī finansēšanas līgumi ar biedrību „Šamir”, nodibinājumu „Komunistiskā terora upuru atbalsta un palīdzības fonds „Sibīrijas bērni””, biedrību „Romu kultūras centrs” par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu īstenošanu vienotas sociālās atmiņas stiprināšanai, kā arī finansēšanas līgums ar Žaņa Lipkes muzeju par sabiedrības izglītošanas un izpratnes veicināšanas pasākumiem par Latvijas vēsturi.
- Nodibinājums „Komunistiskā terora upuru atbalsta un palīdzības fonds „Sibīrijas bērni”” KM deleģētā valsts pārvaldes uzdevuma ietvaros ir īstenojis sekojošas aktivitātes: izveidota filma "Dzimuši Sibīrijā. Mārtiņš Vilsons", materiālu (100 stundas garī interviju arhīvi, 30 intervijas) arhivēšana un digitalizēšana, koncerti "Aizvestajiem", kas veltīti 1941.gada 14.jūnijā un 1949.gada 25.martā uz Sibīriju aizvestajiem Latvijas bērniem, konference "Aizvestajiem" 1941.gada 14.jūnija piemiņai Valsts Prezidenta pilī, lekcijas skolās ar represēto piedalīšanos (11 lekcijas, piedalījās aptuveni 700 skolēni), nodrošināta ceļojošās izstādes "Sibīrijas Bērni" ekspozīcijas atjaunošana, un izstādes organizēšana vismaz 5 izglītības iestādēs, noorganizēti 2 sacerējumu un zīmējumu konkursi skolēniem un jauniešiem, kā arī grāmatas "Kur palika Tēvi?" 2 prezentācijas Kurzemē, noorganizēts Ziemassvētku pasākums "Māmuļā" (80 dalībnieki), K Sunī noorganizēts seanss "Piemini Sibīriju", fragmenti no filmām, pieminot Livetu Sprūdi-Kalmi, izrādītas filmas "Tālā zeme Sibīrija. Kāpēc 1949. gada 25. marts?" un "Ceļš uz Sibīriju, 1941" Latvijas Televīzijā.
- Biedrība "Šamir" 2024. gadā ir organizējusi sabiedrību izglītojošus pasākumus par ebreju holokausta notikumiem Otrā pasaules kara laikā:
- Rīgas Geto un Latvijas holokausta muzejā atskaites periodā tika organizēti 4 publiskie komemorācijas pasākumi:
 - 4. jūlijā - Dzīvo gājiens;

- Preiļu gadadiena - lekcija ar Preiļu memoriāla autoru arhitektu Sergeju Rižu;
- novembris - lekcija Š. Dubnova vidusskolā Rumbulas 1.akcijas gadadienā;
- Piemiņas ekskursijas Rumbulas 2.akcijas gadadienā. 2024.gadā pasākumu apmeklētāju vēlamais skaits (1000 apmeklētāju) netika sasniegts, pasākumu dažāda formāta dēļ. Nākamgad muzejs par vienu no prioritātēm izvēlas pasākumu komunikācijas uzlabošanu veiksmīgākai apmeklētāju piesaistei. Kopā piedalījās 704 dalībnieki (580 klātienē un 224 tiešsaistē) 2. Šogad muzejs sagatavoja 2 izstādes: 1) "Rīga, 1942" par Rīgas karti izdoto Vācijas okupācijas laikā un lokācijām; 2) "Melnraksti" par muzeja pētniecisko darbību un atradumiem pēdējo gadu laikā.
- Atskaides periodā biedrība spēja uzlabot muzeja marketingu un komunikāciju, lai būtiski paaugstinātu Rīgas geto un Latvijas holokausta muzeja apmeklētību, pat pārspējot pirmspandēmijas radītājus (kopā 25 690 apmeklētāju). 4. Atskaides periodā Biedrība paplašināja muzeja informatīvo materiālu pieejamību, nodrošinot jaunus tulkojumus, tika izdotas 5 grāmatu papildtirāžas un izdota jauna grāmata "Aleksandrs Ļipšics Eiropā", brošūra, skrejlapa, kā arī tiek gatavotas izdošanai 3 jaunas grāmatas. 5. Muzejs šobrīd izmanto dažāda tipa informatīvus un izglītojošus materiālus. Kopējais skaits 32 670 (30 000 informatīvas lapas 27 valodās, papildtirāža 350 eks. 5 grāmatām, 300 eks. jaunai grāmatai, 20 brošūras eksemplāri, 2000 skrejlapas).
- Biedrība "Žaņa Lipkes memoriāls" 2024.gada 30.novembrī pie Brīvības pieminekļa organizēja Rumbulā nogalināto ebreju piemiņas pasākumu, kura laikā tika izveidotas sveču takas.
- Norisinājušies 53 tematiskie (t.sk. muzejiskie) pasākumi.
- Laika periodā no 16.07.2023. līdz 14.07.2024. LOMB ir nodrošinājis 14 publikāciju sagatavošanu un publicēšanu, organizēti 4 vēstures kolokviji un 2 vēstures pedagogu semināri reģionos, organizētas 2 diskusijas reģionos sadarbībā ar vietējām kopienām, izstrādāti un publicēti 2 atmiņu maršruti, kā arī organizēts konkurss "Pretošanās parlaments" skolēniem, nodrošināta regulāra informācijas ievietošana par īstenotajām sabiedrības izpratni veicinošajām aktivitātēm un nodrošināta regulāra aktivitāšu publicitāte. Līdzdarbības līguma ietvaros organizētas ekskursijas Romu Vēstures un mākslas muzejā, kā arī nodrošināta biedrības „Romu Kultūras Centrs” dalība Romu genocīda upuru 80.gadadienas piemiņas pasākumos Krakovā un Aušvicā, Polijā.

Nodrošināta nacionālās identitātes stiprināšana Latvijā:

- LNKC īstenojis pasākumus nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanai un popularizēšanai (skat. Sadaļas "Nemateriālais kultūras mantojums" un "Latviešu vēsturiskās zemes"), kā arī kultūras vēstnieku programmas īstenošanai.
- Latvijas kultūras vēstnieku (dažādas etniskās izcelsmes izcilu un radošu personību, kas jūtas piederīgi latviskajai kultūrtelpai) programmas īstenošanai - Latvijas kultūras vēstnieku 2024. gada pamatprogrammas ietvaros nodrošināts semināru cikls "Kultūras vēstnieku radošuma skola 2024" ("Kultūras pieejamība un pieklūstamība: kur esam Latvijā šobrīd" (23.04.), "Tehnoloģiju tendences kultūrā. Interaktīvie mediji un mākslīgais intelekts pasākumu un kultūras mantojuma nozarēs" (07.05.), "Mākslinieku sadarbības veidošana ar vietējām kopienām" (29.05.), un Latvijas kultūras vēstnieku vasaras nometne (10.-19.08.), kā arī kultūras vēstnieku pieredzes apmaiņas brauciens uz Bjaloostoku (Polija) (20.-28.08.).
- Kultūras centru vadītājiem un kultūras darbiniekiem īstenojami 3 profesionālās pilnveides kursi : "Kultūras centra vadības pamati" (25.01.-4.04.), "Kultūras centru stratēģiskā un personāla vadība" (01.10.2024.-23.01.2025.), "Aktualitātes kultūras centru darbībā" (15.-17.10.); organizēti 2 semināri: "Informatīvais seminārs par autortiesību un blakustiesību jautājumiem" (18.01.) un "Informatīvais seminārs metodiskajiem kultūras centriem" (30.10.) Kultūrizglītības programmas "Latvijas skolas soma" eksperti 2024. gadā izstrādājuši kultūras norišu izlasi vienotas skolas koncepta ieviešanai jeb atbalsta materiālu, lai atvieglotu darbu pedagogiem pārejā uz mācībām valsts valodā un palīdzētu mācību procesa plānošanā un valodas apguvē dažāda vecuma bērniem, t.sk. skolēniem ar nepilnīgām latviešu valodas zināšanām vai pavisam bez tām, piemēram, Ukrainas bēgļu, Baltkrieviju pametušajiem un Latvijas reemigrantu skolas vecuma bērniem un jauniešiem.

Atbalstīta diasporas saiknes uzturēšana ar Latviju:

- Atbilstoši Plānam darbam ar diasporu 2024.-2026. gadam un pamatojoties uz 2022. gadā noslēgtajiem astoņiem līdzdarbības līgumiem valsts pārvaldes uzdevumu veikšanai, nodrošināta sadarbība ar NVO: ārvalstu organizācijas "Pasaules brīvo latviešu apvienība" pārstāvniecību, biedrību "Trīs reiz trīs", nodibinājumu

“Nodibinājums 2x2”, nodibinājumu “Pasaules latviešu mākslas centrs”, biedrību “Latvieši pasaulē – muzejs un pētniecības centrs”, biedrību “Laiks-BL”, biedrību “Latviesi.com”, kā arī, pamatojoties uz līgumu par piešķirtā valsts finansējuma izlietošanu, KM padotības institūcijas – Latvijas Nacionālais kultūras centrs, Latvijas Nacionālā bibliotēka un Latvijas Nacionālais arhīvs – īstenoja pasākumus diasporas atbalstam saskaņā ar tiem uzticētajiem uzdevumiem.

- Notikuši septiņi diasporas iedibinātie vairākpaaudžu ģimeņu saieti pēc (3x3 saietu metodikas) ar kopējo reģistrēto dalībnieku skaitu 1 351 cilvēks; pa vienam saietam notika Vācijā (Bērzainē), Lielbritānijā (Straumēnos), Īrijā (Kāslbārā), ASV (Garezērā), Kanādā (Tērvetē) un Austrālijā (Sidnejā), un divi saieti notika Latvijā (Koknesē un Limbažos).
- Diasporas iedibināto jauniešu nometņu programmas (pēc 2x2 semināru metodikas) ietvaros Latvijā notika vairāki 2x2 semināri – “2x2 Kodols” – Saulainē, Kanādā, “2x2 Atgriešanās” – Bērzainē, Vācijā, savukārt Daugavpilī notika “2x2 Īspaidis” un Rezidencē “Kurzeme” notika “2x2 Vasaras saulgrīžu saiets”.
- Biedrība “Laiks-BL” un biedrība “Latviesi.com” iepriekš noslēgto līdzdarbības līgumu ietvaros turpināja īstenot valsts pārvaldes uzdevumu, diasporas medijā atspoguļojot daudzpusīgu diasporai nozīmīgu informāciju. Savukārt MAF programmas ietvaros diasporas mediji saņēma atbalstu satura veidošanai (portāls IMLO Lat-Ireland.LTD un laikraksts “Laiks”) un sadarbības projektu īstenošanai ar Latvijas nacionālajiem medijiem (laikraksts “Laiks”).
- Kopā atbalstītas 66 diasporas pašdarbības māksliniecisko kopu (Eiropas valstīs – 46, citās pasaules valstīs – 20) dažādās vajadzības (telpu noma mēģinājumiem, koncertiem, nometnēm, tērpu un aksesuāru sagādāšanai, dekorāciju izgatavošanai un rekvizītu iegādei, latviešu tradicionālo tautas instrumentu iegādei, skaņu aparātūras iegādei), kas veicina māksliniecisko spēju stiprināšanai un izaugsmei, gatavošanās diasporas lielākiem reģionālajiem Dziesmu svētku tradīcijas pasākumiem un kultūras dienām un to norisei.
- Diasporas bērni tika iesaistīti lasīšanas veicināšanas programmā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” – pateicoties LNB sagādātajiem un nosūtītajiem grāmatu komplektiem, bērni un viņu vecāki 80 diasporas nedēļas nogales skolās 30 diasporas mītnes zemēs (Eiropā, Ziemeļamerikā, Austrālijā, Dienvidāfrikā, Jaunzēlandē) varēja piedalīties lasīšanas veicināšanas programmā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”. Tāpat 177 bērnus 10 diasporas centros sasniedza programma “Grāmatu starts”, nodrošinot jaunus Pūčulēnu skolas komplektus, kas veicina lasītprasmi un ģimenes iesaisti jau agrīnā vecumā.
- LNKC sniedzis metodisko atbalstu diasporas latviešiem ārvalstīs, gatavojoties Dziesmu un deju svētku tradīcijas ilgtspējas veicināšanai diasporas mītnes zemēs. T.sk. XIII Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku repertuāra apguvei:
 - Nodrošinātas 6 meistarklases/ kopmēģinājumi korei Lielbritānijā, Norvēģijā, Brazīlijā, Īrijā un Austrālijā, kā arī 2 meistarklases / kopmēģinājumi deju kolektīviem Vācijā un Zviedrijā, 1 koka ansambļa meistarklase/ seminārs (25 dalībnieki) Vācijā, 1 folkloras kopu meistarklase (47 dalībnieki) Spānijā, gatavojoties kārtējiem latviešu dziesmu un deju svētkiem un Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem
 - Īstenots seminārs “Dziesmu svētki no 2023 līdz 2028 un tālāk..” (Bonna, Vācija) un organizēta tikšanās tiešsaistes platformā ar diasporas amatieru vadītājiem un režisoriem, 1 skate, gatavojoties XXVIII Vispārējiem latviešu dziesmu un XVIII deju svētkiem un pasākumiem ārvalstīs, kā arī nodrošināta ekspertu dalība diasporas amatieru festivālā “LAIPA” un koncertā “Londonas latviešu korim 75”.
- Nodrošināta LNKC ekspertu dalība, metodiskais un konsultatīvais atbalsts XVI latviešu dziesmu un deju svētkiem Kanādā, Toronto – nodrošināta balsu ierakstu pieejamība korei (LNKC izveidots materiāls), virsdiriģents M.Klišāns konsultēja korei koncertu repertuāra izveidi un sagatavošanā, vadīja korei kopmēģinājumus, diriģēja korei koncertus, L.Goss konsultēja korei repertuāra izvēli un sagatavošanā, korei balsu ierakstu nodrošināšanā un pieejamībā, J.Ērglis piedalījās deju koncerta programmas/repertuāra izveidē un sagatavošanā, deju lieluzveduma laukuma zīmējumu sagatavošanā. LNKC konsultēja un nodrošināja metodisko materiālu – tautas tērpu valkāšanas pamati pieaugušajiem un bērniem, materiāls pirms svētkiem nosūtīts Kanādas un ASV deju grupām. Nodrošināta nepieciešamo deju fonogrammu pieejamība. LNKC (S. Pāvulēna, L. Goss., A. Vasiļevska) nodrošināja tikšanos un pieredzes apmaiņu ar nākamo – XVI Vispārējo ASV Dziesmu un deju – svētku, kas norisināsies GrandRapidos, ASV, rīkotājiem. Pārrunāti svētku repertuāra izveides jautājumi, kolektīvu vadītāju

tālākizglītība un metodiskais atbalsts (koru balsu ierakstu nodrošināšana) svētku repertuāra sagatavošanā, kā arī Latvijas kolektīvu iespējas piedalīties svētku norisēs. LNKC nodrošinājis Kanādas svētku publicitātes rakstu un svētku fotogrāfiju izvietojumu savos sociālo tīklu kanālos un LNKC tīmekļvietnē;

- Nodrošināta viena folkloras kopu meistarklase Spānijā latviešu diasporas bērniem (47 dalībnieki), gatavojoties XIII skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku Folkloras programmai. Piedalījās Dienvideiropas (Itālija, Spānija, Šveice) folkloras kopa "Āboliši", Parīzes folkloras kopa "Guntiņas", Hāgas folkloras kopa "Stārķīši", Luksemburgas latviešu bērnu folkloras kopa "Mazās dzērves", Bergenā latviešu bērnu folkloras kopa "Bergausis".
- Nodibinājumam Pasaules latviešu mākslas centrs (PLMC) 2024. gads bija darbības 10. (jubilejas) gads. Tādēļ PLMC galerijā darbība bija intensīvāka nekā citus gadus:
 - tostarp tika saņemti un apmaksāti trīs ziedotāju sagādāti mākslas darbu sūtījumi no ASV;
 - Cēsīs uz vietas turpinājās un notika (pavisam – septiņas) izstādes: "Atmiņas/Arhitektūra" (2.12.2023-24.03.2024), Dagmāra Igalas izstāde" (2.12.2023-15.03.2024), "Tev nebūs samierināt monstrus – Zigfrīdam Sapietim 100" (6.06.-1.07.24), "Jāņa Mintika skulptūru dārzs" 06.06.24, "Filadelfija" (15.06.-31.12.24), "Starp zemi un debesīm – Voldemārs Avens" (15.06.- 10.10.24.), "Rudens vējš no Kanādas – Visvaldis Reinholds" (24.10.24-2025);
 - kā arī notika ceļojošas izstādes: "Zigfrīdam Sapietim 100" – Mazzalves saietu namā (2.01.-10.02.24) un Sunākstes bibliotēkā (25.03.-01.05.24), "Svētā Nopietnība – Rolands Kaņeps" – sadarbībā ar LNMM, Rīgā (10.05.-25.09.24.).
- Turpināts darbs pie diasporas vietnes (<http://diaspora.arhivi.lv/>) satura papildināšanas, sadaļā "Diasporas dokumenti arhīvos" apakšsadaļā "LNA Latvijas Valsts arhīva fondi" izveidota iespēja pievienot digitalizētus dokumentus un anotācijas, pievienoti un publicēti digitalizēti dokumenti par 35 fondiem (<https://diaspora.arhivi.lv/?id=222>). Sadaļas "Diasporas dokumenti arhīvos" apakšsadaļā "Ārvalstīs. Ārvalstu arhīvi un diasporas krātuves" ievietoti apraksti par Zviedrijas latviešu arhīva dokumentu arhivēšanu un papildināta ar 1069 ierakstiem, kas sniedz informāciju par Zviedrijas latviešu arhīva dokumentiem Zviedrijas Valsts arhīvā (<https://diaspora.arhivi.lv/?id=124>). Diasporas vietni 2024. gadā apmeklēja 5,7 unikāli lietotāji apskatot 95 tūkst. lapas.
- Turpinot LNA sadarbību ar Latviešu Centru Minsterē un Latviešu Kopību Vācijā, 2024. gadā Latviešu Centrā Minsterē turpināta latviešu diasporas dokumentu arhivēšana un sakārtota daļa Minsteres Latviešu ģimnāzijas arhīva (142 kaste). Tāpat apzinātas citas Latviešu Centra Minsterē telpas, kurās glabājas nešķiroti un nesakārtoti diasporas latviešu vēsturiskie materiāli, tostarp dokumenti, fotogrāfijas un dažādi audio un digitālie nesēji.
- Veikta Zviedrijas latviešu apvienības dokumentu arhivēšana un nodošana glabāšanā Zviedrijas valsts arhīvā (55 kastes). Dokumenti aptvēra plašu laika periodu, dažādas organizācijas un aktivitātes: Baltiska Institutet (1971-1991); Latviešu palīdzības komiteja (1966-1988); Zviedru-latviešu palīdzības komiteja (1944-1988); Latvijas Sociāldemokrātiskā Strādnieku partija (1948-1992); International Union of Socialist Youth (1955-1962); Latviešu pensionāru aprūpes biedrība Zviedrijā (1994-2011); Bērnu vasaras nometnes un izglītības aktivitātes (1945-1990); Tautas deju kopa "Zibenītis" (1975-2000): Dokumenti un fotogrāfijas par dalību dažādos pasākumos, deju svētkos, tostarp XXII Vispārējos Latviešu Dziesmu svētkos un XII Deju svētkos Rīgā; Zviedru-latviešu asociācija (1990-2009).
- Turpināta LNB digitālās kolekcijas "Dziesmu svētku krātuve" papildināšana un attīstīšana, stiprinot diasporas saikni ar Dziesmu un deju svētku tradīciju. Kolekcija papildināta ar informāciju par 80 personībām no dažādiem diasporas svētkiem, paplašinot tās kultūrvēsturisko pārklājumu. Nozīmīgs jaunums ir Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem veltītās digitālās kolekcijas izveide platformā digitalbiblioteka.lv (ej.uz/DB_skolu_jaunatne_dzsv), kurā apkopoti 459 materiāli – fotogrāfijas, programmiņas, ielūgumi, grāmatas, notis, plakāti u.c.
- Turpināts sakārtot Sidnejas latviešu biedrības (SLB) arhīvu, kas ietver informāciju par SLB darbību, dažādu kultūras un izglītības organizāciju darbu (teātri, tautas deju kopas, kori, skolas, sporta kopa), kā arī SLB iesaistīšanos sabiedriski politiskajos procesos jautājumā par Latvijas valstiskuma nepārtrauktības uzturēšanu un Trešās Atmodas procesiem. SLB arhīvs papildināts (kartonēti un daļēji aprakstīti dokumenti) ar Sidnejas Latviešu

teātra (SLT) lugu krātuvē lugu eksemplāriem, SLT vēstures materiāliem, SLT plakātu kolekciju, SLT fotogrāfiju albumiem, SLT diapozitīviem. Sistematizēti un daļēji aprakstīti Austrālijas Latviešu mākslinieku apvienības (ALMA) darbības dokumenti par 1980.–90.gadiem. Turpinājās gatavošanās virtuālajai izstādei par SLB vēsturi un darbību, būtiski papildinot izstādes tematisko nodaļu saturu ar informatīvajiem tekstiem, dokumentu anotācijām, komentāriem pie dokumentiem, veikta to rediģēšana latviešu valodā, kā arī tulkojumi angļu valodā. Darbs pie izstādes tiek turpināts un papildinās ar intervijām un interviju fragmentiem, veikta vizuālo materiālu sagatavošana un ievietošana digitālajā vidē.

- Lai nodrošinātu diasporas materiālās kultūras un vēstures mantojuma apzināšanu, komplektēšanu un pieejamības sabiedrībai, Muzejs un pētniecības centrs "Latvieši pasaulē": (1) papildināja muzeja krājumu ar vairāk nekā pieciem tūkst. jaunu priekšmetu un palīgkrājumā, visvairāk ar jaunieguvumiem tika papildinātas kolekcijas "Izceļotāji – Brazīlija", "Trimdinieki – ASV", "Trimdinieki – Lielbritānija", "Trimdinieki – Brazīlija"; (2) Muzeja pārstāvji piedalījās Kanādas latviešu dziesmu svētkos Toronto, kur tika veikta priekšizpēte un intervēti latvieši muzeja nākamā projekta "Māju garša" ietvaros; (3) izmantojot sadarbībā ar KISC izstrādāto krājuma importēšanas rīku (ar to uz NMKK tiek eksportēti muzeja priekšmetu apraksti) tika veikta daļēja 3050 krājuma priekšmetu digitalizācija, nofotografējot 50 un ieskenējot 3000 priekšmetus; (4) izveidoti 32 detalizēti personu zinātniskie apraksti. Izveidoti arī četri zinātniskie raksti par diasporas personībām, kas publicēti portālā LSM.lv; (5) izveidota koncepcija izstādei "Māju garša. Latviešu ēdieni pasaulē", kas tiks attīstīta 2025.gadā un īstenota 2026.gadā; (6) tika turpināta Latvijas patriota un amatierfotogrāfa Harija Blezūra (Lielbritānija) foto negatīvu kolekcijas izpēte, t.sk. attēlu šķirošana (~15 tūkst.) un atpazīšana, plānojot foto izstādi par Lielbritānijas latviešu sabiedrisko dzīvi (1960-80tie gadi) 2025.gadam; (7) īstenots lauka pētījums saistībā ar Lauru latviešu kolonijas (Krievija) izpētes projektu un Mutvārdu liecību dokumentēšanas ietvaros veiktas 4 dzīvesstāstu intervijas; (8) Muzeja telpās Berga bazārā tika piedāvātas četras tematiskas mazformāta izstādes – "Skaistākais vārds. Ārzemju latviešu redzamās un neredzamās saites ar Latviju"; "Pārsteidzošais folio. Jaņa Šternberga grafikas darbnīca Fišbahas bēgļu nometnē Vācijā, 1946-1949"; "Līdz pasaules malai un atpakaļ. Muzeja krājuma priekšmetu stāsti par latviešu diasporas veidošanos"; "Leduszeme – akmeņi un cilvēki. Latviešu stāsti Islandē"; (9) izstādes muzeja telpās Berga bazārā Rīgā pavisam apmeklējuši 1,6 tūkst. cilvēku; (10) sākot ar 2024.gada februāri, katra mēneša otrajā otrdienā jebkurš interesents ir aicināts iepazīt muzeja krātuvi LNB telpās, kur var aplūkot izstādēs neredzētus priekšmetus un dzirdēt stāstus par tiem – 11 ekskursijas ar 110 apmeklētājiem; (11) izstādes "Līdz pasaules malai un atpakaļ. Muzeja krājuma priekšmetu stāsti par latviešu diasporas veidošanos" ietvaros notika nodarbības 20 jaunāko klašu bērnu grupām; kopējais apmeklētāju skaits – 490 bērni; (12) Tukuma un Ikšķiles vidusskolās novadīts 6 nodarbības skolēniem "Nyet, nyet, Soviet! Politiskie protesti un demonstrācijas ārpus Latvijas 1945–1991"; kopējais dalībnieku skaits – 180; (13) īpaši sagatavota nodarbība par latviešu izceļošanas vēsturi: jauniešiem no 10 skolām, un ukraiņu grupām ar kopējo apmeklētāju skaitu – 170; (14) muzeja tīmekļvietne tikusi papildināta ar kopumā 72 ierakstiem; (15) kopumā klātienē un tiešsaistē ir noorganizēti 38 sarīkojumi; pasākumu kopējais apmeklējums Berga bazārā – 600, kopējais pasākumu ierakstu skatījums Facebook – 15,3 tūkst, ierakstu skatījums muzeja Youtube kanālā – 1350.
- Lai saglabātu no Latvijas emigrējušo iedzīvotāju saikni ar Latviju un veicinātu diasporas pašorganizēšanos un diasporas pilsonisko līdzdalību Latvijas sabiedriski politiskajā dzīvē, 2024. gadā Sabiedrības integrācijas fonda Diasporas pilsoniskās līdzdalības veicināšanas programmā atbalstu saņēma un tika īstenoti 13 diasporas NVO. Projektus īstenoja diasporas (tostarp – reģionālās) virsorganizācijas (PBLA, LAAJ, ELA, ELA Jauniešu biedrība), remigrantu un sadarbību ar diasporu īstenojošas organizācijas Latvijā ("Ekonomiskā sadarbība un investīcijas Latvijai"), diasporas latviešu amatierteātru kustību pārstāvoša organizācija un informācijas un komunikācijas platforma biedrība "Latvieši.com", kā arī diasporas organizācijas no Vācijas un Apvienotajiem Arābu Emirātiem.

LĪDZDALĪBA EIROPAS SAVIENĪBAS POLITIKAS IZSTRĀDĒ

- 2024.gadā Beļģijas un Ungārijas prezidentūru ES Padomē laikā Ministrija nodrošināja Latvijas interešu pārstāvēšanu ES Padomes un Eiropas Komisijas rīkotajās sanāsmēs ministrijas kompetences jomās.

- Uz ES Izglītības, jaunatnes, kultūras un sporta ministru padomes sanāksmēm 2024.gada maijā un novembrī tika sagatavotas un atbilstoši kārtībai saskaņotas Latvijas nostāju par:
 - Padomes secinājumiem par kultūras un radošo nozaru stiprināšanu uz datiem balstītā auditorijas attīstībā apstiprināšanu, kuros uzsvērts nepieciešams izmantot pēc iespējas vairāk digitālās transformācijas sniegtās iespējas kultūras un radošo nozaru auditorijas attīstībai. Latvija panāca, ka secinājumos ir pastiprināts uzsvars uz datu un digitālo objektu drošu glabāšanu, kā arī ir precīzāk atspoguļotas dalībvalstu atšķirīgās izejas pozīcijas digitālās transformācijas jautājumā.
 - Padomes secinājumiem par atbalstu ietekmētājiem kā tiešsaistes satura veidotājiem apstiprināšanu, jo ietekmētājiem ir pieaugoša loma informatīvajā telpā un naratīvu veidošanā sabiedrībā. Latvija panāca, ka secinājumos ir iekļauti riski, kas saistīti ar potenciālo dezinformācijas un maldinošas informācijas izplatīšanu, it īpaši nacionālās drošības un sabiedrības veselības jautājumos.
 - Padomes secinājumiem par kultūras pieejamības uzlabošanu un veicināšanu, atzīstot, ka līdzdalība kultūrā ir svarīga indivīdu veselībai, labbūtībai, teritoriālajai un sociālajai kohēzijai un demokrātijas stiprināšanai. Dalībvalstis tiek aicinātas aizsargāt un veicināt brīvu un vienlīdzīgu piekļuvi kultūrai visos līmeņos, tostarp izstrādājot kultūras tiesību plānus. Eiropas Komisiju tiek aicināta iekļaut kultūru tās visaptverošajos politikas mērķos.
- Latvija atbalsta Padomes secinājumu apstiprināšanu, jo uzskata, ka kultūras pieejamības veicināšana ir nepieciešama demokrātijas un pilsoniskās sabiedrības turpmākai stiprināšanai
- Latvija kopā ar Igauniju un Lietuvu aicināja Komisiju un dalībvalstis, balstoties uz kolektīvo atbildību, pievērst padziļinātāku uzmanību ES sankciju piemērošanai uz straumēšanas un video koplietošanas platformām - Latvija izklāstīja komerciālo radiostaciju apņemšanos neraidīt sankcionētos krievu mūziķus un to radīto saturu kā labas prakses piemēru. Tika norādīts, ka sankcionēto personu satura klātbūtne platformās, kaut arī nemonetizēta, tik un tā netieši nes labumu (piem., caur reklāmu). Dalībvalstīm ir arī morālais pienākums novērst Krievijas karadarbības un imperiālistisko naratīvu popularizēšanu. Komisija tika aicināta pievērst uzmanību jautājumam, vai Krievijas bruņoto spēku muzikālo kolektīvu audio un audiovizuālie materiāli ir potenciāls instruments militārās stratēģijas īstenošanai. Polija pauda atbalstu šim aicinājumam.
- Latvija saņēma bezprecedenta atbalstu (20 dalībvalstis: AT, BG, HR, CY, CZ, EE, FI, FR, DE, EL, IE, IT, LV, LT, NL, PT, RO, SK, SI, ES, SE) jautājumā, ko virzīja kopā ar Igauniju, par ES atbalstu sadarbībai un satura radīšanai kultūras un radošajās nozarēs pēc 2027.gada. Galvenie vēstījumi: 1) ES līmenī ir jāturpina mērķēts atbalsts kultūras un radošajām nozarēm, kura centrā jāsaglabā radošums un kultūras daudzveidība. Tam ir jābūt redzamam, iekļaujošam un ilgtspējīgam. 2) rūpējoties par jaunu un modernu iniciatīvu ieviešanu, mēs nedrīkstam aizmirst par atbalstu tradicionālajām kultūras izpausmēm. Ir jānodrošina līdzsvars. 3) kultūra ir vērtība (intrinsic value) pati par sevi, tieši tāpēc kultūras un radošajām nozarēm ir vajadzīgs mērķēts atbalsts ES līmenī.
- Beļģijas prezidentūra rīkoja arī neformālo kultūras ministru sanākumi par kultūras un kultūras mantojuma lomu Eiropas identitātes veicināšanu, kā arī par ilgtspējīgu ieguldījumiem Eiropas audiovizuālajā ekosistēmā, ņemot vērā plānoto Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvas pārskatīšanu. Tika akcentēti šādi jautājumi – svarīgi sekot līdzi, lai šīs papildus iemaksas platformām netiek pārliktas uz lietotājiem; kā stiprināt nacionālās valodas ar šādu iniciatīvu palīdzību; lai šīs iniciatīvas nekaitē mazajiem, neatkarīgajiem veidotājiem; šādas izmaksas varētu uzlikt profesionālajiem satura veidotājiem. Latvija uzrunā norādīja, ka jādoma par līdzsvaru, jo izmaiņas, kuras nes šīs platformas ir fundamentālas. Ministri diskutēja par kultūras un radošo nozaru nākotnes nodrošināšanu mākslīgā intelekta (MI) laikmetā. Latvija vērsa uzmanību, ka ES politikai nākamajā plānošanas periodā ir būtiski pievērst pastiprinātu uzmanību, lai kultūras un radošās nozares pilnvērtīgi izmantotu MI tehnoloģijas, t.sk. uzlabojot nodarbināto prasmes un minimizējot to radītos riskus. Viena no Latvijas prioritātēm MI kontekstā ir latviešu valodas kā vērtības saglabāšana, ņemot vērā, ka MI var radīt negatīvu ietekmi uz daudzvalodību digitālajā vidē ne vien Eiropas, bet arī pasaules līmenī.
- Beļģijas prezidentūras laikā tika pabeigts darbs un apstiprināts Eiropas mediju brīvības akts (Regula 2024/1083, turpmāk - EMFA). 2024. gada jūlijā Ungārija iesniedza pieteikumu ES Tiesā pret ES Padomi un Eiropas Parlamentu, lūdzot pilnībā atcelt EMFA. Savā argumentācijā HU norādīja, ka Regula balstās uz nepareizu tiesisko pamatu (LES 114.pantu), jo tās mērķi nav saistīti ar iekšējā tirgus attīstību. HU arī uzskata, ka Regula pārkāpj

subsidiaritātes un proporcionalitātes principus, regulējot jautājumus, kurus būtu jāregulē nacionālā līmenī. Latvija uzskatīja, ka ES Tiesas spriedums šajā lietā varētu būt nozīmīgs saistībā ar ES vērtību korelāciju ar iekšējā tirgus attīstību un darbību, un tāpēc nolēma iestāties lietā, uzrunājot vairākas dalībvalstis iesaistīties. Rezultātā lietā iestājās 9 ES dalībvalstis (LV, EE, LT, SE, FI, DK, NL, BE, ES) un Eiropas Komisija.

- 2024. gadā Ministrija aktīvi piedalījās arī jomu interešu pārstāvībā plašākā kontekstā, tostarp tematiskās konferencēs un ekspertu formātos, un citu nozaru darba kārtības jautājumos:
 - Tematiskajās konferencēs Beļģijas prezidentūras laikā prezentēja Ministrijas īstenotos atbalsta pasākumus mediju nozarei Covid-19 krīzes laikā, savukārt Ungārijas prezidentūras organizētajā konferencē par kultūras pieejamību – iniciatīvu “Latvijas skolas soma”.
 - Ekspertu formātos Latvija piedalījās RELEX HQ-ICP darba grupā par starptautiskajām attiecībām kultūras jomā, kur prezentēja starptautisko konferenci “Kultūras mantojums un drošība”, kā arī Autortiesību darba grupā sniedza ieguldījumu aptaujā par ģeneratīvā MI saikni ar autortiesībām un blakustiesībām.
 - Starpnozaru darba kārtībā Ministrija aktīvi iesaistījās diskusijās par Vienlīdzīgas attieksmes direktīvas priekšlikumu, aktualizējot nacionālo nostāju sadarbībā ar nozaru ministrijām un pilsonisko sabiedrību, kā arī iestājās par grāmatniecības nozares interešu aizstāvību priekšlikuma Kavēto maksājumu regulai kontekstā, aicinot paredzēt tai specifiskus izņēmumus vai garākus maksājumu termiņus.
 - LNB pārstāvis piedalījās ar Eiropas Savienības darba plānu kultūras jomā 2023.–2026. gadam izveidotajā Atvērtās koordinācijas metodes dalībvalstu ekspertu grupā “Tiltu veidošana: stiprināt bibliotēku daudzveidīgo lomu kā kultūras, prasmju un Eiropas vērtību izplatītājam”.

AUTORTIESĪBAS

- 2024. gada 12. decembrī pieņemti grozījumi Autortiesību likumā, ar kuriem Nacionālajai elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei piešķirtas pilnvaras ierobežot piekļuvi pirātiskām tīmekļvietnēm.
- Sadarbībā ar “Latvijas Izpildītāju un producentu apvienību”, Latvijas Universitātes Izglītības zinātņu un psiholoģijas fakultāti un Patentu valdi pabeigta projekta “Mācām nākotnes skolotājus” īstenošana. Projekta ietvaros izstrādāts metodiskais materiāls par intelektuālā īpašuma tiesību jautājumiem augstskolu pasniedzējiem un studentiem (platformā autorskola.lv), kā arī novadīti 14 semināri, sasniedzot vairāk nekā 900 cilvēku auditoriju.
- Lēmums uz 3 gadiem saglabāt līdzšinējo autoratlīdzības saņēmēju nodokļu nomaksas kārtību - neregistrēties kā saimnieciskās darbības veicējiem, vienlaikus nodokļu nomaksu 25% likmes apmērā par viņu darbu nomaksājot ienākuma izmaksātājam.

IEKŠĒJAIS AUDITS

- 2024. gadā Kultūras ministrijas iekšējā audita vidi veidoja 22 auditējamās sistēmas, no tām 12 pamatdarbības apakšsistēmas, 7 vadības un atbalsta sistēmas un 3 Eiropas Savienības finansēto programmu un projektu īstenošanas apakšsistēmas.
- Kultūras ministrijas Iekšējā audita nodaļa 2024. gadā pabeidza 4 auditus un 1 pārbaudi, novērtējot Ministrijas un padotībā esošo iestāžu izveidoto iekšējo kontroles sistēmu darbību. Auditā rezultātā secināts, ka kopumā Ministrijas un padotības institūciju iekšējā kontroles sistēma darbojas, lai gan ir nepieciešami atsevišķi uzlabojumi – pārskata gadā tika konstatēti atsevišķi, specifisku kontroļu trūkumi, tomēr kopumā novērtētās kontroles ir atbilstošas, pietiekamas un efektīvas, kas ļauj sniegt pietiekamu pārlicību, ka riski tiek vadīti un iestādes noteiktos mērķus sasniegts. Papildus Iekšējā audita nodaļa sniedza 8 konsultācijas.
- Saskaņā ar valsts sekretāra apstiprinātiem iekšējā audita ieteikumiem 2024. gadā tika sniegti 13 ieteikumi, 50 ieteikumiem ieviešanas termiņš bija 2024. gads, faktiskais ieviesto ieteikumu skaits – 31 jeb 62 %.
- No visiem 2024. gadā veiktajiem auditiem, četri auditi veikti pamatdarbības sistēmās (67%), divi auditi (33%) – vadības un atbalsta sistēmās.

**Programmas “Nozaru vadība un politikas plānošana”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, EUR**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (izpilde)	2024. gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	4 250 395	4 192 646	4 192 646
1.1.	dotācijas	3 904 048	4 192 646	4 192 646
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	346 347	0	0
1.3.	valsts budžeta transferts	0	0	0
2.	Izdevumi (kopā)	4 250 395	4 192 646	4 192 646
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	4 231 673	4 157 571	4 157 571
2.1.1.	kārtējie izdevumi	3 885 326	4 157 571	4 157 571
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	346 347	0	0
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	18 722	35 075	35 075

**Programmas “Informācijas tehnoloģiju attīstība un uzturēšana kultūras nozarē”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, EUR**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (izpilde)	2024. gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	609 648	1 809 648	1 809 610
1.1.	dotācijas	609 648	1 809 648	1 809 610
2.	Izdevumi (kopā)	609 648	1 809 648	1 809 610
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	514 148	584 148	514 110
2.1.1.	kārtējie izdevumi	514 148	584 148	514 110
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	95 500	1 225 500	1 225 500
2.2.1.	Pamatkapitāla veidošana	95 500	1 225 500	1 225 500

BUDŽETA PROGRAMMA “PROFESIONĀLĀ MĀKSĻA”

Budžeta programmā “Profesionālā māksla” īstenotas divas apakšprogrammas – “Filmu nozare” un “Mākslas un literatūra”. Piešķirtā finansējuma ietvaros nodrošināta vizuālās mākslas, teātra, mūzikas, dejas, literatūras un grāmatniecības jomu, kā arī filmu nozares attīstība un integrācija starptautiskajos procesos, laikmetīgās mākslas procesu popularizēšana un pieejamības nodrošināšana.

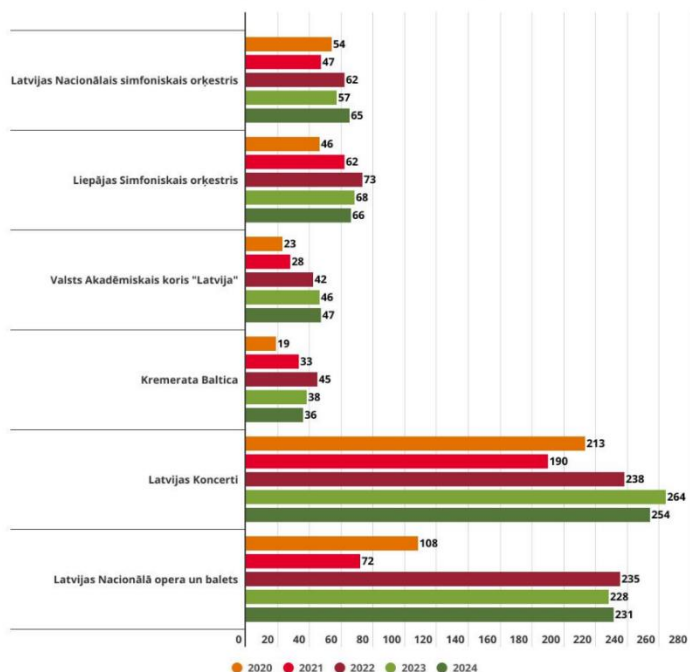
Darbības rezultāti:

Izrādes un koncerti	3 214
Izrāžu un koncertu apmeklējumi	1 075 536
Ar valsts atbalstu producēto filmu skaits	25

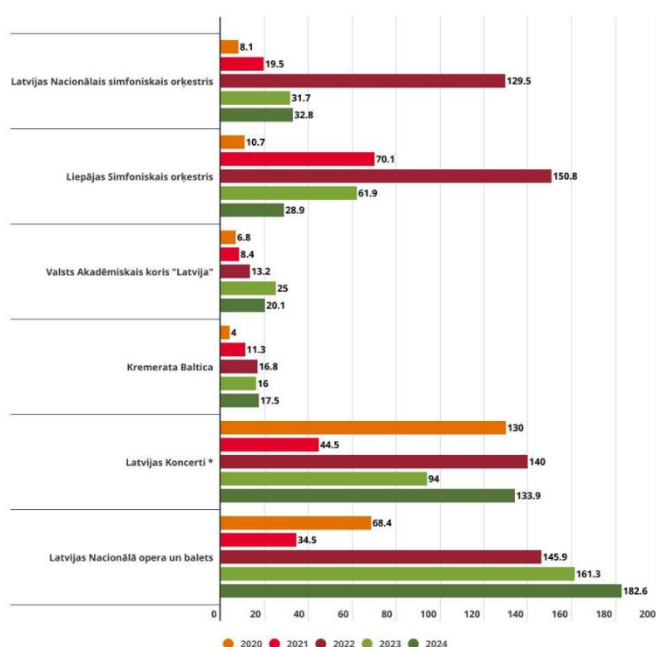
MŪZIKA UN TEĀTRIS

- Valsts teātros iestudēti 68 izrāžu jaunuzvedumi, t.sk. 22 latviešu oriģināldramaturģijas iestudējumi, notikušas 2 430 izrādes ar 638 298 skatītājiem, tostarp 865 izrādes bērnu un jauniešu auditorijai, 179 izrādes ārpus teātru pastāvīgās atrašanās vietas Latvijā un 72 izrādes ārvalstīs.
- Koncertorganizācijās iestudēta 221 jauna koncertprogramma, notikuši 468 koncerti ar 233 332 klausītājiem; 109 koncerti bērnu un jauniešu auditorijai, 187 koncerti Latvijas reģionos un 57 koncerti ārvalstīs, ierakstīti 9 CD.
- Latvijas Nacionālajā operā un baletā iestudēti 4 jauniestudējumi, izrādītas 231 izrāde un koncerts ar 182 684 skatītājiem, t.sk. 80 izrādes bērnu un jauniešu auditorijai un 3 izrādes Latvijas reģionos.
- VSIA "Rīgas cirks" tika sniedzis 85 izrādes 21 222 skatītājiem, kā arī Cirka izglītības programmas ietvaros nodrošinājis 16 regulāro nodarbību grupu darbību ar 180 bērnu un jauniešu līdz 17 gadu vecumam un 70 pieaugušo iesaisti.
- VSIA "Latvijas Koncerti" pēc Latvijas Republikas Valsts prezidenta kancelejas un KM aicinājuma 2024. gada 17. un 18. novembrī rīkoja Latvijas Republikas proklamēšanas 106.gadadienai veltītus koncertus visos Latvijas reģionos, kā arī iesaistījās koncertā Rīgā Latvijas Nacionālajā teātrī. Reģionu koncerti notika Neretā, Jelgavā, Kuldīgā, Viļānos un Valkā.
- Lai nodrošinātu kvalitātes izvērtējumu un veicinātu izcilību teātra, dejas un mūzikas nozarē, tika atbalstīta Lielās mūzikas balvas (organizators – VSIA "Latvijas Koncerti"), un Teātra balvas "Spēlmaņu nakts" (organizators – biedrība "Latvijas Teātra darbinieku savienība") ikgadējā norise, kā arī Dejas balvas (organizators – biedrība "Latvijas Dejas informācijas centrs") izvērtēšanas process 2024. gada 12. martā Latvijas Nacionālajā operā pasniegta Lielā mūzikas balva 8 kategorijās, kā arī piešķirtas 2 balvas par mūža ieguldījumu. , Kategorijā "Gada koncerts" laureāta godā Riharda Vāgnera operas "Zigfrīds" koncertatskaņojums 29. jūlijā koncertzālē "Cēsis" – solisti, Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris un diriģents Tarmo Peltokoski 23.11.2024. Valmieras drāmas teātrī notikusi 2023./2024. gada sezonas "Spēlmaņu nakts" balvu pasniegšanas ceremonija, kas tiešraidīta LTV. Tika pasniegtas 15 teātra balvas un 2 balvas par mūža ieguldījumu (Dailes teātra aktrīsēm Ilzei Vazdikai un Lidijai Pupurei). Par "Gada lielās formas izrādi" kļuva Liepājas teātra iestudējums "Latviešu raķetes" R.Vaivara režijā, bet par "Gada mazās formas izrādi" - Valmieras drāmas teātra iestudējums "Pazudušais dēls" R.Suhanova režijā.

Kopējais koncertu skaits gadā

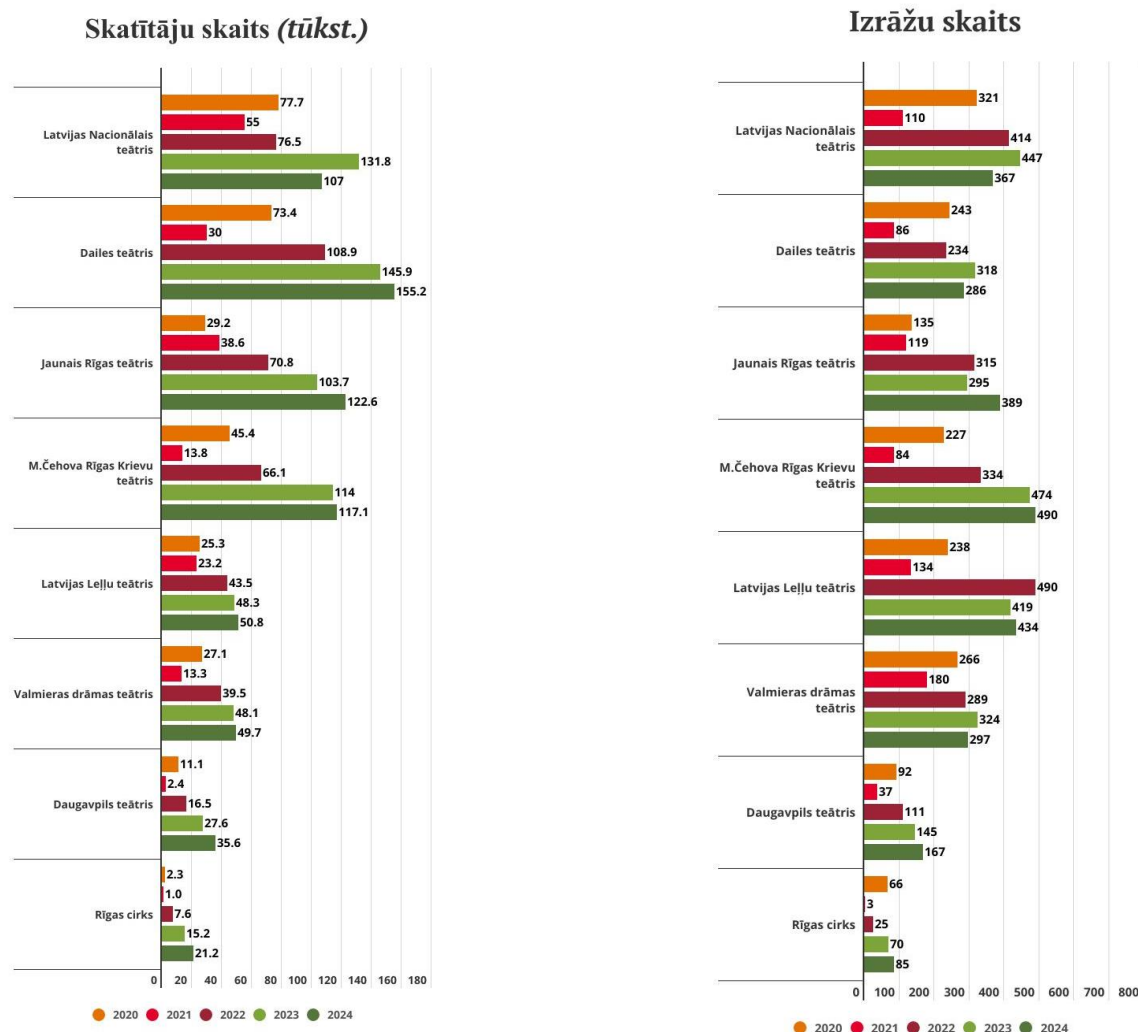

Apmeklējumu skaits (tūkst.)

* 2021.gadā 655 705 digitālie apmeklējumi, kopā 700

Profesionālo teātru un cirka darbība Apmeklējumi/izrādes

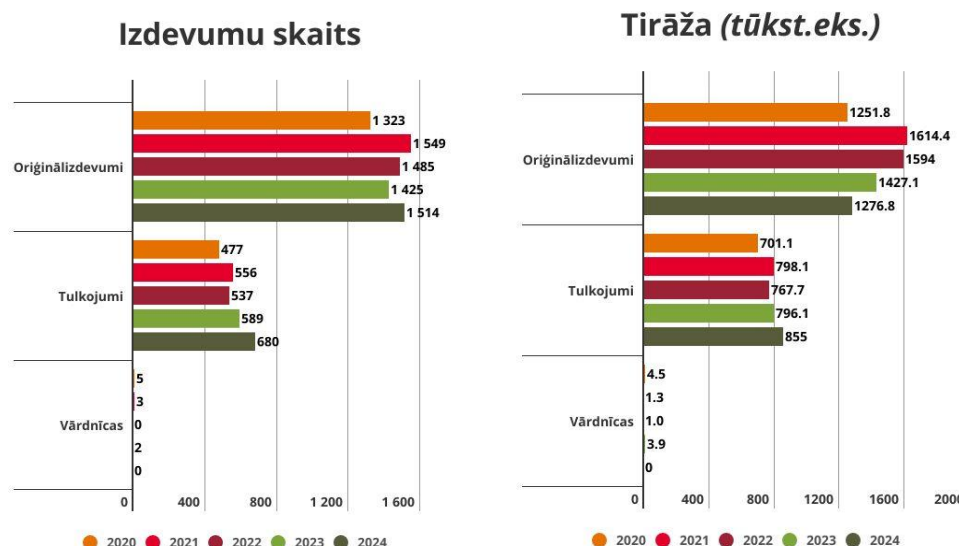
Dati: KM Nozaru politikas nodaļa

LITERATŪRA UN GRĀMATNIECĪBA

- Atbilstoši deleģētajiem valsts pārvaldes uzdevumiem SIA "Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja" 2024. gadā nodrošināta Latvijas dalība 3 grāmatu tirgos – Bolonā, Leipcigā un Frankfurtē.
- Nodrošināti divi grantu konkursi ārvalstu izdevējiem Latvijas autoru darbu tulkošanai un izdošanas ārvalstīs, kurā atbalstīti 87 pieteikumi, t.sk, 46 ārvalstu izdevēju pieteikumi Latvijas literatūras darbu izdošanai un 41 tulkotāju pieteikumi Latvijas literatūras darbu tulkošanai, nodrošināti 35 Latvijas literatūras darbu paraugfragmentu tulkojumi.
- Sadarbībā ar ārvalstu izdevējiem un sadarbības partneriem organizēti 33 pasākumi Vācijā un Šveicē ar 28 Latvijas autoru un nozares profesionāļu dalību, tajā skaitā 4 - Frankfurtes grāmatu tirgus ietvaros ar mērķi vairot Latvijas literatūras redzamību, sagatavojot Latvijas dalību viesu valsts statusam Frankfurtes grāmatu tirgū.
- Nodrošinātas 3 ārvalstu izdevēju, mediju un festivālu pārstāvju vizītes Latvijā ar 36 dalībnieku pārstāvniecību, koncentrējot uzmanību izdevējiem, kas izdod literatūras tulkojumus vācu valodā un viens ikgadējais seminārs tulkotājiem, pulcējot vienkopus 30 Latvijas literatūras tulkotājus uz dažādām ārvalstu valodām.

- 2024. gadā turpinājās plašais pasākumu cikls “Latviešu grāmatai 500” ar mērķi padziļināti izziņāt rakstītā vārda nozīmi Latvijas kultūras, nacionālās identitātes un valstiskuma veidošanā. Gada tematiskā līnija bija veltīta bibliotēkām un lasīšanai, un šajā ietvarā norisinājās izstādes, lekcijas, starptautiskas konferences un diskusijas. Tika atklātas vairākas nozīmīgas ekspozīcijas, tostarp izstādes “Ieskaņots. Atskaņots”, “Teksts mūs neinteresē” un “Paātrinājums”. Īpašu uzmanību izpelnījās izdevums “Lorem Ipsum. Testus nostra nihil interest” (A. Muraško), kas kļuva par “Zelta Ābeles” laureātu. LNB publicēja Zinātniskos rakstus Nr. 12. Notika priekšlasījumi par Herderu, Kantam un grāmatniecības vēsturei veltītas aktivitātes. Cikla ietvaros nostiprināta LNB starptautiskā atpazīstamība, veicināta pētniecība par vācbaltiešu dokumentāro mantojumu un latviešu valodas grāmatu vēsturi, stiprinot izpratni par lasītprasmes un lasīšanas kultūras lomu nacionālajā noturībā un Eiropas kultūrtelpā.
- Saskaņā ar līdzdarbības līgumu “Par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu veikšanu Latvijas profesionālās literārās rakstniecības tradīcijas apguves nodrošināšanai un attīstībai” Latvijas Rakstnieku savienība īstenojusi literārās izglītības programmu “Literārā akadēmija” sadarbībā ar Kurzemes un Latgales reģiona literārās izglītības programmām.
- Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja Ventspilī nodrošinājusi literārās radošās rezidences 127 rezidentiem.
- Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja sadarbībā ar LU Literatūras, mākslas un folkloras institūtu un Latvijas Rakstnieku savienību nodrošinājusi gada ietvaros izdoto Latvijas literatūras darbu profesionāla izvērtēšanu - Latvijas Literatūras gada balvas 2024. gadā piešķirtas balvas 5 nominācijās Latvijas literatūrā - labākais prozas darbs, labākais dzejas darbs, labākais darbs bērniem, labākais tulkojums, spilgtākā debija, kā arī 2 speciālbavlas par īpašu veikumu literatūrā un 1 mūža balva. Nodrošināti 2 ar balvas procesu saistītie literatūras lasījumu pasākumi un balvas pasniegšanas pasākums, pasākuma translēšana internetā, kā arī raidījuma formātā LTV1 2024.gada maijā, kā arī ar publicitātes pasākumiem pievēršot auditorijas uzmanību augstvērtīgai Latvijas literatūrai un sekmējot tās turpmāko attīstību. Nodrošināts arī Latvijas bērnu literatūras un ilustrācijas profesionālās izvērtēšanas un sasniegumu apbalvošanas process un Baltijas jūras reģiona J. Baltvilka balvas bērnu literatūrā un ilustrācijā pasākums 2024. gada 24. jūlijā, pasniedzot balvas 4 nominācijās un nodrošinot 1 lasījumu pasākumu.
- Atbilstoši noslēgtajam līdzdarbības līgumam Latvijas Grāmatizdevēju asociācija nodrošinājusi grāmatu mākslas balvas “Zelta ābele” norisi ar mērķi izvērtēt un apbalvot Latvijas izdevēju un mākslinieku veikumu grāmatu dizaina jomā aizvadītajā kalendārajā gadā.
- Līdzdarbības līgumu “Par atbalstu daudzpusīga kultūras medija nodrošināšanai drukātā un/vai interneta vidē” ietvaros sniegts atbalsts kultūras satura veidošanai laikraksta “Latvijas Avīze” iknedēļas pielikumam “Kultūrzīmes” un ar to saistītai interneta platformas sadaļai “Kultūrzīmes”, laikraksta “Diena” iknedēļas izdevumam “Kultūras Diena un Izklaide” un ar to saistītai interneta platformai <https://www.diena.lv/kd/>
- 2024. gadā uzsāka plašu sabiedrības iesaistes kustību “Restarts lasīšanai” un turpināja programmas “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, “Skaļās lasīšanas sacensības” un “Grāmatu starts”, apliecinot bibliotēkas vadošo lomu lasītprasmes veicināšanā nacionālā un starptautiskā kontekstā. “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijā” iesaistījās vairāk nekā 23 000 lasītāju 898 Latvijas un 80 diasporas institūcijās 30 valstīs; iegādātas 24 485 grāmatas no 9 izdevniecībām. “Grāmatu starts” ar 45 000 eiro finansējumu sasniedza 1 000 dalībnieku, tostarp 177 bērnus 10 diasporas centros, un nodrošināja jaunus Pūčulēnu skolas komplektus. Nacionālajās Skaļās lasīšanas sacensībās piedalījās ap 30 000 dalībnieku visā Latvijā, stiprinot lasītprasmi un literatūras pieejamību plašam sabiedrības lokam.
- Sadarbībā ar biedrību “Latvijas Rakstnieku savienība” turpināta Baltijas asamblejas balvas saņēmēšo darbu tulkošana un izdošana, sērijā “Jaunā klasika”, laika periodā no 2020.-2024. gadam izdoti 9 lietuviešu un igauņu autori literārie darbi latviešu valodā.
- Ar VKKF un Rīgas domes finansiālu atbalstu Latvijas Rakstnieku savienība 2024. gadā nodrošinājusi festivāla „Prozas lasījumi” 18 prozas lasījumu pasākumus Rīgā, savukārt festivāla „Dzejas dienas” ietvaros visā Latvijā norisinājušies 87 dzejas lasījumu pasākumi.

- LNB īstenoja grāmatu iepirkuma programmu publiskajām bibliotēkām. Iegādātās 483 nosaukumu grāmatas 9 979 eksemplāros no 40 Latvijas izdevējiem saņēmušas 712 bibliotēkas. Ekspertu komisija izvēlējās 323 grāmatas no 38 izdevējiem.
- Nodrošināta e-grāmatu bibliotēka “3td e-grāmatu bibliotēka” vietnē: www.3td.lv, kas ieguvusi vērā ņemamu popularitāti Latvijas publisko bibliotēku un diasporas lasītāju vidū. Kopš platformas atklāšanas 2019. gadā, līdz 2024. gada beigām šo e-pakalpojumu izmantojuši 22 716 lietotāji, kas reģistrējušies 3td.lv un kopā e-grāmatas lasīšanai ņēmuši 193 522 reizes. 2024. gada laikā 3td.lv e-grāmatu bibliotēkai, kas jau vairākus gadus pielīdzināma lielākajām publiskajām bibliotēkām valstī, pievienojušies 2815 jauni reģistrēti lietotāji kopējam reģistrēto lasītāju skaitam sasniedzot 22 716. Kopš 3td.lv bibliotēkas atvēršanas 2019. gadā vērojama stabila un noturīga lasītāju interese, to apliecina arī šajā periodā lasīšanai paņemto e-grāmatu izsniegums – 193 522 e-grāmatas. 3td bibliotēkas saturu veido izdevniecības “Zvaigzne ABC”, “Latvijas Mediji”, “Jumava”, “Prometejs”, “Mansards”, kā arī “Latvijas Banka” un noslēgti individuāli līgumi ar autorēm Zani Nuts un Andru Manfeldi. E-grāmatas platformā 3td.lv brīvpieejā var lasīt ikviens interesents, kurš reģistrējies kā lietotājs kādā no Latvijas pašvaldību publiskajām bibliotēkām, tai skaitā diasporas pārstāvji. 2024. gada laikā tika pilnveidotas 3td.lv vietnes funkcionālās iespējas, piedāvājot lasītājiem ērtāku e-grāmatu piedāvājuma pārskatīšanu, kā arī sākumlapā izveidot atsevišķu tematisko grāmatplauktu. Tajā atbilstoši kultūras vai sabiedriskajām norisēm tiek aktualizētas noteiktas e-grāmatas grāmatas no vairāk nekā 600 vietnē 3td.lv pieejamajām latviešu izdevēju izdotām e-grāmatām.

Dati: LNB Bibliogrāfijas institūts

VIZUĀLĀ MĀKSĻA

- Noslēgti finansēšanas līgumi ar 4 nevalstiskajām organizācijām: biedrību “Jauno mediju kultūras centrs RIX-C” (elektroniskās mākslas darbu pieejamības nodrošināšana), biedrību “KIM?” (laikmetīgās mākslas eksporta un pieejamības nodrošināšana), biedrību “Laikmetīgās mākslas centrs” (vizuālās mākslas pētniecības un pieejamības sabiedrībai nodrošināšana) un biedrību “Kultūras un mākslas projekts NOASS” (video mākslas darbu pieejamības nodrošināšana).
- Organizēts konkurss “Par iespēju pretendēt uz radošo darbnīcu “Cité Internationale des Arts” Parīzē 2025. gadā”. Pamatojoties uz tā rezultātiem, iespēju uzturēties radošajā darbnīcā Parīzē ieguva seši kultūras nozares pārstāvji – katrs divu mēnešu ilgā darba periodam 2025. gadā.

- Sadarbībā ar kultūras projektu aģentūru “Indie” nodrošināta Latvijas dalība 60. Starptautiskajā Venēcijas mākslas biennālē 2024. gadā ar mākslinieces Amandas Ziemeles ekspozīciju “O day and night, but this is wondrous strange...and therefore as a stranger give it welcome*.”
- Pieņemts lēmums, sākot ar 2025. gadu nodibināt KM finansētu Latvijas mākslas gada balvu, kā mērķis ir izcelt nozīmīgākos Latvijas mākslas nozares notikumus, aptverot visu mākslas nozari. KM rīkotā konkursa kārtībā uz 3 gadu periodu izvēlēta organizācija “Collective WW”, kas nodrošinās balvas žūrijas darbu un organizēs pasniegšanu. Izveidota žūrija, kas sastāv no mākslas nozares profesionāļiem, kas no 2025. gada janvāra izvērtēs mākslas notikumus, mākslas darbus, izstādes, pētījumus un publikācijas, kas īstenoti attiecīgajā gadā un veidojuši nozīmīgu pienesumu Latvijas mākslas jomai. Paredzēts piešķirt desmit apbalvojumi par sasniegumiem nozarē - gada mākslinieks, gada mākslas darbs, notikums, vizuālais risinājums, pētījums, kurators, debijas vai izrāvena, izglītību vai sabiedrības iesaisti veicinoša projekta, teksta un mūža ieguldījuma kategorijās.

ARHITEKTŪRA UN DIZAINS

- Likumdošanas jomā Kultūras ministrijas Arhitektūras likuma darba grupa sadarbībā ar Latvijas Arhitektu savienību turpināja darbu pie Arhitektūras likuma izstrādes, likumprojekta redakcija bija ievietota Tiesību aktu portālā starpinstitutionu saskaņošanā, pēc kuras tika saņemti daudzi iebildumi un priekšlikumi. Darba grupa turpināja iebildumu un priekšlikumu izskatīšanu, likuma redakcijas precizēšanu, notika konsultācijas ar Ekonomikas ministriju, Finanšu ministriju, Latvijas Pašvaldību savienību, Latvijas Lielo pilsētu asociāciju un citām institūcijām par precizējumiem likumprojekta redakcijā un saistītajos dokumentos. KM organizēja arī radošo jomu profesionāļu diskusiju par mākslas procenta piemērošanas praksi publiskās būvēs, kas ir iecerēta topošajā likumā.
- 2024. gadā apritēja 100 gadi kopš Latvijas Arhitektu savienības priekšteces – Latvijas Arhitektu biedrības dibināšanas. Atzīmējot šo svarīgo notikumu, Latvijas Nacionālās bibliotēkas 5. stāvā bija skatāma Latvijas Arhitektu savienības bibliotēkas kolekcijas izstāde “Latvijas Arhitektu savienībai – 100. Bibliotēkas stāsts” . Atzīmējot Latvijas Arhitektu savienības simtgadi notika arī LAS XXIII kongress tiešsaistē un klātienē Latvijas Nacionālajā bibliotēkā, tika veidots Latvijas radio raidījumu cikls “Latvijas ananāsi” un notika arī citi pasākumi.
- Latvijas Arhitektūras gada balva ir nacionālas nozīmes augstākais apbalvojums Latvijas arhitektūrā, kas tiek pasniegts ik gadu. 2024. gadā Latvijas Arhitektu savienība sadarbībā ar Kultūras ministriju organizēja Latvijas Arhitektūras gada balvas konkursu jau 29.reizi. 2024. gadā konkursā tika pieteikts pēdējos gados lielākais darbu skaits — 54 darbi, no kuriem 16 atlases jeb nacionālā žūrija virzīja finālam. Lielo gada balvu 2024 jeb Grand Prix saņēma Jaunais Rīgas teātris ("Zaigas Gailes birojs", "Sarma & Norde arhitekti"). Tika pasniegtas arī trīs Gada balvas, īpašā fināla žūrijas atzinība un citi apbalvojumi, pirmoreiz tika sumināts Jaunā Eiropas Bauhaus atzinības ieguvējs. Vairāk informācijas: <https://www.km.gov.lv/lv/jaunums/latvijas-arhitekturas-gada-balvas-2024-grand-prix-sanem-jaunais-rigas-teatris;>.
- 2024. gadā apritēja 100 gadi kopš Latvijas Arhitektu savienības priekšteces – Latvijas Arhitektu biedrības dibināšanas. Atzīmējot šo svarīgo notikumu, Latvijas Nacionālās bibliotēkas 5. stāvā bija skatāma Latvijas Arhitektu savienības bibliotēkas kolekcijas izstāde “Latvijas Arhitektu savienībai – 100. Bibliotēkas stāsts” . Atzīmējot Latvijas Arhitektu savienības simtgadi notika arī LAS XXIII kongress 23. februārī (attālināti) un 16.martā Latvijas Nacionālajā bibliotēkā, tika veidots Latvijas radio raidījumu cikls “Latvijas ananāsi”, un citi organizēti citi pasākumi.
- Biedrība “Latvijas Arhitektu savienība” 2024. gadā arhitektūras nozares profesionāļiem kopumā noorganizēja 48 tālākizglītības pasākumus par arhitektu praksi regulējošo normatīvo aktu aktualitātēm un to piemērošanu, ar arhitektu praksi saistītu problēmu analīzi, arhitektūras pakalpojumiem, autortiesību aizsardzības jautājumiem un citām tēmām. Daļai pasākumu tika nodrošināta iespēja tos skatīt attālināti tiešsaistē. LAS uzturētā tālākizglītības vietne “Profesionālās kompetences pilnveidošanas pasākumi” (PKPP), kas pieejama gan arhitektiem, gan citiem interesentiem, tiek regulāri papildināta ar jauniem materiāliem. Tālākizglītības sistēma līdz ar platformu PKPP ir reģistrēta Eiropas Arhitektu padomes (ACE) Profesionālās tālākizglītības programmas

reģistrā. Kopumā 2024. gadā LAS organizētos un filmētos seminārus klātienē un attālināti ir apmeklējuši 2294 dalībnieki. Kopumā notika 53 izglītojoši pasākumi klātienē.

- LAS īpaši aktuāli turpina būt jautājumi par būvniecības likumdošanas sakārtošanu, Eiropas Savienības fondu finansējuma konkursu sagatavošanu un realizāciju, kur tas skar telpisko vidi ilgtspējas un vides aizsardzības regulējumā, samērīguma principa ievērošanā, pieejamu mājokļu plānošanā. Kopš 2024. gada LAS uz līguma pamata nodrošina ekspertus Centrālā finanšu un līgumu aģentūras programmās Jaunā Eiropas Bauhaus kritēriju vērtēšanā. LAS darbs pie valstiskās normatīvās bāzes izstrādes prasa ne vien zināšanas arhitektūrā, bet arī juridisku kompetenci. LAS šajos jautājumos ir deleģējusi pārstāvjus, kuri, aktīvi komunicējot ar Ekonomikas ministriju, Saeimas Tautsaimniecības komisiju un citām iesaistītajām valsts un sabiedriskajām organizācijām, līdzdarbojas būvniecības (t.sk. arhitektūras) nozari regulējošo normatīvo aktu izstrādē. Vairāk par LAS paveikto 2024. gadā skatīt “Latvijas Arhitektu savienības darbības pārskats 2024” https://www.latarh.lv/storage/files/2024_LAS%20darbibas-parskats-2024-05-18.pdf
- LAS turpināja īstenot arī Jaunā Eiropas Bauhaus (NEB) Latvijas kontaktpunkta darbību, pārstāvēt Latvijas intereses gan nacionālo NEB kontaktpunktu sanāsmēs attālināti, gan klātienē Briselē 2024. gada 24. aprīlī un citos pasākumos. NEB Latvijas kontaktpunkta pārstāve, LAS valdes locekle Anda Kursiša aktīvi piedalījās inovācijas sprintā "Jaunais Eiropas Bauhaus Latvijā — kopā radīta ilgtspēja", ko rīkoja Valsts kancelejas Inovācijas laboratorija sadarbībā ar Kultūras ministriju. Divu mēnešu garumā tika izstrādāts rīcības un komunikācijas plāns, lai sabiedrībai būtiskās vērtības — estētika, ilgtspēja un iekļaušana — kļūtu par būtisku sociālās un būvētās vides sastāvdaļu jau tuvākā gada laikā. Inovācijas sprints bija veltīts Jaunā Eiropas Bauhaus ilgtspējai Latvijā un tā mērķis bija izveidot starp institūciju sadarbības modeli Jaunā Eiropas Bauhaus vērtību un principu iedzīvināšanai publiskajā pārvaldībā.
- Biedrība “Latvijas Dizaina centrs” nodrošināja Latvijas dizaina kontaktpunkta komunikāciju, apkopojot aktuālo informāciju par notikumiem un procesiem dizaina jomā un regulāri publicējot organizācijas sociālajos kontos, sasniedzot 2024. gadā Facebook 2,1 tūkst. sekotāju, Instagram 2408 sekotāju un LinkedIn 49 sekotājus. Nodrošināja publikācijas par inovācijām dizaina jomā, finanšu instrumentu pieejamību, labās prakses piemēriem, dizaineru sasniegumiem, uzņēmumiem, organizācijām, biedrībām, izglītības iespējām dizaina jomā visos līmeņos, tostarp tālākizglītību, par veiktajiem pētījumiem dizaina jomā augstskolās, pētniecības institūcijās u.c., Latvijas un ārvalstu dizaina organizāciju, asociāciju aktuāļajiem projektiem un iniciatīvām, Eiropas Komisijas stratēģiskās iniciatīvas Jaunais Eiropas Bauhaus (New European Bauhaus) aktualitātēm. Latvijas Dizaina centrs ir īstenojis un piedalījies vismaz 36 dažādos pasākumos, sanāsmēs, diskusijās un konferencēs nacionālā un starptautiskā līmenī (ir bijusi regulāra Latvijas pārstāvniecība Eiropas dizaina asociāciju apvienības (BEDA) valdes sanāsmēs, diskusijās, darbnīcās; dalība diskusijās par intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību un tikšanās ar OECD pārstāvjiem par intelektuālā īpašuma jautājumiem dizaina jomā; organizēta BEDA, EUIPO un Latvijas Dizaina centra darbnīca “Nemateriālā dizaina un intelektuālā īpašuma tiesību veicināšana”; organizēts sarunu cikls par dizaina iepirkuma jautājumiem un citiem tematiem.).
- Latvijas Dizaina centrs veiksmīgi ir organizējis Latvijas Dizaina gada balvas 2024 konkursu un noslēguma ceremoniju. Latvijas Dizaina gada balvas konkursam kopumā tika iesniegti 127 darbi, kuri sacentās piecās kategorijās (produktu, pakalpojumu, komunikācijas, vides un digitālo risinājumu jomās). Latvijas Dizaina gada balvas 2024 *Grand Prix* un Kultūras ministrijas prēmiju 2000 *euro* apmērā saņēma dizaineres Sarmīte Poļakova un Māra Bērziņa par biotekstilu “Pre-Loved”. Žūrija piešķīra arī piecas atzinības balvas, un savu speciālo balvu pasniedza arī Patentu valde. Vairāk informācijas: <https://www.fold.lv/2024/05/noskaidroti-latvijas-dizaina-gada-balvas-2024-uzvaretaji/>.

FILMU MĀKSĻA

- 2024. gadā Nacionālais kino centrs atbalstīja daudzpusīga nacionālā kino attīstību. Filmu nozares projektu finansējums 2024. gadā:
- 2024. gada 15. aprīlī tika apstiprināti Nacionālā kino centra 2024. gada jaunu filmu ražošanas konkursa rezultāti, atbalstot 14 jaunu filmu veidošana - 6 dokumentālās filmas, 2 animācijas filmas un 6 spēlfilmās. Konkursā

kopumā tika izvērtēti 30 filmu projekti – 10 dokumentālās filmas, 5 animācijas filmas un 15 spēlfilmas, pretendējot uz konkursa finansējumu 1 800 158 *euro* apmērā, kas 2024. gadā paredzēts jaunu filmu ražošanai.

- 2024. gada ražošanā esošu filmu atbalsta konkursa kārtībā ir atbalstīta sekojošo ar Nacionālā kino centra finansiālo atbalstu ražošanā esošo filmu veidošana:
 - animācijas filmu projekti: Laimīgie (producents SIA “Atom Art”), Straume (producents SIA “Dream Well Studio”), Ziemeļu zvaigzne (producents SIA “Studija Kokles”), Trakmakāns (producents SIA “Ego Media”), Karmiskais mežglis (producents SIA “Studija Lokomotīve”), URGa, JO un PO (producents SIA “DOMO GROUP”);
 - dokumentālo filmu projekti: Tukšums (producents SIA “Mistrus Media”), Mildas istaba (producents SIA “Bite Films”), Es domāju par kaķi (producents SIA “Kompānija Hargla”), Anonīmais terorakts (producents SIA “RED DOT MEDIA”), Visi putni skaisti dzied (producents SIA “VFS FILMS”), Dzelzs (producents SIA “Vertov”), Puika (producents SIA “Trickster Pictures”), Brīnišķīgais tukšums (producents SIA “Riverbed”);
 - spēlfilmu projekti Uļa (producents “Ego Media”), Izdzīvošanas skola (producents SIA “Baltic Pine Films”), Sausi sliktot (producents SIA “Trickster Pictures”), Vasaras nogurdinātie (producents SIA “White Picture”), Klajumā aiz meža (producents “Mistrus Media”), Pēdējais vārds (producents “Red Dot Media”), Burlaki (producents “TRITONE STUDIO”), Bērns (producents “Trickster Pictures”).
- 2024. gadā Latvijas filmu mārketinga, nozares profesionāļu tālākizglītības un industrijas pasākumu atbalsta konkursa ietvaros atbalstīti sekojošie 78 projekti, saņemot finansējumu kopā 364 796 *euro* apmērā.
- 2024. gada konkursā Latvijas izvirzītās filmas mārketinga atbalstam, pretendējot uz nomināciju ASV Kinoakadēmijas balvai, atbalsta finansējumu 20 000 *euro* apmērā saņēma SIA “Dream Well Studio”, kas ir Latvijas izvirzītās filmas Straume producents.
- 2024. gada starptautisku kopražojuma filmu atbalsta konkursā, kura mērķis ir atbalstīt starptautiskus filmu kopražojumus, kuros kā mazākuma kopražotājs piedalās Latvijas producējošā kompānija, kopumā tika izvērtēti 20 filmu projekti – 6 dokumentālās filmas, 1 animācijas īsfilma un 13 spēlfilmas, kas pretendēja uz konkursa finansējumu 400 000 *euro* apmērā. Konkursa finansējums tika piešķirts 7 filmu - 4 dokumentālo filmu un 3 spēlfilmu ražošanai.
- 2024. gada filmu attīstīšanas projektu konkursā atbalstīti 15 filmu attīstīšanas projekti - 7 spēlfilmu projekti, 3 animācijas filmu projekti un 5 dokumentālo filmu projekti. Konkursa mērķis ir atbalstīt pilnmetrāžas spēlfilmu, visu garumu dokumentālo filmu, visu garumu animācijas filmu un seriālu projektu attīstīšanu, t.sk. scenāriju rakstīšanu, tēmu izpēti, tēlu un vizuālo risinājumu izstrādi. Konkursā kopumā tika izvērtēti 42 filmu attīstīšanas projekti – 12 dokumentālo filmu ieceres, 6 animācijas filmu ieceres un 24 spēlfilmu ieceres. Konkursa finansējums 205 795 *euro*.
- 2024. gada 4. februārī Dailes teātra telpās notika Nacionālās kino balvas pasākums “Lielais Kristaps”. Šo pasākumu ar NKC noslēgtā līdzdarbības līguma ietvaros rīkoja biedrība “Latvijas Kinematogrāfistu savienība”, kas 2023. gadā konkursa kārtībā ieguva tiesības veikt atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu – veikt kvalitātes novērtējumu filmu mākslas jomā un 2024., 2025. un 2026. gada sākumā organizējot Nacionālās kino balvas pasākumu “Lielais Kristaps”.
- 2024. gada jūnijā Eiropas Padomes kopražojuma filmu atbalsta fonds Eurimages 2024. gada 2. konkursā ar 228 000 *euro* atbalstījis Latvijas filmu studijas SIA “Baltic Pine Films” producēto Pāvela Gumennikova spēlfilmu Izdzīvošanas skola, kas tiek veidota kā Baltic Pine Films (Latvija) un Artbox (Lietuva) kopražojums.
- NKC regulāri veido vairākus starptautiskus pasākumus ---- Baltijas jūras dokumentālo filmu forumu, kura mērķis ir stiprināt dokumentālā kino projektu starptautisko izplatību, kā arī vairākus uz Latvijas auditoriju orientētus projektus – Baltijas filmu dienas, kuru mērķis ir popularizēt Baltijas valstu filmas, sadarbībā ar Baltijas valstu kino institūcijām, kā arī 4.maija maratonu, kura mērķis ir popularizēt Latvijas filmas valsts svētku kontekstā. NKC veido arī Jauniešu filmu dienu sadarbībā ar Eiropas kino akadēmiju, kuras mērķis ir popularizēt Eiropas kino kultūras vērtības. Visi šie minētie pasākumi veiksmīgi norisinājās arī 2024. gadā.
- 2024. gada 12 mēnešos Nacionālā kino centra saturiski veidotajā portālā filmas.lv norisinājās 13 īpašie pasākumi – filmu izlases tiešsaistē, no kurām 3 bija pieejamas skatītājiem visā pasaulē. Portālu filmas.lv 2024. gadā apmeklēja 389 589 lietotāji, veiktas 1 914 378 lapu apskates.

- Lai veicinātu sabiedrības izpratni par NKC darbību, Latvijas filmu nozari un tās aktualitātēm, Nacionālā Kino centra mājaslapā tiek uzturēta intensīva informācijas plūsma sadaļā Aktualitātes, gan radot jaunas ziņas, gan apkopojot, rediģējot un popularizējot filmu studiju radīto informāciju. 2024. gadā NKC mājaslapas jaunumu sadaļā publicētas 178 aktualitātes latviešu valodā un 45 angļu valodā, kopā 223, tātad „ziņu lentes” intensitāte ir vidēji 4 ziņas nedēļā (piecās darbdienās). Lapas apmeklējuma statistiku nodrošina vienotā tīmekļvietņu platforma, pēc tās mērījumiem NKC mājaslapas apmeklējums ir 87 140 lietotāji, tātad vidēji 7200 apmeklētāji mēnesī (ievērojams pieaugums, salīdzinot ar 2023. gada vidēji 2500 apmeklētājiem mēnesī).
- Turpinās sadarbība ar Latvijas pedagogiem, piedāvājot programmu Kino skolās – vienu no filmas.lv sadaļām. Projektā “Kino skolās” iekļautas 56 filmas un metodiskie materiāli. Kino skolās lieto vairāk kā 2000 autorizēti skolotāji Latvijā un ārzemēs.
- Turpinās sadarbība LR Ārlietu ministriju diasporas atbalstam. Ar LR Ārlietu ministrijas finansiālu atbalstu realizēts projekts diasporai uz Valsts svētkiem 18. novembrī – filmas portālā filmas.lv tiešsaistē visā pasaulē Patriotu nedēļa. Tiek veikta sadarbība – konsultācijas, filmu programmu sastādīšana ar filmu izplatītājiem, demonstrētājiem, Latvijas vēstniecībām ārvalstīs, tai skaitā dalība “ES filmu dienās” (EUFF), latviešu diasporu un individuāliem interesentiem tai skaitā vienošanos, filmu nesēju sagatavošana, nosūtīšana un koordinēšana. Vēstniecību atbalstītie pasākumi – Baltijas filmu dienas, Eiropas Savienības filmu dienas, svētku atzīmēšana vēstniecību telpās u. c. turpina uzsākt – demonstrēt filmas atbilstoši iespējām gan klātienē, gan saglabājot arī tiešsaistes platformu iespējas.
- Izvērtējot diasporas iespējas, filmu demonstrēšana tiek organizētā individuāli, sadarbībā ar Latvijas vēstniecībām, konsulātiem, vai, iesniedzot projektu un pieprasot finansējumu, diasporas aktivitātēm Ārlietu ministrijā vai kā citādi piesaistot finansējumu, tiek piedāvāts optimālākais risinājums, lai ārzemēs dzīvojošiem tautiešiem būtu iespēja skatīties Latvijas filmas.
- Diasporas vidū arī šogad lielu interesi un atzinību izpelnījies visā pasaulē pieejamais NKC portāla filmas.lv piedāvājums: 23.-26.02. Nacionālā Kino balva Lielais Kristaps, kurā tika izrādītas 12 filmas; 04.05. 4. maija Latvijas filmu maratons, kurā tika piedāvātas 14 filmas; 21.06.-10.07. Jāņu izlase ar 5 filmām, kā arī 11.-19.11. “Patriotu nedēļa” ar vairāku filmu piedāvājumu.
- Nacionālais kino centrs ir veicis intensīvu darbību, popularizējot Latvijas filmas starptautiskos festivālos, kā arī nodrošinot Latvijas kino nozares pārstāvniecību starptautiskos filmu tirgos.
- Dānijas Sinematēkā Kopenhāgenā 11. janvārī tika atklāta Latvijas filmu programma Latvija: toreiz un tagad / Letland. Før og nu, kurā iekļautas četras Latvijā veidotas filmas: V.Kairiša spēlfilma Janvāris (2022), Signes Baumanes pilnmetrāžas animācijas filma Mans laulību projekts (2022), Elzas Gaujas spēlfilma Mamma vēl smaida (2021) un dokumentālā kino klasika – Jura Podnieka Vai viegli būt jaunam? (1986). Programmas veidošanā sadarbojās Latvijas vēstniecība Dānijā, Dānijas Sinematēka un Nacionālais Kino centrs.
- Katalonijas (Spānija) galvaspilsētā Barselonā (22.-24.02.) norisinājās dokumentālā kino festivāls La Inesperada, kur tika demonstrēta Latvijas poētiskā dokumentālā kino programma (1963-1978) un viesojās kinorežisore Laila Pakalniņa. Viena no trim festivāla sekcijām Supernova tika veltīta Latvijas poētiskajam dokumentālajam kino.
- Starptautiskajā Berlīnes filmu festivāla Foruma programmā 18. februārī pasaules pirmizrādi piedzīvoja režisora Dāvja Sīmaņa spēlfilma Marijas klusums, kas veidota filmu studijā “Mistrus Media”. Foruma programmā, tikai iekļautas 30 filmas no visas pasaules. Filmai Marijas Klusums tika piešķirta Ekumēniskās žūrijas balva.
- 6. Bostonas Baltijas filmu festivālā /Boston Baltic Film Festival (1.-3.03.) tika demonstrētas 15 filmas no Latvijas, Lietuvas un Igaunijas, plašs Baltijas filmu piedāvājums bija pieejams arī festivāla virtuālajā sadaļā. Ziemeļamerikas pirmizrādi piedzīvoja daudzsēriju filmas Padomju džinsi. Festivālā tika izrādīta arī Latvijas īsfilmu programma — Aijas Ansones Can't help myself, Betijas Zvejnieces Jaunības eksperti un divas Uga Oltes īsfilmas — Radi un raidi un Upurjērs. Festivāla noslēgumā tika demonstrēta režisora Rolanda Kalniņa klasiskā filma Četri balti krekli (1967).
- Eiropas lielākā seriālu festivāla Series Mania (15.-22.03.) konkursā International Panorama kā viens no 12 dalībniekiem tika izvēlēts seriāls Padomju džinsi; kas ir nozīmīgs Latvijas sasniegums starptautiskajā arēnā. Festivāls Series Mania ir nozīmīgākais seriālu festivāls Eiropā, kas piedāvā pasaules pirmizrādes līdz pat 85 500

skatītāju auditorijai. Padomju džinsi festivālā ieguva divas balvas - skatītāju simpātiju balvu un labākā aktiera balvu (Kārlis Arnolds Avots) sekcijā International Panorama.

- Aprīlī Vīsbādenes festivāla GoEast speciālajā programmā, kas fokusējas uz Centrālās un Austrumeiropas plaši izrādītām un atpazīstamām filmām - tika demonstrēta V. Kairiša spēlfilma Janvāris (2022).
- Aprīlī un maijā Austrālijas Fantastic Film Fest Melburnā un Sidnejā, kopā četros seansos, tika izrādīta A. Karapetjana spēlfilma Bezkaunīgie.
- Oberhauzenas īsfilmu festivāla (maijs) viena no atklāšanas filmām bija L. Pakalniņas dokumentālā īsfilma Īsfilma par dzīvi (2014).
- 39. Minhenes dokumentālo filmu festivālā Dok.Fest München (maijs) starptautisko pirmizrādi piedzīvoja dokumentālā filma Patrīcija (rež. Dāvids Ernštreits un Inese Kļava).
- No 14. līdz 25. maijam norisinājās 77. Starptautiskais Kannu kinofestivāls, kurā režisora G. Zilbaloža pilnmetrāžas animācijas filma Straume tika atlasīta konkursam Un certain regard / Īpašais skatiens. Filma pasaules pirmizrādi Kannās piedzīvoja 22. maijā.
- Jūnijā Austrālijas pirmizrādi piedzīvoja E. Gaujas spēlfilma Pastkarte no Romas - pirmo reizi Latvijas filma tika izvēlēta organizācijas European Film Promotion (EFP) programmai Europe! Voices of Women in Film, kas tiek demonstrēta Sidnejas starptautiskajā kinofestivālā, iepazīstinot Austrālijas kinoskatītājus ar Eiropas sieviešu režisoru kino sasniegumiem.
- No 9. līdz 15. jūnijam Francijas pilsētā Ansi (Annecy) notika Starptautiskais animācijas filmu festivāls. Šogad festivāla galvenajam pilnmetrāžas filmu konkursam tika atlasīta G. Zilbaloža filma Straume. Filma festivālā tika demonstrēta astoņos seansos un arī kļuva par festivāla godalgotāko filmu, iegūstot festivāla galvenajā konkursā četras balvas - žūrijas balvu, skatītāju balvu, Foundation balvu (atbalsts filmas tālākai izplatīšanai Francijā) un speciālbilvu par labāko pilnmetrāžas filmas mūziku.
- Jūnijā Turcijā, Stambulas dokumentālo filmu festivālā DOCUMENTARIST tika demonstrētas vairākas L. Pakalniņas dokumentālās filmas - Karote (2019), Īsfilma par dzīvi (2014), Ozols (1997), Pirmais tilts (2020), Zirdziņ, hallo! (2017).
- 19. jūnijā D.Sīmaņa spēlfilma Marijas klusums piedzīvoja pirmizrādi Ukrainā - kinofestivālā Mykolaichuk OPEN festivāla sadaļā Festival of Festivals, kurā tiek izrādītas labākās filmas no visas pasaules.
- Jūnija nogalē spēlfilma Marijas klusums tika izrādīta Slovākijas kinofestivālā Art Film Fest Košicē (21.–28.06.), kur tā tika atlasīta starp deviņām konkursa filmām Centrāleiropas un Austrumeiropas filmu skatē.
- Jūnijā, jūlijā filma Straume (rež. G.Zilbalodis) piedalījās arī Meksikas Gvadalaharas festivālā, kur ieguva balvu kā labākā animācijas filma, kā arī Šanhajas filmu festivālā (Ķīna) un Jeruzālemes filmu festivālā (Izraēla). Augustā - - Haugesundas filmu festivālā (Norvēģija), Melburnas starptautiskajā filmu festivālā (Austrālija), kur ieguva žūrijas specbalvu; Sarajevas filmu festivālā (Bosnija un Hercegovina).
- Augustā, Lokarno starptautiskajā festivālā konkursā programmā pirmizrādi piedzīvoja Lietuvas un Latvijas kopražojuma spēlfilma Sausi slīkstot/ Drowning Dry (Latvijas producenti – M.Kaža, studija Trickster Pictures). Filma festivālā ieguva divas balvas.
- G. Zilbaloža animācijas filmas Straume dalība starptautiskos festivālos septembrī: Helsinku filmu festivāls (Somija), tāpat festivālā tika izrādīta G. Zilbaloža pirmā pilnmetrāžas animācijas filma Projām; Toronto filmu festivāla Centrālajā programmā un Otavas starptautiskajā animācijas filmu festivālā (Kanāda); Strasbūras fantastisko filmu Eiropas festivālā (Francija); Tirānas starptautiskajā filmu festivālā (Albānija); Young Horizons starptautiskajā filmu festivālā (Polija), kurā arī ieguva galveno žūrijas balvu; Silk Road starptautiskajā filmu festivālā (Ķīna).
- Augustā, izvērtējot kandidātus ASV Kinoakadēmijas balvas Oskars nominācijai kategorijā “Labākās starptautiskās filmas balva/Academy Award for Best International Feature Film, Latvijas ekspertu komisija vienbalsīgi izvēlējās sacensībai izvirzīt režisora G.Zilbaloža animācijas filmu Straume. Izvērtēšanai pieteiktās filmas apsprieda NKC izveidotā nozares ekspertu komisija, kuras sastāvu apstiprinājusi ASV Kinoakadēmija, - Latvijas Kinematogrāfistu savienības vadītāja Marta Bite, Kultūras ministrijas valsts sekretāre Dace Vilsone, kinokritiķe Daira Āboliņa, Latvijas Animācijas asociācijas vadītāja Sabīne Andersone, producenti Alise Ģelze un Uldis Cekulis, Nacionālā Kino centra vadītājas vietniece Inga Blese.

- 18. septembrī tika nosauktas piecas filmas, kas izvirzītas prestižajai Eiropas Parlamenta LUX skatītāju balvai (LUX Audience Award 2025). Starp izvirzītajām filmām pirmo reizi LUX balvas vēsturē ir arī Latvijas filma – animācija Straume.
- Sesto reizi Eiropas filmu popularizēšanas organizācija (EFP) sadarbojas ar Arābu kino centru (ACC), aicinot 87 prominentus kinokritiķus no 15 valstīm, kur runā arābu valodā, noskatīties gada labākās Eiropas filmas un piešķirt savu balvu vienai no tām. EFP, kas apvieno Eiropas filmu nozares nacionālās institūcijas, arābu kritiķu uzmanībai izvirzīja 22 filmas, kas izpelnījušās balvas un ievēribu Eiropas lielākajos festivālos, šo filmu starpā pirmo reizi bija arī Latvijas filma G. Zilbaloža filma Straume, kas vēlāk iekļuva arī finālistu trijniekā.
- Oktobrī, Profesionālā Eiropas bērnu un jauniešu filmu asociācija (ECFA) apbalvoja režisora Reiņa Kalnaeļļa pilnmetrāžas animācijas filmu Telmas ideālā dzimenīte, kas piedzīvoja pasaules pirmizrādi 29. starptautiskajā bērnu un jauniešu filmu festivālā SCHLINGEL Vācijā, Kemnicā.
- Oktobrī, Lailas Pakalniņas dokumentālā filma Galapunkti piedzīvoja pirmizrādi Āzijā, Ķīnā (West Lake International Documentary Festival).
- Oktobrī, festivālā DOK Leipzig, kas izrāda gan dokumentālo kino, gan animāciju, 25 īsfilmu programmā 5x5 Shorts from the East tika izrādītas Latvijas īsfilmas – L. Pakalniņas dok. īsfilmas Pirmais tilts (2020) un Būs labi (2004), ka arī trīs animācijas īsfilmas – Jurgā Krāsona Trubā (2020), Kārļa Vītola Gulbja jaunava (2020) un Edmunda Jansona Goda sardze (2020)
- Oktobrī, Varsāvas filmu festivālā tika izrādīta Lienes Lindes spēlfilma Melnais samts.
- Dāvja Sīmaņa spēlfilma Marijas klusums novembrī tika izrādīta vairākos kinofestivālos ne vien Eiropā, bet arī Amerikas Savienotajās Valstīs. Eiropā filma tika izrādīta vēl vairākos festivālos – Francijas Arras Film Festival sadaļā East Visions, Baltijas jūras filmu festivālā Stokholmā un Tbilisi starptautiskajā kinofestivālā Gruzijā.
- Vācijas pilsētā Lībekā jau 66. reizi norisinājās Ziemeļvalstu filmu dienas, dažādās festivāla programmās tika izrādītas piecas Latvijas filmas. Festivāls tika atklāts ar režisora Ginta Zilbaloža filmu Straume, tā bija arī filmas pirmizrāde Vācijā. Dažādās programmās atlasītas arī Latvijas filmas Marijas klusums un BUM!, seriāls Padomju džinsi, animācijas filmu cikls Brīnumskapis un animācijas īsfilma Kājām gaisā.
- Novembrī tika atklāts jau septītais Ņujorkas Baltijas filmu festivāls (NY BFF), piedāvājot jaunākās filmas no Latvijas, Igaunijas un Lietuvas. Latviju festivāla programmā pārstāvēja četri kino darbi - Latvijas filmu izlasi šajā festivālā aizsāka režisores Elzas Gaujas sirsnīgais stāsts Pastkarte no Romas, režisora Dāvja Sīmaņa vēsturiskā spēlfilma Marijas klusums. Baltijas īsfilmu programma tika demonstrēta režisora Uģa Oltes spēles īsfilma Upurjērs (2023) un režisoru Jāņa Ābeles un Toma Šķēles īsfilma Baltās lapas bieds (2024). Tāpat festivālā tika izrādīta filma Straume.
- Novembrī, apjomīgs klāsts ar Latvijas kinodarbiem tika atlasīts Tallinas festivāla programmām. Galvenajam konkursam bija izvēlēta režisora Jura Kursieša spēlfilma Cildenie. 14 no festivāla Baltijas konkursa filmām septiņas saistītas ar Latviju – četras spēlfilmas, viena dokumentālā filma – Māra Maskalāna filozofiskais pētījums Beigas, viena animācijas filma – Ginta Zilbaloža Straume, un minoritārais kopražojums - Lietuvas spēlfilma Sausi slīkstot. Starptautisko pirmizrādi Tallinā piedzīvoja režisora Māra Martinsona filma Zeme, kas dzied, režisora Ivara Tontegodes filma Anna LOL, Baltijas konkursam atlasīta arī režisores Lienes Lindes spēlfilma Melnais samts un Mārča Lāča komēdija Mūžības skartie. Pa vienai Latvijas filmai Tallinas festivāla skatītājiem piedāvāja arī konkursu programmas First Feature Competition, kurā pasaules pirmizrādi svinēja režisores Signes Birkovas pilnmetrāžas spēlfilma Lotus, savukārt programmā Rebels with a Cause bija iekļauta režisora Uģa Oltes filma Tesa Man. Latvijas filmu nozare plaši pārstāvēta arī Tallinas bērnu un jauniešu filmu programmās – divas pilnmetrāžas filmas tika atlasītas konkursam Childrens Competition Programme, - Martas Seleckas un Andras Doršs debijas filmu BUM! un Reiņa Kalnaeļļa pilnmetrāžas animācijas filmu Telmas ideālā dzimenīte. Programmā Old Gold: Classic Films Come to Life tika demonstrēta arī Jura Podnieka dokumentālā filma Vai viegli būt jaunam?.
- Novembrī notiekošais Starptautiskais Amsterdams dokumentālo filmu festivāls (IDFA) ir Eiropā nozīmīgākais dokumentālā kino forums. Tā programmā bija iekļautas vairāku Latvijas autoru filmas - vecmeistara Ivara Selecka un režisora Armanda Zača kopdarbs Turpinājums. Pieaugšana festivālā piedzīvoja starptautisko

pirmizrādi. Filma tika izrādīta IDFA programmā Signed, kurai atlasīti „mūsdienu oriģinālāko autoru darbi, kas demonstrē unikālu māksliniecisku rokrakstu”. Festivālā tika izrādīta arī Vitālija Manska filma Dzelzs/ Iron.

- Novembrī Londonā notika ceturtais Baltijas filmu festivāls, kur katru valsti pārstāvēja divas pilnmetrāžas filmas ar autoru piedalīšanos un pa vienai restaurētai klasikas filmai tiešsaistes platformā. Festivālā tika demonstrēta dokumentālā filma Vairāk nekā dejas (2024), režisors Pauls Dombrovskis. Programmā iekļauta arī režisora Ginta Zilbaloža animācijas filma Straume (2024).
- Decembrī filma Straume Eiropas Kinoakadēmijas ceremonijā tika godalgota kā “Labākā pilnmetrāžas animācijas filma”. Filma bija nominēta divās kategorijās – tā pretendēja arī uz gada Eiropas filmas balvu.
- Oktobrī, novembrī un decembrī animācijas filma Straume turpināja aktīvu dalību starptautiskajos filmu festivālos visā pasaulē. Filmu balvu saraksts gada nogalē sasniedza 56 balvas, un filma tika nominēta virknei balvu no dažādām ASV kinokritiķu apvienībām (kā piemēram, filma tika nominēta ASV prestižajai vispasaules neatkarīgā kino balvai Film Independent Spirit Awards kategorijā Labākā starptautiskā filma un ieguva National Board of Review balvu kā gada labākā animācijas filma, balvu klāstu papildina arī atzinība no pasaulē pazīstamākajiem laikrakstiem – filmu gada labāko filmu desmitniekā ievietojis žurnāls Time, filma pieminēta arī Los Angeles Times un The New York Times veidotajos gada būtiskāko filmu sarakstos. Associated Press filmu dēvēja par “gada labāko animācijas filmu”). Tāpat Straume kļuvis par pirmo filmu, kas ir nominēta prestižajai Gojas balvai (Spānija), divām Lielbritānijas Kinoakadēmijas balvām (BAFTA) un Francijas kinoakadēmijas balvai Cēzars un 2 Amerikas kinoakadēmijas balvām Oskars. “
- Nacionālā kino centra apkopotie dati liecina, ka Latvijas kinoteātros 2024. gadā nopirkti vairāk nekā divi miljoni kinobiļešu (2 094 320 biļetes), un nacionālā kino tirgus daļa sasniegusi 19,54 % – Latvijas filmas apmeklējuši 409 145 skatītāji. Straumes skatītāju skaits līdz 31. decembrim bija sasniedzis 173 538, tātad pārējās Latvijas filmas kinoteātros apmeklējuši 235 607 skatītāji, un šis skaitlis ir lielāks, nekā 2023. gada kopējais Latvijas filmu apmeklētāju skaits (167 149 skatītāji kinoteātros 2023. gadā).
- Aizvadītā gada laikā Latvijas kinoizrādīšanas vietās demonstrētas 402 filmas no visas pasaules, jau tradicionāli lielāko popularitāti izpelnās ASV ražojuma kinodarbi (1 391 340 skatītāji 2024. gadā), tomēr būtiski, ka Latvijas filmu popularitāte pieaugusi tieši uz ASV produkcijas rēķina – tās īpatsvars kopējā kinodemonstrēšanas apjomā krities no 77.33 % 2023. gadā uz 66.43 % pērn, kamēr Eiropas filmu un citu valstu filmu tirgus daļas svārstījušās nepilna procenta robežās un 2024. gadā bija 10.95 % Eiropas filmām un 3.08 % citu valstu kinodarbiem.
- Sadarbībā ar Nacionālo Kino centru un Elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomi tiek turpināts darbs pie Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvas 13.panta 2.punkts pārņemšanas Latvijas tiesību aktos, nosakot elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem, kas Latvijas teritorijā sniedz audiovizuālos pakalpojumus pēc pieprasījuma (filmās un seriālus), vai citas Eiropas Savienības dalībvalsts elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem, kuru audiovizuālo pakalpojumu pēc pieprasījuma mērķauditorija ir Latvijā, pienākumu veikt finansiālu ieguldījumu Eiropas audiovizuālo darbu veidošanā. Kantar un AmperAnalysis auditorijas pētījumos balstīti aprēķini, kas ļauj prognozēt, ka pēc Likumprojekta pieņemšanas ārvalstīs reģistrētie pakalpojumu sniedzēji varētu ik gadu veikt iemaksas Nacionālā kino centra budžetā apmēram 600 000 euro apmērā, kas papildinātu konkursa kārtībā sadalāmā finansējuma apmēru kvalitatīva audiovizuālā satura veidošanai.

Programmas “Profesionālā māksla” valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, EUR

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	2023 gadā (izpilde)	2024. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	50 355 654	59 026 239	59 020 694
1.1.	dotācijas	50 355 621	59 014 639	59 014 638
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	32	10 000	4 456
1.3.	pašvaldību budžeta transferts	0	1 600	1 600

2.	Izdevumi (kopā)	45 879 013	59 026 239	59 020 333
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	45 875 292	59 026 239	59 020 333
2.1.1.	kārtējie izdevumi	642 926	584 365	578 460
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	45 094 348	54 054 849	54 054 848
2.1.3.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	138 019	138 462	138 462
2.1.4.	uzturēšanas izdevumu transferti	0	4 248 563	4 248 563
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	3 721	0	0

Apakšprogrammas “Mākslas un literatūra” valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, EUR

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (izpilde)	2024. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	45 607 733	51 618 332	51 618 331
1.1.	dotācijas	45 607 733	51 618 332	51 618 331
2.	Izdevumi (kopā)	41 130 733	51 618 332	51 618 331
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	41 130 733	51 618 332	51 618 331
2.1.1.	kārtējie izdevumi	43 204	16 843	16 483
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	41 087 529	47 352 926	47 352 925
2.1.3.	uzturēšanas izdevumu transferti	0	4 248 563	4 248 563

Apakšprogrammas “Filmu nozare” valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, EUR

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (izpilde)	2024. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	4 747 921	7 407 907	7 402 363
1.1.	dotācijas	4 747 889	7 396 307	7 396 307
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	32	10 000	4 456
1.3.	pašvaldību budžeta transferts	0	1 600	1 600
2.	Izdevumi (kopā)	4 748 280	7 407 907	7 402 001
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	4 744 560	7 407 907	7 402 001
2.1.1.	kārtējie izdevumi	599 722	567 522	561 617
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	4 006 819	6 701 923	6 701 923
2.1.3.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	138 019	138 462	138 462
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	3 721	0	0

Veiksmīgākā Latvijas filma 2024. gadā (pēc apmeklējumu skaita)

173 538 skatītāji
Animācijas filma "Straume"

Latvijas filmu skatītāju skaits 2024. gadā

● Tiešsaistē www.filmas.lv ● Kinoteātros

Dati: NKC

BUDŽETA PROGRAMMA “KULTŪRIZGLĪTĪBA”

Budžeta programmā “Kultūrizglītība” piešķirtā finansējuma ietvaros nodrošināta valsts kultūrizglītības iestāžu (3 augstskolas, tai skaitā struktūrvienība 1 koledža), 9 profesionālās vidējās izglītības iestāžu (tostarp 5 profesionālās izglītības kompetences centru) darbība (darba algas izmaksas, ēku uzturēšana). Nodrošināta darba samaksa pedagogiem pašvaldību un privātu personu dibinātās izglītības iestādēs, kas īsteno akreditētas profesionālās ievirzes izglītības programmas mūzikā, mākslā un dejā, kā arī darba samaksa 2 pašvaldības dibinātu profesionālās vidējās izglītības pedagogiem un administrācijai. Sekmēta bērnu un jauniešu zināšanu papildināšana mākslas un kultūras jomās. Sagatavoti speciālisti mākslas, kultūras un radošo industriju nozarēs.

Valsts politiku kultūrizglītībā un radošo industriju izglītības jomā īsteno Latvijas Nacionālais kultūras centrs (LNKC), kas pārrauga izglītības iestādes Latvijā, kas īsteno profesionālās vidējās un profesionālās ievirzes izglītības programmas mūzikas, dejas, vizuāli plastiskās mākslas un dizaina jomā. LNKC atbilstoši savai kompetencei sniedz metodisko, informatīvo un cita veida atbalstu mūzikas, mākslas un dejas profesionālās ievirzes un profesionālās izglītības iestādēm un profesionālajām organizācijām.

Darbības rezultāti:

Audzēkņu skaits kultūrizglītības augstskolās un koledžās uz 1000 iedzīvotājiem	1,37
Audzēkņi profesionālās ievirzes un profesionālās kultūrizglītības programmās uz 1000 iedzīvotājiem	16,08
Valsts līdzfinansēto pašvaldību un privāto dibinātāju profesionālās ievirzes izglītības programmu īstenotāji	146
Valsts līdzfinansēto pašvaldību un privāto dibinātāju profesionālās ievirzes izglītības programmu izglītojamie uz 1000 iedzīvotājiem	10,48
Finansētās pedagoģiskās likmes vidēji mēnesī	1 679,095

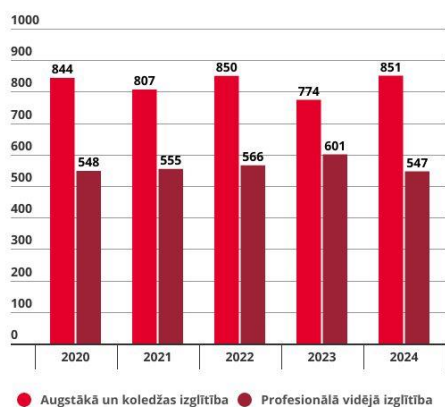
- Veikti grozījumi MK 2003. gada 29. aprīļa noteikumos Nr. 241 “Kultūras ministrijas nolikums” un MK 2012. gada 29. aprīļa noteikumos Nr. 931 “Latvijas Nacionālā kultūras centra nolikums” ar mērķi no 2025. gada 1. janvāra precizēt uzdevumu sadalījumu starp Kultūras ministriju un Latvijas Nacionālo kultūras centru kultūras un radošo industriju izglītības jomā. Pieņemti MK 2024. gada 17. decembra noteikumi Nr. 863 “Grozījumi Ministru kabineta 2003. gada 29. aprīļa noteikumos Nr. 241 “Kultūras ministrijas nolikums”” un MK 2024. gada 17. decembra noteikumi Nr. 864 “Grozījumi Ministru kabineta 2012. gada 18. decembra noteikumos Nr. 931 “Latvijas Nacionālā kultūras centra nolikums””.
- Pieņemti MK 2024. gada 18. jūnija noteikumi Nr. 388 “Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.-2027. gadam specifiskā atbalsta mērķa “Uzlabot vienlīdzīgu piekļuvi un kvalitatīviem pakalpojumiem izglītības, mācību un mūzikas izglītības jomā, attīstot pieejamu infrastruktūru, tostarp veicinot noturību izglītībā un mācībā”

attālinātā un tiešsaistes režīmā” 4.2.1.6.pasākuma “Profesionālās izglītības iestāžu un koledžu mācību vide nozarēm aktuālo prasmju apguvei” pirmās, otrās, trešās un ceturtās projektu iesniegumu atlases kārtas īstenošanas noteikumi”, kas paredz finansējumu infrastruktūras modernizēšanai un mācību aprīkojuma iegādei MIKC “Nacionālā Mākslu vidusskola” un MIKC “Latgales Mūzikas un mākslas vidusskola”.

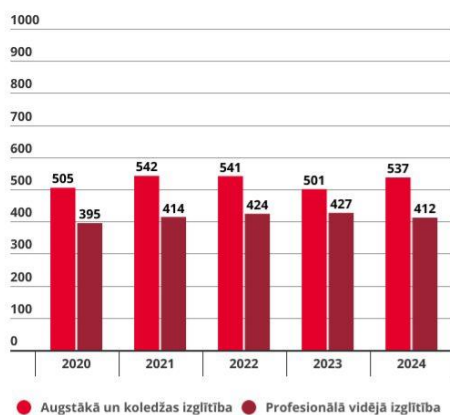
- KM padotības 9 profesionālās vidējās kultūrizglītības iestādēs – mākslas, mūzikas un dejas vidusskolās profesionālās ievirzes un profesionālās vidējās izglītības mūzikas, mākslas, dizaina un dejas programmās 2024./2025. mācību gadā mācījās 4 456 audzēkņi (no tiem 1 975 profesionālās vidējās izglītības programmās un 2 481 profesionālās ievirzes izglītības programmās). Latvijā 2024. gada sākumā darbojās 137 pašvaldību un 9 juridisku personu dibinātas izglītības iestādes, kuras īstenoja akreditētas profesionālās ievirzes kultūrizglītības programmas un saņēma valsts finansējumu pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām par 19 615 audzēkņu izglītošanu. Divas no tām ir KM pārraudzībā esošas pašvaldību dibinātas profesionālās vidējās izglītības iestādes, kuras arī īsteno akreditētas profesionālās ievirzes kultūrizglītības programmas.
- Atbilstoši noslēgtajiem finansēšanas līgumiem, 2024.gadā pašvaldību izglītības iestādēs – Mākslu izglītības kompetences centrā “Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskolā “Saules skola”” un Valmieras Dizaina un mākslas vidusskolā akreditētas profesionālās vidējās mākslas izglītības programmās periodā no janvāra līdz augustam tika apmaksāta 356 audzēkņu izglītošana nodrošinot 92,65 pedagoģisko likmju apmaksu. Savukārt periodā no septembra līdz decembrim tiks apmaksāta 384 audzēkņu izglītošana, nodrošinot 100,43 pedagoģisko likmju apmaksu.
- 2024. gadā notikušas 6 Kultūrizglītības padomes (KIP) sēdes (tai skaitā elektroniskās saskaņošanas) norise (23.01., 08.05., 13.06., 16.07., 20.11., 05.12.2024.), tai skaitā Kultūrizglītības padomes (20.11.) un Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējā apakšpadomes sēdē (11.12.) saskaņots LNKC sagatavotais valsts pasūtījuma projekts 2025.gadam.
- Izveidoti un LNKC tīmekļa vietnē publicēti 3 digitālie mācību līdzekļi: digitālais mācību līdzeklis mūzikā mācību priekšmeta „Harmonija” apguvei, digitālais mācību līdzeklis mūzikā „Mūzikas formas mācība” apguvei un digitālais mācību līdzeklis „Laikmetīgās dejas terminoloģijas vārdnīca”.
- Organizēti 13 pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kursi un 5 semināri, izsniegtas 1032 apliecības. No tiem 4 kursi izglītības iestāžu administrācijai, pedagogiem par audzināšanas darbu, pedagoģisko meistarību, bērnu tiesību aizsardzību, skatuves tērpa stilistiku, (03.01., 24.09., 03.10., 07.11., izsniegtas 710 apliecības) un 2 semināri izglītības iestāžu tehniskajiem darbiniekiem par elektroniskās skolvadības sistēmas E-klase lietošanu (23.08., 05.09., 142 dalībnieki), 4 pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kursi mākslas izglītības pedagogiem par mācību satura plānošanu digitālajās platformās, par zīmējumu kā izteiksmes līdzekli un domāšanas rīku mākslas un dizaina uzdevumos, par aktualitātēm modes industrijā un par grāmatizdošanu – gatavojoties profesionālās vidējās izglītības programmu audzēkņu Valsts konkursam (22.01.-02.02. 26.-27.03, 24.09., 22.10., izsniegtas 150 apliecības) un 2 semināri par LNKC izstrādātajiem digitālajiem metodiskajiem materiāliem mākslas jomā un par Jaunā Eiropas "Bauhaus" principiem interjera dizaina projektos kultūras mantojuma vidē (05.03., 24.02., 146 dalībnieki), 3 pedagogu profesionālās pilnveides kursi mūzikas izglītības pedagogiem par aktualitātēm un iespējām pūšaminstrumentu un sitaminstrumentu spēles mācīšanas metodikā un kokles spēles mācīšanas metodikā, izvērtējot Valsts konkursa rezultātus, kā arī par repertuāra apguves pilnveidi ģitāras spēlē, gatavojoties Valsts konkursam (11.10., 23.10., 08.11., izsniegtas 133 apliecības) un 1 seminārs par mūzikas teorētisko mācību priekšmetu diagnosticējošā darba izvērtējumu (16.05., 168 dalībnieki), 2 pedagogu profesionālās pilnveides kursi dejas izglītības pedagogiem – par dejas izglītības kvalitātes monitoringu laikmetīgās dejas un mūsdienu dejas stundās profesionālās ievirzes izglītības iestādēm un laikmetīgās dejas paraugstunda, gatavojoties profesionālās ievirzes izglītības iestāžu dejas jomas audzēkņu Valsts konkursam (07.-08.03., 29.-30.22., izsniegtas 39 apliecības).
- Pabeigti MIKC infrastruktūras un mācību vides modernizācijas projekti, izmantojot 2014.-2020. gada ES fondu finansējumu (SAM 8.1.3.), modernizēta MIKC Nacionālā Mākslu vidusskola, MIKC Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskola, MIKC Ventspils Mūzikas vidusskola un MIKC Rīgas Dizaina un mākslas vidusskola mācību vide.

- 2024. gadā KM pārraudzībā esošajās augstskolās valsts finansēto budžeta vietu skaits bija 11 797 (saskaņā ar vienošanās protokolu uz 31.12.2024), savukārt grādu vai kvalifikāciju ieguvušo studentu skaits 2024. gadā bija 461.
- Spēkā stājies Ministru kabineta 2024. gada 18. jūnijā rīkojums Nr. 502 "Par konceptuālo ziņojumu "Par augstākās izglītības institucionālo finansēšanu", kurā ir iekļauti KM priekšlikumi, kas paredz, ka mākslu un kultūras augstskolas varēs pretendēt uz dalību izmēģinājumuprojektā, kā arī ir iekļauti sasniedzami rezultāti (rādītāji mākslu un kultūras universitātēm).
- Sagatavots un apstiprināts KM konsultatīvās padomes - Mākslu un kultūras universitāšu sadarbības padomes nolikums (11.03.2024., Nr.2.5-4-2) un rīkojums par sastāvu (20.03.2024. , Nr.2.5-1-43). Notikušas Mākslu un kultūras universitāšu sadarbības padomes sēdes - 22.03 un 12.07, kurās ir skatīti jautājumi par drošu studiju vidi un dalību institucionālā finansējuma izmēģinājumuprojektā.
- LMA īstenoja starptautisku maģistra līmeņa studiju programmu "Pakalpojumu dizaina stratēģijas un inovācijas", pēc kuras absolvēšanas tiek piešķirts Erasmus Mundus apvienotais maģistra grāds - Lapzemes Universitātes mākslas maģistra grāds (māksla un dizains), Latvijas Mākslas akadēmijas dizaina maģistrs, Igaunijas Mākslas akadēmijas mākslas maģistra grāds un kopīgs diploma pielikums.
- 2024. gadā īstenoti pasākumi drošas studiju vides nodrošināšanā JVLMA, LKA un LKA, tostarp un pilnveidoti ziņošanas mehānismi, augstskolu ētikas kodeksu pilnveide, studentiem un docētājiem sniegts nepieciešamo psiholoģisko, juridisko un informatīvo atbalstu, kā arī īstenotas apmācības.
- KM ir piesaistījusi finansējumu (specifiskā atbalsta mērķis 5.6.1. "Veicināt Rīgas pilsētas revitalizāciju, nodrošinot teritorijas efektīvu sociālekonomisko izmantošanu studiju vides modernizācijai), lai attīstītu VNĪ īstenotos projektus "TabFab" Miera ielā 58 (Latvijas Kultūras akadēmija) un prototipēšanas darbnīcas "Riga Makerspace" A.Briāna ielā 13 (Latvijas Mākslas akadēmija un Rīgas Mākslas un dizaina vidusskola). Prototipēšanas darbnīcas ļaus nodrošināt kvalitatīvu un konkurētspējīgu mācību procesu. 2024. gadā 16. decembrī durvis jaunā veidolā vēris Tabakas fabrikas kvartāls, kurā mājvietu radusi LKA Filmu skola, LKA Kultūras un mākslu institūts, maģistranti un LKA Tālākizglītības centrs. 2024. gadā 29. novembrī, Rīgā, A. Briāna ielā 13, atklāta "Riga Makerspace" moderna prototipēšanas darbnīca, kas dod iespēju nodrošināt inovācijas veicinošu mācību un studiju procesu.
- MK 2024. gada 22. oktobrī ir izskatīts informatīvais ziņojums "Par līdzfinansējuma nodrošināšanu Eiropas Komisijas programmas "Erasmus+" iniciatīvas "Eiropas Universitātes" projekta "ACE2-EU" īstenošanu", nodrošinot Latvijas un Latvijas dalībnieka (Kultūras ministrijas pārraudzībā esošās valsts dibinātās augstskolas – Latvijas Kultūras akadēmijas, kas ir arī Latvijas zinātnisko institūciju reģistrā iekļauta zinātniskā institūcija) dalību Eiropas Savienības programmas "Erasmus+" iniciatīvas "Eiropas Universitātes" atbalstītajā projektā "ACE2-EU" ("Applied, Connected, Entrepreneurial and Engaged – European University") (Nr. 101177596) (turpmāk – projekts "ACE2-EU"). Projekta "ACE2-EU" mērķis ir uzlabot augstākās izglītības kvalitāti, stiprināt saikni ar pētniecības un inovāciju jomu, Eiropas universitāšu savstarpējo sadarbību, nodrošinot kopīgu ilgtermiņa strukturālu, ilgtspējīgu un sistēmisku sadarbību izglītības, pētniecības un inovācijas jomā.
- 2024. gadā tika turpināta Kultūras ministrijas valsts pētījumu programmas "Latvijas kultūra – resurss valsts attīstībai" 2023.–2026.gadam projekta "Latvijas kultūras ekosistēma kā resurss valsts izturētspējai un ilgtspējai/CERS)" (Nr. VPP-MM-LKRVA-2023/1-0001) (Cultural and creative ecosystem of Latvia as a resource for resilience and sustainability /CERS) īstenošana. Projektu īsteno Latvijas Kultūras akadēmija (projekta vadītājs), Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija, Latvijas Mākslas akadēmija, Latvijas Nacionālā bibliotēka, Latvijas Universitātes LFMI.
- Turpināts darbs pie Latvijas Kultūras kanona (LKK) iedzīvināšanas un popularizēšanas: papildināts LKK tīmekļvietnes saturs, organizēti pasākumi, atlasīti un izveidoti mācību materiāli, nodrošinātas lekcijas un tiešsaistes nodarbības, novadītas ekskursijas dažādām auditorijām, kā arī īstenots Latvijas kultūras kanona konkurss jauniešiem, kas notika sadarbojoties KM, LKA, LNB, LNKU, UNESCO Nacionālajai komisijai, Valsts izglītības satura centram. 2024./2025. mācību gadā Kultūras kanona konkursa tēma bija „Atvērt kultūras kanonu grāmatā. Latvijas Kultūras kanona vērtību stāsts: kā lasīt? kā stāstīt? kā rakstīt?”.

Uzņemšana

Izlaidums

KM pārziņā esošo kultūrizglītības iestāžu studējošo un izglītojamo skaits

Dati: KM Budžeta nodaļa, LNK, CSP

Programmas "Kultūrizglītība" valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, EUR

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (izpilde)	2024. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	72 055 728	82 385 245	82 858 659
1.1.	dotācijas	71 157 252	81 605 273	81 998 028
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	708 245	644 398	685 685
1.3.	transferti	190 231	135 574	174 946
2.	Izdevumi (kopā)	72 080 214	82 385 245	82 834 198
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	71 309 474	81 771 170	82 476 031
2.1.1.	kārtējie izdevumi	30 744 298	33 707 762	34 015 032
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	1 686 829	1 762 260	1 858 455
2.1.3.	uzturēšanas izdevumu transferti	38 878 348	46 301 148	46 602 544

2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	770 740	614 075	358 167
------	-------------------------------	---------	---------	---------

BUDŽETA PROGRAMMA “KULTŪRAS MANTOJUMS”

Budžeta programmā “Kultūras mantojums” iekļautas muzeju, bibliotēku, arhīvu, kultūras pieminekļu aizsardzības un nemateriālā kultūras mantojuma nozares, kā arī KISC darbība.

- 2025.gada budžeta sagatavošanas procesā kultūras mantojuma vērtību atjaunošanai piesaistīts finansējums, izveidojot jaunu sabiedriskā labuma mērķa loteriju – “Senatnes loterija.”

Darbības rezultāti:

Kultūras pieminekļu atjaunošanas aktivitāšu dinamika: pieminekļi, kuru stāvoklis novērtēts kā labs un apmierinošs (%)	94
Nodrošināta kultūras mantojuma institūciju sniegto pakalpojumu kvalitāte (muzeju un bibliotēku akreditācija)	185
Reģionu kultūras savdabības saglabāšanas un kopienu līdzdalības lokālo nemateriālā kultūras mantojuma izpausmju saglabāšanā un tālāk nodošanā nacionālajā līmenī veicināšanas pasākuma “Satiec savu meistar” apmeklējumi	1626
Muzeju krājumu papildinājums (vienības)	61 669
Latvijas Nacionālajā bibliotēkā un Latvijas Neredzīgo bibliotēkā glabājamo vienību pieaugums	48 739
Latvijas Nacionālā arhīvā glabājamo vienību pieaugums	348 400

KULTŪRAS PIEMINEKĻU AIZSARDZĪBA

- Kultūras pieminekļu aizsardzība ir pasākumu sistēma, kas nodrošina kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu un ietver tā uzskaiti, izpēti, praktisko saglabāšanu, kultūras pieminekļu izmantošanu un to popularizēšanu. Valsts pārvaldi kultūras pieminekļu aizsardzībā un izmantošanā īsteno NKMP.
- NKMP misija ir saglabāt kultūras mantojumu kā cilvēka dzīves kvalitātes nodrošinājuma nozīmīgu faktoru, apzinot, aizsargājot un iekļaujot mūsdienu dzīves aprītē materiālo kultūras mantojumu un sabiedrībā veicinot kultūrvēsturisku vērtību izpratni.
- Jaunajā plānošanas periodā (2023-2027) NKMP ir noteikusi šādas prioritātes:
 - Profesionāla, motivēta, novērtēta, uz attīstību un rezultātu vērsta komanda.*
 - Uzticams, uz rezultātu vērsts sadarbības partneris, kuram rūp klienta vajadzības.*
 - Droša un videi draudzīga darba vide.*

NKMP sniegums noteikto funkciju īstenošanā piešķirto finanšu līdzekļu ietvarā pārskata gadā.

- Veicot kultūras vērtību apzināšanu, izpēti un uzskaiti, uz 2024. gada 31. decembri valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā bija 8 978 objekti (3 998 valsts nozīmes kultūras pieminekļi, 3 410 reģiona nozīmes kultūras pieminekļi un 1 570 vietējās nozīmes kultūras pieminekļi); no tiem arhitektūras pieminekļi bija 3 507, mākslas pieminekļi – 2 753, arheoloģijas pieminekļi – 2 491, vēsturisku notikumu vietas – 155, pilsētībūvniecības pieminekļi – 47 un industriālie pieminekļi – 29 (summa nesakrīt ar kopskaitu, jo dažiem kultūras pieminekļiem ir vairākas tipoloģiskās grupas). 2024. gadā valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksts tika papildināts ar 22 jauniem kultūras pieminekļiem, no kuriem vislielāko skaitu veidoja arheoloģijas pieminekļi – 16 pilskalni.
- Veikti uzlabojumi kultūras mantojuma pārvaldības informācijas sistēmas “Mantojums” darbībā, attīstot to par kultūras pieminekļu īpašniekiem (valdītājiem), pašvaldībām un profesionāliem ērtu platformu.

- Nodrošinot valsts un reģiona nozīmes kultūras pieminekļu, kā arī valsts aizsargājamu kultūras pieminekļu aizsardzības zonu uzraudzību un kontroli, NKMP reģionālās nodaļas veica 3 271 kultūras pieminekļu apsekojumu, t. sk. arī īpaši aizsargājamu kultūras pieminekļu, izvērtējot to gatavību rīcībai krīzes situācijās, turpināja kultūras pieminekļu publiskās pieejamības izvērtējumu, nodrošināja kultūras pieminekļu konservācijas un restaurācijas programmas un sakrālā mantojuma saglabāšanas programmas ietvaros veicamo darbu uzraudzību, kā arī informēja, konsultēja kultūras pieminekļu īpašniekus (valdītājus), pašvaldības u.c. par kultūras mantojuma aizsardzības, saglabāšanas, izmantošanas un attīstības jautājumiem.
- Rīgas reģionālā nodaļa pastiprināti uzraudzīja valsts nozīmes arhitektūras pieminekļi “Brāļu kapu ansamblis” un valsts nozīmes mākslas pieminekļi “Brāļu kapi” veiktos darbus un finansējuma izlietojumu, savukārt Zemgales reģionālā nodaļa operatīvi reaģēja uz vasaras plūdiem Jelgavas pilsētā un vētras postījumiem Bauskā, veicot postījumu fiksāciju un sniedzot konsultācijas pašvaldībām to novēršanai.
- Īstenojot arhitektūras un nekustamā mākslas mantojuma kā būtiskas telpiskās vides sastāvdaļas vērtību saglabāšanu un attīstību, NKMP speciālisti veica vairāku īpaši nozīmīgu objektu restaurācijas, rekonstrukcijas un pārbūves projektu izvērtēšanu (piem., ar Rīgas pils kastelas restaurācijas un rekonstrukcijas plānoto 3. kārtu saistītie jautājumi, Rīgas Doma baznīcas pamatu pastiprināšanas projekts, Sv. Pētera baznīcas attīstības vīzija, Lielās Ģildes pārbūves darbi, restaurācijas, rekonstrukcijas, energoefektivitātes un vides pieejamības nodrošināšanas risinājumi, Vāgnera nama restaurācija un pārbūve), kā arī izvērtēja nozīmīgus attīstības projektus Rīgas vēsturiskā centra teritorijā un aizsardzības zonā (piem., divu kvartālu apbūves attīstības projekts starp Kaļķu, Tirgoņu, Mazo Jaunavu un Mazo Monētu ielu, kvartāla attīstība Tērbatas ielā 75, kvartāla attīstība Ģertrūdes ielā 129).
- Notika 41 Plānojumu izskatīšanas komisijas sanāksme, kurās kopumā izskatīti 317 jautājumi, kā nozīmīgākie minami atzinumu sniegšana par Jēkabpils novada, Preiļu novada, Tukuma novada, Jelgavas novada, Saulkrastu novada, Ventpils novada un Bauskas novada teritorijas plānojumu redakcijām, kā arī vairākkārtēja Rīgas Tehniskās universitātes kompleksa Ķīpsalā lokālpilānojuma risinājumu izskatīšana un atzinumu sniegšana.
- NKMP speciālisti kopumā izvērtēja 4 110 būvniecības dokumentācijas iesniegumus Būvniecības informācijas sistēmā (turpmāk – BIS), kas veidoja 24% pieaugumu, salīdzinot ar 2023. gadu, veica 59 elektroniskus saskaņojumus ārpus BIS, izsniedza 1 766 atļaujas, 285 nosacījumus, kā arī veica saraksti ar fiziskām un juridiskām personām (nosūtīti 450 dokumenti).
- Nodrošinot arheoloģiskā, vēstures un industriālā mantojuma saglabāšanu un izmantošanu, NKMP speciālisti sniedza viedokļus par ietekmes uz vidi novērtējumiem deviņiem plānotajiem vēja elektrostaciju parkiem Latvijā, kā arī turpināja iepriekšējos gados iesākto darbu ar dzelzceļa līnijas “Rail Baltica” projektēšanas materiāliem, tos izskatot kultūras mantojuma saglabāšanas aspektā, savukārt sekmējot zemūdens mantojuma apzināšanu, uzsākti divi pētījumi – “Zemūdens kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšana Daugavgrīvas un Buļļu piekrastes zonā Rīgas līcī” un “Burinieka vraka kultūrvēsturiskā izpēte Rīgas līcī starp Ragaciemu un Enguri”.
- Nodrošinot kultūras pieminekļu atbalsta pasākumu organizēšanu un finansēšanu, sakrālā mantojuma finansēšanas programmā tika saņemti 72 pieteikumi par kopējo summu 4 982 558,04 *euro*. Konkursa ietvaros finansējums tika piešķirts 23 objektiem par kopējo finansējumu 1 milj. eiro, un finansējuma ietvaros sakrālajos objektos veikti dažādi restaurācijas un konservācijas darbi, kas ietver gan jumta seguma atjaunošanu un būvju fasāžu atjaunošanu, gan restaurācijas dokumentācijas projektu izstrādi, gan altāru, solu un mākslas darbu restaurāciju. Savukārt no līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem piešķirts finansējums ārkārtas situācijas novēršanas darbiem Rīgas Svētā Jēkaba katoļu baznīcā un tās ēku kompleksā, Sv. Trīsvienības–Dievmātes atdusas pareizticīgo baznīcā, Aglonas bazilikas svētceļnieku komunikācijas centrā un Rīgas Doma baznīcā 4 569 497 *euro* apmērā.
- NKMP administrētās kultūras pieminekļu konservācijas un restaurācijas programmas 2024. gada konkursam NKMP saņēma 141 pieteikumu par kopējo summu 2 109 173,24 *euro*. Izvērtējot visus pieteikumus, atbalsta finansējums tika piešķirts 54 objektiem par kopējo summu 535 000 *euro*, no tiem astoņiem objektiem Rīgā, vienpadsmit Vidzemē, trīspadsmit Latgalē, desmit Zemgalē un divpadsmit Kurzemē. Finansējums tika piešķirts gan restaurācijas, konservācijas un neatliekamajiem glābšanas darbiem, gan arī tehnisko apsekošanas aktu,

dokumentācijas, arhitektoniski māksliniecisko inventarizāciju izstrādēm un izpētēm. Līgumi tika noslēgti ar 53 finansējuma saņēmējiem par kopējo summu 525 000 *euro*.

- Veicot kultūras priekšmetu aprites pārraudzību, NKMP izsniedza 138 kultūras priekšmetu izvešanas atļaujas, 42 izziņas par kultūras priekšmetu izvešanas pieļaujamību, kā arī sniedza 190 konsultācijas par kultūras priekšmetu aprites jautājumiem.
- Popularizējot kultūras mantojuma saglabāšanu, pieejamību un attīstību, NKMP organizēja ikgadējās “Eiropas kultūras mantojuma dienas” (06.–08.09.2024.), kuru norisē vairāk kā 50 kultūras pieminekļos Latvijā notika pasākumi par kultūras mantojuma pieejamības un drošības tēmu, izdeva ikgadējo katalogu ar tēmas atspoguļojumu 66 kultūras pieminekļos vai to grupās visā Latvijā, atklāšanas pasākuma ietvaros organizēja diskusiju un pieņēma rezolūciju, kas publicēta NKMP oficiālajā tīmekļvietnē <https://www.nkmp.gov.lv/lv/jaunums/diskusijas-kulturas-mantojuma-pieejamiba-un-drosiba-rezolucija>.
- NKMP Latvijas Arhitektūras muzejā tika atklātas izstādes “Miera stāvokļa sapņi”, “Divi Ģēniji” un ceļojoša izstāde “Gadsimta būves”, kā arī muzejs saņēma akreditāciju turpmākajiem pieciem gadiem.
- Sadarbībā ar Latvijas Nacionālo bibliotēku NKMP iesaistījās “*Twin it!*” kampaņā, kā pirmo objektu digitālajā krātuvē iesniedzot Brīvības pieminekļa 3D modeli.
- NKMP pārstāvji piedalījās Digitālās bibliotēkas atklāšanas pasākumos Jelgavā, Cēsīs un Daugavpilī, aicinot katru līdzdarboties Digitālās bibliotēkas veidošanā.
- NKMP turpināja sadarbību ar Invalīdu un viņu draugu apvienību “Apeirons” kultūras pieminekļu pieejamības uzlabošanā, uzsverot pārdomātu, kvalitatīvu vides dizaina risinājumu īstenošanu (ēku ansamblī “Trīs brāļi” tika veikti būvdarbi, nodrošinot pieklūstamību apmeklētājiem ar speciālajām vajadzībām).
- NKMP nodrošināja aktīvu līdzdalību Eiropas Savienības Erasmus+ programmas projekta “CHARTER: Cultural Heritage Actions to Refine Training, Education and Roles” aktivitāšu īstenošanā. Lai nodrošinātu projekta rezultātu ilgtspēju, sadarbībā ar citiem projekta partneriem tika izstrādāta prasmju stratēģija kultūras mantojuma nozarei, veikta analīze par Eiropas Savienības un nacionālajiem plānošanas dokumentiem, kas paredz prasmju un zināšanu pilnveidi kultūras mantojuma nozarē.
- Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansētā divpusējās sadarbības projekta “3D skenēšana un jaunās tehnoloģijas kultūras mantojuma pārvaldībā” ietvaros NKMP organizēja semināru “3D un jaunās tehnoloģijas kultūras mantojuma saglabāšanā un pārvaldībā” (27.–28.02.2024.), kurā speciālisti un eksperti no Latvijas un Norvēģijas iepazīstināja ar 3D datu ieguves un izmantošanas specifiku, kā arī pieredzi kultūras mantojuma 3D digitalizācijā. Kā arī aktīvs darbs noritēja pie rokasgrāmatas izstrādes, kurā viegli saprotamā veidā būs sniegta informācija par mūsdienu tehnoloģijām kultūras mantojuma pārvaldīšanā un saglabāšanā, aprakstot gan atbilstošākās metodes konkrētiem kultūras mantojuma veidiem, gan sniedzot ieskatu Latvijas un Norvēģijas labās prakses piemēros šo tehnoloģiju izmantošanā.
- NKMP speciālisti turpināja darbu pie Latvijas arhitektūras un mākslas pieminekļu rokasgrāmatas sagatavošanas un izdošanas latviešu un vācu valodās. Rokasgrāmatā atbilstoši DEHIO ceļvežu principiem un specifikai iecerēts apkopot jaunāko zinātnisko informāciju par līdz pat 1 300 nozīmīgākajiem arhitektūras un mākslas pieminekļiem Latvijā.
- NKMP pārstāvji piedalījās konferencēs, semināros, lekcijās, izglītojošos pasākumos, darba grupās, komisijās, kā arī starptautisku organizāciju darbā.
- NKMP nodrošināja dažādu konsultatīvo padomju darbu (piem., Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un attīstības padomes, Brīvības pieminekļa un Rīgas Brāļu kapu padomes), kā arī izveidoja NKMP Kultūras pieminekļu nozares sabiedrisko organizāciju padomi, kuras darbības mērķis ir koordinēt un sekmēt kultūras pieminekļu aizsardzības valsts institūciju un nozarē iesaistīto sabiedrisko organizāciju sadarbību kultūras pieminekļu aizsardzības darbā Latvijā.
- Tika uzsākta NKMP sniegto pakalpojumu saraksta pārskatīšana un to optimizēšanas iespēju izvērtēšana, kā arī NKMP oficiālajā tīmekļvietnē tika publicēta NKMP sniegto pakalpojumu novērtēšanas aptauja.

- Zaļā publiskā iepirkuma rezultātā NKMP iegādājās četrus jaunus apvidus auto DACIA DUSTER un vienu elektroauto RENAULT MEGANE, kur apvidus automašīnām izmešu (oglekļa dioksīda CO₂) emisija nepārsniedz 130 g/km, savukārt elektroauto emisija ir 0.

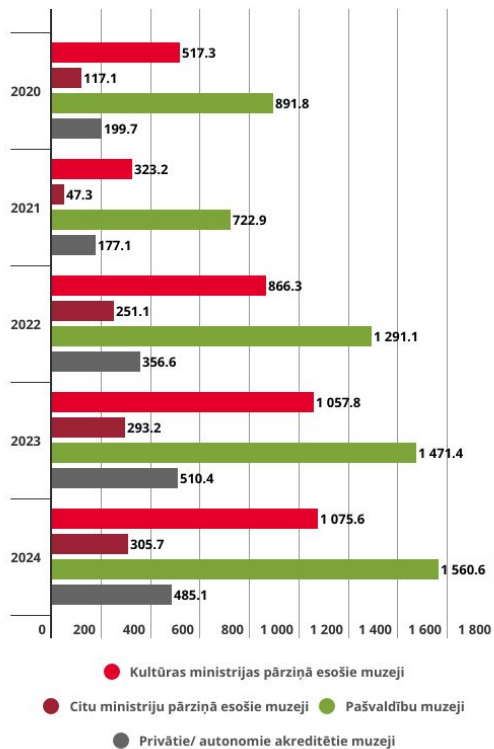
MUZEJI

- 2024. gadā Latvijā darbojās 107 valsts atzīti, t.i., akreditēti muzeji, kas kopā ar teritoriālajām struktūrvienībām veidoja 162 muzeju apskates vietas. Salīdzinot ar 2023. gadu (112), muzeju skaits nav samazinājies — 1 pašvaldības muzejs zaudēja akreditēta muzeja statusu, bet turpina darboties kā kultūrvietā un kultūras mantojuma objekts. Savukārt 4 pašvaldību akreditēti muzeji 2024. gadā tika pievienoti novadu muzejiem kā struktūrvienības.
- Īstenota Latvijas muzeju nozares funkcionālā pārraudzība, kā pārraudzības instrumentu izmantojot muzeju akreditāciju – akreditācijas process organizēts 23 muzejos, no tiem 20 muzeji akreditācijas procesu veica sekmīgi un ir akreditēti nākamajam periodam. 1 pašvaldības muzejs zaudēja akreditēta muzeja statusu, 1 pašvaldības muzejs neveica plānoto akreditācijas procesu, jo tika reorganizēts, iekļaujot to cita pašvaldības muzeja sastāvā kā struktūrvienību, 2 muzeju akreditācijas termiņš ir pagarināts. 2024. gadā noorganizēti 4 reģionālie semināri muzeju darbiniekiem.
- Nacionālais muzeju krājums papildināts ar vairāk nekā 61 tūkst. muzeja priekšmetu, Nacionālā muzeju krājuma kopkataloga datu bāze papildināta ar informāciju par vairāk nekā 81 tūkst. muzeja priekšmetu. Sagatavoti 33 rīkojumi par Nacionālā muzeju krājuma priekšmetu deponēšanu uz 19 ārvalstīm, tādējādi nodrošinot Latvijas kultūras mantojuma atpazīstamību pasaulē un kolekciju mobilitāti. Veikta Nacionālā muzeju krājuma pārbaude 2 muzejos.
- Apmeklējumu skaits akreditētajos muzejos 2024. gadā bija 3 373 683. Skolēniem un pirmsskolēniem nodrošinātas 7612 izglītības vadlīnijām un standartiem pieskaņotu muzeja izglītojošo programmu nodarbības, savukārt kā mūžizglītības piedāvājums īstenotas 2942 muzeja izglītojošo programmu norises.
- 2024. gada 18. maijā notika muzeju nozarei tradicionālā starptautiskā akcija “Eiropas Muzeju nakts”. 125 muzejos tika reģistrēti 180 769 apmeklējumi.
- Sadarbībā ar Igaunijas Kultūras ministriju, Igaunijas Nacionālo kultūras mantojuma pārvaldi un Sāremā muzeju, kā arī Lietuvas kultūras ministriju 2024. gadā Baltijas valstu muzeju darbinieku tālākizglītības projekta “Starptautiskā Baltijas Muzeoloģijas vasaras skola” 20. mācību sesija “Ilgtspēja muzejā: kāpēc jārīkojas un ko varam darīt?” notika Kuresārē, Igaunijā, no 2024. gada 9. līdz 15. jūnijam. Skolā piedalījās kopā 40 dalībnieki: muzeju speciālisti, rīkotāju pārstāvji un lektore. 10. jūnijā norisinājās skolas Atvērtā sesija – konference, kas tika straumēta tiešsaistē.
- Atbalstīti nozīmīgi projekti muzeju krājuma izpētes rezultātu pieejamībai un popularizēšanai: Latvijas Nacionālā mākslas muzeja izstādes “Espania Blanca y Negra: Spānijas vīzija no Fortuni līdz Pikaso” sagatavošana un realizācija; izstādes “Itālijas gaiss: no Fattori līdz Morandi” sagatavošana; Latvijas Nacionālā vēstures muzeja Dauderu nodaļas ekspozīcijas daļas “Karā zaudētais mantojums” iekārtošana; Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja simtgades pasākumi: izstādes “Āķīgie ūdeņi: saldūdens zveja 19. gs. otrajā un 20. gs. pirmajā pusē” izveide; Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja simtās sezonas atklāšanas svētki “Viena diena mūsmājās” un “Audēju dienas Vēveros”; kā arī Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja Sēlijas sētas projektēšanas uzsākšana; Rūdolfa Blaumaņa istabas pastāvīgās ekspozīcijas iekārtošana Memoriālo muzeju apvienības Jaņa Rozentāla un Rūdolfa Blaumaņa memoriālajā muzejā; Rundāles pils muzeja izdevuma “16.–18. gs. mežģīnes Rundāles pils muzeja krājumā” maketēšana un sagatavošana drukai; Turaidas muzejrezervāta ekspozīcijas bērniem “Turaidas Dāvids muzejā” II. kārtas izveide; Latvijas Arhitektūras muzeja krājumā esošās fotogrāfa Indriķa Stūrmaņa fotonegativu un slaidu kolekcijas digitalizācija; Rīgas vēstures un kuģniecības muzeja izstādes “Dzīvnieki Rīgā: lietot un lolot?” realizācija. Kopā 2024. gada atbalsta programmas KM padotībā esošajiem muzejiem konkursā piešķirts finansējums 8 muzeju 12 projektiem.
- 2024. gada 28. augustā svinīgā pasākumā Latvijas Nacionālajam rakstniecības un mūzikas muzejam tika nodota atjaunotā un restaurēta ēka Mārstaļu ielā 6, Rīgā, kur 2025. gada rudenī apmeklētājiem durvis vērš muzeja

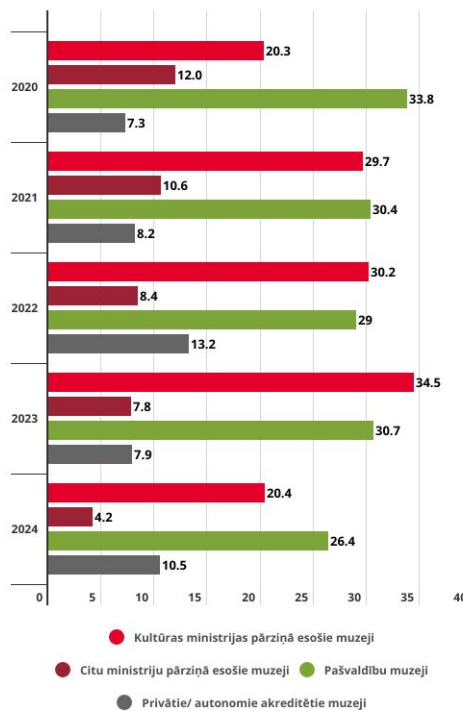
pastāvīgā ekspozīcija. Kopš 2024. gada 26. oktobra Rīgas pils atjaunotā daļa ir atkal atvērta apmeklētājiem ar plašu pasākumu, ekskursiju, nodarbību klāstu, 2 īpaši veidotām Latvijas Nacionālā vēstures muzeja izstādēm, kā arī 2024.gada 31.oktobra semināru "Genius loci. Kultūrvietā un Vietas gars", kurā, iesaistot gan muzeju speciālistus, gan arhitektus, dizainerus un komunikācijas speciālistus, tika risināts jautājums, kā telpa jeb muzeja fiziskā atrašanās vieta un ēka kļūst par vietu, kurā izpaužas identitāte, vēsture un emocionālais fons. Vienlaikus uzsākti arī jaunās Latvijas Nacionālā vēstures muzeja pastāvīgās ekspozīcijas īstenošanas darbi.

- Saskaņā ar Ministru kabineta 2024. gada 3. decembra rīkojuma Nr. 1052 „Par Rundāles pils muzeja reorganizāciju” 2024. gada 9. decembrī tika apstiprināts Rundāles pils muzeja reorganizācijas komisijas nolikums un komisijas sastāvs, lai organizētu un koordinētu kultūras ministra pakļautībā esošās tiešās pārvaldes iestādes Rundāles pils muzeja reorganizāciju, pārveidojot to par kultūras ministra pārraudzībā esošu valsts muzeju — atvasinātu publisku personu "Rundāles pils muzejs" no 2025 .gada 1. janvāra. Reorganizācijas process tika veiksmīgi īstenots.

Muzeju apmeklējumu skaits (tūkst.)

Muzeju krājumu papildināšana (tūkst. vienības)

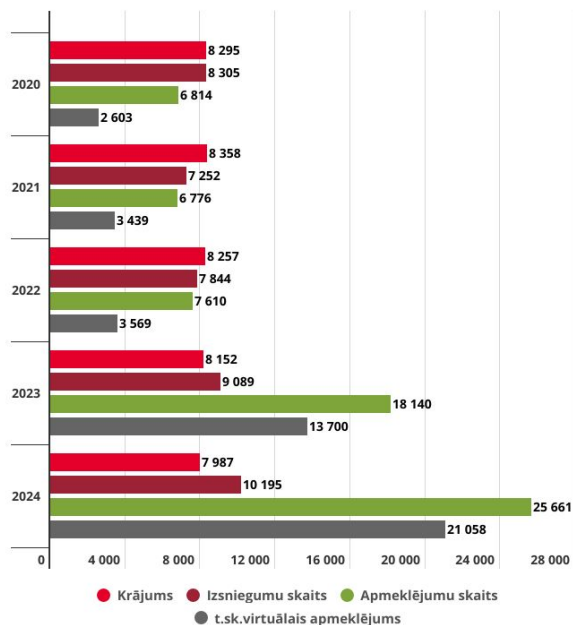
Dati: KM Kultūrpolitikas departaments un Arhīvu, bibliotēku un muzeju nodaļa

BIBLIOTĒKAS

- Veicot Bibliotēku likumā paredzēto bibliotēku akreditāciju, akreditētas 165 bibliotēkas. Akreditācijas procesā veikts bibliotēku darba kvalitātes monitorings: izvērtēti sniegtie pakalpojumi, darbinieku profesionālā kompetence, krājuma kvalitāte, infrastruktūras atbilstība, nozares normatīvo aktu ievērošana.
- Organizētas un nodrošinātas deviņas Latvijas Bibliotēku padomes sēdes.
- Bibliotēku reģistrā veiktas nepieciešamās izmaiņas – reģistrētas jaunas bibliotēkas reģistrēto bibliotēku ierakstos izdarītas izmaiņas sakarā ar bibliotēku nosaukumu maiņu, adresu maiņu, reorganizāciju vai likvidāciju, sagatavotas jaunas reģistrācijas apliecības.

- 2024. gadā izveidota Latvijas Bibliotēku padomes darba grupa bibliotēku nozares normatīvo aktu aktualizēšanai, lai tie atbilstu mūsdienu situācijai, vajadzībām un aktualitātēm. Darba grupa izskatīja, izanalizēja bibliotēku nozares normatīvos aktus (Bibliotēku likumu un Ministru kabineta noteikumus) sagatavoja aktualizējamo normatīvo aktu plānu un Bibliotēku likuma grozījumu saturu.

Pašvaldību publisko bibliotēku darbība (vienības)

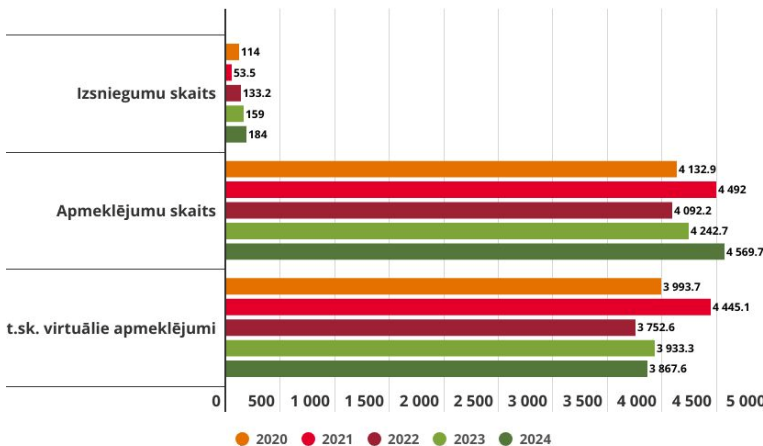
Dati: LNB

Latvijas Nacionālā bibliotēka (LNB)

- LNB klātienes apmeklējums 2024. gadā sasniedza 351 068, virtuālais apmeklējums – 3 867 642, kopējais fiziskais izsniegums – 184 050, kopējais elektroniskā krājuma izsniegums – 3 493 697.
- LNB krājumā, noslēdzot 2024. gadu, ir 4 414 316 fiziskās vienības. LNB tradicionālo izdevumu krājums papildināts ar 41 368 eksemplāriem (2023. gadā: 41 779). Savukārt elektronisko izdevumu krājums papildināts ar 3 142 eksemplāriem, 2024. gada beigās sasniedzot LNB krājumā 178 611 elektronisko dokumentu vienības. Tāpat kā 2023. gadā, arī 2024. gadā lielāko daļu no uzskaitītajiem izdevumiem, neskaitot no jauna iekļautos eksemplārus, pēc to komplektēšanas avota veido dāvinājumi (11 386), obligātie eksemplāri (13 261), pirkumi (6 287), un starptautiskā literatūras apmaiņa (123).
- 2024. gada 3. septembrī LNB direktores amatā stājas līdzšinējā LNB Speciālo krājumu departamenta direktore, pētniece, Latvijas Kultūras akadēmijas lektore, agrākā UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas ģenerālsekretāre Dagnija Baltiņa, akcentējot lasīšanas kultūru, partnerības un caurspīdīgu pārvaldību kā prioritātes.
- LNB realizēja uzdevumus visos darbības virzienos, mērķtiecīgi ieviešot jauno attīstības un darbības stratēģiju 2024–2028. Stratēģijas īstenošanā būtiski soļi sperti digitalizācijas politikas nostiprināšanā – izstrādāti un apstiprināti MK noteikumi Nr. 518 par Digitālās kultūras mantojuma platformas pārvaldību, nosakot LNB par nacionālo digitālā satura pārzinātāju.
- Turpināti VPP projekti DHELI, NOVEL un CERS, uzsākts FLPP projekts “Grāmata un sabiedrība Latvijā”. Realizēti arī vairāki Atveseļošanās fonda projekti (energoefektivitāte, saules parks, mākoņdatošana u.c.), stiprinot LNB infrastruktūru un ilgtspēju.
- Veiksmīgi pārņemts no KISC tiešsaistes informācijas resursu iegādes un pieejamības pakalpojums valsts akreditētajām bibliotēkām un zinātniskajiem institūtiem.

- 2024. gadā LNB īstenojusi vērīgu lasīšanas veicināšanas programmu kopumu, iesaistot vairāk nekā 23 000 dalībnieku “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijā”, organizējot lasīšanas sacensības ar aptuveni 30 000 skolēnu dalību, kā arī iniciatīvas “Latviešu valodas stiprināšana caur lasītprasmi” ietvaros nodrošinot 120 000 eiro grāmatu iepirkumam publiskajām bibliotēkām un atbalstot tās ar gandrīz 10 000 jaunu grāmatu.
- Turpināts cikls “Latviešu grāmatai 500”, kurā galvenā tēma bija “Bibliotēkas un lasīšana”. Tika īstenotas izstādes, darbnīcas, tematiskas norises un komunikācijas kampaņas, publicētas vairāk nekā 60 ziņas Latvijas Bibliotēku portālā. Cikla ietvaros uzsākts pētījums par lasīšanas paradumiem Latvijā sadarbībā ar Latvijas Universitāti kā arī notikušas starptautiskas konferences, akcentējot Latvijas tipogrāfijas vēsturi un kultūras mantojumu.
- Nozīmīgākās izstādes bija “Ieskaņots. Atskaņots” par skaņu ierakstu vēsturi un rakstītajam vārdam, grāmatai kā formai veltītā izstāde “Teksts mūs neinteresē” un “Paātrinājums” par latviešu grāmatniecības attīstību. Izstādes “Teksts mūs neinteresē” ietvaros tika atklāta ievērojamā Eiropas tipogrāfa Kristofa Plantēna rekonstruētās iespiedprese. Tā veidota pēc Plantēna–Moretusa muzeja (Beļģijā) rasējumiem, ļaujot mūsdienu cilvēkam izjust senās grāmatu drukas tehnikas procesu – no spoguļrakstā saliktiem metāla burtiem līdz tintēta teksta nospiedumam uz papīra. Vēsturisko iespiedpreses kopiju skaits ir neliels skaits, un tās ir sastopamas tikai dažās specializētās atmiņu institūcijās visā pasaulē.
- LNB 2024. gadā uzņēmās centrālo lomu Imanuela Kanta 300 gadu jubilejas norišu īstenošanā, piedāvājot plašu pasākumu programmu ar izstādēm, publiskām diskusijām un starptautisku forumu “Prāts Rīgā”, tādējādi aktualizējot Kanta ideju nozīmi mūsdienu sabiedrībā un nostiprinot bibliotēkas vietu intelektuālās domas telpā.
- Projekta “Zināšanu centri pilsētvidē” ietvaros LNB īstenoja visaptverošas “Jauniešu telpas” pārvērtības, padarot to par mūsdienīgu, elastīgu un daudzfunkcionālu vidi, kas veicina jauniešu iesaisti izglītības, kultūras un digitālās prasības procesos, savukārt sadarbībā ar Jauno arhitektu klubu ATELPA izveidotais dizains nodrošina telpas piemērotību gan individuālam, gan sadarbībā balstītam darbam.

Latvijas Nacionālās bibliotēkas darbība (tūkst.vienību)

Dati: LNB

Latvijas Neredzīgo bibliotēka (LNerB)

- LNerB ir Kultūras ministrijas pārraudzībā esoša kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kas darbojas kā publiskā un speciālā bibliotēka. Tās funkcijas līdz ar 2018. gada 12. oktobrī ES ratificēto Marrākešas līgumu un Autortiesību likuma izmaiņām, kas atvieglo piekļuvi pielāgotiem resursiem personām, kuras ir neredzīgas, ar redzes traucējumiem vai drukas lasītspēju citu iemeslu dēļ, ir paplašinājušās. Līdz ar to 2024.gadā LNerB aktualizēja sadarbības Vienošanās pārslēgšanu ar Latvijas publiskajām bibliotēkām.
- 2024. gadā apritējis pilns gads kopš LNerB strādājusi bez filiālēm.

- 2024. gadā LNERB pildījusi tai Deleģēšanas līgumos paredzēto pārraudzību par valsts pārvaldes uzdevumu izpildi septiņu valstspilsētu un novadu bibliotēkās:
 - sniegusi metodisko un konsultatīvo atbalstu pašvaldību publiskajām bibliotēkām lietotāju ar redzes traucējumiem un funkcionālo lasītnespēju apkalpošanā;
 - izvērtējusi pašvaldību publisko bibliotēku LNERB iesniegto pārskatu rezultātīvo un finanšu rādītāju izpildi.
- LNERB reģistrēto lasītāju skaits 2024. gadā pieaudzis. No 2010 reģistrētajiem lasītājiem 1618 ir pielāgotās literatūras izmantotāji (63 neredzīgie, 350 vājredzīgie, 1205 ar citādām lasīšanas grūtībām).
- 2024. gadā par 19,3 % palielinājies bibliotēku apmeklējumu skaits, sasniedzot 18568 apmeklējumus.
- Bibliotēkas tīmekļvietnes analītiskie dati liecina, ka gada laikā to apmeklējuši 18487 lietotāji. Katrs no tiem vidēji apskatījis 5,42 lapas. Savukārt kopējo skatījumu skaits bibliotēkas tīmekļvietnei 2024. gadā bijis 100125. 2024. gadā Facebook vietnē bibliotēka sasniegusi 41290 skatījumu, bet YouTube - 132447.
- 2024. gada beigās LNERB krājumu veido 32506 vienības, t.sk. audiovizuālie un citi dokumenti – 14243, dokumenti Braila rakstā un taktīlās grāmatas – 5451, parastā iespiedrakstā – 7291, palielinātā drukā – 1077, seriālizdevumi – 1849.
- 2024. gadā LNERB kopīgais krājums (LNERB un pielāgotās literatūras bibliotēkās (bijušajās filiālēs)) papildināts ar 2270 pielāgotās literatūras vienībām (257 nosaukumiem). 1119 vienības reģistrētas LNERB krājumā, ar 1151 eksemplāriem papildināti deponētie krājumi septiņās pielāgotās literatūras bibliotēkās (PLB). Gada laikā dažādos formātos reproducēti vai adaptēti vieglajā valodā 254 eksemplāri. Jaunieguvumu lielāko daļu veido LNERB izdotie pielāgojumi – audiogrāmatas un grāmatas palielinātā drukā - svarīgākie resursi pielāgotās literatūras nodrošināšanai Latvijā.

"Pielāgotā literatūra LNERB un PLB krājumos" (vienībās)

	2024. jaunieguvumi			Gada beigās		
	LNERB/v.v.*	PLB/v.v.**	Kopā/v.v.#	LNERB/v.v.*	PLB/v.v.**	Kopā/v.v.#
Grāmatas palielinātajā dr.	255/5	255/5	510/10	1077/56	907/40	1984/96
Audiogrāmatas	580	812	1392	12416/12	17916/	30332/12
Grāmatas Braila r.	96/15		96/15	5451/56	1529/28	6980/84
Digitālie resursi	112/1		112/1	2595/3		2595/3
Parastā dr. v.v.	76/76	84/84	160/160	175/175	148/148	323/323
Piel.resursi kopā	1119/97	1151/89	2270/186	21714/302	20500/216	42214/518

* LNERB krājumā/ t.sk. vieglajā valodā

**Pielāgotās literatūras bibliotēkās/ t.sk. vieglajā valodā

kopējais izdevumu skaits/ tai sk. vieglajā valodā

- 2024. gadā LNERB ielasītas 80 jaunas audiogrāmatas, kuru ielasīšanai bijis nepieciešams 773 stundas. 28 restaurētās audiogrāmatas, kuru apstrādei izmantotas 365 stundas, ieraksti ir pieejami tikai digitāli. Jaunās un restaurētās audiogrāmatas veido 112 digitāli izmantojamus ierakstus. 51 palielinātās drukas grāmata tiražēta 510 eksemplāros, 255 no tiem – LNERB krājumam, Braila rakstā reproducētas 17 grāmatas 96 eksemplāros.
- LNERB turpina attīstīt mācību literatūras pārveidi pielāgotā formātā skolēniem ar lasīšanas traucējumiem.
- LNERB turpinājusi papildināt krājumu ar oriģinālo un adaptēto literatūru vieglajā valodā. 2024.gadā kopējais krājums papildināts ar 75 eksemplāriem, no kuriem 33 pieejami LNERB krājumā, bet 21 - pielāgotās literatūras bibliotēkās. Pārskata periodā piecas grāmatas vieglajā valodā pielāgotas Braila rakstā, viena reproducēta palielinātā drukā.
- LNERB un PLB noslēgušas SBA vienošanos ar 295 publiskajām bibliotēkām, taču aktīva sadarbība 2024. gadā noritējusi ar 232 no tām. Vislielākais aptverto bibliotēku skaits ir LNERB - 69, bet aktīva grāmatu apmaiņa pārskata periodā notikusi ar 24 no tām, kurās kopā tiek apkalpoti 180 lasītāji, kopējais izsniegums - 7611.

- 2024. gadā LNERB un PLB, piedāvājot pielāgoto mācību literatūru, sadarbojas ar 13 skolām. LNERB sadarbība izveidota ar septiņām. Trīs no tām atrodas Rīgā, četras – citviet Latvijā.
- 2024. gadā LNERB kopā ar 7 PLB bibliotekāro pakalpojumu sniedz 124 sociālajās iestādēs. Tās apkalpo 2154 lasītājus, izsniegums - 53764. Savukārt LNERB savā darbībā ir aptvērusi 66 sociālās aprūpes iestādes vai biedrības, kopā apkalpojot 1180 lasītājus, izsniegums – 24875.
- Pārskata periodā bibliotēkā sagatavotas 95 literatūru popularizējošas izstādes, kas pielāgotas audioformātā un pieejamas arī bibliotēkas tīmekļvietnē. 2024. gadā noorganizēts 61 pasākums.
- Pārskata periodā LNERB jau septīto gadu piedalījās LNB lasīšanas veicināšanas programmā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2024”, kurā piedalījās 37 lasīšanas eksperti no Rīgas Strazdumuižas vidusskolas – attīstības centra. Viņu vajadzībām bibliotēka reproducēja šīs grāmatas audioformātā, palielinātā drukā un Braila rakstā.
- LNERB tika turpināts tikšanās cikls ar kanisterapijas suņiem lasītveicināšanas aktivitātē “Lasām kopā ar suni!” pirmsskolas izglītības iestāžu un sākumskolas audzēkņiem.
- 2024. gadā veikti 166 priekšā lasījumi, pakalpojuma sniegšanas kopējais laiks - 151 stunda. Pārskata periodā sagatavotas 567 uzziņas, veiktas 494 izdrukas.
- LNERB nodrošina attālināto piekļuvi LNERB digitālajam saturam Latvijā un ārvalstīs, izmantojot bibliotēkas audiogrāmatu lejupielādes servisa sistēmu BALSS: LNERB – 8116, pielāgotās literatūras bibliotēkās - 4082 lejupielādes.
- LNERB kā vienīgā kompetentā institūcija nodrošina piekļuvi starptautiskajam pielāgotās literatūras kopkatalogam (organizācijas WIPO — World Intellectual Property Organization izveidotajā Pieejamu grāmatu konsorciā ABC — Accessible Books Consortium, kurā integrēts LNERB audiogrāmatu krājums). 2024. gadā šo katalogu izmantojuši 110 lasītāji.
- LNERB turpina publicēt savā YouTube kanālā audiogrāmatas, kurām beigušās mantiskās autortiesības. Šobrīd pieejamas 7 autoru 18 audiogrāmatas.
- Pārskata periodā bibliotēka uz pieciem gadiem akreditēta kā vietējas nozīmes bibliotēka.

ARHĪVI

- 2025. gada 1. janvārī Latvijas Nacionālajā arhīvā (LNA) glabājās 23.62 milj. glabājamo vienību (GV) un 2024. gadā LNA glabājamo vienību skaita pieaugums ir 348.4 tūkst.
- 2024. gadā uzskaitē bija 2,9 tūkst. valsts institūcijas ar to teritoriālajām struktūrvienībām, pašvaldības ar to institūcijām, kapitālsabiedrības un nevalstiskās (sadarbības) institūcijas Latvijas reģionos. Pēc 1214 institūciju pieprasījuma 2024. gadā saskaņoti 1932 akti par 1919513 GV, kam beidzies glabāšanas termiņš, atlasīti iznīcināšanai un saskaņotas 1322 institūciju uzziņu sistēmas vairāk kā 295 tūkst. aprakstītām GV; ar LNA saskaņotas 627 institūciju lietu nomenklatūras ar 94273 lietām.
- LNA nodrošinājis 19,2 tūkst. klātienē klientu apkalpošanu, no tiem 2197 klientu (9156 apmeklējumi) apkalpoti arhīvu lasītavās. Klātienē apmeklējumu skaits palielinājies saistībā ar Covid- 19 noteikto ierobežojumu atcelšanu, tomēr nav atjaunojies pirms pandēmijas apmērā. Kopumā klātienē un attālināti sniegtas vairāk kā 66,8 tūkst. konsultācijas, no tām 10,2 tūkst. konsultācijas sniegtas kā metodiskā un praktiskā palīdzība par dokumentu saglabāšanas, aprakstīšanas jautājumiem, par lietu nomenklatūru sastādīšanu un dokumentu izvērtēšanu. Institūciju darbiniekiem novadīti 49 semināri un informatīvie pasākumi (vairāk kā 2000 institūciju darbiniekiem) par dokumentu pārvaldību un dokumentu saglabāšanu.
- Latvijas un ārvalstu klientiem sagatavotas un izsniegtas 18,1 tūkst. arhīva izziņas. 1069 izziņas sniegtas institūcijām bez maksas, tāpat institūcijām izsniegtas 7835 bezmaksas dokumentu kopijas papīrā un digitālās kopijās. No 2018. gada 20. decembra ir pieejama tīmekļa vietne, kurā, saskaņā ar likumu „Par bijušās Valsts drošības komitejas dokumentu saglabāšanu, izmantošanu un personu sadarbības fakta ar VDK konstatēšanu”, ir publicēti LPSR VDK un ar tās darbību saistītie dokumenti, vietni www.kgb.arhivi.lv interesenti 2024. gadā apmeklēja 12,3 tūkst. interesenti, apskatot 99,67 tūkst. lapas. Nodrošināta interneta vietnes „Raduraksti” darbība – reģistrēti 92,8 tūkst. vietnes apmeklējumi vairāk kā no 100 valstīm un skatītas 4,26 milj. lapas. Savukārt vietnes „Redzi, dzirdi Latviju” apmeklējuši 76.45 tūkst apmeklētāji un fiksēti 178,35 tūkst lapu skatījumi. Tāpat

pārskata periodā pabeigta interneta vietnes <http://diaspora.arhivi.lv/> (LVA) veidošana un turpinās aktīva tās papildināšana ar diasporas dokumentiem. 2024. gadā vietne apmeklēta 5,7 tūkst. reizes un skatītas vairāk kā 95 tūkst. lapu. Kopumā LNA digitālos resursus apmeklējuši vairāk kā 240 tūkst. interesenti un kopumā veikti 4,9 miljoni lapu skatījumi.

- Dokumentu pieejamības paplašināšanai turpināta dokumentu digitalizācija. LNA digitālais krājums papildināts ar 1 249 093 datnēm/digitālām dokumentu kopijām (no tām 573 340 datnes sagatavotas LNA, bet 668 597 datnes saņemtas no sadarbības partnera "Family Search"). 2024. gadā turpināta interneta vietnes www.redzidzirdilativju.lv datubāzes papildināšana ar fotogrāfijām un skaņu ierakstiem, veidotas tematiskās datubāzes, 2024. gada beigās interesentiem vietnē bija pieejama informācija par 130 822 fotogrāfijām, filmām un skaņas ierakstiem, kā arī pieejamas apskatei un atskaņošanai 114 196 filmu, fotogrāfiju un skaņas ierakstu datnes. LNA KFFDA digitalizējis 11719 fotodokumentus, 153 skaņu dokumentus, 12528 videodokumentus un 683 filmām sagatavojis 3369 nodrošinājuma fonda datnes Ārpus arhīva veikta 3812 fotodokumentu, 2623 skaņas dokumentu, 674 videodokumentu un 47 kinodokumentu digitalizācija.
- LNA restaurētas un konservētas 2 430 glabājamās vienības.
- LNA turpināja Vienotās valsts arhīvu informācijas sistēmas (VVAIS) attīstību, elektronizējot LNA dokumentu pārvaldību un attīstot e-pakalpojumus iedzīvotājiem un institūcijām (tostarp nodrošinot elektronisko dokumentu pieņemšanu valsts glabāšanā). Kopš 2020. gada februāra darbojas LNA publiskais meklētājs "Meklē LNA". "Meklē LNA" 2024. gadā publicētas 664,7 tūkst. apraksta vienības. Tādējādi, kopumā uz 01.01.2025. LNA publiskajā meklētājā ir meklējamas vairāk kā 2,31 miljoni apraksta vienības. 2023. gadā "Meklē LNA" apmeklējuši 6,2 tūkst. lietotāju, kas skatījuši 142,9 tūkst. lapas.
- 2024. gadā, turpinot 2023. gadā iesākot projektu par apraksta vienību metadatu nodošanu no portāla MeklēLNA publicēšanai Eiropas arhīvu portālā (<https://www.archivesportaleurope.net/>), sadarbībā ar Kultūras informācijas sistēmu centru (turpmāk – KISC) un A/S RIX Technologies izveidots automatizācijas process, kas nodrošina regulāru un automātiski datu atjaunināšanu Eiropas arhīvu portālā, tādējādi nodrošinot aktuālās informācijas publicēšanu www.archivesportaleurope.net. 2024. gada nogalē Eiropas arhīvu portālā bija nodoti aprakstošie metadati par 1,9 miljoniem aprasta vienībām un automatizācijas rezultātā, šo vienību skaits pieaugs atbilstoši sagatavotajiem datiem VVAIS.
- 2024. gadā LNA turpināja darbu pie projekta par uzziņu sistēmu apstrādi ar OCR (rakstzīmju optiskā atpazīšana), pārskata periodā apstrādāti vairāk kā 1 640 uzskaites saraksti un 259 069 829 glabājamās vienības datorrakstā un mašīnrakstā, šī procesa ietvaros VVAIS datubāzē importēti 272 405 GV nosaukumi. Paralēli 2024. gadā veikta izpēte pieejamās programmatūras efektivitātes izpētei kontekstā ar mašīnraksta optisko teksta apstrādi. Eksperiments pierādīja, ka mašīnrakstā apstrādājot uzskaites sarakstus, ar jaunāko Abbyy FineReader 16 versiju tiek apstrādātas 2,5 reizes vairāk glabājamo vienību. Saistībā ar šiem izpētes rezultātiem 2024. gadā nosūtīts lūgums Kultūras ministrijai izvērtēt iespēju nomainīt resorā pieejamo 15 versiju pret 16.
- 2024. gadā elektronisko dokumentu ilgstošās saglabāšanas risinājumā PRESERVICA nodoti 47913 GB (46,8 TB), kopējais nodoto dokumentu apjoms ir 52 503 GB (51,27 TB).
- Periodā turpināts darbs pie mākslīgā intelekta (MI) ieviešanas iestādes ikdienas darbā izpētes, pētot MI iespējamās pielietojumus procesu automatizācijā, piemēram, sadarbībā ar IDAPD, izmantot GPTChat maksas moduli darbam ar saskaņojamām dokumentu klasifikācijas shēmām. Tāpat LNA izstrādājis Multimodal Similarity Search rīku, kas attēlos meklē ne tikai personas, bet arī objektus un simbolus. Rīka prototips tika izstrādāts, izmantojot atvērtā koda rīkus, piemēram, DeepFace un Meta dziļās mācīšanās modeļus, lai izveidotu vektoru datubāzi attēlu analīzei un līdzības noteikšanai. Turpmākais darbs būs saistīts ar rīkiem, kas ļautu meklēt pēc foto fragmenta un atrastu līdzīgus attēlus, cilvēkus, ēkas utt.; darbs ar teksta izgūšanu no montāžas lapām datubāzes papildināšanai, video krievu valodā transkribēšana un tulkošana latviski.
- 2024. gadā sagatavotas 10 izstādes, nozīmīgākās no tām "Latvijas ceļš uz Eiropas Savienību un NATO" veltīta Latvijas dalības ES un NATO 20. gadadienai, "Baltijas ceļš – vienoti brīvībai", izstāde tapusi sadarbībā ar Lietuvas Centrālā valsts arhīvu, Lietuvas Valsts mūsdienu dokumentu arhīvu un Igaunijas Nacionālā arhīvu, sadarbībā ar Rīgas pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta departamenta atbalstu. Tapušas arī vairākas LNA struktūrvienībā veltītas izstādes: par godu Dokumentu preventīvās saglabāšanas departamenta 35 gadu jubilejai tapusi izstāde

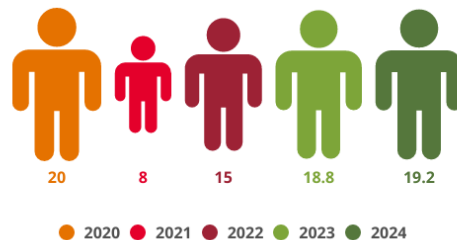
“Fotoaparāts un skalpelis”, tāpat sagatavota un izstādīta izstāde, kas veltīta Alūksnes ZVA 60 gadu darbībai; sadarbībā ar Jēkabpils pilsētas bibliotēku tapusi izstāde, kas veltīts akadēmiķa S.Timšāna nodotajam fondam. Pārskata periodā eksponētas 12 iepriekšējos gados izstrādātas izstādes.

- Atzīmējot Latvijas Valsts vēstures arhīva 105. gadadienu, zonālo valsts arhīvu 60. un Personāla dokumentu valsts arhīva 30. dibināšanu, 05.09.2024. organizēta diskusija “Dokuments. Teksts. Konteksts” (piedalījās ~200 dalībnieku, diskusiju reāllaikā un ierakstu noskatījušies 1,6 tūkst. reizes).
- Vietnē redzidzirdlatviju.lv publicētas 35 tematiskās kolekcijas, Īpašu uzmanību veltot Latvijas kino nozīmīgām personībām: dokumentālo filmu režisoram un operatoram Ivaram Seleckim, kinorežisoram Arvīdam Krievam, kinorežisoram Aloizam Brenčam, režisorei Adai Neretnieci, kino māksliniecei Ievai Romanovai, kinooperatoram Gvido Skultem u.c; Latvijas teātru vēsturei (Dailes teātris 1940. - 1980. Gados, Latvijas Nacionālais teātris (1940.- 1989.g), Pirmais profesionālais leļļu teātris Latvijā, teātra tradīcijām Ventspilī - 155 u.c.). Tāpat veidotas kolekcijas par citu jomu nozīmīgām Latvijas personībām - Šahistu Mihailu Tālu, tēlnieku Kārli Zemdegu, diriģentu Teodoru Reiteru u.c.
- Pārskata periodā organizēti 18.-19. gs. vācu rokraksta paleogrāfijas semināri tiešsaistē, organizētas 183 ekskursijas un mācību nodarbības/semināri reģionālajos un Rīgas arhīvos (vairāk kā 3000 dalībnieki) ar mērķi ieinteresēt jauniešus un vēstures interesentus ar arhīva darbu un paleogrāfiju.
- LNA materiāli eksponēti Viļņas dokumentālo filmu festivālā (21. - 29. septembris), izrādot režisora Anša Epnera filmu retrospektīvu; dokumentālās filmas "Vai viegli būt jaunam?" demonstrēšana Starptautiskā kinofestivāla Black Nights retrospektīvas programmā Tallinā, Igaunijā (organizators Igaunijas Nacionālais arhīvs), organizēts starptautisks vebinārs "AI Innovations in Small Audiovisual Archives: Challenges and Opportunities" (vairāk kā 300 dalībnieki).
- 2024. gadā izdots LNA žurnāla “Latvijas Arhīvi” 2023. gada 2. numurs, kas veltīts LNA Latvijas Valsts kinofotofonodokumentu arhīva 60 gadu jubilejai un 2024. gada 1. numurs.
- 2024. gada nogalē izdots materiālu dokumentu krājums par Kurzemes guberņas pilsētām “Kurzemes pilsētas 19. gadsimta sākumā: Oto Hūna mantojums”. LNA izdevis grāmatu “Latvijas Satversmes sapulce deputātu biogrāfijās, 1920–1922”, kas ir divu gadu garumā īstenotu pētījumu rezultāts, un tajā ir apkopotas visu 163 bijušo Satversmes sapulces deputātu biogrāfijas.
- Atbilstoši MKN 435 “Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna investīcijas 2.1.1.1.i. “Pārvaldes modernizācija un pakalpojumu digitālā transformācija, tai skaitā uzņēmējdarbības vide” projektu Nr. 2.1.1.1.i.0/1/23/I/VARAM/004 “IKT vienota pārvaldība un digitālie risinājumi kultūras nozares institūcijām” 2024. gadā uzsākta jaunas publiskās LNA e-pakalpojumu vietnes izveide, kā pirmos izstrādājot pakalpojumus lasītāju reģistrācija, pieteikšanās darbam arhīva lasītavās un meklēšana LNA resursos.

Krājuma papildināšana (tūkst.vienības)

Apmeklējums arhīvos (tūkst.)

Dati: Latvijas Nacionālais arhīvs

NEMATERIĀLAIS KULTŪRAS MANTOJUMS

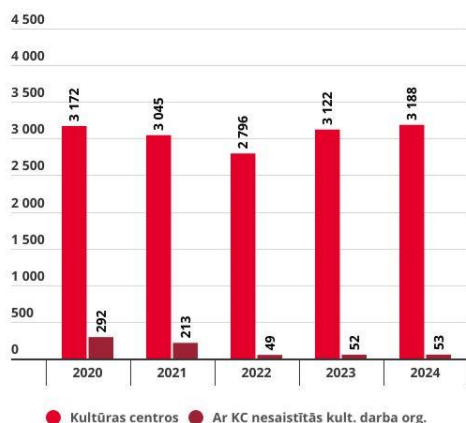
- Nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanas, attīstības veicināšanas un Dziesmu un deju svētku procesa nepārtrauktības nodrošināšanas funkcijas ir LNKC kompetencē.
- 2024. gadā LNKC organizējis vai līdzdarbojis 108 pasākumu un 111 apakšpasākuma (t.sk. sēžu, sanāksmju, kursu, semināru, izstāžu, koncertu, svētku, skašu, konferenču, kopmēģinājumu, projektu, forumu, diskusiju, u.c. pasākumu) īstenošanā, kā arī nodrošināja metodisko atbalstu kultūras centru vadītājiem, kultūras darba organizatoriem, koordinatoriem, mazākumtautību māksliniecisko kolektīvu vadītājiem un nevalstisko organizāciju pārstāvjiem, ārvalstu latviešu (diasporu) māksliniecisko kolektīvu vadītājiem un dalībniekiem, un Nemateriālā kultūras mantojuma (turpmāk – NKM) praktizētājiem un Vēsturisko zemju un kultūrtelpu kopienu pārstāvjiem. LVZ un NKM eksperti piedalījās vismaz 27 diskusijās, semināros u.c. veida norisēs, pārstāvēd Latviju starptautiski, kā arī skaidrojot LVZ likumu un/vai popularizējot NKM Latvijā.
- Īstenoti Dziesmu un deju svētku starplaika pasākumi tautas mākslas un tradicionālās kultūras nozarēs: (1) 35 pasākumi un 23 apakšpasākumi (t.sk. sēdes, sanāksmes, kopmēģinājumi, metodiskie semināri repertuāra apguvei, kursi, skates u.c. veida metodiskā atbalsta pasākumi, kā arī koncerti un svētki) koru, deju, kokļu, pūtēju orķestru, vokālo ansambļu, amatierteātru nozarēs; (2) 7 pasākumi un 14 apakšpasākumi tautas lietišķās mākslas, folkloras un tautas mūzikas nozarēs (t.sk. skates, kursi, semināri, izstādes u.c. pasākumi). Svarīgākie no tiem:
 - Projekta „Katram savu tautastērpu”, ietvaros organizētas 3 tautastērpu izstādes Klāgenfurtē un Neimarktā (Austrija) un Lihtenšteinā (Lihtenšteina),
 - Emīļa Melngaiļa mūzikas svētki (25.05., 57 kori, 1200 dalībnieki, ~500 apmeklētāji),
 - “Pirmajiem Dziedāšanas svētkiem Dikļos 160” (15.06., 125 kori, 3 folkloras kopas, 2700 dalībnieki, ~1000 apmeklētāji),
 - Diriģentu plenērs Ventspilī, (16.-18.08., 20 dalībnieki),
 - Senioru koru svētki (08.06., 43 kolektīvi, 1000 dalībnieki, ~300 apmeklētāji),
 - Pūtēju orķestru un deju kolektīvu lielkoncerts "Vienmēr kopā" (25.05, 27 kolektīvi, 560 dalībnieki, ~800 apmeklētāji),
 - Latvijas pūtēju orķestru svētki "Jūra krāc un taures pūš" (20.07., 11 kolektīvi, 250 dalībnieki, ~500 apmeklētāji),
 - 4 kolkētāju ansambļu reģionālie koncerti (22.03., 13.04., 14.04., 19.04.),
- Nodrošināta Dziesmu un deju svētku padomes darbība, rīkotas 3 sēdes (27.09., 31.10., 28.11.2024.) , t. sk. 2 no tām - elektroniski.
- 2024. gadā organizētas: Koru nozares konsultatīvās padomes sēdes (4), Deju nozares konsultatīvās padomes sēdes (4), Pūtēju orķestru nozares konsultatīvās padomes sēdes (4), Kokļu mūzikas nozares konsultatīvās padomes sēdes (3), Vokālo ansambļu nozares konsultatīvās padomes sēde (2), Amatierteātru nozares konsultatīvās padomes sēdes (2), Kultūras centru konsultatīvās padomes sēdes (3), Tautas mūzikas nozares konsultatīvās padomes sēdes (5), Folkloras nozares konsultatīvās padomes sēdes (2), Tautas lietišķās mākslas nozares konsultatīvās padomes sēde (2).
- Darbu turpināja Nemateriālā kultūras mantojuma (NKM) ekspertu padome, rīkotas 3 sēdes (09.05., 14.06.11.10.2024.). NKM padomē izvērtēti 5 pieteikumi, 2024. gadā Latvijas Nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā iekļauti 2 elementi (vērtības) – “Latviešu tradicionālo jostu un jostveida audumu darināšana” (nodibinājums “Lielvārdes jostu audēji”) un “Zvejas tīklu darināšana Rīgas jūras līča rietumu piekrastē” (Jūrmalas un Tukuma pašvaldības).
- Nodrošināta Latvijas dalība un ekspertu klātbūtne UNESCO starpvaldību komitejas 19. sesijā Asunsjonā, Paragvajā (2.-7.12.), UNESCO Konvencijas "Par nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu" 10. Ģenerālajā Asamblejā Parīzē, Francijā (11.-12.06), dalība UNESCO 2003. gada konvencijas Eiropas Kontaktpunktu (European Network Focal Points) sanāksmē (tiešsaistes platformā MS Teams), dalība Tartu Universitātes Vīlandes Kultūras akadēmijas rīkotajā konferencē "Mantojuma nozīme noturīgu kopienu veidošanā" Vīlandes Tradicionālās mūzikas centrā.

- Latvija pārstāvēta starptautiskā Baltijas-Ziemeļvalstu sadarbības projektā LIVIND (Creative and living heritage as a resource for the Northern Dimension region) - notikušas 3 projekta dalībnieku tikšanās (26.01., 29.02., 21.03.), projekta noslēguma pasākums Helsinkos (15.-17.05.2024.), tā ietvaros notiekošais seminārs "Dzīvais mantojums ilgtspējīgai nākotnei" (16.05), pieslēdzoties attālināti, bija pieejamas visiem interesentiem, tostarp arī Latvijā.
- Sniegts metodiskais atbalsts pieteikumu gatavotājiem nacionālajam NKM sarakstam – sniegtas konsultācijas pašvaldībām, NVO un fiziskām personām.
- Organizēti tālākizglītības kursi tradicionālās kultūras nozarēs: folkloras nozarē – 2 ("Kursi tradicionālajā dziedāšanā", 21.05.-15.06., 67 izsniegtas apliecības; "Tradicionālās dziedāšanas skola Drabešos", 15.-18.08., 50 izsniegtas apliecības), tautas mūzikā – 1 (Profesionālās pilnveides kursi „Apskaņošanas pamati, tradicionālās mūzikas digitālais arhīvs un darbs ar teicējiem”, 10.03., 57 izsniegtas apliecības), tautas lietišķās mākslas nozarē – 1 ("Profesionālās kompetences pilnveides kursi tautas lietišķās mākslas studiju vadītājiem un dalībniekiem" II. un III. sesija, kursu sesijas turpināsies arī 2025. gadā)
- Īstenoti pasākumi, kas nodrošina plašu sabiedrības, kopienu/kultūrtelpu dalību NKM, kā vērtības, nostiprināšanā un popularizēšanā. Svarīgākie no tiem:
 - NKM un tālāknodešanas projekts „Satiec savu meistar!” (piedalījās vairāk kā 250 meistari, 212 norises vietās, piedāvājot interesentiem apmēram 287 dažādas nodarbības un pulcējot ~1626 apmeklētājus). Projekta ietvaros LNKČ līdzdarbojies citu institūciju rīkoto pasākumu (konkursatamborēšanas čempionāta (18.08.), "Latgales podnieku dienu" (26.-27.04.), semināra "Mācies meitiņ' zeķi adīt" (14.09.), Jētes Užānes 100 gades pasākumu ietvaros Dzērbenē, cimdu izstāde "Dabas balss" Dzērbenes pilī (11.05.-30.09.).
 - Projekta „Katram savu tautastērpu”, ietvaros organizētas 3 tautastērpu izstādes Klāgenfurtē un Neimarktā (Austrija) un Lihtenšteinā (Lihtenšteina).
 - Organizēta starptautiska lietišķās mākslas izstāde "Dzintargaisma " (03.05.-18.08., 68 dalībnieki, ~2000 apmeklētāji).
 - Organizēta latviešu tautas lietišķās mākslas izstāde Veru Kultūras nama galerijā Igaunijā (03.02.-30.03.). Izstāde ir neliela daļa no XXVII Vispārējo latviešu Dziesmu un XVII Deju svētku Tautas lietišķās mākslas izstādes "Mēs".
 - Īstenots NKM saglabāšanas un popularizēšanas pasākums "Jauniešu etnodienas" (13.-15.09., 56 dalībnieki, ~180 apmeklētāji).
 - Organizēti "Tautas muzikantu saiets Vabolē" (28.04.), "Tautas muzikantu svētki Barkavā" (31.07.-04.08), "Tradicionālās mūzikas un deju festivāls "Rijas balle" (06.-08.09.), šo svētku ietvaros noritējuši 4 semināri/ meistarklases tradicionālajā muzicēšanā. Kopā tautas mūzikas nozarē īstenoti 10 semināri/meistarklases.
 - NKM sarakstam veltītās izstādes "Saimes galds" demonstrēšana 5 izstāžu vietās dažādās Latvijas pilsētās (kopējais izstādes apmeklējumu skaits ~ 1161), organizētas 4 diskusijas (21.02., 28.05., 19.06., 14.10.) par NKM Nacionālo sarakstu un vērtībām izstādes norises vietās.
 - Dokumentālās filmas "Latgales zelta pods" prezentācija – filma par Latgales podniecību, spilgtāko Latgales amatniecības tradīciju (16.12.).
 - Īstenota IX stāstnieku konference (28.11., 70 dalībnieki).
- Organizēta tradicionālās kultūras izcilības balva tautas lietišķajā mākslā – pasniegta izcilības balva Stendes tautas nama un Sabiles kultūras nama lietišķās mākslas pulciņu vadītājam, amata meistarei Inai Valterei.
- Organizēta NKM saraksta vērtību apliecinājumu pasniegšanas ceremonija un pasniegti 2 NKM vērtību apliecinājumi par divu jaunu elementu: "Tīklu darināšana Rīgas jūras līča rietumu piekrastē" un "Latviešu tradicionālo jostu un jostveida audumu darināšana" ierakstīšanu Nacionālajā Nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā.
- Uzsākta gatavošanas Starptautiskajam folkloras festivālam "Baltica 2025" -organizētas folkloras kopu un etnogrāfisko ansambļu skates (05.10.-10.11., 15 norišu vietās, 220 kolektīvi, 2420 dalībnieki, ~500 apmeklētāji).
- Organizēti XV Latvijas amatierteātru svētki (09.-11.08., 40 kolektīvi, 1797 dalībnieki, ~3803 apmeklētāji).

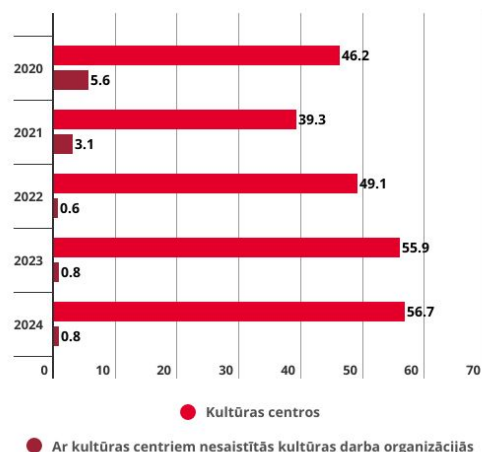
- Sagatavoti, izdoti vai publicēti interneta tīmekļvietnēs metodiskie materiāli atbilstoši NKM, t.sk. Dziesmu un deju svētku tradīcijā iesaistīto mērķa grupu specifiskajām vajadzībām:
 - Sagatavoti NKM vietnes (nematerialakultura.lv) papildinājumi un tulkojumi angļu valodā.
 - Sagatavoti vietnes katramsavutasterpu.lv papildinājumi
 - Folkloras nozarē – 1)metodiskais materiāls NKM saglabāšanas un popularizēšanas pasākuma ietvaros – Jauniešu Etnodienu grāmata. Pieejams: <https://www.lnkc.gov.lv/lv/digitalie-macibu-un-metodiskie-materiali>).
 - Uzsākts darbs pie metodiskā materiāla "Deju svētki Latvijā, skaitļi un fakti" sagatavošanas.
 - Metodiskais materiāls "Jaunrades dejas.
 - Noritējusi XVIII Latviešu skatuviskā dejas "Zelta fonda" vietnes papildināšana (II posms).
 - Pūtēju orķestru repertuāra papildināšana un aprobēšana svētkos, festivālos (Gunārs Ordelovskis Maršs "Deju svētkos", 25 eksemplāri; Aleksandrs Jasjukevičs Valsis "Lilija", 25 eksemplāri).
 - Krājums "Skaņdarbu cikli koklētāju ansambļiem" (Lauras Jēkabsones, Edgara Lipora, Irīnas Mihailovskas un Valda Zilvera – skaņdarbu ciklu pirmpublicējumi), krājuma redaktore: Valda Bagāta; Latvijas Nacionālais kultūras centrs: Rīga, 2024, 50 eksemplāri.
- Uzsākta gatavošanās XXVIII Vispārējiem latviešu Dziesmu un XVIII Deju svētkiem:
 - Nodrošināta 61 virsdiriģenta un virsvadītāja darbība Latvijas valsts pilsētās un novados, t.sk. sniegts metodiskais atbalsts vismaz 1 113 mākslinieciskajiem kolektīviem visā Latvijā, kuri Dziesmu un deju svētku tradīcijas kontekstā apgūst koprepertuāru.
 - Dalība Baltijas valstu konferencē "Dziesmu un deju svētku jubilejas ir nosvinētas. Vai ir iemesls gaviļēt?".
 - Īstenots seminārs "Ceļā uz XXVIII Vispārējiem latviešu Dziesmu un XVIII Deju svētkiem".
 - Organizēta starptautiska konference "Kādi esam: skatuviskā tautas dejas šodien, Deju svētki rīt".
 - Organizētas Latvijas amatiereteātru iestudējumu skates "Gada izrāde 2023" (11.02.-31.03., 71 kolektīvs, 710 dalībnieki, ~2130 apmeklētāji) un skates "Gada izrāde 2023" fināls (18.-19.05., 9 kolektīvi, 100 dalībnieki)
 - Organizēts XXIII Jaunrades deju konkurss (27.-28.01., 70 kolektīvi, 1700 dalībnieki, ~150 apmeklētāji).
 - Organizēti profesionālās pilnveides kursi: (1) latviešu skatuviskā dejas nozarē - "Novadu un valstspilsētu virsvadītāju un deju kolektīvu vadītāju kursi "Radošā vasara"" (19.-21.08., 138 izsniegtas apliecības), "Profesionālās pilnveides kursi „Latviešu dejas skola -10” Vidzemes reģionā - I sesija" (21.-24.10., kursi tiks turpināti 2025. gadā); (2) pūtēju orķestru nozarē – "Profesionālās pilnveides kursi pūtēju orķestru diriģentiem" (29.04., 10 izsniegtas apliecības); amatiereteātru nozarē – Profesionālās pilnveides kurss amatiereteātru režisoriem un teātru pedagogiem "Teātris – resurss jauniešu līdzdalībai kopienas veidošanā un saliedēšanā" (28.09., 21 izsniegta apliecība).
 - Organizēts seminārs amatierkolektīvu režisoriem (15.11.) un tikšanās ar diasporas amatierkolektīvu vadītājiem (11.12.).
 - Organizēti profesionālās pilnveides kursi vokālo ansambļu vadītājiem "Balss diena" (03.11., 134 izsniegtas apliecības).
- Nodrošināts metodiskais atbalsts kultūras centru vadītājiem, kultūras darba organizatoriem un koordinatoriem – īstenoti 8 profesionālās pilnveides atbalsta pasākumi (5 semināri (t.sk. 1 semināru cikls) un 3 kursi).
- Sadarbībā ar Latvijas kultūras darbinieku biedrību un ENCC (European Network of Cultural Centres) īstenota Starptautiska Eiropas kultūras centru tīklojuma konference "Pa iekļaujošas kultūras takām nevienlīdzīgos apstākļos. Tradīcijas. Inovācijas. Iekļaušana" (04.-06.06., 141 dalībnieks).
- Īstenots Latvijas mazākumtautību festivāls "Vaļā vērti atslēdziņ'!" (29.-30.06., kopā 15 dažādas norises dažādās Liepājas vietās, piedaloties 117 kolektīviem un pulcējot ~3000 apmeklētājus), kā arī organizēti 2 semināri mazākumtautību kolektīvu vadītājiem un dalībniekiem, gatavojoties festivālam (07.02., 06.06.).
- Nodrošināti metodiskā atbalsta pasākumi ārvalstu latviešu (diasporu) māksliniecisko kolektīvu vadītājiem un dalībniekiem, sekmējot ārvalstu latviešu (diasporu) dalību Dziesmu un deju svētku tradīcijas saglabāšanas un

attīstības procesā: 4 semināri, 8 kopmēģinājumi, 1 skate, gatavojoties XXVIII Vispārējiem latviešu dziesmu un XVIII deju svētkiem un pasākumiem ārvalstīs, kā arī nodrošināta ekspertu dalība diasporas amatierteātru festivālā "LAIPA", XVI Latviešu dziesmu un deju svētkos Kanādā un koncertā "Londonas latviešu korim 75".

Māksliniecisko kolektīvu skaits

Māksliniecisko kolektīvu dalībnieku skaits (tūkst.)

Dati: KM Kultūrpolitikas departaments

LATVIEŠU VĒSTURISKĀS ZEMES UN KULTŪRTELPAS

- LVZ likuma īstenošana ir pārnozaru sadarbības projekts, kura īstenošanā iesaistītas vairākas KM pakļautības iestādes, kā arī citu ministriju pakļautības iestādes.
- LNKC ir nodrošinājis Latviešu vēsturisko zemju attīstības padomes darbība un sekretariāta funkcijas: rīkotas 2 padomes sēdes (12.06., 30.10.2024.).
- LNKC ir koordinējis sadarbību starp latviešu vēsturisko zemju kultūrvēsturiskās vides un kultūrtelpu saglabāšanā un attīstībā iesaistītajām valsts un pašvaldību iestādēm, NVO un kopienu pārstāvjiem: organizēti profesionālās pilnveides kursi "Kultūras piedāvājuma veidošana" (20.03.-10.04., 92 izsniegtas apliecības), "Publiskās runas kvalitatīvās sastāvdaļas" (08.05., 71 izsniegta apliecība), kā arī seminārs par LVZ likuma īstenošanu – "Latviešu vēsturisko zemju kartes veidošanās", kas pieejams tiešsaistē Youtube platformā (skatījumu skaits – 13 742).
- Nodrošināta NKM un LVZ ekspertu dalība citu institūciju organizētajos pasākumos (Lībiešu svētki Mazirbē, Lībiešu kultūras dienas Ventspilī, Kurzemes kultūras forums, 11. Sēlijas kongress) un projektu konkursos (VKKF projektu konkurss, Lībiešu kultūrtelpas projektu konkurss, Suitu kultūrtelpas projektu konkurss, Latgales NKM projektu konkurss).
- LNKC nodrošināja pasākumu īstenošanu NKM un latviešu vēsturisko zemju popularizēšanai:
 - "Atkalsatikšanās. Latviešu vēsturiskās zemes Rīgas pilī" (18.11., 9 kolektīvi, ~100 dalībnieku, ~3525 apmeklētāji).
 - Sadarbībā Latvijas Etnogrāfisko brīvdabas muzeju tika organizēti - "Viena diena mūsu sētā: novadu diena LEBM" (11.05., 90 kolektīvi, 850 dalībnieki, ~4083 apmeklētāji) un Vislatvijas audēju svētki LEBM Vecpiebalgas lauku ekspozīcijā "Vēveri" (03.08., 51 kolektīvs, 500 dalībnieki, ~500 apmeklētāji).
- Realizēta Valsts kultūrkapitāla fonda mērķprogramma "Latviešu vēsturisko zemju attīstības programma" un kopumā atbalstīti 249 projekti, piešķirot 642 400 euro ar latviešu vēsturisko zemju savdabības izziņāšanu, saglabāšanu un popularizēšanu saistītu pasākumu norisei, kā arī kvalitatīvas kultūras pieejamības nodrošināšanai.

- Turpināta latviešu vēsturisko zemju un kultūrtelpu robežu norāžu izvietošana pie galvenajām satiksmes maģistrālēm uz valsts galvenajiem un reģionālajiem ceļiem, kā arī norādes latgaliešu rakstu valodā un lībiešu valodā.

KULTŪRIZGLĪTĪBAS PROGRAMMA “LATVIJAS SKOLAS SOMA”

- Veiksmīgi tiek turpināta kultūrizglītības programmas “Latvijas skolas soma” īstenošana pamata un vidējās vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs visā Latvijā, sniedzot iespēju katram izglītojamajam katrā mācību semestrī pieredzēt vismaz vienu kvalitatīvu, profesionāli veidotu kultūras norisi, kas atklāj Latvijas kultūras vērtības un laikmetīgās izpausmes kādā no desmit kultūras nozarēm – mūzikā, teātrī, dejā, cirkā, vizuālajā mākslā, kino, arhitektūrā, dizainā, kultūras mantojumā, literatūrā un grāmatniecībā. Kultūras pieredze tiek sasaistīta ar mācību saturu un palīdz sasniegt valsts izglītības standartos noteiktos rezultātus, kā arī sniedz izglītojamajiem māksliniecisku baudījumu, raisa pārdomas par personīgi nozīmīgiem un sabiedriski aktuāliem jautājumiem, attīsta pieredzes sajūtu, paplašina redzesloku un padara mācīšanos jēgpilnāku.
- 2024. gadā kultūrizglītības programmā “Latvijas skolas soma” īpaša uzmanība tika veltīta metodiskā atbalsta sniegšanai gan izglītības, gan kultūras nozares profesionāļiem, kā arī informācijas izplatīšanai par kultūras nozari Latvijā dažādām mērķauditorijām.
- Pamatojoties uz Ministru kabineta noteikumiem Nr. 817 “Kārtība, kādā aprēķina un piešķir valsts budžeta finansējumu kultūrizglītības programmas “Latvijas skolas soma” īstenošanai”, 2024. gadā tika noslēgti 140 finanšu līgumi ar izglītības iestāžu dibinātājiem par programmas īstenošanu. Pakārtoti tiem, lai monitorētu programmas darbību, katra mācību semestra noslēgumā saņemti, pārbaudīti un iesniegti izglītības iestāžu dibinātāju finanšu un satura pārskati Valsts kases e-pakalpojumā ePārskati (2023./2024. mācību gada 2. semestrī: 139 pārskati, 2024./2025. mācību gada 1. semestrī: 140 pārskati).
- 2024. gada 1. pusgadā (2023./2024. mācību gada 2. semestrī) visās izglītības iestādēs (pašvaldību, privātajās un profesionālās izglītības iestādēs) kopā kultūras norises pieredzējuši 234 086 izglītojamie. Pašvaldību izglītības iestādes aptvērušas 99,9% skolēnu, privātās izglītības iestādes – 91%, savukārt profesionālās izglītības iestādes – 92%. Kopumā semestra laikā izglītojamie mācību procesa ietvaros apmeklējuši 6 978 kultūras norises (no tām 98% klātienēs norises).
- 2024. gada 2. pusgadā (2024./2025. mācību gada 1. semestrī) visās izglītības iestādēs (pašvaldību, privātajās un profesionālās izglītības iestādēs) kopā kultūras norises pieredzējuši 241 263 izglītojamie. Pašvaldību izglītības iestādes aptvērušas 102% skolēni (pārņemti 100%, jo mācību gada laikā mainījies skolēni skaits), privātās izglītības iestādes 93%, savukārt profesionālās izglītības iestādes – 102%. Kopumā semestra laikā izglītojamie mācību procesa ietvaros apmeklējuši 6 846 kultūras norises (no tām 97% klātienēs norises).
- Regulāri īstenotas kultūrizglītības programmas “Latvijas skolas soma” komunikācijas aktivitātes: tai skaitā programmas tīmekļvietnes satura radīšana, papildināšana un tehniskā attīstība (tīmekļvietne 2024. gadā sasniegusi 103 291 apmeklējumus); programmas ikmēneša vēstkopas sagatavošana un izsūtīšana kopš februāra; regulāra satura radīšana visos programmas sociālo mediju kontos un pieredzes apmaiņas grupā platformā Facebook.
- 2024. gadā izveidota pedagogu profesionālās kompetences pilnveides programma “Kultūras norises kā mācīšanās resurss” sadarbībā ar Izglītības attīstības centru. 2024. gada laikā šo 24 stundu programmu apguvušas piecas pedagogu grupas: Rīgā (no janvāra līdz aprīlim), Gulbenē, Valmierā, Rīgā un Jēkabpilī (no oktobra līdz decembrim). Kopā programmu apguvuši 111 skolotāji no visas Latvijas.
- Izdots metodiskais materiāls pedagogiem “Kultūras norises kā mācīšanās resurss. Izmantošanas principi un labās prakses piemēri” drukātā (1000 eksemplāri) un elektroniskā versijā. Krājumā iekļauti pamatprincipi un praktiski ieteikumi kultūras norišu izmantošanai mācību procesā, kā arī 19 skolotāju pieredzes stāsti par to, kā viņi sasaistījuši konkrētus kultūras notikumus ar mācību satura apguvi. Pa vienam drukātajam eksemplāram saņem katra skola.
- Izveidoti un izplatīti dažādi metodiskie un informatīvie materiāli, t. sk., plakāti izvietojšanai skolās (600 eksemplāri), kultūras norišu ikmēneša izlases (9) un specializētās izlases starptautiskajām skolām, vienotas

skolas koncepta ieviešanai, laikmetīgās mākslas iepazīšanai, dejas nozares piedāvājumam un bezmaksas digitālo kultūras resursu aktualizēšanai. Izlases atrodamas programmas tīmekļvietnē, kā arī LSM.lv veidotajā programmas sadaļā. Sadarbībā ar kultūras nozares ekspertiem Kitiju Balcari, Dāvi Engeli, Aneti Konsti un Elvīru Avoti sagatavoti raksti, kas ļauj pedagogiem un citiem interesentiem paplašināti iepazīt dažādas kultūras nozares. Sadarbībā ar kultūras un izglītības nozares speciālistiem uzsākta metodisko ieteikumu izstrāde pilsoniskās līdzdalības veicināšanai, aktuālo kultūras norišu sasaistīšanai ar Latvijas Kultūras kanonu, valsts svarīgu vēsturisko notikumu iepazīšanai caur kultūras norisēm.

- Noorganizēti informatīvi izglītojoši semināri par kultūrizglītības programmas "Latvijas skolas soma" satura, metodikas un administratīvajiem jautājumiem: 14.02.2024. informatīvais tiešsaistes seminārs programmas koordinatoriem un skolotājiem (tiešsaistē 230 dalībnieki), 22.02.2024. informatīvais seminārs nesen darbu uzsākušajiem izglītības iestāžu dibinātājiem (tiešsaistē 3 dalībnieki), 20.05.2024. konsultācija par programmas "Latvijas skolas soma" Valsts kases pārskatu sagatavošanu izglītības iestāžu dibinātājiem, programmas koordinatoriem un skolotājiem (tiešsaistē 57 dalībnieki), 28.08.2024. darba tikšanās programmas koordinatoriem un skolotājiem par 2024./2025. mācību gada aktualitātēm (tiešsaistē 280 dalībnieki), 16.09.2024. informatīvais seminārs nesen darbu uzsākušajiem programmas koordinatoriem pašvaldībās un izglītības iestādēs (tiešsaistē 11 dalībnieki), 17.09.–26.09.2024. tikšanās ar atsevišķus skolu un pašvaldību skolotājiem, koordinatoriem (Rīgas Katoļu ģimnāzija, Valmieras un Ropažu novads).
- 05.12.2024. noorganizēts seminārs kultūras jomas profesionāļiem "Kādus kultūras un mākslas notikumus piedāvāt bērniem un jauniešiem?" (klātienē 70 dalībnieki, seminārs tika translēts tiešsaistē un ir pieejams ierakstā).
- Sadarbības pasākumi: sadarbībā ar British Council pārstāvniecību Latvijā vadītas nodarbības pirmsskolas izglītības iestāžu vadītājām un pedagogiem pilotprojekta "Valoda un kultūrizglītība pirmsskolā ceļā uz Vienotu skolu" ietvaros 22.11.2024; piedalīšanās Latvijas Kultūras Akadēmijas rīkotā Latvijas Kultūras kanona konkursa reģionālās kārtas vērtēšanā piecās pilsētās (25.–29.11.2024.); augustā uzsākta ilgtermiņa sadarbība ar žurnālu "Izglītība un kultūra", kur izveidota programmas "Latvijas skolas soma" ikmēneša kultūras notikumu sadaļa; turpināta sadarbība ar Latvijas teātru katalogu izrades.lv, piedāvājot īpašas bērniem un jauniešiem domātu izrāžu izlases.
- Regulāri tiek papildināts un pārskatīts kultūras norišu piedāvājums, kas atrodams katalogā tīmekļvietnē; 2024. gadā iekļautas 387 jaunas norises.
- 2024. gadā kultūras norišu veidotājiem bija pieejama ikgadējā VKKF mērķprogramma "Programmas "Latvijas skolas soma" satura radīšana", kas ļauj bagātināt bērniem un jauniešiem domāto kultūras piedāvājumu. Kopā tika saņemti 84 projektu pieteikumi, no kuriem finansējumu bērniem un jauniešiem domātu norišu radīšanai saņēma 18 projekti. Lai sniegtu atbalstu kvalitatīvai jaunu pieteikumu izstrādei, 12.01.2024. piedalījāmies muzeju iniciētā "Seminārā Valsts kultūrkapitāla fonda projektu iesniedzējiem: Latvijas skolas soma satura radīšana". Regulāri notiek programmas "Latvijas skolas soma" komunikācijas aktivitātes: tai skaitā programmas tīmekļvietnes satura radīšana, papildināšana un tehniskā attīstība (tīmekļvietne 2024. gadā sasniegusi 103 291 apmeklējumus); programmas ikmēneša vēstkopas sagatavošana un izsūtīšana kopš februāra (11); regulāra satura radīšana visos programmas sociālo mediju kontos un pieredzes apmaiņas grupā platformā Facebook, sagatavotas un medijiem izplatītas preses relīzes (6).
- Dalība vietējās un starptautiskās konferencēs: starptautiskā konferencē Liepājā "Kultūras renovācija" 6.–7.11.2024., Latvijas Kultūras akadēmijas rīkotajā 18. konferenču sērijā "Kultūras krustpunkti" 8.11.2024., Dziesmu svētku forumā "Ceļš uz Dziesmu svētkiem kā vērtība" 14.11.2024., Eiropas Padomes prezidentūras ietvaros rīkotajā konferencē "Access is success – opportunities and challenges of accessing culture in contemporary Europe" Ungārijā (18.09.–20.09.2024.), ACEnet kultūras un mākslu izglītības tīkla sanāksmē Edinburgā (20.11.–22.11.2024.).
- Sadarbībā ar Latvijas Kultūras akadēmijas Kultūras un mākslu institūta pētniekiem uzsākts darbs pie pētījuma "Kultūras piedāvājuma daudzveidības kartēšana Latvijā: programmas "Latvijas skolas soma" īstenošanas. Pētījums tiek izstrādāts Latvijas Kultūras akadēmijas 2024. gada pētniecības projektu konkursa "Zinātniskās darbības attīstība Latvijas Kultūras akadēmijā" ietvaros. Pētījuma mērķis ir izpētīt, cik lielā mērā programmas

“Latvijas skolas soma” ietvaros notikušās kultūras norises nodrošina daudzveidīgu kultūras piedāvājumu skolēniem visā valstī un izvērtēt šī piedāvājuma līdzsvaru reģionālā griezumā.

- Regulāri veikts programmas darbības monitorings: saņemtas, uzkrātas, analizētas un tālāk komunicētas skolēnu/skolotāju/pašvaldību pieredze, monitorēta programmas atspoguļošana plašsaziņas līdzekļos un sociālajos medijos.

KULTŪRAS INFORMĀCIJAS SISTĒMU ATTĪSTĪBA

- Atvērēšanās un noturības mehānisma investīcijas 2.1.1.1.i. projekta "IKT vienota pārvaldība un digitālie risinājumi kultūras nozares institūcijām" realizācija. Centrs ir finansējuma saņēmējs un projekta realizētājs. Pārskata periodā galvenās veiktās aktivitātes un sasniegtie rezultāti: 1. Nacionālais muzeju krājuma kopkatalogs: Veikta lietotāju vajadzību analīze un izstrādāta tehniskā specifikācija; 2.ceturksnī uzsākts darbs pie publiskā portāla funkcionālās pārbūves, dizaina risinājumu izstrādes un darba vides modernizācijas; Portāla sākotnējā versija produkcijas vidē pieejama 2024. gada beigās, turpinās darbs pie izstrādes. 2.Vienotā valsts arhīvu informācijas sistēma / LNA e-pakalpojumu portāls: 2024. gadā pabeigtas aktivitātes, kas saistītas ar tehniskās specifikācijas izstrādi; Portāla sākotnējā versija produkcijas vidē pieejama 2024. gada decembrī, turpinās darbs pie izstrādes un jauno pakalpojumu ieviešanas; Izbūvēta jaunā portāla infrastruktūra; Uzbūvēts Back-Office risinājums; Izveidota integrācija vienotas Autentifikācijas nodrošināšanai; Izveidota satura pārvaldības vide (CMS -Content managements system); Uzbūvēts meklēšanas risinājums; Veikta visa portāla analīze un izstrādātas portāla dizaina skices. 3. Informācijas Sistēma “Mantojums”. Realizētas 2024. gada darbu plānā paredzētās aktivitātes, lai līdz 2025. gada beigām nodrošinātu, ka: IS "Mantojums" darbojas kā "centrālais mezgls" pieminekļu un kultūrvēsturiski nozīmīgu objektu elektroniskās informācijas uzkrāšanai, aprītei, pārvaldībai un dažādu ieinteresēto pušu sadarbībai; IS "Mantojums" ir nodrošināta integrācija ar Būvniecības Informācijas Sistēmu. 4. Vienotais bibliotēku kopkatalogs. Realizētas 2024. gada darbu plānā paredzētās aktivitātes, lai līdz 2025. gada beigām nodrošinātu: Vienota bibliotēku kopkataloga izveidi, apvienojot esošos bibliogrāfiskos datus (valsts nozīmes un publisko bibliotēku katalogos), tai skaitā eksemplāru ziņas; vienotu lasītāju reģistra izveidi, kas saslēgts ar platformas Latvija.lv Vienotās pieteikšanās moduli, tādā veidā uzlabojot lietotāju pieredzi un nodrošinot augstāka līmeņa drošību; Vienotā lasītāju reģistra sasaisti ar sistēmām DOM (Latvijas Nacionālās bibliotēkas Digitālo objektu pārvaldīšanas sistēma (angl. – Digital Object Management)) un ATS (Atsauces datu reģistrācijas sistēma); Risinājumu kā lietojumprogrammu saskarņu (API) servisos bāzētu atvērto datu katalogu, kas neierobežos pieslēguma izveidi datu apmaiņai no jebkuras bibliotēku sistēmas; datu versionēšanas risinājuma ieviešanu tādejādi uzlabojot datu pārvaldības drošību. 5. IKT vienota pārvaldība: nodrošināta centralizētas IKT pārvaldības uzlabošana; vienotas resora IKT atbalsta sistēmas un palīdzības dienesta izveide; IKT pakalpojumi - KISC kā vienotajam IKT pārvaldniekam izstrādāta un ieviesta centralizēti sniedzamo pakalpojumu arhitektūra, pakalpojumu sniegšanas noteikumi, pakalpojumu apraksti, SLA kritēriji, pārvaldības procesi un procedūras, tehnoloģiskie risinājumi.
- Atvērēšanās un noturības mehānisma investīcijas 2.1.2.1.i. projekta “Pārvaldes centralizētās platformas un sistēmas” projekta “Vienotā saziņas platforma, dokumentu krātuve un dokumentu pārvaldības platformu integrācija” realizācija kā projekta īstenošanas partnerim un finansējuma saņēmējam. Pārskata periodā galvenās veiktās aktivitātes un sasniegtie rezultāti: Dokumentu vadības sistēmas (DVS) risinājums Kultūras ministrijas (KM) resorā ir pilnībā ieviests 2024. gada laikā; DVS Namejs ir ieviests 28 KM resora iestādēs, aptverot kopumā 3890 lietotājus; Līdz 2024. gada 30. decembrim visās iestādēs DVS risinājums ir uzstādīts un darbojas produkcijas režīmā.
- Atvērēšanās un noturības mehānisma investīcijas 2.1.2.1.i. projekta “Koplietošanas platforma lielapjoma informācijas izguvei un analīzei” realizācija kā projekta partnerim. KISC ir projekta partneris un finansējuma saņēmējs. Pārskata periodā galvenās veiktās aktivitātes un sasniegtie rezultāti: Veikti sagatavošanās darbi, lai 2025. gadā KISC nodrošinātu valodu tehnoloģiju platformas Hugo.lv esošos mašintulkošanas un runas atpazīšanas servisu, veiktu valodu tehnoloģiju platformas Hugo.lv un mašintulkošanas un runas atpazīšanas

servisu pilnveidi un pielāgošanu un izstrādātu sentimenta noteikšanas servisu izmantošanai Koplietošanas platformā lielapjoma informācijas izguvei un analīzei.

- Atvēršanās un noturības mehānisma investīcijas 2.1.2.1.i. projekta “Mediju satura integrācija Latvijas digitālā kultūras mantojuma platformā” realizācija kā projekta īstenošanas partnerim. Pārskata periodā galvenās veiktās aktivitātes un sasniegtie rezultāti: izveidots specializēts mediju korpuss audio un video ierakstu runas atpazīšanai.
- Atvēršanās un noturības mehānisma investīcijas 2.1.2.1.i. projekta “Valsts un pašvaldību iestāžu tīmekļvietņu vienotās koplietošanas platformas izvēšana” realizācija kā projekta īstenošanas partnerim bez finansējuma. Pārskata periodā galvenās veiktās aktivitātes un sasniegtie rezultāti: nodrošināts atbalsts Tīmekļvietņu vienotās koplietošanas platformas papildinājumu izstrādātājiem saistībā ar valsts pārvaldes valodas tehnoloģiju platformas Hugo.lv lietojumiem.
- Kultūras informācijas sistēmu centrs ir valsts informācijas sistēmas ALEPH500 sistēmas pārzinis un turētājs (<https://www.visr.eps.gov.lv/visr/default.aspx?action=2&rid=178>), Centra atbildībā ir sistēmas ALEPH500 un Primo tehniskā uzturēšana un administrēšana. Pārskata periodā galvenās veiktās aktivitātes un sasniegtie rezultāti: 2024. gadā turpinājās darbs ar bibliotēku informācijas sistēmas ALEPH 23. versiju; Integrēto bibliotēku informācijas sistēmu ALEPH 500 lieto un valsts nozīmes bibliotēku Kopkatalogu veido: Latvijas Nacionālā bibliotēka, Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes Fundamentālā bibliotēka, Rīgas Stradiņa universitātes bibliotēka, Latvijas Universitātes bibliotēka, Latvijas Universitātes Akadēmiskā bibliotēka, Rīgas Tehniskās universitātes Zinātniskā bibliotēka, Latvijas Kultūras akadēmijas bibliotēka, Latvijas Jūras akadēmijas bibliotēka (līdz 2024. gada 30. oktobrim,) Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolas "RISEBA" bibliotēka, Rīgas Juridiskās augstskolas bibliotēka, Latvijas Nacionālā mākslas muzeja bibliotēka. Ar sistēmu ALEPH 500 strādā arī Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija (JVLMA) un Valsts izglītības satura centrs (VISC).
- Kopkatalogā 2024. gada beigās bija pieejami 1 164 998 ieraksti. 2024. gadā kopkatalogs tika papildināts ar 42 508 ierakstiem; Bibliotēku informācijas sistēma ALEPH 500 lietotājiem piedāvāja arī citas nacionālas nozīmes brīvpieejas bāzes: Nacionālās bibliogrāfijas analītikas datubāze (kopumā 4 389 123 ieraksti), Nacionālās bibliogrāfijas monogrāfiju un turpinājumizdevumu datubāze (kopumā 284 987 ieraksti), Latvijas Nacionālās bibliotēkas autoritīvā datubāze (kopumā 354 172 ieraksti), MESH (medicīnas priekšmetu rādītājs, kopumā 532 832), UDK (universālais decimālais klasifikators, kopumā 82 996 ieraksti).
- Turpinās bibliotēku sistēmas ALEPH 500 x-servisu (specializēti web servisi) pielietojums bibliogrāfisko un lasītāju datu ierakstu integrācijai Latvijas Nacionālās bibliotēkas, Latvijas Universitātes, Rīgas Tehniskās universitātes, Rīgas Stradiņa universitātes un Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes intranet vidēs;
- Centrs nodrošina Aleph tīmekļa servisu moduļa “Primo Discovery” (PRIMO) pakalpojuma tehnisko uzturēšanu un administrēšanu visām iesaistītajām institūcijām (Latvijas Nacionālajai bibliotēkai, Latvijas Universitātes bibliotēkai, Rīgas Tehniskās universitātes bibliotēkai, Rīgas Stradiņa universitātes bibliotēkai, Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes bibliotēkai). PRIMO sniedz vienotā meklētāja iespējas ikvienam publiskam lietotājam - var meklēt informāciju vienlaicīgi gan sistēmas ALEPH 500 datubāzēs, gan brīvpieejas starptautiskajās datu bāzēs. Autorizētiem lietotājiem tiek nodrošināta meklēšana arī atbilstošo institūciju abonētājās datu bāzēs. PRIMO pakalpojums nodrošina arī pasūtīšanu, rezervēšanu, izsniegumu atdošanas termiņa pagarināšanu un lietotāju profila pārvaldību autorizētiem lietotājiem.
- "3td E-GRĀMATU bibliotēka". "3td E-GRĀMATU bibliotēka" ir pakalpojums, kas reģistrētajiem pašvaldību publisko bibliotēku lietotājiem dod iespēju bez maksas lasīt e-grāmatas tiešsaistē mobilajā ierīcē vai datorā. Pārskata periodā galvenās veiktās aktivitātes un sasniegtie rezultāti: Turpināta noslēgto līgumu darbība ar izdevniecībām “Zvaigzne ABC”, “Mansards”, “Prometejs AB”, “Latvijas Mediji un “Jumava” par iespēju ievietot e-rāmatas “3TD e-grāmatu bibliotēkā”, pārskata periodā pievienotas 152 jaunas e-grāmatas un veikti 37 746 e-grāmatu lasījumi; Kopumā “3td e-grāmatu bibliotēkā” pieejamas 670 e-grāmatas; Pārskata periodā reģistrēti 2815 jauni lasītāji, sasniedzot kopējo lasītāju skaitu 22 250; 2024. gada pirmajā pusē plaši tika atzīmēta 3td.lv piecu gadu jubileja, sākot ar ministrijas apsveikumu tiešsaistē sociālajos tīklos. Janvārī, martā un aprīlī sadarbībā ar Eiropas Parlamenta deputāti Daci Melbārdi tika rīkots 3td.lv pasākumu cikls “Kā nēsāt pustūkstoti grāmatu kabatā?” vairākās Latvijas reģionu galvenajās bibliotēkās - Valmieras integrētajā bibliotēkā, Rēzeknes Centrālajā

bibliotēkā, Kuldīgas Galvenajā bibliotēkā un Rīgas Centrālajā bibliotēkā - ar mērķi aktualizēt lasīšanas nozīmi un popularizēt 3td.lv kā lasīšanas veicinātāju, uzsverot iespēju lasīt 3td.lv arī ārpus Latvijas diasporā. Katrs pasākums pulcēja 50-70 apmeklētāju lielu auditoriju un tajos piedalījās arī sabiedrībā pazīstamas personas – 3td.lv autori un izdevēji. Tāpat pasākuma cikla ietvaros KISC atbildīgie pārstāvji par 3td.lv pēc Daces Melbārdes uzaicinājuma Latvijas bibliotēku vadības delegācijas sastāvā apmeklēja Briseli, kur diasporas latviešu grāmatu kluba un mediju pārstāvjiem stāstīja par 3td.lv iespējām; 2024. gada septembrī lasītājiem tika darīta pieejama 3td.lv pilnveidotā funkcionalitāte, piedāvājot lasītājiem ērtāku e-grāmatu kataloga pārskatīšanu un atsevišķu tematisko grāmatplauktu, kurā izceltas 3td bibliotēkā atrodamās e-grāmatas atbilstoši konkrētā mēneša vai nedēļas sabiedriskajai un kultūras aktualitātei. 3td.lv piedāvātās e-grāmatas sākotnēji bija sakārtotas 4 virtuālos plauktos – “Jaunākās”, “Šobrīd lasītākās”, “Visaugstāk novērtētās” un “Populārākās”. Pēc veiktajiem pilnveides darbiem lasītājiem pieejams vēl viens plaukts ar atsevišķu nosaukumu, kurā ievietojam konkrētā brīža aktualitātei atbilstošas e-grāmatas. Tāpat lasītājiem nodrošināta iespēja ērtāk pārskatīt 3td.lv krājumu. Ja sākotnēji, lai nodrošinātu iespējami lielāku vietnes ātrdarbību lasītāju dažādajās ierīcēs un ņemtu vērā atšķirības interneta pieslēguma ātrumā, katrā no plauktiem, izņemot “Jaunākās”, bija iespēja redzēt nevis visas pieejamās, bet tikai 20 atbilstošās iezīmes e-grāmatas, tad šobrīd, katra plaukta labajā augšējā stūrī spiežot uz pogas “Skatīt vairāk”, atveras visas 3td.lv pieejamās e-grāmatas atbilstošā secībā. Tāpat saglabāta iespēja meklēt darbus pēc autora un pēc kategorijām. Katrs lasītājs vienu e-grāmatu var saņemt lasīšanai piecas reizes, katra lasīšanas reize ilgst divas nedēļas jeb 14 dienas. Izsniegumu skaits lasītājam mēnesī ir 18 e-grāmatas.

- LIBRI projekts (AMIF-2023-TF2-AG-CALL-AMIF). Projekta mērķis ir izstrādāt un īstenot integrācijas stratēģiju, kas paredz trešo valstu pilsoņu sekmīgu iekļaušanu sabiedrībā reģionālā līmenī un vietējā kopienā, izmantojot bibliotēku pakalpojumus. Pārskata periodā galvenās veiktās aktivitātes un sasniegtie rezultāti: 2024.gadā uzsākta projekta realizācija un aktivitāšu ieviešana; 2024.gada 24. septembrī notika LIBRI projekta klātienē seminārs Bibliotēku tilti: trešo valstu valstspiederīgo integrācijas un iekļaušanas veicināšana Eiropā, izmantojot bibliotēkas un vietējās partnerības. Seminārs mērķis bija izstrādāt un īstenot integrācijas stratēģiju un tās ieviešanas plānu, kas paredz trešo valstu pilsoņu sekmīgu iekļaušanu sabiedrībā reģionālā līmenī un vietējā kopienā, izmantojot bibliotēku pakalpojumus. Decembrī izsludināts publiskais uzaicinājums bibliotēkām iesniegt projekta partnerības pieteikumus. Līdz gada beigām tika saņemti 9 pieteikumi no šādām bibliotēkām: Daugavpils valstspilsētas pašvaldības iestādes “Latgales Centrālā bibliotēka”, Jelgavas Pilsētas bibliotēkas, Jēkabpils novada Galvenās bibliotēkas, Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēkas, Ogres Centrālās bibliotēkas, Rēzeknes pilsētas Centrālās bibliotēkas, Salaspils novada bibliotēkas, Saldus novada bibliotēkas, Siguldas novada bibliotēkas, Ventspils valstspilsētas pašvaldības iestādes “Ventspils bibliotēka”; Pārskata periodā notikušas 30 dažādas projekta LIBRI darba grupu sanāksmes, piedaloties gan projekta vadības pārstāvjiem, gan KISC darba grupas pārstāvjiem, gan arī dalības bibliotēku pārstāvjiem.
- Kultūras resora digitālās prasības un kompetences stiprināšana - apmācību, informatīvo un izglītojošo semināru īstenošana klātienē un attālināti. Pārskata periodā galvenās veiktās aktivitātes un sasniegtie rezultāti: Organizētas kopumā 29 apmācību nodarbības (attālināti) kultūras resora darbiniekiem. Mācības bija par divām tēmām - “SharePoint un OneDrive lietošana” un “MS Teams lietošana”. Mācībās piedalījās 538 personas, no kurām mācībās par tēmu “MS Teams lietošana” - 260, bet par tēmu “SharePoint un OneDrive lietošana” - 278. Mācībās piedalījās personas no tādām kultūras resora iestādēm kā Latvijas Nacionālais arhīvs, Latvijas Nacionālais Vēstures muzejs, Mākslu izglītības kompetences centrs (MIKC) “Rīgas Dizaina un mākslas vidusskola”, MIKC “Latgales Mūzikas un mākslas vidusskola” un tā struktūrvienība Rēzeknes Mākslas un dizaina skola, Latvijas Nacionālais mākslas muzejs, Latvijas Neredzīgo bibliotēka, Nacionālais kino centrs, Jāzepa Mediņa Rīgas Mūzikas vidusskola, Mākslu izglītības kompetences centrs “Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskola”, Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzejs, Rundāles pils muzejs, Valsts kultūrkapitāla fonds, Jelgavas Mūzikas vidusskola, MIKC “Nacionālā Mākslu vidusskola” un Kultūras ministrija. Kultūras ministrijas darbiniekiem tika organizētas arī 3 mācības par tēmu “Sanāksmju organizēšana MS Teams vidē”, piedaloties 37 personām.
- Centralizēta Eiropas reģionālās attīstības fonda Nacionālās programmas "Elektroniskās pārvaldes infrastruktūras bāzes attīstība un pilnveidošana" realizēto projektu uzturēšana 5 gadus pēc gala maksājuma pieprasījuma

apstiprināšanas: „Mašintulkošana 2.kārta” (Nr. 2.2.1.1/18/I/003); Kultūras mantojuma satura digitalizācija (1.kārta); (Nr. 2.2.1.2/17/I/001) "Kultūras mantojuma satura digitalizācija (2.kārta)" (Nr. 2.2.1.2/19/I/001).

- Informācijas sistēmu, platformu un tīmekļa vietņu darbības nodrošināšana. Centrs nodrošināja centralizētu sekojošu biznesa atbalsta sistēmu un programmatūru darbību kultūras resora iestādēm: Microsoft 365; Resursu vadības sistēma “Horizon”; Darbinieku pašapkalpošanās portāla “HoP”; Dokumentu vadības programmatūra “Namejs”; Dokumentu vadības programmatūras “DocLogix”. Centrs nodrošināja sekojošu kultūras nozares informācijas sistēmu darbību: Valsts nozīmes bibliotēku kopkataloga bibliotēku informācijas sistēma ALEPH500; Kultūras datu portāls; Vienotā valsts arhīvu informācijas sistēma; Nacionālā muzeju krājuma kopkataloga informācijas sistēma; Valodu tehnoloģiju platforma Hugo.lv; Latvijas nacionālais terminoloģijas portāls Termini.gov.lv; Autortiesību pārvaldība un licencēšana sistēma APLIS; Kultūras mantojuma integrācijas platforma; VKKF projektu pieteikumu sistēma; Ilgttermiņa glabāšanas risinājums Preservica; Publiskie portāli: Latvijas filmu portāla Filmas.lv tīmekļa vietne www.filmas.lv, Latvijas digitalizēto video un audio portāls www.diva.lv, e-grāmatu bibliotēka www.3td.lv, Latvijas bibliotēku portāla tīmekļa vietne www.biblioteka.lv, Ģerboņu katalogs <http://gerboni.kulturaskarte.lv>
- Nodrošināta projektu „Mašintulkošana” un “Mašintulkošana 2.kārta” ilgtspēja: Izmantojot projektā izveidotās tehnoloģijas, Hugo.lv platformā integrēts “Vieglās Valodas rīks”, lai pārveidotu rakstītu latviešu tekstu vieglajā valodā. Teksta apstrādei un pārveidošanai tiek lietots MI lielais valodu modelis. Platforma nodrošina gan grafisko saskarni lietotājiem, gan API saskarni ārējām sistēmām, kurās var integrēt šo rīku; Mašintulkošanas sistēma kopā ar Runas atpazīšanas sistēmu integrēta vairākās mājas lapās un sistēmās, piemēram, Alūksnes novada pašvaldībā, Latvijas Nacionālā arhīva jaunā e-pakalpojuma portāla publiskās vides valodas tulkošanā, VSIA “Latvijas Televīzijas”, VSIA “Nacionālais rehabilitācijas centrs “Vaivari”, biedrība “Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs” un Jelgavas valstspilsētas pašvaldības izglītības iestāde “Jelgavas 5.vidusskola”; 2024. gadā valodas tehnoloģiju platforma Hugo.lv apmeklēja 1,4 miljonu reižu, tajā veikti 16 miljoni tulkošanas pieprasījumi un iztulkoti 250 miljoni vārdu, sistēmā iestrādātie balss tehnoloģiju rīki izmantoti veicot vārdu atpazīšanu runā 25 miljoni vārdu, savukārt, izmantojot runas sintēzes funkciju, izrunāti 232 miljoni vārdu un atpazīti audio 4014 stundu garumā; Kopā Hugo.lv sistēmā izvietoti ir 39 virtuālie asistenti, no tiem 19 ir publiskoti mājas lapās; 2024. gadā kopumā Sarunu pieprasījumi notikuši 878 148 reizes; 2024. gadā kopumā Sarunu ziņas notikušas 741 753 reizes; Virtuālais asistents Zintis publiskots 55 Valsts pārvaldes iestādēs; 2024. gada 13. un 14. maijā ikgadēji informatīvi izglītojošās kampaņas “Digitālā nedēļa 2024” ietvaros Kultūras informācijas sistēmu centrs (KISC) kā viens no Digitālās nedēļas galvenajiem partneriem rīkoja tiešsaistes seminārus par mākslīgā intelekta nozīmi un izaicinājumiem, kā arī par valsts pārvaldes valodas tehnoloģiju platformā Hugo.lv bāzētajiem virtuālajiem asistentiem un par virtuālo asistentu darbu nākotnes profesijas darba tirgus prognožu rīka kontekstā; 2024. gada 24.maijā Liepājas Centrālā Zinātniskās bibliotēkas Mācību centrā aizvadīts klātienē seminārs, kurā Kultūras informācijas sistēmu centra informācijas sistēmu uzturētāja Gita Jurševska klātesošos iepazīstināja ar nākotnes profesiju - virtuālo asistentu treneri, kā arī pastāstīja par Valsts pārvaldes valodas tehnoloģiju platformas “Hugo.lv” pieredzi.
- Projekta „Valsts vienotā bibliotēku informācijas sistēma” (turpmāk – VVBIS) realizēšana. 2024. gadā piešķirto valsts budžeta līdzekļu ietvaros turpināts darbs, lai sasniegtu galveno mērķi – izveidot saskaņotu valsts un publisko bibliotēku informācijas sistēmu, sniegt universālus informācijas pakalpojumus lasītājiem. Atbilstoši plānotajam, galvenie īstenotie pasākumi 2024. gadā: Bibliotēku informācijas sistēma: Līdz ar bibliotēku informācijas sistēmas ieviešanu, izveidota bāze informācijas sistēmu vienotai izmantošanai bibliotēku tīklā; Izveidota bibliotēku resursu vienotā datu bāzes sistēma; Vairāk kā 80% no visām Latvijas bibliotēkām savā darbā lieto integrēto bibliotēku informācijas sistēmu, kas nodrošina Latvijas iedzīvotājiem universālā informācijas pakalpojuma pieejamību; Turpināts darbs pie aktivitātes “3TD e-grāmatu bibliotēka” pašvaldību publisko bibliotēku lietotājiem, kas nodrošina iespēju arī 2024. gadā e-grāmatas lasīt attālināti savā viedierīcē vai datorā visiem aktīvajiem un autorizētajiem pašvaldību publisko bibliotēku lietotājiem. Kopumā ir pieejamas 670 e-grāmatas. “3TD e-grāmatu bibliotēkas” aktīvo lasītāju skaits 12 mēnešos ir palielinājies par 2815 un sasniedz jau 22 250 un e-grāmatas ir lasītas 37 746 reizes.

- Tehniskās infrastruktūras izveide: Nodrošināta vienotā datu pārraides tīkla pieslēgumu kvalitatīva darbība vairāk kā 780 pašvaldību publiskajās bibliotēkās, to filiālēs un ārējos izsniegšanas punktos saskaņā ar līgumu starp Centru, VARAM un SIA "Tet"; Turpināta iepirkuma līguma izpildes, kā rezultātā 2024. gadā nodrošināta vienotā datu pārraides tīkla kvalitatīva darbība visās pašvaldību publiskajās bibliotēkās, to filiālēs un ārējos izsniegšanas punktos; Nodrošināta vienotā bibliotēku tehniskā atbalsta centra pieejamība, kas pieņem visus ar tehniskajām problēmām saistītus pieteikumus no visām publiskajām bibliotēkām. Problēmu pieteikumi tiek fiksēti vienotā reģistrā, kā arī tiek kontrolēta problēmu risināšanas gaita, kas uzskatāms par labu panākumu bibliotēkas lietotāju apkalpošanas kvalitātes uzlabošanā; Turpināts darbs pie informācijas sistēmu infrastruktūras optimizācijas un lietotāju atbalsta pakalpojumu nodrošināšanas pašvaldību publiskajās bibliotēkās; Nodrošināta valsts nozīmes un reģionālo kopkatalogu un to tehniskās infrastruktūras kvalitatīva darbība; Notiek centralizēta datoru administrēšana (programmatūras atjaunināšana, instalēšana, nevēlamas programmatūras dzēšana un datoru sakopšana, kā arī printeru pievienošana), kas ļoti nepieciešama bibliotēkās, kurās nav vietējo IT administratoru; Ieviests vienots publisko bibliotēku datoru pārvaldes mehānisms, kas tika veikts Microsoft informācijas sistēmu infrastruktūras optimizācijas ietvaros. Datu centrā izvietota, nokonfigurēta serveru infrastruktūra, kas nodrošina centralizētu un attālinātu bibliotēku datoru pārvaldību. Izmantojot ieviesto aktīvo direktoriju, tiek izplatīta jauna programmatūra, atjauninājumi un sakopti bibliotēku datori attālināti. Bibliotēku publiskajos datoros ir pieejama viena no jaunākajām programmatūrām. Uz publisko bibliotēku datoriem ir iespējams izmantot e-paraksta vai ID kartes; Izmantojot grupu politiku definēti grupu politikas noteikumi, kādus nepieciešams piemērot infrastruktūrai dotajā brīdī. Tādējādi bibliotēku apmeklētāji nevar veikt kaitnieciskas darbības datoros, kā arī mainīt to iestatījumus vai konfigurāciju atbilstoši saviem iesakiem.
- Centrs kā nacionālais partneris iesaistījās Eiropas Komisijas iniciatīvā Digitālā nedēļa maijā, ko Latvijā organizēja Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociāciju (LIKTA), un aktīvi piedalījās Digitālās nedēļas publicitātes veidošanā medijos un sociālajos tīklos. Tai skaitā Centra direktora vietniece Sandra Ozoliņa piedalījās Digitālās nedēļas atklāšanas pasākumā, centrs organizēja divus tiešraides pasākumus "Valsts pārvaldes valodas tehnoloģiju platforma Hugo.lv - atbalsts iestādēm un iespējas iedzīvotājiem" un "Virtuālo asistentu treneris - interesanta nākotnes profesija"; Noorganizēti un novadīti 3 Labās prakses vebināri Valsts pārvaldes iestādēm, kuras apmāca virtuālo asistentu Zinti. Kopā piedalījušies ap 190 dalībnieki; Noorganizētas un novadītas ap 4 apmācības jaunajām iestādēm, un iestādēm, kuras jau apmāca virtuālos asistentus. 2024. gada aprīlī Centrs organizēja tiešsaistes apmācību ciklu Nacionālā muzeja krājuma kopkataloga (NMKK) informācijas sistēmas turētājiem, mācībās piedalījās 189 dalībnieki, pārstāvēt visus reģionus: Rīga - 39%; Zemgale-10%; Vidzeme-18%; Latgale-17%; Kurzeme-16%. 2024. gadā tika veikta IKT pārvaldības procedūru un atbalsta programmatūras ieviešana, kuras ietvaros veicām IKT pārvaldības procesu pilnveidi saskaņā ar ITIL (Information Technology Infrastructure Library) IKT pārvaldības procesu rekomendācijām un ieviesām resora vienoto atbalsta dienestu. Aktivitātes ietvaros 2024. gada aprīlī tika nodrošinātas plašas mācības (kopskaitā 8), aptverot ar IKT pārvaldību saistītus jautājumus un piedaloties visiem relevantajiem Centra darbiniekiem. Ņemot vērā, ka kopš 2024. gada 1. janvāra Centrā vienā iestādē tika apvienots vairāku iestāžu personāls, veidojot jaunu komandu, kurai jānodrošina centralizēta IKT pārvaldība kultūras resorā, bija nepieciešams veicināt komandas izaugsmi, tai skaitā paaugstinot darbinieku kompetenci. Tāmdēļ 2024. gada 4. ceturksnī tika organizētas 3 savstarpējo saistītas klātienes mācības ar praktiskiem uzdevumiem un diskusijām Centra darbiniekiem, piedaloties Centra vadībai un visiem darbiniekiem.
- Centra infrastruktūra: Kultūras nozares informācijas sistēmu darbības nodrošināšanai Centrs izmanto Latvijas Nacionālās bibliotēkas, Kultūras ministrijas, Latvijas Valsts radio un televīzijas Datu centru, tādējādi konsolidējot resora informācijas resursus un nodrošinot augstu pieejamību; Atsevišķu sistēmu darbības nodrošināšanai tiek izmantotas augstas pievienotās vērtības mākoņpakalpojumu iespējas Microsoft Azure platformā; Centra infrastruktūras daļa ir pieslēgta arī publisko bibliotēku tīklam, tādējādi nodrošinot pieeju ar autortiesībām aizsargātam materiālam bibliotēku apmeklētājiem.
- Kultūras resora vienotā IKT atbalsta sistēma. Vienotās atbalsta sistēmas aptvērumš: visas informācijas sistēmas, tīmekļa vietnes, portāli, resora lietotāja darbstaciju un perifērās infrastruktūras uzturēšana, resora centrālās infrastruktūras un virtuālo resursu uzturēšana un administrēšana un biznesa atbalsta sistēmu uzturēšana resora

iestādēm. Pilnveidota atbalsta sistēma gan tvēruma, gan funkcionalitātes ziņā; Centra atbildīgie darbinieki savas kompetences ietvaros risina standartpieprasījumus un incidentus, sniedz konsultācijas un realizē izmaiņas informācijas sistēmās; Pieteikumi tiek klasificēti un nepieciešamības gadījumā pieteikti sistēmu izstrādātājiem kļūdu novēršanai. 2024. gadā saņemti 6068 un atrisināti 5861 pieteikumi. Informācijas sistēmu un publisko tīmekļvietu uzturēšanā 2024. gadā iesniegti 2469 pieteikumi un atrisināti 2524 pieteikumi (ieskaitot iepriekšējā periodā iesniegtos); Kultūras resora lietotāja darbstaciju un perifērās infrastruktūras uzturēšanā, resora centrālās infrastruktūras un virtuālo resursu uzturēšanā un administrēšanā un biznesa atbalsta sistēmu uzturēšanā resora iestādēm 2024. gadā iesniegti 3599 pieteikumi un atrisināti 3337 pieteikumi.

Programmas “Kultūras mantojums” valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, EUR

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (izpilde)	2024. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	80 689 503	64 331 942	65 925 815
1.1.	dotācijas	67 068 910	56 873 301	58 198 985
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	13 274 763	7 104 079	7 049 736
1.3.	transferti	345 831	354 562	677 094
2.	Izdevumi (kopā)	79 418 036	64 331 942	66 859 735
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	76 835 820	60 813 620	64 262 176
2.1.1.	kārtējie izdevumi	63 694 339	52 071 530	53 462 785
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	4 277 691	2 932 267	4 489 770
2.1.3.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	10 188	10 538	10 517
2.1.4.	uzturēšanas izdevumu transferti	8 853 602	5 799 285	6 299 104
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	2 582 216	3 518 322	2 597 559

BUDŽETA PROGRAMMA “KULTŪRAS PROJEKTI UN INVESTĪCIJAS”

Budžeta programmā “Kultūras projekti un investīcijas” īstenotas 6 apakšprogrammas – “Kultūras pasākumi, sadarbības līgumi un programmas”, “Valsts vienotā bibliotēku informācijas sistēma”, “Nomas maksa VAS “VNĪ” programmas “Mantojums–2018” ietvaros”, “Latvijas valsts simtgades programma”, “Mediju politikas īstenošana” un “UNESCO Latvijas Nacionālā komisija”.

Piešķirtā finansējuma ietvaros nodrošināta valsts līdzekļu sadale kultūras projektu īstenošanai, kas vērsti uz līdzsvarotu kultūras un mākslas nozaru jaunrades attīstību un kultūras mantojuma saglabāšanu valstī. Nodrošināta kultūrpolitiski nozīmīgu pasākumu finansēšana un Latvijas pārstāvniecība un līdzdalība starptautiskos pasākumos, kā arī starptautisko saistību izpilde saskaņā ar ratificētajām konvencijām un parakstītajiem līgumiem. Nodrošināta valsts nozīmes bibliotēku elektronisko kopkatalogu, nacionālās bibliogrāfijas monogrāfiju un turpinājuma izdevumu datubāzes uzturēšana un pieejamības nodrošināšana interneta lietotājiem. Nodrošināta publisko bibliotēku tehniskās infrastruktūras darbība un attīstība. Īstenotas pilsoniskās sabiedrības saliedētību, mazākumtautību un diasporas kopienu iniciatīvu atbalstošas aktivitātes.

IZCILĪBAS BALVA KULTŪRĀ UN KM BALVA KULTŪRIZGLĪTĪBĀ

- Lai izteiktu Latvijas valsts atzinību par izciliem starptautiska mēroga sasniegumiem kultūrā, kas devuši būtisku ieguldījumu Latvijas kultūras vērtību popularizēšanā, veicinājuši pozitīvu Latvijas tēlu, cēlušī Latvijas prestižu pasaulē un kultūras vērtību Latvijas sabiedrībā, Kultūras ministrija ir nodrošinājusi Izcilības balvas kultūrā piešķiršanu un pasniegšanu. Tika saņemti 13 pieteikumi, izvirzot Izcilības balvai kultūrā 10 pretendentes, kas pārstāv šādas kultūras nozares – kino, dizainu, mūziku, deju, kultūras mantojumu, vizuālo mākslu un ainavu arhitektūru. Pieteikumus izvērtēja Nacionālā kultūras padome. Balvas pasniegšana tika rīkota sadarbībā ar Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmiju. Svinīgās ceremonijas norisi 2024. gada 16. decembrī veidoja režisore Ināra Slucka. Izcilības balvas kultūrā par starptautiska mēroga sasniegumiem saņēma Režisors Gints Zilbalodis, māksliniece Katrīna Neiburga un valsts kamerorķestris “Sinfonietta Rīga”.
- 2024. gada 17. maijā organizēta KM balvas pasniegšanas ceremonija jauniešiem par sasniegumiem starptautiskos konkursos un skatēs mākslu nozarēs 2023. gadā. Balva pasniegta 56 kultūrizglītības iestāžu audzēkņiem vecumā no 10 līdz 20 gadiem, kā arī 46 pedagogiem un koncertmeistariem.

VALSTS VIENOTĀ BIBLIOTĒKU INFORMĀCIJAS SISTĒMA

- Latvijas bibliotēku lietotājiem ir nodrošināta pieeja elektroniskajām pilntekstu datu bāzēm. Visas Latvijas pašvaldību publiskās bibliotēkas ar nodrošinātas ar Letonika.lv un SIA “Lursoft” “Laikrakstu bibliotēkas” datu bāzu bezmaksas pieeju Vienotajā bibliotēku datu pārraides tīklā.
- Nodrošināta Valsts nozīmes elektroniskā kopkataloga un reģionālo kopkatalogu kvalitatīva darbība.
- Nodrošināta vienotā bibliotēku datu pārraides tīkla kvalitatīva darbība visās pašvaldību publiskajās bibliotēkās.

KULTŪRAS INFRASTRUKTŪRA

- Sadarbībā ar LNA un VNĪ turpinās konceptuālā ziņojuma „Par Latvijas Nacionālā arhīva ēku kritisko stāvokli un turpmāko rīcību” īstenošana.
- Rakstniecības un mūzikas muzeja pārbūve un restaurācija Mārstaļu iela 6, Rīgā:
 - ēka Mārstaļu ielā 6, Rīgā, nodota ekspluatācijā un turpinās darbs pie ekspozīcijas izveides.
- Pabeigta 1. un 2.kārtas Latvijas Nacionālā vēstures muzeja (Rīgas pilī) restaurācija un pārbūve, ēka nodota ekspluatācijā un turpinās Daugavas gātes projekta īstenošana.
- Pabeigti Jaunais Rīgas teātris, Lāčplēša iela 25, Rīgā būvdarbi, ēka nodota ekspluatācijā un teātris atgriezies ēkā: Turpinājās darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 5.6.1. specifiskā atbalsta mērķa “Veicināt Rīgas pilsētas revitalizāciju, nodrošinot teritorijas efektīvu sociālekonomisko izmantošanu” projekti:
 - Miera ielā 58a, Rīgā plānots izveidot starpdisciplināru izglītības, kultūras un radošo industriju atbalsta centru “TabFab”, ēka nodota ekspluatācijā un LKA uzsākusi darbu ēkā ;
 - A.Briāna ielas 13, Rīgā ēkas pārbūve (Rīga Makerspace), kas paredzēta Latvijas Mākslas akadēmijas un Rīgas Dizaina un mākslas vidusskolas vajadzībā, ēka nodota ekspluatācijā un gala lietotājam.
 - Šķirotavas apkaimes revitalizācija:
 - LNOB noliktavu un dekorāciju darbnīcu komplekss Lubānas ielā 80, Rīgā (Skatuves mākslu un dekorāciju darbnīcu un mēģinājuma zāļu komplekss), ēka nodota ekspluatācijā un LNOB uzsākusi darbību jaunajā ēkā.
- Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 5.5.1. specifiskā atbalsta mērķa “Saglabāt, aizsargāt un attīstīt nozīmīgu kultūras un dabas mantojumu, kā arī attīstīt ar to saistītos pakalpojumus” ietvaros turpinās projektu īstenošana, kuru ietvaros veikti ieguldījumi vairāk kā 70 dabas un kultūras mantojuma objektos.
- VSIA “Valmieras drāmas teātris”, projekts Nr.4.2.1.2/18/l/019 “Ergoefektivitātes paaugstināšana Valmieras drāmas teātrī Lāčplēša ielā 4, Valmierā”. Ēkas ergoefektivitātes paaugstināšana un pielāgošanu mūsdienīga teātra darbībai - I kārtā - ergoefektivitātes risinājumi ēkā.

- finansējums: 3 781 275 euro (4.2.1.2. pasākuma finansējums, t.sk. ERAF finansējums 85%, valsts līdzfinansējums 15%);
- pabeigti būvdarbi un teātris turpina darbu ēkā.
- Latvijas Nacionālā mākslas muzeja izstāžu zāles "Arsenāls" Torņa ielā 1, Rīgā, uzsākta būvdarbu II.kārtas īstenošana.
- Turpinās darbs pie nacionālās koncertzāles projekta īstenošanas, notiek būvprojekta izstrāde.
- Uzsākta projektu īstenošana Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna 1.2. reformu un investīciju virziena "Energiefektivitātes uzlabošana" 1.2.1.4.i. investīcijas "Energiefektivitātes uzlabošana valsts sektora ēkās, t. sk. vēsturiskajās ēkās" ietvaros.

UNESCO LATVIJAS NACIONĀLĀ KOMISIJA

- 2024. gada UNESCO LNK darbība balstīta vidēja termiņa plānošanas dokumentā – UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas darbības stratēģija 2022.–2029. gadam. Stratēģija atspoguļo UNESCO LNK darbības misiju un vīziju, nosaka stratēģiskos mērķus, rīcības virzienus un plānošanas perioda sasniedzamos rezultātus.
- UNESCO LNK koordinēja un nodrošināja Latvijas interešu pārstāvēniecību UNESCO un ar to saistītajās starpvaldību institūcijās un starptautiskos pasākumos, t.sk. arī 7 klātienes pasākumos - UNESCO Pasaules kultūras un mākslas izglītības konferencē; Eiropas UNESCO nacionālo komisiju 8.sanāksmē, starptautiskā seminārā un Eiropas kultūras un mākslas observatoriju sanāksmē par UNESCO kultūras un mākslas izglītības ietvardokumentu, starptautiskā konferencē "Ceļā uz Ukrainas kultūras sektora atveseļošanu", Konvencijas par kultūras priekšmetu nelikumīgas ieviešanas, izvešanas un īpašumtiesību maiņas aizliegšanu un novēršanu sesijā, starptautiskā konferencē "Kultūras mantojums un miers" un Īrijas 9. nacionālajā forumā "Izglītība ilgtspējīgai attīstībai". UNESCO LNK pārstāve bijā arī Kultūras ministrijas deleģētā pārstāve Eiropas Komisijas atvērtās koordinācijas metodes darba grupā "Kultūra un veselība".
- 2024. gadā laikā UNESCO LNK pārstāvji regulāri attālināti piedalījās un sekoja līdzi izskatāmajiem jautājumiem arī citos dažāda līmeņa UNESCO organizētos pasākumos (konferencēs, semināros, konsultācijās, darba grupās u.c.) visās UNESCO darbības jomās: izglītībā, zinātnē, kultūra, informācijā un komunikācijā. UNESCO LNK regulāri informēja atbildīgās institūcijas par UNESCO pasākumiem un saistošajiem darba kārtības jautājumiem, iesaistījās arī citu Latvijas valsts un pašvaldību institūciju un nevalstisko organizāciju līdzdalības nodrošināšanā dažāda līmeņa UNESCO starptautiskos pasākumos un piedalījās Latvijas pozīciju sagatavošanā.
- Tika sagatavoti Latvijas pieteikumi UNESCO Līdzdalības programmas 2024.–2025. gada finansiālajam atbalstam – nacionāla līmeņa projekts „Agrīnās bērnības izglītība ilgtspējīgai sabiedrībai” pievēršas ilgtspējas tēmu stiprināšanai Latvijas pirmsskolas izglītībā, akcentējot tās izšķirošo nozīmi un veicinot vietēji aktuālu motīvu iekļaušanu globālu jautājumu apgūvē. Savukārt subreģionāla līmeņa projekts „Muzeji un bibliotēkas mieram un izturētspējai” atspoguļo starptautiskas tendences muzeju un bibliotēku darbā ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem, kā arī Gruzijas, Igaunijas, Latvijas, Lietuvas, Moldovas un Ukrainas muzeju un bibliotēku pieredzi miera un izturētspējas veicināšanā. No iesniegtajiem pieteikumiem finansējums pilnā apmērā (28000 USD) tika piešķirts projektam „Muzeji un bibliotēkas mieram un izturētspējai” un tas tiks īstenots 2025.gadā.
- 2024. gadā UNESCO izsludināja svinamo gadadienu pieteikšanu 2026.–2027. gada kalendāram un UNESCO LNK sadarbībā ar Latvijas institūcijām sagatavoja un iesniedza UNESCO svinamo gadadienu kalendāram diplomātes, rakstnieces un sabiedriskās darbinieces Annas Rūmanes-Ķeniņas 150. gadadienu (2027. gads) un Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēkas 250. gadadienu (2027. gads). Lēmums par pieteikumu iekļaušanu kalendārā tiks pieņemts UNESCO Ģenerālās konferences 43. sesijā 2025. gada rudenī.
- No 2024. gada 14. līdz 20. oktobrim tika rīkota ikgadējā UNESCO nedēļa Latvijā, kas ir platforma dažādu institūciju un nozaru sadarbībai, starptautiskas un nacionālas pieredzes, viedokļu un ideju apmaiņai, kā arī jaunu iniciatīvu īstenošanai, iedvesmojoties no UNESCO izceltajām vērtībām, gan nacionālā, gan starptautiskā mērogā. UNESCO nedēļa Latvijā bija veltīta kultūras un drošības tēmai, atzīmējot UNESCO Konvencijas par kultūras vērtību aizsardzību bruņota konflikta gadījumā 70. gadadienu. Nedēļas galvenais pasākums bija starptautiska konference politikas plānotājiem un kultūras mantojuma profesionāļiem „Kultūras mantojums un drošība”, kas

norisinājās 2024. gada 14. oktobrī Saeimā. Tās mērķis bija radīt un stiprināt izpratni par kultūras mantojuma vērtību, kā arī veicināt kultūras un aizsardzības nozares sadarbību kultūras vērtību glābšanai un saglabāšanai krīzes situācijās. Konferenci rīkoja UNESCO LNK, Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisija, Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisija, Kultūras ministrija un Aizsardzības ministrija. UNESCO nedēļas laikā noslēdzās radošo darbu konkurss „Mantojums mieram”, kura mērķis bija vairot bērnu un jauniešu izpratni par kultūras mantojuma nozīmi miera veicināšanā. Sociālo tīklu platformā “Facebook” tika publicēta skaidrojoša informācija par UNESCO Hāgas konvenciju, tās diviem protokoliem, kā arī institūcijām un instrumentiem, kas nodrošina Konvencijas ieviešanu Latvijā. Nedēļas ietvaros tika rīkota arī tiešsaistes erudīcijas spēle “UNESCO viktorīna”.

- 2024. gadā uzsākās gatavošanās UNESCO pasaules kultūrpolitikas un ilgtspējīgas attīstības konferencei MONDIACULT 2025. Novērtējot aktīvo iesaisti MONDIACULT procesā Austrumeiropas valstu reģionālās konsultācijas tika uzticētas vadīt Latvijai un tās notika 12. decembrī tiešsaistē Latvijas Republikas kultūras ministres Agneses Lāces vadībā. Konsultācijās tika apspriesti un formulēti Austrumeiropas valstu viedokļi par vairākiem nozīmīgiem jautājumiem, tostarp kultūras mantojuma nozīmi un apdraudējumu krīzes situācijās, digitālo transformāciju kultūras nozarē, kultūras un izglītības sinerģiju, kultūras ietekmi uz ekonomiku, kultūras lomu klimata pārmaiņu risināšanā un sabiedrības drošībā un mākslīgā intelekta ietekmi uz kultūru. Reģionālo konsultāciju laikā 2024. gada 11.–12. decembrī Rīgā viesojās UNESCO Eiropas zinātnes un kultūras reģionālā biroja delegācija.
- 2024. gadā noslēdzās apmācību kurss “Mēs savai kopienai”, ko rīkoja Latvijas Muzeju biedrība un Latvijas Bibliotekāru biedrība sadarbībā ar British Council pārstāvniecību Latvijā un UNESCO LNK, lai veicinātu Latvijas muzeju, bibliotēku, arhīvu un galeriju partnerību un kapacitāti darbā ar kopienām un iesaisti ilgtspējīgas attīstības mērķu īstenošanā. 2024. gada sākumā notika piecas teorētiskās nodarbības un pēc tam dalībniekiem bija iespēja piedalīties projektu konkursā, pretendējot uz finansējumu vietējas nozīmes projektu ieviešanai, kas stiprina vietējo kopienu sadarbību demokrātijas stiprināšanā un pilsoniskās iesaistes veicināšanā.
- 2024. gada 28. novembrī UNESCO LNK, Latvijas Stāstnieku asociācija, Latvijas Nacionālais kultūras centrs sadarbībā ar LU Literatūras, folkloras un mākslas institūtu un Latvijas Nacionālo bibliotēku rīkoja gadskārtējo Latvijas stāstnieku konferenci. IX Latvijas stāstnieku konferences „Stāstniecība: teksts, performance, kopiena” mērķis bija pievērsties performancei un stāstnieka iespējām būt ar to un kļūt par performances radītāju.
- 2024. gadā LU Literatūras, folkloras un mākslas institūts un UNESCO LNK izziņoja Latviešu folkloras krātuves „Simtgades talku” ar mērķi iesaistīt sabiedrību Latviešu folkloras krātuves arhīva izziņāšanā un nemateriālā kultūras mantojuma dokumentu apstrādē.
- UNESCO LNK sadarbojās ar Latvijas atmiņas institūcijām, kas iesaistītas UNESCO dokumentārā mantojuma programmā „Pasaules atmiņa” nodrošinot regulāru informatīvu un konsultatīvu atbalstu par dokumentārā mantojuma tēmām un līdzdarbojoties rīkotajos pasākumos.
- 2024. gadā tika atzīmēta 80. gadskārta kopš Latvijas Centrālās padomes memoranda izstrādāšanas un parakstīšanas, kurš pieprasīja atjaunot Latvijas suverenitāti. Memoranda oriģināls glabājas Latvijas Kara muzejā un ir iekļauts UNESCO programmas „Pasaules atmiņa” Latvijas Nacionālajā reģistrā. 2024. gada 25. janvārī Latvijas Kara muzejs sadarbībā ar UNESCO LNK rīkoja vēstures un citu zinātņu speciālistu diskusiju „LCP Memorands – ideālisms vai politiskais briedums. Trešais ceļš starp divām kolaborācijām”. Diskusijā tika pārrunāts šis unikālās vēstures liecības ceļš līdz Latvijas Kara muzeja krājumam, tā nozīme Latvijas valstiskuma uzturēšanā, to ideju nozīme okupācijas apstākļos un trimdā. UNESCO LNK līdzdarbojās 2024. gada 8. maijā Latvijas Kara muzeja un Latvijas Okupācijas muzeja organizētajā starptautiskajā zinātniskajā konferencē „Latvijas valstiskuma idejas un to īstenošanas iespējas Otrā pasaules kara laikā”.
- 2024. gada 13. decembrī tiešsaistē UNESCO LNK rīkoja informatīvu semināru par UNESCO dokumentārā mantojuma programmu „Pasaules atmiņa” ar mērķi informēt un sagatavot dokumentārā mantojuma glabātājus jaunu nomināciju iesniegšanai Latvijas nacionālajā reģistrā 2025. gadā.
- Pārskata periodā turpinājās sadarbība ar Lietuvas, Polijas, Igaunijas un Ukrainas UNESCO nacionālajām komisijām un atmiņas institūcijām, lai atbalstītu 2023. gadā UNESCO programmas „Pasaules atmiņa”

starptautiskajam reģistram pieteikto nomināciju „Gulagā rakstītas vēstules uz bērza tāss (1940–1965)” izvērtēšanas procesā.

- Turpinājās iesaiste ANO Starptautiskās Pirmiedzīvotāju valodu desmitgades (2022.-2032.) īstenošanā, kuras mērķis ir vērst uzmanību uz pirmiedzīvotāju valodu izzušanu un nepieciešamību tās saglabāt. UNESCO LNK, LU Lībiešu institūts un Latvijas Nacionālais kultūras centrs izdeva 2024.gada kalendāru „Lībiešu putnu ceļš”, kas sniedza ieskatu Lībiešu mantojuma gada (2023. gads) un ANO Pirmiedzīvotāju valodu desmitgades norisēs. UNESCO LNK sadarbībā ar LU Lībiešu institūtu sagatavoja un iesniedza labās prakses aprakstu UNESCO tiešsaistes publikācijai „10 receptes ilgtspējīgai attīstībai, viena kopīga sastāvdaļa: pirmiedzīvotāju valodas” par sagatavoto metodisko materiālu par kultūrpratību un jauniešu iesaisti vietējās kultūras un valodu bagātības iepazīšanā.
- 2024. gadā no 24. līdz 31. oktobrim notika ikgadējā UNESCO Pasaules medijpratības un informācijpratības nedēļa. Nedēļas mērķis ir veicināt medijpratības un informācijpratības attīstību dažādās sabiedrības vecuma grupās, lai uzlabotu cilvēku kritiskās domāšanas prasmes informācijas, mediju un tehnoloģiju jautājumos, kā arī sekmētu pilsonisko līdzdalību, pašizpaušmi, ekonomisko attīstību un cīņu ar dezinformāciju un maldinošu informāciju. 2024. gada nedēļas tēma bija Informācijas jaunie digitālie apvāršņi: medijpratība un informācijpratība sabiedrības interesēm. Latvijā Pasaules medijpratības un informācijpratības nedēļas norišu organizēšanā ir iesaistīta Valsts kanceleja, Kultūras ministrija, UNESCO LNK un citas organizācijas un tās laikā tika rīkoti dažādas aktivitātes.
- 2024.gadā UNESCO LNK popularizēja un nodrošināja dažādu tēmu UNESCO dokumentu (ziņojumu, vadlīniju, metodisko materiālu) sagatavošanu latviešu valodā, t.sk. par mākslīgā intelekta ētiku, mākslīgo intelektu izglītībā un izglītības līderību. UNESCO LNK regulāri nodrošināja informācijas tālāknodošanu un apmaiņu par UNESCO mandāta jautājumiem ar sadarbības partneriem un piedalījās dažāda līmeņa sadarbības institūciju rīkotajos pasākumos un uzturēja pastāvīgu dialogu ar plašsaziņas līdzekļiem un sabiedrību, informāciju izvietojot savā interneta vietnē www.unesco.lv un vairākos sociālo tīklu vietņu kontos.
- Pārskata periodā UNESCO Latvijas Nacionālā komisija darbojās 26 dažādu līmeņu konsultatīvajās institūcijās, padomēs, komisijās un darba grupās, kas atbilst UNESCO mandāta jomām.
- Pārskats par UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas darbību 2024. gadā: <https://www.unesco.lv/lv/media/1692/download?attachment>.

DALĪBA ZIEMEĻVALSTU UN BALTIJAS VALSTU MOBILITĀTES PROGRAMMĀ “KULTŪRA”

- Ziemeļvalstu un Baltijas valstu mobilitātes programma „Kultūra”, kuru kopīgi finansē Ziemeļvalstis un Baltijas valstis, un administrē Ziemeļvalstu Kultūras punkts Helsinkos, Somijā, 2024. gadā turpināja sniegt atbalstu mākslinieku rezidencēm, profesionālu mākslinieku un kultūras darbinieku mobilitātei dažādās mākslas nozarēs, kā arī ilgtermiņa un īstermiņa sadarbības tīklu izveidei.
- Latvijas ieguvumi, piedaloties Ziemeļvalstu un Baltijas valstu mobilitātes programma „Kultūra” ir nozīmīgi – ar tās palīdzību veicināta gan mākslinieku un kultūras darbinieku mobilitāte, kā arī sekmēta NVO reģionālā sadarbība un izveidoti jauni vērtīgi kontakti. Programmas sniegtais atbalsts ir ļoti būtisks un tiek augstu novērtēts gan no individuālu Latvijas kultūras darbinieku, gan kultūras institūciju puses.
- Pēc tam, kad 2023.gada nogalē Ziemeļvalstu un Baltijas mobilitātes programma “Kultūra” tika pagarināta vēl uz trim gadiem (2024.–2026.gads), programmas jaunajam darbības periodam katrai valstij bija nepieciešams nominēt jaunus žūrijas ekspertus. No Latvijas pieteiktajiem četriem ekspertu kandidātiem Ziemeļvalstu un Baltijas valstu mobilitātes programmas „Kultūra” žūrijai kā Latvijas eksperts tika izraudzīts Egils Šēfers, kurš darbosies ekspertu grupā, kas vērtēs individuālos mobilitātes pieteikumus.
- 2024. gadā no visiem 115 iesniegtajiem pieteikumiem atbalstu no Ziemeļvalstu un Baltijas valstu mobilitātes programmas „Kultūra” atbalstu 103 685 euro apmērā ņēma 31 Latvijas iesniegtie projekti.
- Radošo braucienu modulī no 94 pieteikumiem piešķirtas 27 stipendijas, kuru saņēmēji ir: Pētersone Tīna, Stepe Patriks, Cābulis Jurgis, Smilga Marta, Šteinkopfa Sintija, Jeske Oskars, Millers Ilmārs, Remere Santa, Noviks Arturs, Briede Ieva, Puķītis Kristaps, Kurševs Jānis, Paukšēns Ainārs, Vaickovskis Pēteris, Paškevičs Deniss, Vasiljeva Evita, Gaurilcikaite Ieva, Efeja-Lībietis Rihards, Miļevskis Māriņš, Birziņa Aira, Sants Krišjānis, Znotiņš

Jānis, Kuške Alma, Vaickovska Kristiāna, Kalnciema Aina, Ādamsons Ārijs, Majore Viktorija ar kopējo atbalsta summu 23 835 eiro apmērā.

- Sadarbības tīklu veidošanas modulī no 15 iesniegtajiem pieteikumiem atbalstu saņēma 4 īstermiņa projekti: Baltic-Nordic Network of Contemporary Puppetry, GLEN - Great Little European Network, Heritage and Futures Network (HFNet), Baltic Sea Region Applied Theatre Network par kopējo atbalsta summu 79 850 *euro*.
- 2024. gada nogalē Starptautiskā Ventspils Rakstnieku un Tulkotāju māja saņēma atbalstu 21 496 *euro* apmērā Ukrainu rakstnieku un tulkotāju uzņemšanai.
- Kopš 2021. gada Ziemeļvalstu Kultūras un mākslas programmas finansējums ir pieejams projektu pieteicējiem no visas pasaules. No Latvijas atbalstu 49 585 *euro* apmērā 2024. gadā saņēma Latvijas Laikmetīgais Mākslas centrs ar projektu Twilight walks: Navigating the Threshold of Art, Space and, Time.
- Ikgadējā Ziemeļvalstu Literatūras nedēļa norisinājās no 11. - 17. novembrim un kopā pulcēja vairāk nekā 300 bibliotēkas no visiem Latvijas novadiem.

**Programmas “Kultūras projekti un investīcijas”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, EUR**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (izpilde)	2024. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	10 970 145	13 445 061	13 356 921
1.1.	dotācijas	10 970 145	13 138 700	13 050 560
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi		306 361	306 361
2.	Izdevumi (kopā)	10 970 145	13 445 061	13 356 921
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	9 238 271	11 938 670	11 850 530
2.1.1.	kārtējie izdevumi	4 576 266	5 918 944	5 831 239
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	4 189 953	5 157 206	5 157 205
2.1.3.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	67 085	67 382	66 948
2.1.4.	uzturēšanas izdevumu transferti	404 966	795 138	795 138
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	1 731 874	1 506 391	1 506 391

**Apakšprogrammas “Kultūras pasākumi, sadarbības līgumi un programmas”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, EUR**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (izpilde)	2024. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	1 864 651	2 275 097	2 238 137
1.1.	dotācijas	1 864 651	2 275 097	2 238 137
2.	Izdevumi (kopā)	1 864 651	2 275 097	2 238 137
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	1 864 651	2 256 963	2 220 003
2.1.1.	kārtējie izdevumi	425 563	656 021	619 496
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	1 152 148	936 999	936 998

2.1.3.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	67 085	67 382	66 948
2.1.4.	uzturēšanas izdevumu transferti	129 855	94 561	94 561
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	0	18 134	18 134

**Apakšprogrammas “Kultūras infrastruktūras attīstība”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, EUR**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (izpilde)	2024. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	4 108 634	4 316 304	4 316 304
1.1.	dotācijas	4 108 634	4 009 943	4 009 943
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	306 361	306 361
2.	Izdevumi (kopā)	4 108 634	4 316 304	4 316 304
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	2 421 179	2 872 466	2 872 466
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	2 421 179	2 872 466	2 872 466
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	1 687 455	1 443 838	1 443 838

**Apakšprogrammas “Valsts vienotā bibliotēku informācijas sistēma”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, EUR**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (izpilde)	2024. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	427 991	431 590	430 067
1.1.	dotācijas	427 991	431 590	430 067
2.	Izdevumi (kopā)	427 991	431 590	430 067
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	383 572	387 171	385 648
2.1.1.	kārtējie izdevumi	383 572	387 171	385 648
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	44 419	44 419	44 419

**Apakšprogrammas “Nomas maksas VAS “VNĪ” programmas “Mantojums – 2018” ietvaros”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, EUR**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (izpilde)	2024. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	4 399 195	6 245 094	6 195 438
1.1.	dotācijas	4 399 195	6 245 094	6 195 438
2.	Izdevumi (kopā)	4 399 195	6 245 094	6 195 438
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	4 399 195	6 245 094	6 195 438
2.1.1.	kārtējie izdevumi	3 767 131	4 875 752	4 826 096
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	616 626	1 347 741	1 347 741

2.1.3.	uzturēšanas izdevumu transferti	15 438	20 271	20 271
--------	---------------------------------	--------	--------	--------

**Apakšprogrammas “UNESCO Latvijas Nacionālā komisija”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, EUR**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (izpilde)	2024. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	169 673	176 976	176 976
1.1.	dotācijas	169 673	176 976	176 976
2.	Izdevumi (kopā)	169 673	176 976	176 976
2.1.1.	uzturēšanas izdevumu transferti	169 673	176 976	176 976

BUDŽETA PROGRAMMA “VALSTS KULTŪRKAPITĀLA FONDS”

Darbības rezultāti:

VKKF organizēto projektu un mērķprogrammu konkursu skaits gadā	29
VKKF izvērtēto iesniegto projektu skaits	4581
VKKF atbalstīto projektu skaits	2085

- Budžeta programmas “Valsts kultūrkapitāla fonds” ietvaros VKKF turpināja iepriekšējos gados uzsākto darbību ar mērķi finansiāli atbalstīt un veicināt līdzsvarotu visu kultūras un mākslas nozaru jaunrades attīstību un kultūras mantojuma saglabāšanu.
- Reģionālās kultūrpolitikas ietvaros ar VKKF atbalstu 2024. gadā īstenotas 5 kultūras atbalsta programmas Latviešu vēsturiskajās zemēs:
- Vidzemes vēsturiskās zemes kultūras atbalsta programmā atbalstu guvuši 65 projekti (piešķirtais projektu finansējums – 167 400 *euro*);
- Kurzemes vēsturiskās zemes kultūras atbalsta programmā atbalstu guvuši 67 projekti (piešķirtais projektu finansējums – 167 500 *euro*);
- Zemgales vēsturiskās zemes kultūras atbalsta programmā atbalstu guvis 23 projekts (piešķirtais projektu finansējums – 56 100 *euro*);
- Sēlijas vēsturiskās zemes kultūras atbalsta programmā atbalstu guvuši 29 projekti (piešķirtais projektu finansējums – 84 000 *euro*);
- Latgales vēsturiskās zemes kultūras atbalsta programmā atbalstu guvuši 65 projekti (piešķirtais projektu finansējums – 167 500 *euro*).
- Radošo personu atbalsta pasākumu programmā 2024. gadā atbalsts tika sniegts 289 personām. VKKF saņēmis uzņēmumu un privātpersonu mērķziedojumus par kopējo summu 101 089 *euro*.
- VKKF notikusi normatīvo dokumentu izstrāde – atbilstoši Valsts kultūrkapitāla fonda likumam ar MK rīkojumu mainīts Fonda padomes sastāvs, izstrādāti mērķprogrammu un projektu konkursu nolikumi.
- Saskaņā ar “Valsts kultūrkapitāla fonda darbības stratēģija 2022.-2024.gadam” rīcības plānā noteikto, fondā regulāri notika Padomes un nozaru ekspertu komisiju sēdes, kurās galvenā uzmanība tika pievērsta projektu izvērtēšanai un finansējuma sadalei, atbalstīto kultūras un mākslas projektu finansēšanas līgumu un piešķirtā finansējuma izlietojuma kontrolei, ekonomiskās un finansiālās darbības analīzei, efektīvai finanšu līdzekļu

apsaimniekošanai, kā arī fonda darba organizācijas pilnveidošanai, nosakot prioritāros darbības virzienus un īstenojamās programmas.

VKKF finansētās programmas un projektu konkursi sadalījumā pa nozarēm, programmām un piešķiruma veidiem 2023.- 2024. gadā (euro)

Nozare, programma s un projektu konkursi*	Kultūras projekti		Radošas stipendijas		Mācību stipendijas		Nozares mērķprogrammas		Kopā 2023	Kopā 2024
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024		
Literatūras nozare	815666	628931	144144	135032	0	0	99000	113500	1058810	877463
Mūzikas un dejas mākslas nozare	737635	902616	28167	29984	39980	33800	400000	496000	1205782	1462400
Teātra mākslas nozare	412162	484587	45216	27223	27454	34162	433575	459500	918407	1005472
Filmu mākslas nozare	644641	570436	55621	56012	13300	11500	293830	424709	1007392	1062657
Vizuālās mākslas nozare	560458	608463	182690	337084	21500	24530	442560	517661	1207208	1487738
Kultūras mantojuma nozare	558759	670341	122417	86502	3350	1350	392800	404100	1077326	1162293
Tradicionālās kultūras nozare	200881	198814	17647	17514	3000	3700	168000	185000	389528	405028
Dizains un arhitektūra	299417	293434	55707	72628	3960	20400	97620	123620	456704	510082
Starpnozare	261642	315899	31707	34550	1551	8630	320000	274820	614900	633899
KOPĀ projektu konkursi un nozares mērķprogrammas	4491261	4673521	683316	796529	114095	138072	2647385	2998910	7936057	8607032
Starpdisciplināras mērķprogrammas un kultūras programmas							4534809	5755406	12470866	14362438
Mūža stipendijas									614670	730000
Radošo personu									469679	507365

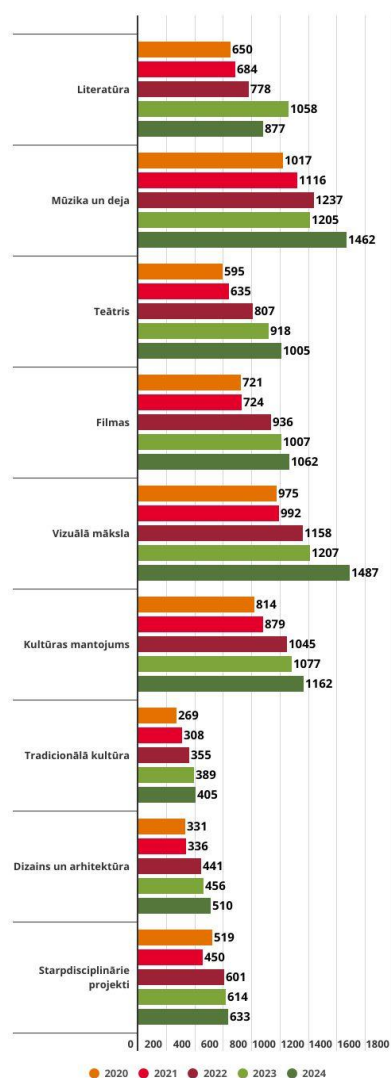
atbalsta pasākumu programma										
Kopā noslēgtie līgumi	449126 1	467352 1	683316	796529	114095	138072	7182194	8754316	13555215	15599803

VKKF Likums/plāns gadam apstiprināts 2023.–2024.gadā programmā “Valsts kultūrkapitāla fonds”

Budžetu izdevumu klasifikācija atbilstoši ekonomiskajām kategorijām (Kods)	Koda nosaukums	Likums/plāns gadam apstiprināts 2023 <i>euro</i>	Likums/plāns gadam apstiprināts 2024 <i>euro</i>	izmaiņas pret iepriekšējo pārskata periodu <i>euro</i>	izmaiņas pret iepriekšējo pārskata periodu <i>proc</i>
1000	Atlīdzība	660 323	667 847	7 524	1,13
2000	Pakalpojumi un preces	142 457	142 457	0	0,00
3000	Subsīdijas, dotācijas	12 283 720	13 929 757	1 646 037	11,82
7000	Uzturēšanas izdevumu transferti	1050000	1450000	400 000	400 000
5000	Kapitālie izdevumi	4269	4269	0	0,00
	Kopā	14 140 769	16 194 330	2 053 561	12,68

VKKF Likums /plāns apstiprināts 2024.gadam ir 16 194 330 *euro*, kas salīdzinot ar 2023.gadu palielinājies par 2 053 561 *euro* jeb 12.68 %.

VKKF finansējuma sadalījums pa nozarēm (tūkst. euro)

Dati:VKKF

VKKF finansētās programmas un projektu konkursi sadalījumā pa nozarēm un programmām 2023.- 2024.gadā

Programmas un projektu konkursi	Nozaru finansējums kopā 2023 <i>euro</i>	% no VKKF programmu un projektu konkursu finansējuma	Nozaru finansējums kopā 2024 <i>euro</i>	% no VKKF programmu un projektu konkursu finansējuma	Nozares īpatsvars % kopējā programmu un projektu konkursu budžetā (palielinājums/samazinājums) % 2024 pret 2023
Literatūras nozare	1 058 810	7,81	877 463	5,62	-2,19
Mūzikas un dejas mākslas nozare	1 205 782	8,90	1 462 400	9,37	0,47
Teātra mākslas nozare	918 407	6,78	1 005 472	6,45	-0,33
Filmu mākslas nozare	1 007 392	7,43	1 062 657	6,81	-0,62

Vizuālās mākslas nozare	1 207 208	8,91	1 487 738	9,54	0,63
Kultūras mantojuma nozare	1 077 326	7,95	1 162 293	7,45	-0,5
Tradicionālās kultūras nozare	389 528	2,87	405 028	2,60	-0,27
Dizaina un arhitektūras nozare	456 704	3,37	510 082	3,27	-0,1
Starpdisciplinārā nozare	614 900	4,54	633 899	4,06	-0,48
Starpdisciplināras mērķprogrammas un kultūras programmas kopā	4 534 809	33,45	5 755 406	36,89	3,44
Mūža stipendijas	614 670	4,53	730 000	4,68	0,15
Radošo personu atbalsta pasākumu programma	469 679	3,46	50 7365	3,25	-0,21
Kopā	13 555 215	100	15 599 803	100	

BUDŽETA PROGRAMMA “SABIEDRĪBAS SALIEDĒTĪBAS PASĀKUMI”

Programmas “Sabiedrības saliedētības pasākumi”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, EUR

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (izpilde)	2024. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	6 232 253	1 679 827	1 662 597
1.1.	dotācijas	6 232 253	1 679 827	1 662 597
2.	Izdevumi (kopā)	6 232 253	1 679 827	1 662 597
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	6 166 702	1 616 053	1 598 823
2.1.1.	kārtējie izdevumi	202 197	197 713	191 860
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	843 496	935 802	926 692
2.1.3.	uzturēšanas izdevumu transferti	5 121 010	482 538	480 271
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	65 551	63 774	63 774

Apakšprogrammas “Sabiedrības integrācijas pasākumu īstenošana”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, EUR

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (izpilde)	2024. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	5 519 343	882 392	874 958
1.1.	dotācijas	5 519 343	882 392	874 958
2.	Izdevumi (kopā)	5 519 343	882 392	874 958
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	5 483 892	847 918	840 484

2.1.1.	kārtējie izdevumi	118 500	112 692	106 852
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	621 920	630 226	630 116
2.1.3.	uzturēšanas izdevumu transferti	4 743 472	105 000	103 516
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	35 451	34 474	34 474

**Apakšprogrammas “Diasporas pasākumu īstenošana”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, EUR**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (izpilde)	2024. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	712 911	797 435	787 639
1.1.	dotācijas	712 911	797 435	787 639
2.	Izdevumi (kopā)	712 911	797 435	787 639
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	682 811	768 135	758 339
2.1.1.	kārtējie izdevumi	83 697	85 021	85 009
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	221 576	305 576	296 576
2.1.3.	uzturēšanas izdevumu transferti	377 538	377 538	376 755
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	30 100	29 300	29 300

BUDŽETA PROGRAMMA “MEDIJU POLITIKAS ĪSTENOŠANA”

**Programmas “Mediju politikas īstenošana” –
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, EUR**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (izpilde)	2024. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	4 497 400	4 548 862	4 452 680
1.1.	dotācijas	4 497 400	4 548 862	4 452 680
2.	Izdevumi (kopā)	4 497 400	4 548 862	4 452 680
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	4 497 400	4 548 862	4 452 680
2.1.1.	kārtējie izdevumi	135 861	70 309	44 100
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	41 240	123 254	123 137
2.1.3.	uzturēšanas izdevumu transferti	4 320 299	4 355 299	4 285 443

ES FONDU UN ĀRVALSTU FINANŠU PALĪDZĪBAS LĪDZFINANSĒJUMU ĪSTENOTIE PROJEKTI

EIROPAS REĢIONĀLĀS ATTĪSTĪBAS FONDS

5.6.1.SAM “Veicināt Rīgas pilsētas revitalizāciju, nodrošinot teritorijas efektīvu sociālekonomisko izmantošanu”

- Pabeigti četru projektu īstenošana – “Kultūras un sporta kvartāla izveide Grīziņkalna apkaimē”, “Prototipēšanas darbnīcas “Riga Makerspace” izveide nekustamajā īpašumā A. Briāna ielā 13, Rīgā”, “Skatuves mākslu dekorāciju

darbnīcu un mēģinājuma zāles kompleksa izveide Lubānas ielā 80, Rīgā” un “Starpdisciplinārā izglītības, kultūras un radošo industriju atbalsta centra “TabFab” izveide nekustamajā īpašumā Miera ielā 58a, Rīgā”. Minētos objektos norit noslēguma darbi projektu pabeigšanai 2024. gada ietvaros.

- SAM ietvaros Rīgas pilsētas teritorijā izveidota un atjaunota sabiedriskā telpa 59 666 m² platībā, kā arī uzceltas un atjaunotas sabiedriskās, publiskās vai komercēkas 36 102 m² platībā, tādējādi iepriekš degradētājās teritorijās radot labvēlīgu vidi privāto investīciju piesaistei.
- Specifiskā atbalsta ietvaros plānotais kopējais finansējums ir ne mazāks kā 68 885 831 *euro*, tai skaitā Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējums granta veidā – 58 552 956 *euro*, kā arī nacionālais publiskais finansējums (valsts budžeta finansējums, tai skaitā valsts budžeta dotācija pašvaldībai, un pašvaldības finansējums) un privātais finansējums – ne mazāks kā 10 332 875 *euro*.
- SAM mērķis ir veicināt Rīgas pilsētas revitalizāciju, nodrošinot teritorijas efektīvu sociālekonomisko izmantošanu, veicot ieguldījumus tādu degradēto objektu un teritoriju revitalizācijā, kas, izveidojot un pārbūvējot maza mēroga sabiedrisku, kultūras, sporta un infrastruktūras objektus, kvantitatīvā izteiksmē paredzēs lielāko revitalizācijas efektu un lielākos privātos līdzieguldījumus, kā arī nodrošinās pievienoto vērtību nacionālajā līmenī atbilstoši mērķiem un uzdevumiem, kas noteikti nacionālajos plānošanas dokumentos kultūras, sporta, tūrisma vai citās nozarēs.
- 2021.-2027. gada ES fondu plānošanas perioda ietvaros uzsāka 5.1.1.7. pasākuma "Reģionālās kultūras infrastruktūras attīstība kultūras pakalpojumu piekļūstamības uzlabošanai" projektu īstenošana par nacionālā dokumentārā mantojuma saglabāšanas infrastruktūras, tostarp Latvijas Nacionālā arhīva Vidzemes reģiona centra izveidi Cēsīs un pabeigta Valmieras drāmas teātra pārbūve.
- Veiktas konsultācijas ar Rīgas Svētā Pētera baznīcas nodibinājumu par koncepcijas izstrādi, lai sekmētu mērķētu investīciju piesaisti kultūras mantojuma saglabāšanā, tajā skaitā arī Riharda Vāgnera nama Rīgā atjaunošanas projektā.
- Izskatīta un apstiprināta Rīgas Svētā Pētera baznīcas nodibinājumu koncepcija.
- Uzsākta Riharda Vāgnera nama Rīgā atjaunošanas projekta īstenošana (21.05.2023. Vāgnera teātra laika kapsulas iemūrēšanas ceremonija, simboliski atzīmējot ēkas atjaunošanas darbu sākumu). Darbi veiksmīgi turpinās.
- Veikti Komerccarbības atbalsta izvērtējumi.

PATVĒRUMA, MIGRĀCIJAS UN INTEGRĀCIJAS FONDS

- Turpinās Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda 2021.-2027.gada plānošanas perioda aktivitātes, kas nodrošina ilgtspējīgas nacionāla līmeņa koordinējošas institūcijas „Vienas pieturas aģentūra” darbības nodrošināšanu, projekta īstenošana, lai nodrošinātu kvalitatīvas informācijas un atbalsta pieejamību trešo valstu pilsoņiem.
- Turpinās Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda 2021.-2027.gada plānošanas perioda aktivitātes „13.2.Trešo valstu pilsoņu iekļaušana vietējā sabiedrībā, veicinot latviešu valodas lietošanas un apguves iespējas” atklātas projektu iesniegumu atlase „Latviešu valodas kursi un sarunu valodas klubi (1.posms)” 4 projektu īstenošana. Turpinās Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda 2021.-2027.gada plānošanas perioda aktivitātes „13.3.Trešo valstu pilsoņu integrācijas pasākumi, kas veicina mērķa grupas iekļaušanos sabiedrībā” atklātas projektu iesniegumu atlase „Ievadkurss trešo valstu pilsoņiem par dzīvi Latvijā (1.posms)” 3 projektu īstenošana. Īstenota Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda 2021.-2027.gada plānošanas perioda aktivitātes „13.4. Starpkultūras komunikācijas pasākumi” atklātas projektu iesniegumu atlase un uzsākta 2 projektu īstenošana.

EEZ UN NORVĒGIJAS FINANŠU INSTRUMENTI

- 2024.gadā Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta 2014. - 2021.gada perioda programmas „Vietējā attīstība, nabadzības mazināšana un kultūras sadarbība” atklātā konkursa „Atbalsts profesionālās mākslas un

kultūras produktu radīšanai bērnu un jauniešu auditorijai” ietvaros nodrošināta visu projektu īstenošana un uzraudzība, nodrošinot jaunu profesionālās mākslas un kultūras produktu izveidi un pieejamību bērniem un jauniešiem. Noorganizēti 2 Divpusējās sadarbības pasākumi ar Norvēģijā, veicinot savstarpēju sadarbību bibliotēkas attīstības jautājumos.

LĪDZDALĪBA EIROPAS SAVIENĪBAS KULTŪRAS PROGRAMMĀS

- 2024. gadā KM no valsts budžeta apakšprogrammas 67.06.00 “Eiropas Kopienas iniciatīvas projektu un pasākumu īstenošana” līdzekļiem konkursa kārtībā ir piešķīrusi līdzfinansējumu šādu ES programmas “Radošā Eiropa” un ES programmas “Pilsoni, vienlīdzība, tiesības un vērtības” ietvaros atbalstītu projektu ar Latvijas kultūras organizāciju un institūciju līdzdalību īstenošanai:
 - AS „LATVIJAS MEDIJI”, projekts „Ethical and Professional Media Environment for the Central and Eastern Europe (EthProMedE)”;
 - biedrība „European Association „World-Our Home””, projekts „SURVIVE: Stories of Women and Children's Resilience in World War II”;
 - Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija, projekts „Ulisa platforma (Ulysses Platform)”;
 - SIA „AMINORI”, projekts „Connected by Stories (CBS)”;
 - biedrība „LAUKKU”, projekts „Starptautiskais laikmetīgās dejas kolektīvs 2024-2027 (International Contemporary Dance Collective (iCoDaCo) 2024-2027)”;
 - SIA „Jāņa Rozes apgāds”, projekts „Eiropas reālās un iedomātās literārās ainavas (Real and Imaginitive Literary Landscapes of Europe - RILLE)”;
 - biedrība „Latvijas Mūzikas attīstības biedrība/Latvijas Mūzikas eksports”, projekts „Poliglots - Eiropas dziesmu apmaiņas inkubators (Polyglot - The European Song Exchange Incubator)”;
 - Rīgas Tehniskā universitāte, projekts „Sustainable Theatre Alliance for a Green Environmental Shift (STAGES) / Ilgtspējīga teātru alianse zaļai vides maiņai”;
 - SIA „Rīgas Senās Mūzikas centrs”, projekts „Sustainable Eeemerging (S-EEEmerging)”;
 - biedrība „ISSP”, projekts „HeritageLens: Visual Narratives on Cultural Heritage challenges and resilience against Climate Change”;
 - biedrība „Latvijas Jaunā teātra institūts”, projekts „The Big Green projekta aktivitātes 2025. gadā”;
 - biedrība „SAVĀ VAĻĀ”, projekts „SPACE - Ilgtspējīgas prakses Eiropas mākslas ekosistēmā (SPACE: Sustainable Production for Artistic Communities in Europe)”;
 - Latvijas Mākslas akadēmija, projekts „FashionTEX – Eiropas Jauno dizaineru akadēmija, lai pētītu inovatīvas tehnoloģijas digitālajā modes dizainā”;
 - Saldus novada pašvaldība, projekts „Viņas balss, viņas spēks, mūsu nākotne! Sievietes – virzošais spēks ceļā uz ilgtspējību”;
 - biedrība „Latvijas Jaunā teātra institūts”, projekts „Festival SPA”;
 - Ķekavas novada pašvaldība, projekts „Izglītojoša pilsētu kopiena: Eiropas vides tīkls jaunatnes iespēju nodrošināšanai un kopienas veidošanai (Ed.U.Co.)”;
 - biedrība „Centrs MARTA”, projekts „GrassRoots (Padarīsim Stambulas konvenciju efektīvu: stiprinot vietējās līderības lomu cīņā pret ar dzimumu saistītu vardarbību)”;
 - biedrība „Nepieradinātās mūzikas biedrība Skaņu mežs”, projekts „Sound, Heterogenous Art and Performance in Europe (SHAPE+)”;
 - biedrība „Nepieradinātās mūzikas biedrība Skaņu mežs”, projekts „tekhnē - Sound, Technology and Innovative Usership (tekhnē — skaņa, tehnoloģijas un to novatoriska izmantošana)”;
 - biedrība „Latvijas Jaunā teātra institūts”, projekts „Starptautiskās platformas „Magic Carpets” 2025. gada aktivitātes Latvijā”;
 - biedrība „Baltic Analog Lab”, projekts „SPECTRAL”;
 - biedrība „Sansusī”, projekts „MIND THE GAP”;
 - biedrība „ISSP”, projekts „The European Photography Platform FUTURES”;

- biedrība „Kultūras menedžmenta centrs „Lauska””, projekts „Echoes of the Ancient – Nature Studio (Senatnes atbalsis – Dabas studija);
- biedrība „Latvijas Dejas informācijas centrs”, projekts „AEROWAVES”;
- AS „LATVIJAS MEDIJI”, projekts „High-Quality Literary Translations of European Works into Latvian: Literature for Anxiety Relief (HiQLit-AnxietyRelief)”.

DALĪBA EIROPAS PADOMES ATBALSTA PROGRAMMĀ EURIMAGES

- 2024. gada jūnijā Eiropas Padomes kopražojuma filmu atbalsta fonds Eurimages 2024. gada 2. konkursā ar 228 000 *euro* atbalstījis Latvijas filmu studijas SIA “Baltic Pine Films” producēto Pāvela Gumennikova spēlfilmu “Izdzīvošanas skola”, kas tiek veidota kā Baltic Pine Films (Latvija) un Artbox (Lietuva) kopražojums.

“RADOŠĀ EIROPA” MEDIA

- Nacionālā kino centra ietvarā darbojas Radošā Eiropa MEDIA informācijas centrs (Projekta nosaukums – NKC, RE MEDIA birojs), kas rīko izglītojošos pasākumus, seminārus, informācijas dienas nozares profesionāļiem. Kopumā projektā paveiktais laika posmā 2024. gada janvāris - decembris: Latvijas kino nozarei kopā piesaistīts 776 007 *euro* (2024. gada konkursu rezultāti), kā arī organizēti dažādi informatīvi pasākumi kino nozares atbalstam.

Programmas “Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projektu un pasākumu īstenošana” valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, EUR

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (izpilde)	2024. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	6 257 800	2 700 461	10 043
1.1.	dotācijas	4 887 751	2 700 461	10 043
1.2.	transferti	1 370 049	0	0
2.	Izdevumi (kopā)	6 257 800	2 700 461	10 043
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	4 999 099	63 850	0
2.1.1.	kārtējie izdevumi	218 960	63 850	0
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	1 258 701	2 636 611	10 043

Programmas “Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektu un pasākumu īstenošana” valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, EUR

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (izpilde)	2024. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	25 954	0	0
1.1.	dotācijas	25 954	0	0
2.	Izdevumi (kopā)	25 954	0	0
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	25 954	0	0
2.1.1.	kārtējie izdevumi	25 954	0	0

**Programmas “Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) projektu un pasākumu īstenošana” valsts
budžeta finansējums un tā izlietojums, EUR**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (izpilde)	2024. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	891	492	492
1.1.	transferti	891	492	492
2.	Izdevumi (kopā)	891	492	492
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	891	492	492
2.1.1.	kārtējie izdevumi	891	492	492

**Programmas “Eiropas Kopienas iniciatīvas projektu un pasākumu īstenošana”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, EUR**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (izpilde)	2024. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	688 050	468 649	411 622
1.1.	dotācijas	276 509	271 965	266 988
1.2.	ārvalstu finanšu palīdzība	411 541	196 684	144 634
2.	Izdevumi (kopā)	534 149	840 300	548 459
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	534 149	840 300	548 459
2.1.1.	kārtējie izdevumi	381 149	652 879	364 039
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	138 130	157 848	157 847
2.1.3.	uzturēšanas izdevumu transferti	14 870	29 573	26 573

**Programmas ““Eiropas teritoriālā sadarbība” pārrobežu sadarbības
programmu, projektu un pasākumu īstenošana” valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, EUR**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (izpilde)	2024. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	91 143	160 947	157 047
1.1.	transferti	28 272	37 142	37 142
1.2.	dotācijas	62 872	70 000	66 101
1.3.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	1 531	1 531
1.4.	Ārvalstu finanšu palīdzība	0	52 274	52 273
2.	Izdevumi (kopā)	87 408	164 683	160 782
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	45 000	161 268	157 367
2.1.1.	kārtējie izdevumi	45 000	66 585	62 686
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	42 409	42 408
2.1.3.	Uzturēšanas izdevumu transferti	0	52 274	52 273
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	42 408	3 415	3 415

**Programmas “Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, EUR**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (izpilde)	2024. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	2 448 614	3 388 918	3 285 678
1.1.	dotācijas	1 925 081	2 255 963	2 162 880
1.2.	transferti	494 918	1 080 558	1 056 706
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	28 616	52 397	66 092
2.	Izdevumi (kopā)	2 559 104	3 595 555	3 034 627
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	2 559 104	3 592 920	3 031 992
2.1.1.	kārtējie izdevumi	1 000 084	1 716 102	1 174 617
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	740 547	875 546	875 546
2.1.3.	uzturēšanas izdevumu transferti	818 475	976 480	957 037
2.1.4.	Kārtējie maksājumi Eiropas Savienības budžetā un starptautiskā sadarbība	0	24 792	24 792
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	0	2 635	2 635

**Apakšprogrammas “Latvijas pārstāvju ceļa izdevumu kompensācija,
dodoties uz Eiropas Savienības Padomes darba grupu sanāksmēm un Padomes sanāksmēm”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, EUR**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (izpilde)	2024. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	16 217	7 475	6 023
1.1.	transferti	16 217	7 475	6 023
2.	Izdevumi (kopā)	16 217	7 475	6 023
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	16 217	7 475	6 023
2.1.1.	kārtējie izdevumi	16 217	7 475	6 023

**Apakšprogrammas “Eiropas Savienības programmas Erasmus + projektu īstenošana”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, EUR**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (izpilde)	2024. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	507 316	1 155 212	1 146 507
1.1.	transferti	478 701	1 073 083	1 050 683
1.2.	dotācija	0	29 732	29 732
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	28 616	52 397	66 092
2.	Izdevumi (kopā)	617 807	1361849	895456
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	617 807	1 359 214	892 821
2.1.1.	kārtējie izdevumi	610 844	1 304 690	838 297
2.1.2.	uzturēšanas izdevumu transferti	6 963	29 732	29 732
2.1.3.	Kārtējie maksājumi Eiropas Savienības budžetā un starptautiskā sadarbība	0	24 792	24 792

2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	0	2 635	2 635
------	-------------------------------	---	-------	-------

**Apakšprogrammas “Iekšējās drošības un Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu projektu un pasākumu īstenošana (2014-2020)”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, EUR**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (izpilde)	2024. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	116 801	0	0
1.1.	Dotācijas	116 801	0	0
2.	Izdevumi (kopā)	116 801	0	0
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	116 801	0	0
2.1.1.	kārtējie izdevumi	101 794	0	0
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	15 001	0	0
2.1.3.	uzturēšanas izdevumu transferti	7	0	0
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0

**Apakšprogrammas “Iekšējās drošības un Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu un Finansiāla atbalsta instrumenta robežu pārvaldībai un vīzu politikai projektu un pasākumu īstenošana (2021–2027)”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, EUR**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (izpilde)	2024. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	1 602 348	2 000 200	1 939 079
1.1.	Dotācijas	1 602 348	2 000 200	1 939 079
2.	Izdevumi (kopā)	1 602 348	2 000 200	1 939 079
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	1 602 348	2 000 200	1 939 079
2.1.1.	kārtējie izdevumi	65 297	177 906	136 228
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	725 546	875 546	875 546
2.1.3.	uzturēšanas izdevumu transferti	811 505	946 748	927 305
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0

**Apakšprogrammas “Tehniskā palīdzība ERAF, ESF+, KF, TPF finansējuma apgūšanai (2021–2027)”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, EUR**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (izpilde)	2024. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	205 933	226 031	194 070
1.1.	Dotācijas	205 933	226 031	194 070
2.	Izdevumi (kopā)	205 933	226 031	194 070

2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	205 933	226 031	194 070
2.1.1.	kārtējie izdevumi	205 933	226 031	194 070
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	0	0
2.1.3.	uzturēšanas izdevumu transferti	0	0	0
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0

Programmas “Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumentu finansēto programmu, projektu un pasākumu īstenošana” valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, EUR

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (izpilde)	2024. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	980 910	566 900	524 869
1.1.	dotācijas	980 910	566 900	524 869
2.	Izdevumi (kopā)	980 910	566 900	524 869
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	980 910	566 900	524 869
2.1.1.	kārtējie izdevumi	65 036	133 007	103 648
2.1.2.	Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	775 372	288 339	281 818
2.1.3.	Uzturēšanas izdevumu transferti	140 503	145 554	139 403

Programmas “Pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētie projekti” valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, EUR

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (izpilde)	2024. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	341 289	331 897	318 375
1.1.	ārvalstu finanšu palīdzība	341 289	331 897	318 375
2.	Izdevumi (kopā)	277 744	420 515	316 071
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	277 744	420 515	316 071
2.1.1.	kārtējie izdevumi	77 744	206 570	107 916
2.1.2.	Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	200 000	200 000	200 000
2.1.3.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	0	13 945	8 155
2.1.4.	Uzturēšanas izdevumu transferti	0	0	0
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0

Programmas “Atvērēšanas un noturības mehānisma (ANM) projektu un pasākumu īstenošana” valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, EUR

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (izpilde)	2024. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	246 703	6 297 520	5 305 805
1.1.	dotācijas	246 703	6 297 520	5 305 805
2.	Izdevumi (kopā)	246 703	6 297 520	5 305 805
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	194 673	1 853 542	1 801 238
2.1.1.	kārtējie izdevumi	194 673	1 853 542	1 801 238
2.1.2	Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	0	0
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	52 031	4 443 978	3 504 567

**Apakšprogrammas “ Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) projekti un pasākumi”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, EUR**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (izpilde)	2024. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	222 237	6 246 050	5 271 561
1.1.	Dotācijas	222 237	6 246 050	5 271 561
2.	Izdevumi (kopā)	222 237	6 246 050	5 271 561
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	171 780	1 802 072	1 766 994
2.1.1.	kārtējie izdevumi	171 780	1 802 072	1 766 994
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	0	0
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	50 457	4 443 978	3 504 567

**Apakšprogrammas “ Tehniskā palīdzība Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) apgūšanai”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, EUR**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (izpilde)	2024. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	1 106 253	51 470	34 244
1.1.	Dotācijas	1 106 253	51 470	34 244
2.	Izdevumi (kopā)	1 106 253	51 470	34 244
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	1 106 253	51 470	34 244
2.1.1.	kārtējie izdevumi	118 946	51 470	34 244
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	866 400	0	0
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0

BUDŽETA PROGRAMMA “LĪDZEKĻU NEPAREDZĒTIEM GADĪJUMIEM IZLIETOJUMS”

1) 06.08.2024. Finanšu ministrijas rīkojums Nr.286 “Par līdzekļu piešķiršanu” – piešķirti 1 403 335 *euro*, pamatojoties uz Ministru kabineta 2024.gada 26.jūlija rīkojumu Nr.636 (prot. Nr.30 44.§) “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem””, lai īstenotu pasākumus ārkārtas situācijas novēršanai sakrālajās celtnēs, no tiem:

1. 375 456 *euro* Rīgas Metropolijas Romas katoļu kūrījai nepieciešamajiem darbiem Rīgas Svētā Jēkaba katoļu baznīcā un tās ēku kompleksā;
2. 400 000 *euro* Latvijas Pareizticīgajai Baznīcai nepieciešamajiem darbiem Sv. Trīsvienības–Dievmātes atdusas pareizticīgo baznīcā;
3. 268 081 *euro* Latvijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas Krustpils draudzei nepieciešamajiem darbiem Krustpils baznīcā;
4. 359 798 *euro* Romas katoļu baznīcas Rēzeknes–Aglonas diecēzei nepieciešamajiem darbiem Aglonas bazilikas svētceļnieku komunikācijas centrā.

Izpilde – 1 403 335 *euro*

2) 17.09.2024. Finanšu ministrijas rīkojums Nr.341 “Par līdzekļu piešķiršanu” – piešķirti 401 307 *euro*, pamatojoties uz Ministru kabineta 2024.gada 10.septembra rīkojumu Nr.741 (prot. Nr.36 21.§) “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem””, lai no 2024.gada 1.septembra nodrošinātu profesionālās ievirzes un interešu izglītības pedagogu un sporta treneru darba slodzes līdzsvarošanu.

Izpilde – 401 307 *euro*

3) 08.10.2024. Finanšu ministrijas rīkojums Nr.374 – piešķirti 849 471 *euro*, pamatojoties uz Ministru kabineta 2024.gada 1.oktobra rīkojumu Nr.797 (prot. Nr.40 33.§) “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem””, lai no 2024.gada 1.septembra nodrošinātu pedagogu darba samaksu.

Izpilde – 849 471 *euro*

4) 03.12.2024. Finanšu ministrijas rīkojums Nr.457 – piešķirti 117 699 *euro*, pamatojoties uz Ministru kabineta 2024.gada 19.novembra rīkojumu Nr.960 (prot. Nr.49 13.§) “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”” profesionālās izglītības bāzes finansējuma daļējai paaugstināšanai no 2024.gada 1.septembra.

Izpilde – 117 699 *euro*

5) 04.12.2024. Finanšu ministrijas rīkojums Nr.464 – piešķirti 240 483 *euro*, pamatojoties uz Ministru kabineta 2024.gada 28.novembra rīkojumu Nr.995 (prot. Nr.50 12.§) “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem””, lai kompensētu izdevumus, kas saistīti ar 2024.gada 28.–29.jūlijā ciklona “Kirsti” izraisītās vētras postījumu novēršanu, tai skaitā:

1. 81 498 *euro*, lai Latvijas Nacionālais arhīvs veiktu nepieciešamos jumta nomaiņas un telpu remonta darbus, dokumentārā mantojuma glābšanas darbus, kā arī teritorijas sakārtošanas darbus, Rundāles pils muzejs veiktu nepieciešamos telpu remonta darbus un teritorijas sakopšanas darbus, Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzejs novērstu kritušo koku radītos postījumus būvēm un Memoriālo muzeju apvienība veiktu nepieciešamos telpu remonta darbus un atjaunotu no mitruma cietušos ekspozīcijas priekšmetus;
2. 157 162 *euro*, lai nodrošinātu finansējumu Rīgas Doma baznīcas šķērsjoma jumta nomaiņai;
3. 1 823 *euro*, lai Mākslu izglītības kompetences centrs “Nacionālā Mākslu vidusskola” veiktu bojātā jumta seguma remontu un kosmētisko remontu telpās.

Izpilde – 234 740,71 *euro*

6) 19.12.2024. Finanšu ministrijas rīkojums Nr.533 – piešķirti 3 000 000 *euro*, pamatojoties uz Ministru kabineta 2024.gada 18.decembra rīkojumu Nr.1196 (prot. Nr.54 8.§) “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem””, pārskaitīšanai sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “Rīgas Doma pārvalde” valsts aizsargājamā kultūras pieminekļa, valstiski nozīmīgas sakrālās būves “Rīgas Doma baznīcas un klostera ansamblis” saglabāšanas nodrošināšanai.

Izpilde – 3 000 000 *euro*

7) 11.12.2024. Finanšu ministrijas rīkojums Nr.498 – piešķirti 9 409 *euro*, pamatojoties uz Ministru kabineta 2024.gada 10.decembra rīkojumu Nr.1059 (prot. Nr.52 16.§) “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem””, lai novērstu 2024. gada jūlijā vētras un lietavu laikā nodarītos postījumus Kultūras ministrijas padotībā esošajām augstskolām.

Izpilde – 9 409 *euro*

**Programmas “Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums”
valsts budžeta finansējums un tā izlietojums, EUR**

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2023. gadā (izpilde)	2024. gadā	
			apstiprināts likumā	izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	2 633 572	6 021 704	6 015 962
1.1.	dotācijas	2 633 572	6 021 704	6 015 962
2.	Izdevumi (kopā)	2 633 572	6 021 704	6 015 962
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	2 633 572	6 021 704	6 015 962
2.1.1.	kārtējie izdevumi	390 591	986 666	980 924
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	1 078 714	4 575 775	4 575 775
2.1.3.	uzturēšanas izdevumu transferti	1 164 267	459 263	459 263

AKTĪVI UN PASĪVI

Kopsavilkuma balance, EUR

	Gada beigās	Gada sākumā
Aktīvi	903 250 840	874 695 726
Ilgtermiņa ieguldījumi	841 504 684	793 429 659
Apgrozāmie līdzekļi	61 746 156	81 266 067
Pasīvi	903 250 840	874 695 726
Pašu kapitāls	868 518 471	847 129 918
Uzkrājumi	10 180 737	6 567 241
Saistības	24 551 632	20 998 567

Ziedojumi	Naudas plūsma (kases izpilde) pārskata periodā, EUR
Ziedojumi un dāvinājumi no juridiskām personām	303 432
Ziedojumi un dāvinājumi no fiziskām personām	149 099

Kopā

452 531

SAŅEMTO ZIEDOJUMU UN DĀVINĀJUMU IZLIETOJUMS

Ziedojumu izlietojums	Naudas plūsma (kases izpilde) pārskata periodā, EUR
Izdevumi kopā	505 220
t.sk. kārtējie izdevumi	291 536
subsīdijas un dotācijas, sociālie pabalsti	108 668
uzturēšanas izdevumu transferti	55 552
Izdevumi kapitālieguldījumiem	49 464
Kopā	505 220

IEMAKSAS STARPTAUTISKAJĀM ORGANIZĀCIJĀM

	Summa, EUR
Dalība Ziemeļvalstu un Baltijas valstu mobilitātes programmā "Kultūra" 2024	32 471
Dalība Eiropas Savienības Jauniešu simfoniskajā orķestrī (Latvijas mūziķu ceļa un uzturēšanās izdevumi (Contribution towards travel and accommodation of the Latvian musicians of the European Union Youth Orchestra))	5 000
Dalība Ziemeļu dimensijas Kultūras partnerībā	10 000
Dalība UNESCO Nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanas fondā un Starptautiskajā kultūras daudzveidības fondā IFCD (International Fund for Cultural Diversity)	3 179
Dalība Starptautiskajā kultūras vērtību saglabāšanas un restaurācijas pētniecības centrā ICCROM	1 957
Dalība projektos datu telpas atbalstam (2024 Contribution to co-fund data space supporting projects)	5 000
Iemaksa Eiropas Padomes 2024. gada budžetā	9 342
Dalība Starptautiskajā Bibliotēku asociāciju un institūciju federācijā IFLA/ <i>International Federation of the Library Association</i>	8 295
Dalība Eiropas Nacionālo bibliotēku direktoru konferencē CENL/ <i>Conference of European National Librarians/ Fondation</i>	1 900
Dalība starptautisko standartnumerāciju organizācijās (ISBN, ISSN, ISMN)	4 328,81
Dalība Eiropas zinātnisko bibliotēku konsorciā /LIBER/ <i>Association of European Research Libraries</i>	644
Dalība Bibliotēku, informācijas un dokumentēšanas asociāciju Eiropas birojā/EBLIDA/ <i>European Bureau of Library, information and documentation associations</i>	639
Dalība Eiropas zinātnisko bibliotēku konsorciā /CERL/ <i>CONSORTIUM OF EUROPEAN RESEARCH LIBRARIES</i>	1 000
Dalība Starptautiskajā <i>Ex Libris</i> produktu lietotāju organizācijā	550
Bibliotēku, informācijas, un dokumentācijas asociāciju Eiropas birojs (EBLIDA)	639
Dalība Juridisko informācijas centru un bibliotēku konsorciā	200

Dalība Baltijas izpētes attīstības asociācijā, apvienībā (<i>INC/AABS</i>)	96, 86
Dalība <i>EURIMAGES</i> (Eiropas Padomes kopražojumu atbalsta fonds)	134 464
Dalība Eiropas Audiovizuālajā observatorijā <i>/European Audiovisual Observatory</i>	3 998
Dalība <i>Baltijas Audiovizuālajā arhīvu padomē /BAAC/ Baltic Audiovisual Archival Council</i>	150
Dalība Bibliotēka Baltika apvienībā (BB)	100
Dalība Starptautiskā Mūzikas bibliotēku, arhīvu un dokumentācijas centra asociācijā (IAML)	79
Kopā:	224 032,67

MAKSAS PAKALPOJUMI UN CITI PAŠU IEŅĒMUMI

ieņēmumu veids	Profesionālā māksla	Kultūrizglītība	Kultūras mantojums	Kultūras infrastruktūras attīstība	ES fondi	Kopā
ieņēmumi no vadošā partnera partneru grupas īstenotajiem ES politiku instrumentu projektiem						
Maksa par izglītības pakalpojumiem		385 988	47 805			433 793
ieņēmumi no dokumentu izsniegšanas un kancelejas pakalpojumiem		160	156 196			156 356
ieņēmumi no nomas un dienesta viesnīcu pakalpojumiem		195 779	905 545			1 101 324
ieņēmumi no biļešu realizācijas		761	4 060 067		1 531	4 062 359
ieņēmumi par komunālajiem pakalpojumiem		49 225	62 949			112 174
ieņēmumi no projektu īstenošanas		0	4 690			4 690
Pārējie ieņēmumi	4 466	53 772	1 812 473	306 361		2 177 072
Kopā	4 466	685 685	7 049 736	306 361	1 531	8 047 768

PERSONĀLS

- Kopējais Kultūras ministrijas amata vietu skaits uz 2024. gada 31.decembri bija 117, tai skaitā no valsts budžeta finansēto amata vietu skaits bija 98.
- KM 2024. gadā tika samazināts par 7 amata vietām kopējais amata vietu skaits.
- Gada laikā darbā Kultūras ministrijā pieņemti 16 darbinieki (t.sk. 7 darbinieku amatos un 9 ierēdņa amatos). Atbrīvoti 9 strādājošie.
- Notikuši 15 Kultūras ministrijas amatu konkursi, tai skaitā 3 amatu konkursi uz KM padotības iestāžu vadītāju amatiem un 2 amatu konkursi uz valsts kapitālsabiedrību valdes locekļu amatiem, apstrādāti 187 konkursa pretendentu pieteikumi.

- Pavisam kopā sagatavoti 1752 personāla lietvedības dokumenti par Kultūras ministrijas ierēdņiem un darbiniekiem, padotības iestāžu un VSIA, kurās Kultūras ministrija ir kapitāla daļu turētāja, vadītājiem un valdes locekļiem – 191 rīkojumi personāla jautājumos, 303 rīkojumi organizatoriskajos jautājumos, 134 rīkojumi par padotības iestāžu vadītājiem un KM VSIA amatpersonām, 317 rīkojumi par ārvalstu un vietējiem komandējumiem, 580 rīkojumi par atvaļinājumiem, 19 amatu apraksti, 82 darba līgumi un vienošanās, 13 ārštata līgumi un vienošanās, 2 personāla izziņas, 4 prakses un brīvprātīgā darba līgums, 17 lēmumi par atļauju savienot amatus, 90 nosūtāmās vēstules.
- Kultūras ministrijas darbinieki ir papildinājuši zināšanas kursus un semināros, profesionālo kvalifikāciju cēluši 85 darbinieki, tai skaitā mācību kursu “Korupcijas un interešu konflikta risku vadība” apmeklējuši 28 darbinieki. Kvalifikācija celta 42 dažādās mācībuursos un semināros.
- Koordinēta Kultūras ministrijas darbinieku darba izpildes novērtēšana pēc ilgstošas attaisnotas prombūtnes un pirms pārbaudes laika beigām, kā arī veikts ikgadējās darba izpildes novērtēšanas process par periodu no 01.01.2023. – 31.12.2023.
- Koordinēts un veikts Kultūras ministrijas padotībā esošo profesionālās vidējās izglītības iestādes 1 vadītāja pirms pārbaudes laika beigām darba izpildes novērtēšanas process.
- Koordinēts un veikts Kultūras ministrijas padotības iestādes 1 vadītāja pirms pārbaudes laika beigām darba izpildes novērtēšanas process.
- Nodrošināta centralizētā Latvijas Nacionālā kultūras centra personāla lietvedības funkcija, pavisam kopā sagatavoti 588 personāla lietvedības dokumenti par Latvijas Nacionālā kultūras centra ierēdņiem un darbiniekiem – 148 rīkojumi personāla jautājumos, 254 rīkojumi par ārvalstu un vietējiem komandējumiem, 173 rīkojumi par atvaļinājumiem, 13 darba līgumi un vienošanās.
- Koordinēts Latvijas Nacionālā kultūras centra ikgadējās darba izpildes novērtēšanas process par periodu no 01.01.2023. – 31.12.2023., kā arī Latvijas Nacionālā kultūras centra darbinieku darba izpildes novērtēšana pēc ilgstošas attaisnotas prombūtnes un pirms pārbaudes laika beigām.
- Nodrošināta centralizētā Kultūras informācija sistēmu centra personāla lietvedības funkcija, pavisam kopā sagatavoti 451 personāla lietvedības dokumenti par Kultūras informācija sistēmu centra darbiniekiem – 221 rīkojumi personāla un organizatoriskajos jautājumos, 41 rīkojumi par ārvalstu un vietējiem komandējumiem, 120 rīkojumi par atvaļinājumiem, 69 darba līgumi un vienošanās.
- Nodrošināta centralizētā Nacionālā kino centra personāla lietvedības funkcija, pavisam kopā sagatavoti 106 personāla lietvedības dokumenti par Nacionālā kino centra ierēdņiem un darbiniekiem – 58 rīkojumi personāla jautājumos, 23 rīkojumi par ārvalstu un vietējiem komandējumiem, 21 rīkojumi par atvaļinājumiem, 4 darba līgumi un vienošanās.
- Nodrošināta centralizētā Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes personāla lietvedības funkcija, pavisam kopā sagatavoti 745 personāla lietvedības dokumenti par Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes ierēdņiem un darbiniekiem – 142 rīkojumi personāla jautājumos, 173 rīkojumi organizatoriskajos jautājumos, 27 rīkojumi par ārvalstu komandējumiem, 343 rīkojumi par atvaļinājumiem un vietējiem komandējumiem, 54 darba līgumi un vienošanās un 6 personāla izziņa.

KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

- KM aktualitātes regulāri atspoguļotas nacionāla mēroga un reģionālajos plašsaziņas līdzekļos. Kultūras ministre Agnese Logina (līdz 17.06.2024.) un kultūras ministre Agnese Lāce (no 20.06.2024.), KM valsts sekretāre un ministrijas amatpersonas regulāri sniegušas intervijas drukātajiem un elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem, informējot par ministrijas darba aktualitātēm un skaidrojot nozares jautājumus.
- KM pārskata gada laikā izplatījusi 263 paziņojumus plašsaziņas līdzekļiem. KM Sabiedrisko attiecību nodaļa, ministres sabiedrisko attiecību padomniece sadarbībā ar KM struktūrvienību un KM padotības iestāžu speciālistiem sagatavoja atbildes uz ziņu aģentūru, radio, TV, interneta mediju, nacionālo un reģionālo preses izdevumu žurnālistu jautājumiem.

- Kultūras ministre Agnese Logina, kultūras ministre Agnese Lāce, KM valsts sekretāre Dace Vilsone, citas amatpersonas, kā arī KM pārraudzībā esošo nozaru speciālisti piedalījušies gan KM, gan KM iestāžu un citu iestāžu organizētās tiešsaistes un klātienes preses konferencēs, mediju pasākumos, brīfingos, ekspertu diskusijās un konferencēs ar mediju klātbūtni.

Komunikācijā ar sabiedrību prioritāri bijuši šādi KM 2024.gada sasniegumi:

- 2024. gada valsts budžets kultūras, sabiedrības integrācijas un mediju jomās palielināts par papildu 13,7 miljoniem eiro. 7,1 miliona eiro palielinājums paredzēts valsts kultūras sektorā strādājošo - teātru, orķestru, koru, cirka, operas un baleta, muzeju, kultūras augstskolu darbinieku, kā arī Dziesmu un Deju svētku kolektīvu vadītāju – atalgojumam. Tāpat panākts programmas “Latvijas skolas soma” finansējuma palielinājums, papildu finansējums Latvijas kino filmu ražošanai un bērnu lasītprasmes veicināšanas aktivitātēm;
- Pieņemts lēmums īstenot jaunu valsts mēroga izlozi “Senatnes loterija” ar sabiedriskā labuma mērķi Latvijas kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanai;
- Apstiprinātas KM ciešā sadarbībā ar mediju nozares profesionāliem izstrādātās Mediju politikas pamatnostādnes 2024. – 2027. gadam;
- Medijpratības sekmēšanas projektu ietvaros aktivitātes sasniegušas 850 seniorus, kā arī ap 3700 skolēnu 54 izglītības iestādēs;
- Sācies darbs pie Rīgas Filharmonijas (Nacionālās koncertzāles) projektēšanas.
- Pieņemts lēmums par Latvijas Laikmetīgā mākslas muzeja strukturālās vienības izveidi Latvijas Nacionālā mākslas muzeja ietvarā jau no 2025. gada;
- Pieņemts lēmums dibināt nacionālas nozīmes nozares balvu vizuālajā mākslā. Balva būs augstākais valsts apbalvojums, novērtējot aizvadītā gada sniegumu vizuālajā mākslā Latvijā, pārklājot plašu un daudzveidīgo vizuālās mākslas ekosistēmu;
- KM izstrādāts risinājums, kas noteiks pienākumu straumēšanas platformām veikt finansiālu ieguldījumu Latvijas audiovizuālā satura veidošanā; notikusi sabiedriskā apspriešana;
- Lēmums uz 3 gadiem saglabāt līdzšinējo autoratlīdzības saņēmēju nodokļu nomaksas kārtību - neregistrēties kā saimnieciskās darbības veicējiem, vienlaikus nodokļu nomaksu 25% likmes apmērā par viņu darbu nomaksājot ienākuma izmaksātājam.
- Mazākumtautību pārstāvju saliedētības un valstspiederības sekmēšanai organizēts, ar augstvērtīgiem pasākumiem un plašu apmeklētību jūnijā Liepājā norisinājies Latvijas mazākumtautību festivāls "Vaļā vērti atslēdziņ'!"
- Latvijas komercmedijiem piešķirts Atveseļošanas fonda finansējums 5,7 miljonu eiro apmērā, lai sekmētu mediju digitālo transformāciju un darbības pielāgošanu mūsdienu mediju patēriņa paradumiem sabiedrībā;
- Lai nodrošinātu nacionālas, solidāras, atvērtas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstību, izstrādāts Saliedētas, pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības pasākumu plāns 2024. – 2027., plāns rasisma un antisemitisma mazināšanai Latvijā 2024. – 2027. un plāns romu stratēģiskā ietvara pasākumu īstenošanai 2024. – 2027.
- Balstoties pētījuma par kultūras infrastruktūras un pakalpojumu pieklūstamību Latvijā rezultātos, uzsākts darbs kultūras pieklūstamības veicināšanā cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem;
- KM izveidota darba grupa strādā pie risinājuma turpmākai Mežotnes pils izmantošanai;
- Īstenota kultūras un izglītības infrastruktūras pilnveide ar KM piesaistītā ES fondu finansējuma ieguldījumu; pabeigti būvdarbi TabFab biznesa inkubatora ēkā, LNOB dekorāciju un mēģinājumu zāļu kompleksā un prototipēšanas darbnīcā “Rīga Makerspace”;
- Atklātas ar KM piesaistītā ES fondu finansējuma ieguldījumu atjaunotās kultūrvietas: Jaunais Rīgas teātris, tehniski aprīkotā Rīgas cirka arēna, Valmieras drāmas teātris un LNVM telpas Rīgas pilī;
- Ar KM piesaistītām Atveseļošanas fonda investīcijām uzsāk energoefektivitātes paaugstināšanas darbus LNOB ēkā, koncertzālē “Lielā gilde” un LNA ēkās;

- Ar KM piesaistītām ERAF investīcijām uzsākta piecu Eiropas mēroga kultūras mantojuma objektu atjaunošana un pilnveidošana, lai veicinātu to pieejamību, attīstot kultūras pakalpojumus – LNMM izstāžu zāle “Arsenāls”, koncertzāle “Lielā ģilde”, Vaļņu iela un apkaime, Daugavas gāte un priekšpils laukums, LNVN ekspozīcijas;
- Uzsākta kultūras un dokumentārā mantojuma glabātavu kompleksas būvniecība Cēsīs, ieguldot KM piesaistīto ERAF finansējumu;
- Īstenoti plaši un daudzveidīgi Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja 100 gadu jubilejas tematiskie pasākumi;
- Uzsākta Vispārējo latviešu dziesmu un deju svētku māksliniecisko kolektīvu vadītāju darba samaksas un valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu finansēšanas reforma, kas paredz valsts mērķdotācijas pieaugumu divas reizes un jaunas pašvaldību atskaites sistēmas ieviešanu;
- Atbalsta aktivitātes Ukrainai un tās civiliedzīvotājiem, kuri patvērumu no kara raduši Latvijā; vairākkārtēji finansējuma piešķirumi valodu apmācības, kultūrorentācijas un iekļaušanas pasākumu nodrošināšanai;
- Kultūras ministres vadībā darbu uzsāk Liepājas – Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027. gadā pārraudzības padome;
- Uzsākts pētījums par žurnālistu un citu mediju profesionāļu drošības situāciju Latvijā;
- Lēmums virzīt Stūra māju atsavināšanai, paralēli tam ilgtermiņā nodrošinot Latvijas Okupācijas muzeja ekspozīcijas nepārtrauktu darbību neatkarīgi no pārējās ēkas daļas izmantošanas veida;
- 2025.gada budžeta sagatavošanas procesā KM panākusi papildu finansējuma piešķiršanu kibernetikas stiprināšanai kultūras sektorā, nodrošinot datortehnikas atjaunošanu un licenču izmaksu segšanu, kā arī kultūras mantojuma vērtību atjaunošanai piesaistīts finansējums, izveidojot jaunu sabiedriskā labuma mērķa loteriju – “Senatnes loterija.”
- Nozīmīgākais Latvijas brīvības simbols – Brīvības piemineklis – pēc KM iniciatīvas iekļauts Eiropas kultūras vērtību digitālo modeļu krātuvē;
- Lēmums samazināt LNOB valdes locekļu amata vietu skaitu;
- Drošas mācību vides nodrošināšana kultūras augstskolās;
- Panākts risinājums, lai palielinātu legāla satura patēriņu un nodrošinātu autortiesību un blakustiesību īpašnieku tiesību aizsardzību radošajās nozarēs;
- Apaļā galda diskusijā pārrunāta Latgales reģionālo mediju situācija, valsts atbalsts šobrīd un potenciālie nākotnes institucionālā atbalsta risinājumi;
- Pieņemti vienlīdzīgi, taisnīgi un caurskatāmi nosacījumi valsts budžeta finansējuma saņemšanai visiem akreditētajiem privātajiem muzejiem Latvijā, nodrošinot, ka tie var pieteikt projektus VKKF programmā profesionālo nevaldības organizāciju atbalstam.

Plašsaziņas līdzekļu pārstāvjiem skaidroti aktuālie nozares jautājumi un ministrijas darbības iniciatīvas šādos galvenajos jautājumos:

- Latvijas dalība Venēcijas biennāles 60. Starptautiskajā mākslas izstādē ar mākslinieces Amandas Ziemeles ekspozīciju “O day and night, but this is wondrous strange...and therefore as a stranger give it welcome”;
- Lielā Mūzikas balva 2023;
- “Zelta Mikrofons” 2024;
- Latvijas Dizaina balva 2024;
- Latvijas Nacionālās bibliotēkas direktora amata konkurss un vadības maiņa;
- MIKC “Nacionālā Mākslu vidusskola” direktora amata konkurss un vadības maiņa;
- Īpaši aizsargājamā kultūras pieminekļa – Turaidas muzejrezervāta direktora amata konkurss un vadības maiņa;
- Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes direktora amata konkurss;
- LNOB valdes locekļu amatu konkurss un vadības maiņa;
- Konkurss uz VSIA “Dailes teātris” valdes locekļa amatu;
- 20. Muzeju nakts norises visā Latvijā;
- Rundāles pils muzeja juridiskā statusa maiņa uz atvasinātu publisku personu;
- Latvijā izstādītā Venēcijas biennāles 18. arhitektūras izstādei radītā paviljona T/C Latvija ekspozīcija;

- Konkurss par Latvijas ekspozīciju Venēcijas biennāles 19. starptautiskajā arhitektūras izstādē;
- LNB datu centra mākoņdatošanas pakalpojumu platformas integrācijai ar valsts datu apstrādes mākonī piešķirts Atveseļošanas fonda finansējums;
- Aicinājums Latvijas skolām, bibliotēkām un grāmatnīcām turpmāk atzīmēt Eiropas autoru dienu;
- Latvija UNESCO Starpvaldību komitejā turpina pievērst starptautiskās sabiedrības uzmanību Ukrainas kultūras apdraudējumam;
- Izstrādāts un prezentēts izglītojošās iniciatīvas “Autorskola” veidotais mācību e-kurss un metodiskais materiāls “Intelektuālā īpašuma pamati” augstskolu studentiem;
- Īstenoti izglītības pasākumi romu mediatoriem, romu jauniešiem, romu NVO un vietējo romu kopienu pārstāvjiem;
- Ar KM un IZM atbalstu LNB uzsāk plašu sabiedrības iesaistes kustību “Restarts lasīšanai”;
- Ieguldot Atveseļošanas fonda investīcijas, LNB un KISC veidos koplietošanas platformu lielapjoma informācijas izguvei un analīzei;
- Ar KM piesaistīto ES fondu līdzekļu ieguldījumu īsteno programmu iekļaujošu, inovatīvu kultūras pakalpojumu attīstīšanai un kultūrvietu pieejamības uzlabošanai;
- kultūras ministre pārstāv Latviju Apvienotajos Arābu Emirātos notiekošajā UNESCO pasaules konferencē par kultūras un mākslas izglītību;
- PMIF aktivitātes ietvaros notiek konkurss mācību nodrošināšanai dažādu jomu profesionāļiem par sabiedrības daudzveidību un starpkultūru komunikāciju;
- Papildu finansējums LNB noturības pret kiberuzbrukumiem pilnveidošanai un digitālās drošības risku mazināšanai;
- Latvijas dalība starptautiskajā Leipcigas (Vācija) grāmatu tirgū, Bērnu grāmatu tirgū Boloņā (Itālija) un Frankfurtes (Vācija) grāmatu tirgū;
- Latvijas pievienošanās ANO konvencijas Kultūrā balstītas klimata rīcības draugu grupai;
- KM izsludinātie konkursi juridiskām personām par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu veikšanu;
- Senioru medijpratības semināri Latvijā “Saproti informāciju”;
- KM kapitālsabiedrību īstenošanā bijušā politika;
- Vienots regulējums publisko dokumentu un arhīvu pārvaldības kārtībai institūcijās;
- Apstiprināta Populārās mūzikas stratēģija 2024. – 2027. gadam;
- Atbalsts komerciālo elektronisko mediju tehnoloģiskās bāzes un infrastruktūras stiprināšanai;
- Noslēgušies atjaunošanas darbi Rakstniecības un mūzikas muzeja ekspozīcijas mājvietā Vecrīgā;
- Atbalsts māksliniekiem, sniedzot iespēju uzturēties un strādāt radošajā darbnīcā Parīzē;
- Ciklona “Kristi” radīto postījumu novēršana vairākās kultūras iestāžu ēkās un papildu finansējuma piešķirums šim mērķim;
- Papildu finansējums ārkārtas situācijas novēršanai sakrālajās celtnēs;
- Rakstniecības un mūzikas muzejam piešķirts nacionālas nozīmes muzeja statuss;
- Latvijas sabiedrisko mediju apvienošanas norise;
- Baltijas ceļa 35. gadadienas pasākumi KM iestādēs;
- Samazinātās PVN likmes piemērošanas grāmatām un periodikas izdevumiem ietekmes uz nozari izvērtējums;
- Ar ES finansējuma ieguldījumu KM turpinās īstenot projektu “Latvijas romu platforma”;
- Bezmaksas konsultāciju programma radošām personām un radošajām savienībām (kultūras NVO) par jautājumiem, kas saistīti ar jaunākajām nodokļu izmaiņām, to grāmatvedības un juridiskiem jautājumiem;
- Noslēdzies “Autorskolas” otrais projekta posms “Mācām nākotnes skolotājus”;
- EEZ un Norvēģijas finanšu grantu programmas “Aktīvo iedzīvotāju fonds” īstenošana;
- 20. Baltijas Muzeoloģijas vasaras skola;
- Starptautiskā konferencē cildināta kultūrizglītības programma “Latvijas skolas soma” kā labās prakses piemērs kultūras pieejamībai bērniem un jauniešiem;
- Ar Lugāno pārstāvjiem pārrunātas sadarbības iespējas Raiņa un Aspazijas piemiņas saglabāšanai Šveicē, vienojoties par iespēju pagarināt līgumu par Raiņa un Aspazijas izstādes eksponēšanu;

- Papildu finansējums un veicamie darbi Rīgas Doma baznīcas un klostera ansambļa saglabāšanas nodrošināšanai;
- Aktualizēti vairāku KM padotībā esošo muzeju maksas pakalpojumu cenrāži;
- Arhitektūras likuma izstrāde ar mērķi nodrošināt tiesisko bāzi arhitektūras nozares pārvaldībai, arhitekta un ainavu arhitekta profesijas reglamentēšanai un kvalitatīvas arhitektoniski telpiskās vides veidošanai;
- Papildu finansējums LTV vienotā režijas kompleksa iegādei televīzijas signāla nepārtrauktības nodrošināšanai valsts ārējā apdraudējuma gadījumā;
- Nodokļu konsultāciju programma sadarbībā ar Latvijas Radošo savienību padomi;
- Rasts risinājums, lai nodrošinātu Latvijas Leļļu teātra izrāžu pieejamību ukraiņu valodā;
- Valsts budžeta kultūrā, sabiedrības saliedētībā un mediju politikā veidošana un prioritātes 2025. gadam u.c.
- KM tīmekļvietnē www.km.gov.lv regulāri ievietota informācija par ministrijas un padotības iestāžu aktualitātēm un jaunumiem KM pārraudzības jomās. Pārskata gadā KM tīmekļvietne apmeklēta ~ 313 888 reizes. Intensīva komunikācija ar sabiedrību notikusi KM profilos sociālajos tīklos www.facebook.com, www.instagram.com, www.x.com, www.youtube.com.

SADARBĪBA AR NVO

- Ar NVO dalību 2024. gadā notika 4 Nacionālās kultūras padomes (NKP) sēdes, trīs hibrīdformātā - klātienē un tiešsaistē un viena attālināti, kā elektroniskā balsošana e-pastā. Šajās sēdēs NKP izskatīja un atbalstīja Latvijas Vizuālās mākslas padomes 2024. gada 12. janvāra vēstulē izteikto priekšlikumu par valsts atzītas balvas vizuālās mākslas nozarē izveidi; izskatīja un akceptēja Kultūras ministrijas sagatavoto NKP jaunā nolikuma projektu; iepazinās ar LKA Kultūras un mākslu institūta pētījumu „Pētījums par kultūras infrastruktūras un pakalpojumu pieejamību Latvijā”, kas tika veikts pēc Kultūras ministrijas pasūtījuma; izvirzīja no sava vidus un deleģēja NKP pārstāvi Valsts kultūrkapitāla fonda padomē; izskatīja un pieņēma zināšanai KM sagatavoto informāciju par 2025. gada budžeta veidošanas gaitu un Kultūras ministrijas iesniegtajiem prioritārajiem pasākumiem, kā arī par ES Daudzgaļu budžeta periodu un ES fondu investīcijām. NKP saņēma un izvērtēja 13 pieteikumus par 10 Izcilības balvas kultūrā pretendentiem un pieņēma lēmumu par priekšlikumiem Izcilības balvas kultūrā piešķiršanai.
- 2024. gada 21. oktobrī apstiprināts jauns NKP nolikums un, saskaņā ar to, izveidots un 2024. gada 5. novembrī apstiprināts jauns NKP sastāvs. Paplašināts to organizāciju un padomju loks, kuras pārstāvētas NKP. Pirmo reizi deleģēti pārstāvji no Latviešu vēsturisko zemju attīstības padomes, Mākslu un kultūras universitāšu sadarbības padomes, Latvijas Nacionālā kultūras centra tautas mākslas un tradicionālās kultūras nozarēm, Latvijas Kultūras darbinieku arodbiedrības, Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas (UNESCO) Latvijas Nacionālās komisijas, kā arī Kultūras ministrijas nozaru konsultatīvo padomju — Kultūrizglītības padomes un Latvijas Pasākumu rīkotāju un pasākumu producentu padomes — priekšsēdētāji.
- Ar NVO pārstāvju aktīvu līdzdalību darbojās KM konsultatīvās nozaru padomes, kas regulāri sanākušas, lai pārspriestu kultūras nozarēm aktuālus jautājumus, sniegtu priekšlikumus ministrijai kultūrpolitikas veidošanai, tostarp, piedalītos ar NVO sektoru saistīto politikas plānošanas dokumentu izstrādē: Latvijas Literatūras un grāmatniecības padome; Latvijas Teātra padome; Latvijas Mūzikas padome; Latvijas Dejas padome; Latvijas Bibliotēku padome; Latvijas Muzeju padome; Arhīvu padome; Latvijas Vizuālās mākslas padome; Nacionālā arhitektūras padome; Latvijas Dizaina padome; Latvijas Filmu padome; Kultūrizglītības padome; Latvijas Pasākumu rīkotāju un pasākumu producentu padome.
- Kultūras ministre vismaz reizi ceturksnī tiekas ar pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem, lai pārrunātu aktuālo sadarbību un pilsoniskās sabiedrības attīstības jautājumus.
- Kultūras ministrija cieši sadarbojas ar NVO sektoru jautājumos, kas skar politikas plānošanas dokumentu un tiesību aktu sagatavošanu, iesaistot NVO pārstāvjus konsultatīvajos mehānismos un darba grupās.
- Kultūras ministrija sadarbojas ar nozares NVO, lai veicinātu pieejamības uzlabošanu kultūras iestādēs un pasākumos. 02.-03.12.2024. organizēts tālākizglītības kurss "Kultūras pieejamība kultūras organizācijās", ko apmeklējuši vairāk nekā 80 dalībnieki no valsts, pašvaldību un nevalstiskās kultūras organizācijām.
- 2024. gadā sabiedrības integrācijas un mediju politikas jomā darbojās:

- Mediju politikas konsultatīvā padome,
 - Mazākumtautību nevalstisko organizāciju pārstāvju konsultatīvā padome,
 - Konsultatīvā padome romu līdzdalības veicināšanai,
 - Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības pamatnostādņu 2021.–2027. gadam īstenošanas uzraudzības padome.
- Finansiāli atbalstīta Itas Kozakēvičas Latvijas Nacionālo kultūras biedrību asociācijas darbība – piešķirts finansējums 60 000 *euro* apmērā.
 - Saliedētas sabiedrības politikas īstenošanai 2024. gadā ar NVO ir noslēgti 14 līdzdarbības līgumi par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu veikšanu un 12 līgumi par piešķirtā valsts budžeta finansējuma izlietošanu pilsoniskās sabiedrības attīstības, starpkultūru dialoga stiprināšanas jomā, kā arī diasporas atbalsta pasākumiem.

▪ KONFERENCES UN SEMINĀRI

▪ ES kultūras kontaktpunkts:

- 18.01.2024.. – Pilsoņi, vienlīdzība, tiesības un vērtības (CERV) programmas kontaktpunkta vebinārs par CERV programmas uzsaukumiem;
- 19.01.2024. – informatīvā pasākuma par Radošās Eiropas programmu organizēšana un novadīšana Eurosonic (ESNS) mūzikas konferencē Groningenā, Nīderlandē;
- 13.02.2024. – informatīvais vebinārs par Radošās Eiropas uzsaukumu “Eiropas Literāro darbu aprite”;
- 16.02.2024. - CERV programmas kontaktpunkta vebinārs par tehniskas dabas jautājumiem pieteikumos;
- 07.03.2024. - CERV programmas kontaktpunkta kopīgi rīkotais vebinārs kopā ar Europe Direct, ESIP, Eurodesk;
- 20.03.2024. – informatīvais vebinārs par Radošās Eiropas mobilitātes shēmas “Culture Moves Europe” uzsaukumiem;
- 22.03.2024. – lekcija par Radošās Eiropas Programmu un Eiropas Sadarbības projektu konkursu EKA augstskolā;
- 22-24.05.2024. – Radošās Eiropas Ziemeļvalstu un Baltijas valstu biroju klātienes sanāksme Rīgā, Latvijā;
- 27.05.2024. – CERV programmas kontaktpunktu pārstāvju tikšanās ar Valsts kancelejas pārstāvjiem saistībā par CERV programmu;
- 06.06.2024. – dalība ENCC konferencē “Tracing the trails” ar informatīvo pasākumu par Radošās Eiropas atbalstu iekļaušanas prioritātei;
- 24.07.2024. - CERV programmas kontaktpunkta vebinārs Pilsētu sadraudzības veicināšanai Town Twinning (TT24);
- 27.08.2024. – CERV programmas kontaktpunkta pārstāvju piedalīšanās konferencē Daugavpilī “Efektīvas, kvalitatīvas un demokrātiskas izglītības organizācija un vadība: skola skolotājiem”, kuras laikā tika popularizēta CERV programma;
- 04.09.2024. – CERV programmas kontaktpunkta tikšanās tiešsaistē ar pārstāvjiem no Kultūras ministrijas un nevalstiskajām organizācijām par CERV programmu;
- 24.09.2024. – informatīvais vebinārs par mobilitātes shēmu “Culture Moves Europe” sadarbībā ar Ziemeļvalstu un Baltijas valstu birojiem;
- 01.10.2024. – informatīvais vebinārs par dzimumu līdztiesības prioritāti Radošās Eiropas Programmā sadarbībā ar Radošās Eiropas biroju dzimumu līdztiesības darba grupu;
- 01.10.2024. – informatīvais vebinārs par zaļināšanas prioritāti Radošās Eiropas Kultūras atzara konkursos sadarbībā ar Ziemeļvalstu un Baltijas valstu birojiem;
- 13.11.2024. – informatīvais vebinārs par Radošās Eiropas starpnozaru atzara uzsaukumiem sadarbībā ar citiem Radošās Eiropas birojiem;
- 21.11.2024. - CERV programmas kontaktpunkta pārstāvju līdzdalība Labklājības ministrijas seminārā par sociālas dabas jautājumiem, kuras laikā notika tīklošanās ar citu programmu pārstāvjiem;
- 26.11.2024. - CERV programmas kontaktpunkta rīkotais seminārs Jēkabpilī par CERV programmas uzsaukumiem;
- 27.11.2024. – CERV programmas pārstāvju piedalīšanās hibrīda formāta seminārā par EC finansējuma iespējām programmās CERV un Radošā Eiropa, Apvārsnis Eiropa, Erasmus+, New Bauhaus;

- 28.11.2024 – informatīvais vebinārs par Radošās Eiropas uzsaukumu “Eiropas literāro darbu aprite”
- 2024.gada 2.-3.decembrī tika īstenots tālākizglītības kurss kultūras organizāciju darbiniekiem “Kultūras piekļūstamība kultūras organizācijās”

STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA

- Kultūras ministrijas vadība devusies 13 ārvalstu darba vizītēs, pārstāvēt Latviju starptautiskajos forumos. Papildu kultūras ministre Agnese Lāce tikās ar Vācijas kultūras un mediju ministri, Flandrijas valdības ministru prezidentu, Baltijas valstu kultūras ministriem, Dānijas kultūras ministru, Polijas kultūras un nacionālā mantojuma ministres vietnieci.
- Latvija pievienojās ANO konvencijas Kultūrā balstītas klimata rīcības draugu grupai.
- Ziemeļvalstu un Baltijas valstu kultūras ministru sanāksmes laikā Stokholmā tika parakstīta Deklarācija par valstu apņemšanos būt gataviem sargāt kultūru un kultūras mantojumu krīzes un kara draudu gadījumā.
- Kultūras ministre piedalījās UNESCO konferencē “Ceļā uz Ukrainas kultūras nozares atveseļošanu”, kas notika Viļņā, paužot atbalstu kopīgam paziņojumam pastiprināt atbalstu Ukrainas māksliniekiem un kultūras profesionāļiem, aizsargāt un atjaunot kultūras mantojuma vietas un sekmēt kultūras dzīves norises ar UNESCO palīdzību.
- 2024. gadā nodrošinātas 19 kultūras ministres tikšanās ar ārvalstu vēstniekiem, pārrunājot aktualitātes divpusējās sadarbības ietvaros kultūrā un sekmējot starpvalstu sadarbības iniciatīvas.
- Latvijā vizītē uzturējās Lugāno delegācijas pārstāvji, kuras ietvaros abas puses vienojās par iespēju pagarināt līgumu par Raiņa un Aspazijas izstādes eksponēšanu.
- Izstrādāta un saskaņota Latvijas un Ungārijas starpministriju sadarbības programma kultūrā 2025.-2027. gadam.

PLĀNI 2025.GADAM

Plānotie notikumi 2025.gadā

1. Nodrošināt Dziesmu un deju svētku tradīcijas nepārtrauktību, īstenojot māksliniecisko kolektīvu vadītāju darba samaksas jauno finansēšanas modeli.
2. Sadarbībā ar VAS "Latvija Loto" līdzdarboties jaunas iniciatīvas īstenošanā – valsts mēroga izlozes ieviešanā ar sabiedriskā labuma mērķi – Latvijas kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanai, piešķirot līdzekļus nacionāli un starptautiski nozīmīgu, simbolisku un unikālu kultūras pieminekļu atjaunošanai. Turpināt nodrošināt materiālā kultūras mantojuma izpēti, saglabāšanu, atjaunošanu un atbildīgu izmantošanu, tai skaitā rūpējoties par Brīvības pieminekļa un Brāļu kapu uzturēšanu.
3. Nodrošināt Dziesmu un deju svētku tradīcijas nepārtrauktību, īstenojot māksliniecisko kolektīvu vadītāju darba samaksas jauno finansēšanas modeli.
4. Turpināt gatavošanos XXVIII Vispārējiem latviešu Dziesmu un XVIII Deju svētkiem.
5. Nodrošināt Nemateriālā kultūras mantojuma likuma īstenošanu, t. sk. turpinot Nacionālā Nemateriālā kultūras mantojuma saraksta veidošanu un nodrošinot starptautiskā festivāla "Baltica 2025" norisi Latvijā.
6. Stiprināt kiberdrošību kultūras nozarē, nodrošinot datortehnikas atjaunošanu un licenču izmaksu segšanu.
7. Veicināt Latvijas kultūras infrastruktūras un pakalpojumu piekļūstamību Latvijā.
8. Nodrošināt līdzsvarotu un ilgtspējīgu Latvijas kultūras procesu, stiprinot Valsts kultūrkapitāla fonda stabilitāti, neatkarību un lēmumu pieņemšanas kvalitāti.
9. Turpināt Nacionālās akustiskās koncertzāles projektu, nodrošinot būvprojekta izstrādi pēc metu konkursa, kā arī turpināt darbu pie Laikmetīgās mākslas muzeja projekta attīstīšanas.
10. Stiprināt kultūras nozarē nodarbināto atalgojuma konkurētspēju (tajā skaitā minimālā atalgojuma nodrošināšana valsts iestādēs), piesaistot nozarei kvalificētus profesionāļus un tuvinot atalgojumu vidējam atalgojumam sabiedriskajā sektorā.
11. Nodrošināt Latvijas kultūras mantojuma kā nācijas identitātes un pašapziņas veidotāja komunikāciju sabiedrībai, īstenojot aktivitātes, kas apzina un izceļ nozīmīgu kultūras personību un vēsturisku notikumu lomu Latvijas kultūrā un vēsturē, nodrošina vēstures kvalitatīvu interpretāciju, kā arī rada jaunus kultūras produktus.
12. Stiprināt Latvijas kultūras starptautisko atpazīstamību un konkurētspēju, nodrošinot profesionālās mākslas sasniegumu popularizēšanu ārvalstīs: Latvijas dalība Frankfurtes, Leipcigas un Boloņas grāmatu tirgos 2025. gadā, turpināt aktivitātes Latvijas dalības sagatavošanai viesu valsts statusā Frankfurtes grāmatu tirgū; Latvijas dalība 18. Starptautiskajā Venēcijas arhitektūras biennālē; Latvijas dalības sagatavošana 61. Starptautiskajā Venēcijas mākslas biennālē 2026. gadā, Latvijas dalību Baltijas viesu valsts statusa programmā "Les Boreales" festivālā Francijā
13. Nodrošināt Latvijas literatūras un grāmatniecības profesionālo sasniegumu novērtēšanu, tulkošanas un izdošanas ārvalstīs atbalstu un Latvijas literatūras tulkotāju kopienas un profesionālās kapacitātes attīstīšanu, kā arī atbalstīt Latvijas literārās rakstniecības apguves procesus.
14. Nodrošināt Latvijas vizuālās mākslas profesionālo sasniegumu izvērtēšanu jaunizveidotās Latvijas mākslas gada balvas ietvaros.
15. Administrēt konkursus filmu ražošanai, nodrošinot atbalstu kvalitatīvām, daudzveidīgām, mākslinieciski augstvērtīgām filmām. Veicināt Eiropas Parlamenta 2018. gada 14. novembra direktīvas Nr. 2018/1808 ar ko, ņemot vērā mainīgos tirgus apstākļus, groza direktīvu 2010/13/ES par to, lai koordinētu dažus dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos paredzētus noteikumus par audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšanu (Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva) 13. panta pārņemšanu Latvijā, kas uzliktu par pienākumu straumēšanas platformām pēc pieprasījuma (VOD platformām) atbalstīt Latvijas kino attīstību. Turpināt Latvijas valsts simtgades ietvaros veicināto Latvijas filmu nozares izaugsmi un turpināt reprezentēt Latvijas filmas ārvalstīs, stiprinot Latvijas kino konkurētspēju
16. Nodrošināt vēsturisku vietu, sakrālo celtnu un valsts nozīmes kultūras pieminekļu izpēti, saglabāšanu, atjaunošanu un atbildīgu izmantošanu, tai skaitā rūpējoties par Brīvības pieminekļa un Brāļu kapu uzturēšanu, Latvijas Etnogrāfiskā Brīvdabas muzeja eksponātu atjaunošanu, Rīgas Latviešu biedrības nama saglabāšanu.

17. Nodrošināt, lai Stūra mājā (ēka Brīvības ielā 61, Rīgā) atrastos Latvijas okupācijas muzeja izveidotā ekspozīcija un par Stūra māju tiktu saglabātas ilgtermiņa nomas attiecības ar Latvijas Okupācijas muzeju. Kultūras ministrijai izstrādāt un virzīt izskatīšanai valdībā informatīvo ziņojumu, kas paredz izvērtēt un MK lemt par diviem iespējamajiem scenārijiem turpmākajai rīcībai.
18. Apstiprināt MK valsts kultūrpolitikas pamatnostādņu 2022.-2027.gadam "Kultūrvalsts" īstenošanas plānu 2025.-2027.gadam.
19. Stiprināt Latvijas informatīvo telpu un sabiedrības noturību pret dezinformāciju un hibrīdiem apdraudējumiem.
20. Apstiprināt MK Mediju politikas pamatnostādņu 2024.-2027. īstenošanas plānu 2025.-2027. gadam.
21. Apstiprināt MK Žurnālistu un citu mediju profesionāļu drošības plānu 2025.-2027. gadam.
22. Nodrošināt Žurnālistu drošības nacionālā kontaktpunkta darbību nākamajiem trim gadiem kontekstā ar Eiropas Padomes žurnālistu drošības kampaņas "Žurnālistiem ir nozīme" (Journalists Matter) īstenošanu.
23. Nodrošināt Eiropas Mediju Brīvības akta piemērošanu Latvijā, tostarp, nepieciešamības gadījumā veicot grozījumus Latvijas normatīvajos aktos.
24. Nodrošināt atbalsta sniegšanu diasporas medijiem un veicināt to sadarbību ar Latvijas nacionālajiem medijiem.
25. Atbalstīt akciju "Latvijas mediju valodas balva", nodrošinot dalību pretendentu vērtēšanas komisijā.
26. Atbilstoši nozares vajadzībām un tirgus prasībām pilnveidot kultūrizglītības sistēmas pārvaldības modeli.
27. Tupināt Kultūras ministrijas valsts pētījumu programmu "Latvijas kultūra – resurss valsts attīstībai" 2023.–2026. gadam, uzsākt darbu pie jaunās valsts pētījumu programmas kultūrā mērķu un uzdevumu izstrādes.
28. Nodrošināt Mākslu un kultūras universitāšu attīstības padomes darbību.
29. Sadarbībā ar mākslu un kultūras universitātēm sagatavot MK noteikumu projektu par doktorantūras par īstenošanā iesaistīto doktora teorētiskā pētījuma un mākslinieciskās jaunrades darba vadītāju zinātnisko un pedagoģisko kvalifikāciju, par pamatprasībām valsts pārbaudījumu komisijas locekļu kvalifikācijai un valsts pārbaudījumu komisijas izveidei.
30. Uzsākta augstskolu institucionālā finansēšanas modeļa izmēģinājumuprojekta īstenošana mākslu un kultūras universitātēs.
31. Turpināt kultūrizglītības programmas "Latvijas skolas soma" īstenošanu, mazinot sociālās atstumtības riskus, aktivizējot jaunu kultūras produktu veidošanu bērnu un jauniešu auditorijai un nostiprinot sabiedrības izpratni par kultūras īpašo lomu personības attīstībā un 21. gadsimta zināšanu ekonomikā. Īpašu uzmanību vērst metodiskā atbalsta sniegšanai pedagogiem, t.s. organizēt pedagogu profesionālās pilnveides programmu, izstrādāt metodiskos materiālus, lai veicinātu pedagogu izpratni par kultūras norišu kā mācību līdzekļu izmantošanu.
32. Aktivizēt lasīšanas veicināšanu, turpinot LNB notikumu cikla "Latviešu grāmatai 500" realizēšanu un izvēršot sabiedrības iesaistes kustības "Restarts lasīšanai" pasākumus. 2025. gads būs programmas "Latviešu Grāmatai 500" noslēguma gads ar kulminācijas pasākumiem novembrī.
33. Sadarbībā ar VAS "Valsts nekustamie īpašumi" turpināt nacionālas nozīmes kultūras institūciju un citu kultūras infrastruktūras objektu pārbūvi, atjaunošanu un restaurāciju.
34. Uzsākt darbu pie Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna 1.2. reformu un investīciju virziena "Ergoefektivitātes uzlabošana" 1.2.1.4.i. investīcijas "Ergoefektivitātes uzlabošana valsts sektora ēkās, tai skaitā vēsturiskajās ēkās" projektu īstenošanas (LNOB, LNB, LNA, LEBM, Lielās ģildes, MIKC NMV un MIKC LMMV ēkās).
35. Turpināt īstenot projektu sadarbībā ar Cēsu pilsētas pašvaldību par Latvijas Nacionālā arhīva Vidzemes reģiona centra, Cēsu Vēstures un mākslas muzeja krātuvju un Valsts zemes dienesta Vidzemes reģionālās pārvaldes centrālā arhīva izveidi Cēsīs.
36. Sekmēt Latvijas kultūrtelpas un lokālās vides savdabības saglabāšanu, turpinot Latviešu vēsturisko zemju likuma ieviešanu (tai skaitā nodrošinot Latviešu vēsturisko zemju attīstības padomes darbu) un atbalstot suitu, lībiešu un latgaliešu vēsturisko kultūrtelpu unikalitātes saglabāšanu.
37. Sagatavot pilsoniskās sabiedrības attīstības stratēģiju.

38. Sagatavot un apstiprināt MK tiesību aktu, kas paredz sistēmisku regulējumu, kādā biedrības un nodibinājumi var iesaistīties Eiropas Savienības politikas instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētos projektos un pasākumos un pretendēt uz valsts budžeta priekšfinansējumu.
39. Sadarbībā ar FM sagatavot priekšlikumus grozījumiem tiesību aktos, lai pilnveidotu ziedojumu tiesisko regulējumu, nodrošinot labvēlīgākus nosacījumus gan ziedotājiem, gan sabiedriskā labuma organizācijām.
40. 2024. gada februārī ir noslēdzies konkurss un plānots noslēgt līdzdarbības līgumu "Par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu veikšanu mūsdienu ritmiskās, populārās mūzikas eksporta veicināšanai" ar konkursa uzvarētāju – biedrību "Latvijas Mūzikas attīstības biedrība/Latvijas Mūzikas eksports".
41. 2024. gada februārī noslēdzies konkurss un plānots noslēgt līdzdarbības līgumu "Par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu veikšanu vienotas komunikācijas nodrošināšanai par radošajām industrijām" ar konkursa uzvarētāju – biedrību "Latvijas Dizaina centrs".
42. Neformālās populārās mūzikas darba grupas ietvaros uzsākt Latvijas populārās mūzikas stratēģijā 2024.-2027. gadam minēto rīcības virzienu īstenošana.
43. Arhitektūras likumprojekta sagatavošana trešajai saskaņošanai Vienotajā tiesību aktu projektu izstrādes un saskaņošanas portālā ar citām ministrijām. Likumprojekta virzīšana apstiprināšanai MK un darbs pie grozījumu izstrādes saistītajos likumos un MK noteikumos.
44. Ar Kultūras ministrijas atbalstu Latvija ar paviljonu "Aizsardzības ainava" tiks pārstāvēta Venēcijas 19. Starptautiskajā arhitektūras izstādē La Biennale di Venezia. Latvijas ekspozīcija Arsenāla izstāžu telpā aicinās arhitektus izvērtēt viņu lomu aizsardzības nodrošināšanā, kā arī vērst uzmanību uz aizsardzības pasākumu ietekmi uz vides un ainavas identitāti. Latvijas paviljona kuratores: Liene Jākobsone un Ilka Ruby. Radošā komanda: SIA "Sampling" un SIA "Nomad architects".
45. Baltijas valstu kopīgās dizaina ekspozīcijas Tactile Baltics dalība Milānas dizaina nedēļā 2025. gada aprīlī, kas tiek īstenota ar Baltijas kultūrkapitāla fonda atbalstu. No Latvijas puses projektu īsteno Latvijas Dizaina centrs un ekspozīcijā tiks izstādīti arī Latvijas Dizaina gada balvas 2024 uzvarētāji.
46. Sadarbībā ar NVO (deleģējums) atbalsts un iesaiste nozaru balvu koordinēšanā un komunikācijā: Latvijas Arhitektūras gada balva 2025, kura tiks pasniegta jau 30 reizi; Latvijas Dizaina gada balva 2025; Zelta mikrofons.
47. Iesaiste un atbalsts Jaunā Eiropas Bauhaus (NEB) Latvijas kontaktpunkta darbības stratēģiskajā nodrošināšanā, un arī Jaunā Eiropas Bauhaus vērtību un kritēriju iekļaušanā politikas dokumentos, Eiropas Savienības fondu programmu kritērijos (MK noteikumos), kā arī Davosas kvalitātes sistēmas (Baukultur) popularizēšana un komunikācija publiskajā pārvaldē (atsauce uz Davosas deklarāciju).
48. Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda integrācijas pasākumu 2021.–2027. gadam ietvaros turpināt vienas pieturas aģentūras darbības, latviešu valodas mācību, sociālās iekļaušanās un integrācijas pasākumu īstenošanu.
49. Īstenota Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda atklātas projektu iesniegumu atlases „Aktivitātes, kas nodrošina inovatīvu pieeju integrācijas procesu veicināšanai” kultūras un mākslas institūciju un organizāciju radošajā potenciālā balstīta iekļaujošas līdzdalības risinājuma izveidei un sadarbības un dialoga veicināšanai starp trešo valstu pilsoņiem un uzņemošo sabiedrību.
50. Nodrošināt nacionāla līmeņa koordinējošas institūcijas „Vienas pieturas aģentūra” darbības izvērtējumu un izstrādāt otrā posma projekta iesnieguma atlases dokumentus un nodrošināt „Vienas pieturas aģentūra” otrā posma projekta izvērtēšanu un apstiprināšanu.
51. Nodrošināt Eiropas Savienības programmu "Radošā Eiropa" un "Pilsoņi, vienlīdzība, tiesības un vērtības" koordinēšanu Latvijā un valsts līdzfinansējuma piesaisti atbalstītajiem projektiem.
52. Turpināt Kultūras ministrijas valsts pētījumu programmas "Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstība 2023.-2025. gadam" īstenošanu, uzsākt darbu pie jaunās valsts pētījumu programmas kultūrā mērķu un uzdevumu izstrādes.
53. Nodrošināt Mākslu un kultūras universitāšu attīstības padomes darbību.
54. Nodrošināt Diasporas likuma un Plāna darbam ar diasporu 2024.-2026. gadam īstenošanu KM kompetences jomā.
55. Eiropas Savienības fondu 2021.–2027. gada plānošanas perioda ietvaros turpināt investīciju īstenošanu:

- 5.1.1.7. pasākuma "Reģionālās kultūras infrastruktūras attīstība kultūras pakalpojumu piekļūstamības uzlabošanai" īstenošana (Valmiera Drāmas teātra rekonstrukcija);
 - 5.1.1.5. pasākuma "Unikāla Eiropas mēroga kultūras mantojuma atjaunošana, lai veicinātu to piekļūstamību, attīstot kultūras pakalpojumus" īstenošanu (Lielās ģildes restaurācija, pārbūve un atjaunošana, Arsenāla pārbūve un restaurācija u.c.);
 - 5.1.1.6. pasākuma "Kultūras mantojums saglabāšana un jaunu pakalpojumu attīstība" īstenošanu;
 - Īstenot 4.3.2. specifiskā atbalsta mērķa "Kultūras un tūrisma lomas palielināšana ekonomiskajā attīstībā, sociālajā iekļaušanā un sociālajās inovācijās" projektu iesniegumu atlasī uz sociālo iekļaušanu orientēta un mērķa grupas vajadzībās balstīta kultūras piedāvājuma veidošanai;
 - Īstenota 4.3.4.9. pasākuma "Sabiedrības saliedēšana, veicinot sabiedrības pašorganizēšanos un paplašinot sadarbības un līdzdarbības prasmes un iespējas" projektu iesniegumu atlase, lai stiprinātu vietējo kopienu spēju pašorganizēties, sadarboties un līdzdarboties, veidojot izpratni par kopējo labumu, veicinot atbildības izjūtu par līdzpilvēkiem un sabiedrības noturības prasmju attīstību;
 - Īstenota 4.2.3.3. pasākuma "Pilsonisko līdzdalību veicinošu kultūras pakalpojumu pieejamības veicināšana" projektu iesniegumu atlase, lai attīstītu profesionālo kultūras un mākslas norišu potenciālu pilsoniskās līdzdalības veicināšanā.
56. Nodrošināta Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna 2.2. reformu un investīciju virziena "Uzņēmumu digitālā transformācija un inovācijas" 2.2.1.5.i. investīcijas "Mediju nozares uzņēmumu digitālās transformācijas veicināšana" pasākuma projektu īstenošanas uzsākšana.
 57. Pabeigt Eiropas Savienības fondu 2014.-2020. gada plānošanas perioda šādu 5.6.1.SAM "Veicināt Rīgas pilsētas revitalizāciju, nodrošinot teritorijas efektīvu sociālekonomisko izmantošanu" projektu īstenošana: "Prototipēšanas darbnīcas "Rīga Makerspace" izveide nekustamajā īpašumā A. Briāna ielā 13, Rīgā", "Starpdisciplinārā izglītības, kultūras un radošo industriju atbalsta centra "TabFab" izveide nekustamajā īpašumā Miera ielā 58a, Rīgā", "Skatuves mākslu dekorāciju darbnīcu un mēģinājuma zāles kompleksa izveide Lubānas ielā 80, Rīgā" un "Kultūras un sporta kvartāla izveide Grīziņkalna apkaimē".
 58. Pabeigt Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) finanšu instrumenta 2014.-2021. gada perioda programmas "Vietējā attīstība, nabadzības mazināšana un kultūras sadarbība" atklātā konkursa "Atbalsts profesionālās mākslas un kultūras produktu radīšanai bērnu un jauniešu auditorijai" ietvaros projektu īstenošanu.
 59. Nodrošināt Kultūras informācijas sistēmu centra darbību kā Kultūras ministrijas resora IKT organizācijai.
 60. 2025. gadā pilnībā ieviest "Nacionālais muzeju krājuma kopkatalogs" (NMKK) jauno publisko vidi, padarot to par mūsdienīgu Latvijas akreditētajos muzejos uzkrātā kultūras mantojuma izplatīšanas un popularizēšanas platformu vienlaicīgi pielāgojot to mūsdienu lietotāju vajadzībām un aktuālajām digitālās vides tendencēm. Pilnībā ieviest Latvijas Nacionālā Arhīva (LNA) e-pakalpojumu portālu, lai nodrošinātu mūsdienīgu un ērtu e-pakalpojumu izpildi, ņemot vērā labāko praksi un lietotāju vajadzības, tai skaitā piekļūstamības prasības un ērtu piekļuvi no mobilajām iekārtām.
 61. Informācijas Sistēma "Mantojums" - realizēt 2025. gada darbu plānā paredzētās aktivitātes, lai līdz gada beigām nodrošinātu, ka IS "Mantojums" darbojas kā "centrālais mezgls" pieminēto un kultūrvēsturiski nozīmīgu objektu elektroniskās informācijas uzkrāšanai, aprītei, pārvaldībai un dažādu ieinteresēto pušu sadarbībai un ir nodrošināta integrācija ar Būvniecības Informācijas Sistēmu. IKT vienota pārvaldība - 2025. gadā tiks ieviesti tehnoloģiskie risinājumi, kas nodrošinās efektīvāku centralizētu IKT pārvaldību kultūras resorā.
 62. Turpināt iesāktās aktivitātes, lai papildinātu tehnoloģiju platformas Hugo.lv esošos mašīntulkošanas un runas atpazīšanas servisu, veiktu valodu tehnoloģiju platformas Hugo.lv un mašīntulkošanas un runas atpazīšanas servisu pilnveidi un pielāgošanu un izstrādātu sentimenta noteikšanas servisu izmantošanai Koplietošanas platformā lielapjoma informācijas izguvei un analīzei.
 63. Atveseļošanās un noturības mehānisma investīcijas 2.1.2.1.i. projekta "Mediju satura integrācija Latvijas digitālā kultūras mantojuma platformā" realizācija kā projekta īstenošanas partnerim. Veikti papildinājumi Autortiesību un pārvaldības sistēmā.
 64. Atveseļošanās un noturības mehānisma investīcijas 2.1.2.1.i. projekta "Valsts un pašvaldību iestāžu tīmekļvietņu vienotās koplietošanas platformas izvērtēšana" realizācija kā projekta īstenošanas partnerim. Nodrošināts atbalsts

- Timeklvietņu vienotās koplietošanas platformas papildinājumu izstrādātājiem saistībā ar valsts pārvaldes valodas tehnoloģiju platformas Hugo.lv lietojumiem.
65. Kultūras informāciju sistēmu centrs nodrošinās tehnisko uzturēšanu un administrēs sistēmas ALEPH500 un Primo, nodrošinās sistēmas ALEPH500 un PRIMO nepārtrauktu darbību režīmā 24/7, nodrošinās sistēmas PRIMO pielāgošanu bibliotēku prasību izmaiņām.
 66. KISC LIBRI projekts (AMIF-2023-TF2-AG-CALL-AMIF). 2025. gadā plānota projekta realizācija un visu aktivitāšu ieviešana, kultūras resora digitālās prasības un kompetences stiprināšana, apmācību, informatīvo un izglītojošo semināru īstenošana klātienē un attālināti.
 67. Valsts pārvaldes jomu (domēnu) arhitektūras izstrāde un ERAF projektu uzsākšana: Jāizstrādā nozares arhitektūra domēnam "Kultūra un valodu tehnoloģijas"; Jāpiedalās horizontālās arhitektūras "Valsts pārvaldes modernizācija (t.sk. resursi, dokumenti un MI pārvaldes produktivitātei)" izstrādē.
 68. Atbalsts Kultūras ministrijai grāmatvedības sistēmas pārejai uz Valsts kases Vienoto pakalpojumu centru.
 69. Latvijas Nacionālais arhīvs plāno pārmaiņu ieviešanu institūciju uzraudzībā un dokumentu uzkrāšanā saskaņā ar Valsts kontroles ieteikumiem, uzlabot Latvijas Nacionālā arhīva pakalpojumu kvalitāti, tai skaitā pilnveidot lasītavas pakalpojuma pieejamību, piedalīties jaunā Latvijas Nacionālā arhīva Pakalpojumu portāla izveidē.
 70. Stiprinot kultūras mantojuma nozares gatavību rīcībai krīzes situācijās, NKMP pabeigt īpaši aizsargājamu kultūras pieminekļu apsekošanu, konsultēt kultūras pieminekļu īpašniekus (valdītājus), pašvaldības u. c. par kultūras mantojuma vērtību aizsardzību, organizēt civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas apmācības, nodrošināt nepieciešamo resursu apzināšanu preventīvo un gatavības pasākumu, kā arī reaģēšanas pasākumu īstenošanai.
 71. Nodrošinot ciešāku sadarbību ar nozarē iesaistītajām pusēm, NKMP stiprināt kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanas politiku, piedaloties normatīvo aktu projektu izstrādē un politikas plānošanas dokumentu sagatavošanā, turpināt konsultatīvo padomju darbu, palielinot to lomu plašākas sabiedrības interesēs, kā arī organizēt diskusijas par aktuāliem kultūras mantojuma saglabāšanas jautājumiem.
 72. Paaugstinot kultūras vērtību restauratoru atbildību, sekmējot meistarības izaugsmi un zināšanu, prasmju pēctecību, NKMP turpināt restauratoru profesionālās kvalifikācijas novērtēšanas sistēmas darbību un ieguldījumu kultūras mantojuma restaurācijā.
 73. Veidojot profesionālu, motivētu, uz rezultātu un attīstību vērstu komandu, NKMP pārskatīt atalgojuma paaugstināšanas, profesionālās pilnveides un kvalifikācijas celšanas iespējas, veicināt nodarbināto apmierinātību un labbūtību darbavietā, uzlabojot darba vidi.
 74. Sekmējot efektīvu resursu, procesu un risku pārvaldību, NKMP turpināt sniegto pakalpojumu optimizēšanu, attīstību, jaunu pakalpojumu izveidi klientu apmierinātības paaugstināšanai.
 75. Atbalstot pielāgošanos klimata pārmaiņām, NKMP rosināt atbildīgu rīcību, resursu taupīšanu un materiālu atkārtotu izmantošanu, veicināt uz tradīcijām balstītu metožu, materiālu un prasmju izmantošanu un to pielietošanu mūsdienu risinājumos, izcelt labākās prakses piemērus būvētā mantojuma saglabāšanā atbilstoši ilgtspējas principiem.
 76. Attīstīt virzību uz moderno tehnoloģiju izmantošanas iespējām, mākslīgā intelekta izmantošanu, sekmējot virzību uz digitālu nākotni.
 77. Popularizēt UNESCO konvencijas, īpašu uzmanību pievēršot UNESCO Konvencijas par kultūras izpausmju daudzveidības aizsardzību un veicināšanu 20. gadadienas atzīmēšanai.
 78. Koordinēt UNESCO dokumentārā mantojuma programmas „Pasaules atmiņa” Latvijas nacionāla reģistra papildināšanas procesu.
 79. Turpināt sniegt atbalstu Ukrainas kultūras nozarei.
 80. Iesniegt likumprojektu Grozījumi Bibliotēku likumā tiesību aktu portālā un virzīt apstiprināšanai MK.
 81. Virzīt apstiprināšanai Autortiesību likuma grozījumus par galīgajiem civiltiesiskās aizsardzības līdzekļiem, kā arī teātra režisoru statusu.
 82. Nodrošināt Latvijas nacionālās intereses Eiropas Savienības politikas dokumentos Ministrijas kompetences jomās atbilstoši Polijas un Dānijas prezidentūru darba kārtībai, izstrādājot nacionālās nostājas un piedaloties Eiropas Savienības Padomē un tās darba grupās.

LIETOTIE SAĪSINĀJUMI

AS	Akciju sabiedrība
ĀM	Ārlietu ministrija
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
EEZ	Eiropas Ekonomikas zona
EK	Eiropas Komisija
EM	Ekonomikas ministrija
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES	Eiropas Savienība
ESF	Eiropas Sociālais fonds
ETVVF	Eiropas Trešo valstu valstspiederīgo integrācijas fonds
EUR	<i>euro</i>
FM	Finanšu ministrija
IKT	Informācijas un komunikāciju tehnoloģijas
IZM	Izglītības un zinātnes ministrija
JRT	Jaunais Rīgas teātris
JVLMA	Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija
KF	Kohēzijas fonds
KISC	Kultūras informācijas sistēmu centrs
KIP	Kultūrizglītības padome
KM	Kultūras ministrija
KN/TN	Kultūras nami/tautas nami
KPFI	Klimata pārmaiņu finanšu instruments
LAS	Latvijas Arhitektu savienība
LDKK	Latvijas digitālā kultūras karte
LDC	Latvijas Dizaina centrs
LIAA	Latvijas Investīciju attīstības aģentūra
LKA	Latvijas Kultūras akadēmija
LLC	Latvijas Literatūras centrs
LMA	Latvijas Mākslas akadēmija
LMM	Laikmetīgās mākslas muzejs
LNA	Latvijas Nacionālais arhīvs
LNB	Latvijas Nacionālā bibliotēka
LNERB	Latvijas Neredzīgo bibliotēka
LNKC	Latvijas Nacionālais kultūras centrs
LNMM	Latvijas Nacionālais mākslas muzejs
LNSO	Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris
LNOB	Latvijas Nacionālā opera un balets
LNT	Latvijas Nacionālais teātris
LNVM	Latvijas Nacionālais vēstures muzejs
LNKBA	Latvijas Nacionālo Kultūras biedrību asociācija
LRS	Latvijas Rakstnieku savienība
LRSP	Latvijas Radošo savienību padome
LSS	Latvijas skolas soma
LTF	Latvijas Tautas fronte
LU	Latvijas Universitāte
LVZ	Latviešu vēsturiskās zemes
MK	Ministru kabinets

NKMP	Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde
NKC	Nacionālais kino centrs
NKM	Nemateriālais kultūras mantojums
NMKK	Nacionālā muzeju krājuma kopkatalogs
NVO	Nevalstiskās organizācijas
PBLA	Pasaules brīvo latviešu apvienība
PVN	Pievienotās vērtības nodoklis
RIBI	Radošo industriju biznesa inkubators
RMM	Rakstniecības un mūzikas muzejs
SAM	Specifiskais atbalsta mērķis
SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
SRTM	Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja
UNESCO LNK	Apvienoto Nāciju izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas Latvijas Nacionālā komisija
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VAS	Valsts akciju sabiedrība
VDK	Valsts drošības komiteja
V.E.	Viņa/Viņas ekselence
VKKF	Valsts Kultūrkapitāla fonds
VNĪ	Valsts akciju sabiedrība "Valsts nekustamie īpašumi"
VVAIS	Vienotā valsts arhīvu informācijas sistēma
VVBIS	Valsts vienotā bibliotēku informācijas sistēma

Foto: Filmas publicitātes attēls no Nacionālā kino centra arhīva